

FUNDACIÓ GALA-SALVADOR DALÍ
MEMÒRIA 2005

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

ESTATUTOS DE LA FUNDACIÓN GALA-SALVADOR DALÍ

«Objeto: Artículo 4º.- La Fundación tiene por objeto promocionar, fomentar, divulgar, prestigiar, proteger y defender...»

ESTATUTS DE LA FUNDACIÓ GALA-SALVADOR DALÍ

«Objecte: Article 4t.- La Fundació té per objecte promocionar, fomentar, divulgar, prestigiar, protegir i defensar...»

ÍNDICE

Presentación	006
1. Órganos de gobierno y dirección	009
Patronato	010
Comisiones del Patronato	010
Comité de Dirección	012
Otros órganos	012
2. Fomentar	015
Museos:	016
Teatro-Museo Dalí	024
Dalí-Joyas	026
Casa-Museo Castillo Gala Dalí	028
Casa-Museo Salvador Dalí	030
Nuevas adquisiciones	032
3. Divulgar	035
Exposiciones temporales	036
Préstamos de obra	040
Documentación y catalogación	044
Investigación	048
Conferencias y seminarios	048
Publicaciones	052
Servicio Educativo	056
4. Promocionar	067
Comunicación	068
Promoción y difusión	084
Gestión comercial	086
Tiendas	088
Material fotográfico	098
Gestión de marketing	100
5. Prestigiar	107
Visitas ilustres	108
Patrocinios	112
Premios y galardones	112
Comisión de Acreditación y Catalogación	112
Amics dels Museus Dalí	114
Otras actividades culturales	118
6. Proteger	121
Seguridad y mantenimiento	122
Conservación y restauración	124
7. Defender	153
Gestión de los derechos	154
Defensa de los derechos	158
Lucha contra el fraude	160
8. Recursos humanos	165
Formación	166
Departamentos y plantilla	166
Anexos	173
A. Estudios de público	175
B. Informe de gestión económica	195

ÍNDEX

Presentació	007
1. Òrgans de govern i direcció	009
Patronat	011
Comissions del Patronat	011
Comitè de Direcció	013
Altres òrgans	013
2. Fomentar	015
Museus:	017
Teatre-Museu Dalí	025
Dalí-Joies	027
Casa-Museu Castell Gala Dalí	029
Casa-Museu Salvador Dalí	031
Noves adquisicions	033
3. Divulgar	035
Exposicions temporals	037
Préstecs d'obra	041
Documentació i catalogació	045
Recerca	049
Conferències i seminaris	049
Publicacions	055
Servei Educatiu	059
4. Promocionar	067
Comunicació	071
Promoció i difusió	085
Gestió comercial	087
Botigues	090
Material fotogràfic	099
Gestió de màrqueting	101
5. Prestigiar	107
Visites il·lustres	111
Patrocinis	113
Premis i guardons	113
Comissió d'Acreditació i Catalogació	113
Amics dels Museus Dalí	115
Altres activitats culturals	119
6. Protegir	121
Seguretat i manteniment	123
Conservació i restauració	125
7. Defensar	153
Gestió dels drets	155
Defensa dels drets	159
Lluita contra el frau	161
8. Recursos humans	165
Formació	167
Departaments i plantilla	167
Annexos	173
A. Estudis de públic	175
B. Informe de gestió econòmica	195

Un año más, la Fundación Gala-Salvador Dalí presenta en esta *Memoria 2005* el resumen de lo que ha sido un ejercicio lleno de elementos positivos y resultados satisfactorios en el desarrollo de su misión fundacional. En este sentido, cabe destacar la labor tanto de nuestro Patronato como del equipo humano de la institución que, con su dedicación y profesionalidad, han hecho posible un balance excelente.

La actividad de la Fundación durante el 2005 ha venido marcada por la finalización de las últimas actividades organizadas con motivo del centenario de Salvador Dalí y por la clausura definitiva de dicho acontecimiento, que culminó con una audiencia real en la que la Comisión Ejecutiva para la Conmemoración del Centenario pudo presentar su balance definitivo a SS. MM. los Reyes. Este año, la Fundación ha ido orientando todas sus áreas de actividad a consolidar el impulso y la proyección que dicho evento ha representado tanto para la figura y la obra del Maestro como para la propia institución.

Durante el 2005, los museos de la Fundación han mantenido su dinamismo y, a pesar de una cierta corrección con respecto al 2004, han registrado en su conjunto cerca de 1.209.000 visitantes. Esta cifra representa un crecimiento del 5% con respecto al 2003 y apunta claramente a una consolidación de la tendencia a largo plazo que desde hace unos años viene marcando la evolución de la cifra de visitantes y que mantiene a nuestra institución como uno de los centros museísticos más visitados del Estado. La Fundación ha seguido trabajando en proyectos destinados a asegurar la afluencia de público y a favorecer una evolución de la demanda hacia los meses en que esta es menor. En este ámbito cabe destacar, entre otros aspectos, el desarrollo de las relaciones con el sector turístico a distintos niveles, el servicio educativo destinado a escolares y la introducción del programa de visitas específicamente concebidas para la tercera edad.

La política de adquisiciones, los numerosos préstamos de obra a instituciones nacionales y extranjeras de primer orden, las exposiciones que la propia Fundación ha fomentado u organizado dentro y fuera de sus museos, la creciente actividad del sitio web o el considerable aumento de actuaciones efectuadas por la Comisión de Acreditación y Catalogación se suman a la popularidad de los tres museos dalinianos para evidenciar la importancia de la institución en todo lo que hace referencia a Salvador Dalí. Por otro lado, la variedad y relevancia de los proyectos llevados a cabo desde el Centro de Estudios Dalinianos y el Departamento de Restauración, así como los vínculos con otras instituciones que ambos aportan, refuerzan la capacidad de actuación y el prestigio de la Fundación en los ámbitos académico y científico.

La gestión de los derechos inmateriales de Salvador Dalí, labor que la Fundación también tiene encomendada, deja atrás finalmente un periodo de enorme conflictividad para iniciar una nueva etapa de normalización que está posibilitando el diseño y la implantación de ambiciosas estrategias de desarrollo global. En este apartado de la gestión del patrimonio cultural destaca el trabajo verdaderamente pionero que realiza la Fundación y que comienza ya a ofrecer resultados tangibles.

En su misión de protección, la Fundación ha mantenido la vigilancia y proseguido con su labor de lucha contra el fraude tanto a través de su actuación jurídica directa como mediante la colaboración de sus expertos con instancias policiales y judiciales españolas e internacionales.

Para terminar, cabe mencionar los buenos resultados económicos del ejercicio, reflejo de una gestión dinámica y eficiente que permite asegurar, un año más, la autonomía y el dinamismo de la Fundación en el desempeño del importante papel que desde el punto de vista socioeconómico tiene en su zona geográfica de influencia así como, sobre todo, en la consecución de los objetivos marcados por su Fundador.

Ramon Boixadós Malé
Presidente

007 Un any més, la Fundació Gala-Salvador Dalí presenta en aquesta *Memòria 2005* el resum del que ha estat un exercici ple d'elements positius i resultats satisfactoris en el desenvolupament de la seva missió fundacional. Cal destacar, en aquest sentit, la tasca duta a terme tant pel nostre Patronat com per l'equip humà de la institució, que amb la seva dedicació i professionalitat han fet possible un balanç excel·lent.

L'activitat de la Fundació durant el 2005 ha estat marcada per la finalització de les últimes activitats organitzades amb motiu del centenari de Salvador Dalí i per la seva clausura definitiva, que ha culminat amb una audiència reial en què la Comissió Executiva per a la Commemoració del Centenari va presentar-ne el balanç definitiu a S. M. els Reis. Enguany, la Fundació ha anat orientant totes les seves àrees d'activitat a consolidar l'impuls i la projecció que aquest esdeveniment ha representat tant per a la figura i l'obra del Mestre com per a la mateixa institució.

Durant el 2005, els museus de la Fundació han mantingut el seu dinamisme i, malgrat una certa correcció respecte al 2004, han registrat en el seu conjunt un total de gairebé 1.209.000 visitants. Aquesta xifra representa un creixement de l'ordre del 5% amb relació al 2003 i apunta clarament a una consolidació de la tendència a llarg termini que marca des de fa uns anys l'evolució del nombre de visitants i que fa que la nostra institució es mantingui com un dels centres museístics més visitats de l'Estat. La Fundació ha continuat treballant en projectes destinats a assegurar l'afluència de públic i a afavorir una evolució de la demanda als mesos de menor afluència. En aquest camp cal destacar, entre altres aspectes, el desenvolupament de les relacions amb el sector turístic a diversos nivells, el servei educatiu destinat a escolars i la introducció del programa de visites específicament concebudes per a la gent gran.

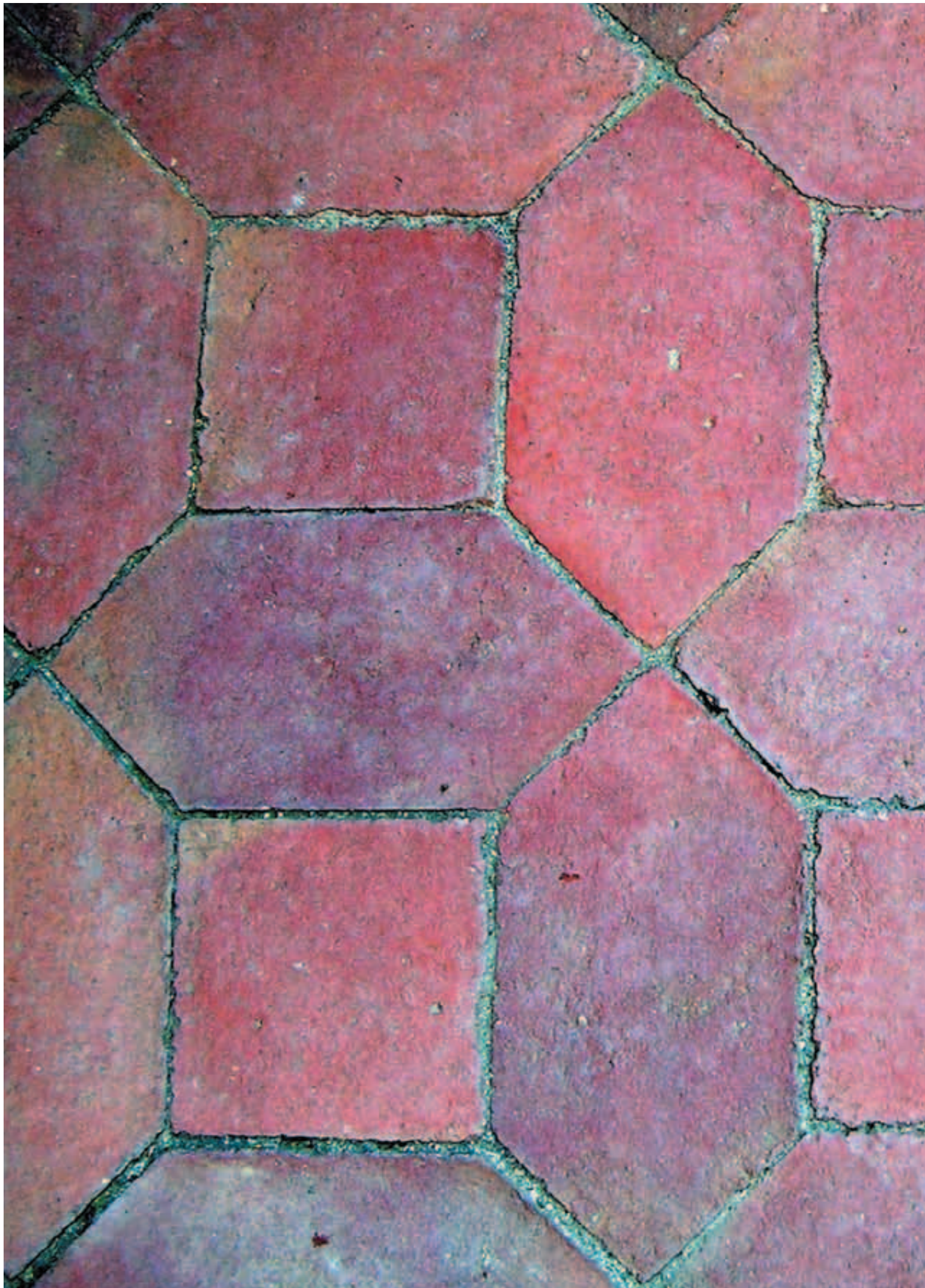
La política d'adquisicions, els nombrosos préstecs d'obra a institucions nacionals i estrangeres de primer ordre, les exposicions que la mateixa Fundació ha fomentat o organitzat dins i fora dels seus museus, l'activitat creixent del web i l'augment considerable de les actuacions efectuades per la Comissió d'Accreditació i Catalogació posen de manifest, juntament amb la popularitat dels tres museus dalinians, la importància de la institució en tot el que fa referència a Salvador Dalí. D'altra banda, la varietat i rellevància dels projectes engegats des del Centre d'Estudis Dalinians i el Departament de Restauració, així com els vincles amb altres institucions que l'un i l'altre aporten, reforcen la capacitat d'actuació i el prestigi de la Fundació en els àmbits acadèmic i científic.

La gestió dels drets immaterials de Salvador Dalí, tasca que la Fundació també té encomanada, deixa enrere finalment un període d'enorme conflictivitat per iniciar una nova etapa de normalització que està possibilitant el disseny i la implantació d'estratègies ambicioses de desenvolupament global. Val a dir que, en aquest apartat de la gestió del patrimoni cultural, la Fundació realitza un treball veritablement pioner que ja comença a donar resultats tangibles.

En la seva missió de protecció, la Fundació ha mantingut la vigilància i prosseguit la seva tasca de lluita contra el frau tant a través de l'actuació jurídica directa com per mitjà de la col·laboració dels seus experts amb instàncies policials i judicials espanyoles i internacionals.

Per acabar, cal esmentar els bons resultats econòmics de l'exercici, reflex d'una gestió dinàmica i eficient que permet assegurar, un any més, l'autonomia i l'empenta de la Fundació tant en l'acompliment de l'important paper que juga des del punt de vista socioeconòmic en la seva zona geogràfica d'influència com, sobretot, en la consecució dels objectius marcats pel seu fundador.

Ramon Boixadós Malé
President

1 | **ÓRGANOS DE GOBIERNO Y DIRECCIÓN** **ÒRGANS DE GOVERN I DIRECCIÓ**

PATRONATO

Presidentes de Honor: SS. MM. los Reyes de España

Presidente: D. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidente 1.º: D. Joan Armangué Ribas

Vicepresidente 2.º: D. Antoni Pitxot Soler

S. A. R. la Infanta D.ª Cristina de Borbón

D. Enrique Barón Crespo

D.ª Ana Beristain Díez

D. Claudio Boada Vilallonga

D. Joan Borrell Bassols

D. Miguel Doménech Martínez

D.ª Iria Losada Baltar

D.ª Ana Martínez de Aguilar

D. Julián Martínez García

D. Jordi Mercader Miró

D.ª Caterina Mieras Barceló

D. Lluís Monreal Agustí

D.ª Isabel Pineda Llauro

D. Cesáreo Rodríguez-Aguilera Conde

D. Narcís Serra Serra

D. Francesc Tarrats Bou

D. Òscar Tusquets Blanca

D. Francesc Vergés Bosch

Secretario general, no patrono:

D. Lluís Peñuelas Reixach

El Patronato no experimentó ningún cambio a lo largo del año 2005.

COMISIONES DEL PATRONATO

010

Comisión Artística

Presidente: D. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidente: D. Antoni Pitxot Soler

Vocales: S. A. R. la Infanta D.ª Cristina de Borbón

D.ª Ana Beristain Díez

D.ª Caterina Mieras Barceló

D.ª Ana Martínez de Aguilar

D. Lluís Monreal Agustí

D.ª Isabel Pineda Llauro

D. Cesáreo Rodríguez-Aguilera Conde

D. Òscar Tusquets Blanca

Secretario: D. Lluís Peñuelas Reixach

Comisión Económica

Presidente: D. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidente: D. Joan Armangué Ribas

Vocales: D. Joan Borrell Bassols

D.ª Iria Losada Baltar

D. Jordi Mercader Miró

D. Narcís Serra Serra

D. Francesc Vergés Bosch

Secretario: D. Lluís Peñuelas Reixach

Comisión de Relaciones Externas

Presidente: D. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidente: D. Julián Martínez García

Vocales: D. Enrique Barón Crespo

D. Claudio Boada Vilallonga

D. Miguel Doménech Martínez

D. Francesc Tarrats Bou

Secretario: D. Lluís Peñuelas Reixach

Patronato del 28 de noviembre / Patronat del 28 de novembre

Presidents d'honor: S. M. els Reis d'Espanya

President: Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresident 1r: Sr. Joan Armangué Ribas

Vicepresident 2n: Sr. Antoni Pitxot Soler

S. A. R. la Infanta Cristina de Borbó

Sr. Enrique Barón Crespo

Sra. Ana Beristain Díez

Sr. Claudi Boada Vilallonga

Sr. Joan Borrell Bassols

Sr. Miguel Doménech Martínez

Sra. Iria Losada Baltar

Sra. Ana Martínez de Aguilar

Sr. Julián Martínez García

Sr. Jordi Mercader Miró

Sra. Caterina Mieras Barceló

Sr. Lluís Monreal Agustí

Sra. Isabel Pineda Llauro

Sr. Cesáreo Rodríguez-Aguilera Conde

Sr. Narcís Serra Serra

Sr. Francesc Tarrats Bou

Sr. Òscar Tusquets Blanca

Sr. Francesc Vergés Bosch

Secretari general, no patró:

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

El Patronat no va experimentar cap canvi al llarg de l'any 2005.

COMISSIONS DEL PATRONAT

Comissió Artística

President: Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresident: Sr. Antoni Pitxot Soler

Vocals: S. A. R. la Infanta Cristina de Borbó

Sra. Ana Beristain Díez

Sra. Caterina Mieras Barceló

Sra. Ana Martínez de Aguilar

Sr. Lluís Monreal Agustí

Sra. Isabel Pineda Llauro

Sr. Cesáreo Rodríguez-Aguilera Conde

Sr. Òscar Tusquets Blanca

Secretari: Sr. Lluís Peñuelas Reixach

Comissió Econòmica

President: Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresident: Sr. Joan Armangué Ribas

Vocals: Sr. Joan Borrell Bassols

Sra. Iria Losada Baltar

Sr. Jordi Mercader Miró

Sr. Narcís Serra Serra

Sr. Francesc Vergés Bosch

Secretari: Sr. Lluís Peñuelas Reixach

Comissió de Relacions Externes

President: Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresident: Sr. Julián Martínez García

Vocals: Sr. Enrique Barón Crespo

Sr. Claudi Boada Vilallonga

Sr. Miguel Doménech Martínez

Sr. Francesc Tarrats Bou

Secretari: Sr. Lluís Peñuelas Reixach

REUNIONES DEL PATRONATO Y SUS COMISIONES

El Patronato se reunió el día 14 de marzo, en sesión ordinaria, y el 28 de noviembre, en sesión extraordinaria.

La Comisión Artística se reunió los días 24 de enero y 23 de mayo, mientras que la Comisión Económica y la Comisión de Relaciones Externas lo hicieron en sesión conjunta los días 14 de marzo, 4 de julio y 28 de noviembre.

Los temas tratados y los acuerdos adoptados en las reuniones del Patronato y de sus comisiones a lo largo del año 2005 se encuentran recogidos en el libro de actas de la entidad.

En su reunión del 4 de julio, los miembros de las Comisiones Económica y de Relaciones Externas felicitaron a D.ª Montse Aguer, directora del Centro de Estudios Dalinianos y comisaria del Año Dalí, por haber sido galardonada con la Creu de Sant Jordi por la Generalitat de Catalunya.

En su reunión del 28 de noviembre, el Patronato felicitó al Sr. Jordi Mercader por haber sido nombrado Presidente de Aguas de Barcelona.

OTROS ÓRGANOS

012

Comité de Dirección

D. Ramon Boixadós Malé,
presidente de la Fundación

D. Antoni Pitxot Soler,
director del Teatro-Museo Dalí
D.ª Montse Aguer Teixidor, **directora del Centro de Estudios Dalinianos**

D. Lluís Peñuelas Reixach,
secretario general de la Fundación

D. Joan Manuel Sevillano Campalans,
gerente de la Fundación

Comisión de Acreditación y Catalogación

D. Antoni Pitxot Soler,
director del Teatro-Museo Dalí
D.ª Ana Beristain Díez y D. Cesáreo Rodríguez-Aguilera Conde, **patronos de nuestra institución**
D.ª Montse Aguer Teixidor, **directora del Centro de Estudios Dalinianos**
D.ª Georgina Berini Aytés, **restauradora**
Secretaria: D.ª Imma Parada Soler

Asociación Amics dels Museus Dalí

Presidenta: D.ª Lola Mitjans Perelló
Vicepresidenta: D.ª Pilar Puig Adell
Secretario: D. Josep M. Ortega López
Tesorera: D.ª Missé Coll Macau
Vocales: D. Enric Oliva Papiol,
D. Jordi Palmada Lloret, D. Pascual Pseudo Castillo,
D. Josep Playà Maset
Directora: D.ª M. Dolors Costa Font
Coordinadora: D.ª Sara Via Barnada

La asociación Amics dels Museus Dalí es una entidad sin ánimo de lucro y con personalidad jurídica propia. Colabora con la Fundación en la persecución de los objetivos fundacionales.

013 **REUNIONS DEL PATRONAT
I DE LES SEVES COMISSIONS**

El Patronat es va reunir els dies 14 de març, en sessió ordinària, i 28 de novembre, en sessió extraordinària.

La Comissió Artística es va reunir els dies 24 de gener i 23 de maig, mentre que les comissions Econòmica i de Relacions Externes ho van fer en sessió conjunta els dies 14 de març, 4 de juliol i 28 de novembre.

Els temes tractats i els acords adoptats en les reunions del Patronat i de les seves comissions al llarg de l'any 2005 figuren recollits al llibre d'actes de l'entitat.

En la seva reunió del 4 de juliol, els membres de les Comissions Econòmica i de Relacions Externes van felicitar la Sra. Montse Aguer, directora del Centre d'Estudis Dalinians i comissària de l'Any Dalí, per haver estat guardonada amb la Creu de Sant Jordi, distinció que atorga la Generalitat de Catalunya.

En la seva reunió del 28 de novembre, el Patronat va felicitar el Sr. Jordi Mercader per haver estat nomenat president d'Aigües de Barcelona.

ALTRES ÒRGANS

Comitè de Direcció

Sr. Ramon Boixadós Malé,
president de la Fundació
Sr. Antoni Pitxot Soler,
director del Teatre-Museu
Sra. Montse Aguer Teixidor,
directora del Centre d'Estudis Dalinians
Sr. Lluís Peñuelas Reixach,
secretari general de la Fundació
Sr. Joan Manuel Sevillano Campalans,
gerent de la Fundació

Comissió d'Acreditació i Catalogació

Sr. Antoni Pitxot Soler,
director del Teatre-Museu Dalí
Sra. Ana Beristain Díez i Sr. Cesáreo Rodríguez-Aguilera Conde, **patrons de la nostra institució**
Sra. Montse Aguer Teixidor,
directora del Centre d'Estudis Dalinians
Sra. Georgina Berini Aytés, **restauradora**
Secretària: Sra. Imma Parada Soler

Associació Amics dels Museus Dalí

Presidenta: Sra. Lola Mitjans Perelló
Vicepresidenta: Sra. Pilar Puig Adell
Secretari: Sr. Josep M. Ortega López
Tresorera: Sra. Missé Coll Macau
Vocals: Sr. Enric Oliva Papiol, Sr. Jordi Palmada Lloret, Sr. Pascual Pseudo Castillo, Sr. Josep Playà Maset
Directora: Sra. M. Dolors Costa Font
Coordinadora: Sra. Sara Via Barnada

L'associació Amics dels Museus Dalí és una entitat sense ànim de lucre i amb personalitat jurídica pròpia. Col·labora amb la nostra institució en la persecució dels objectius fundacionals.

2

**FOMENTAR
FOMENTAR**

MUSEOS

En los últimos años, los museos Dalí se han consolidado como la mirada antológica más completa de la vida y la obra de Salvador Dalí. Después del excepcional aumento de visitantes experimentado en el 2004 con motivo de la celebración del centenario del nacimiento del artista, en el 2005 se ha retomado el crecimiento progresivo de visitantes iniciado en 1993, con un aumento del 4,77% respecto al año 2003. Del total de 1.208.726 visitantes, 837.851 corresponden al Teatro-Museo Dalí de Figueres, 92.734 a la Casa-Museo Castillo Gala Dalí de Púbol, 96.797 a la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat y 181.344 a la sala de exposición Dalí-Joyas de Figueres. Los ingresos generados por la venta de entradas y por los servicios directamente relacionados con los museos han supuesto 7.552.355,47 euros, cifra que equivale a un 68,64% de los ingresos totales de la Fundación en el ejercicio 2005. La valoración de los visitantes, tanto en lo que se refiere a la obra expuesta como a los servicios, se puede constatar analizando los resultados de las encuestas realizadas durante el 2005 (Anexo A: «Estudios de público»).

Servicios de Atención al Público

La gestión y organización de los diferentes Servicios de Atención al Público corresponde al Departamento de Museos. Su finalidad es facilitar y ordenar la circulación de los visitantes y

garantizar el buen funcionamiento de las actividades expositivas y divulgativas que llevan a cabo los museos Dalí. Incluyen, entre otros, los servicios de recepción (taquillas, control de acceso y consigna), de control y asistencia de salas, de logística del funcionamiento y de actividades, de información al visitante y la Central de Reservas.

Durante el 2005, la Central de Reservas de los museos Dalí ha gestionado 11.501 grupos: 10.165 en el Teatro-Museo y en la Sala Dalí-Joyas, 1.205 en Púbol y 131 en Portlligat. Estos grupos han representado el 29% del total de visitantes registrados durante este ejercicio. La Central de Reservas también se ocupa de atender las solicitudes telefónicas de información por parte de un gran número de visitantes individuales y de grupos, de la gestión administrativa de las visitas del Servicio Educativo y de la organización de las visitas guiadas, que fueron un total de 622 (257 al Teatro-Museo y 365 al Castillo de Púbol).

Entre las actuaciones que estos servicios realizaron en el 2005 destacan las mejoras introducidas en la aplicación informática del sistema de reservas y los puntos de venta de entradas de los cuatro museos. El crecimiento progresivo del uso de las nuevas tecnologías ha traído consigo nuevas necesidades organizativas y de gestión de los museos y ha propiciado, al mismo tiempo, posibilidades añadidas de mejora en los servicios

La cúpula cautiva a un público multigeneracional / La cúpula cautiva un públic multigeneracional

MUSEUS

Els darrers anys, els museus Dalí s'han consolidat com la mirada antològica més completa a la vida i l'obra de Salvador Dalí. Després de l'augment excepcional de visitants registrat el 2004 arran de la celebració del centenari del naixement de l'artista, durant el 2005 s'ha reprès el creixement progressiu de visitants iniciat el 1993, amb un augment del 4,77% respecte al 2003. Del total de 1.208.726 visitants, 837.851 corresponen al Teatre-Museu Dalí de Figueres, 92.734 a la Casa-Museu Castell Gala Dalí de Púbol, 96.797 a la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat i 181.344 a la sala d'exposició Dalí-Joies de Figueres. Els ingressos generats per la venda d'entrades i pels serveis directament relacionats amb els museus han suposat 7.552.355,47 euros, import que equival a un 68,64% dels ingressos totals de la Fundació en l'exercici 2005. La valoració dels visitants, tant amb relació a l'obra exposada com pel que fa als serveis, es pot constatar analitzant els resultats de les enquestes realitzades durant el 2005 (Annex A: «Estudis de públic»).

Serveis d'Atenció al Públic

El Departament de Museus gestiona i organitza els diferents Serveis d'Atenció al Públic. La seva finalitat és facilitar i ordenar la circulació dels visitants i garantir el bon funcionament de les

activitats expositives i divulgatives dels museus Dalí. Inclouen, entre d'altres, els serveis de recepció (taquilles, control d'accés i consigna), de control i assistència de sales, de logística del funcionament i activitats, d'informació al visitant i la Central de Reserves.

Durant el 2005, la Central de Reserves dels museus Dalí ha gestionat 11.501 grups: 10.165 al Teatre-Museu i a l'espai Dalí-Joies, 1.205 a Púbol i 131 a Portlligat. Aquests grups han representat el 29% del total de visitants registrats durant l'exercici. La Central de Reserves també s'ocupa d'atendre les sol·licituds telefòniques d'informació d'un gran nombre de visitants individuals i de grups, de la gestió administrativa de les visites del Servei Educatiu i de l'organització de les visites guiades, que el 2005 van sumar un total de 622 (257 al Teatre-Museu i 365 al Castell de Púbol).

Entre les actuacions que aquests serveis van realitzar durant el 2005 destaquen les millores introduïdes en l'aplicació informàtica de la Central de Reserves i els punts de venda d'entrades dels quatre museus. El creixement progressiu de l'ús de les noves tecnologies ha generat noves necessitats organitzatives i de gestió dels museus i, alhora, ha propiciat possibilitats afegides de millora en els Serveis d'Atenció al Públic. Un bon exemple és la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat, on, en dos

El eclipse solar del 3 de octubre sobre Portlligat / L'eclipsi solar del 3 d'octubre sobre Portlligat

de Atención al Público. Buen ejemplo de ello es la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat, donde, en dos años, los correos electrónicos se han convertido en el primer medio de solicitud de información y de reserva de entradas.

La nueva aplicación informática ha permitido dotar las taquillas de los cuatro museos de la Fundación de herramientas de trabajo más eficaces y ágiles, desde pantallas táctiles, lectores de códigos de barras para las reservas y un nuevo entorno gráfico, hasta recursos como el funcionamiento en línea de ventas y reservas. Asimismo, se han tenido presentes posibilidades como la venta anticipada de entradas o la venta en línea, que permitirán, entre otras ventajas, reducir considerablemente el tiempo y las gestiones destinadas a realizar una reserva para la casa de Portlligat, ofrecer la opción de no hacer cola para visitar el Teatro-Museo, descongestionar en horas punta o potenciar la visita nocturna.

Como en los ejercicios anteriores, también en el año 2005 los Servicios de Atención al Público se han responsabilizado de la logística de las actividades extraordinarias realizadas en los museos Dalí (exposiciones temporales, ruedas de prensa, presentaciones, actividades promocionales, visitas especiales, etc.). Los actos, visitas especiales y aperturas extraordinarias de museos que este servicio ha organizado durante el 2005 han sido 31.

Servicio de Información al Visitante

Este servicio del Departamento de Museos proporciona a los visitantes orientación sobre los museos y cubre sus diferentes necesidades de información. Sus responsabilidades abarcan la atención telefónica y directa en el mostrador de recepción de los museos, la edición de las entradas y los planos-guía de los tres museos, la política de señalización, la planificación y el desarrollo de las

1.208.726

Cifra de visitantes a los museos Dalí durante el 2005

La terraza de Púbol es uno de los rincones más acogedores del Castillo
L'eixida de Púbol és un dels racons més acollidors del Castell

anys, els correus electrònics s'han convertit en el primer mitjà de sol·licitud d'informació i de reserva d'entrades.

La nova aplicació informàtica ha permès dotar les taquilles dels quatre museus de la Fundació d'eines de treball més eficaces i àgils (des de pantalles tàctils, lectors de codis de barres per a les reserves i un nou entorn gràfic fins a recursos com el funcionament en línia de vendes i reserves). També s'han tingut presents possibilitats com ara la venda anticipada d'entrades o la venda en línia, que en un futur immediat permetran, per exemple, reduir considerablement el temps i les gestions destinades a fer una reserva a la casa de Portlligat, oferir l'opció de no fer cua per visitar el Teatre-Museu, descongestionar-lo en hores punta o potenciar-ne la visita nocturna.

Com en els exercicis anteriors, l'any 2005 els Serveis d'Atenció al Públic s'han responsabilitzat així mateix de la logística de les activitats extraordinàries realitzades als museus Dalí (exposicions temporals, rodes de premsa, presentacions, activitats promocionals, visites especials, etc.). Els actes, visites especials i obertures extraordinàries de museus que aquests serveis han organitzat durant el 2005 han estat 31.

Servei d'Informació al Visitant

Aquest servei del Departament de Museus proporciona orientació sobre els museus als visitants i en cobreix les diverses necessitats d'informació. Les seves responsabilitats abracen l'atenció telefònica i directa al mostrador de

1.208.726

Xifra de visitants als museus Dalí durant el 2005

visitas guiadas, la formación del personal de los museos orientada a las finalidades mencionadas, la gestión de las sugerencias y las quejas de los visitantes, y el seguimiento del material de información y promoción de los museos —folletos, guías para viajeros, medios de comunicación, oficinas de información, etc.— que regularmente se edita.

Entre las actuaciones realizadas durante el año 2005 por el Servicio de Información al Visitante, cabe señalar las siguientes:

- En colaboración con el Centro de Estudios Dalinianos, se ha diseñado y abierto al público un espacio destinado a la introducción a la visita de esta Casa-Museo: se trata de la llamada Barraca Leveroni, que ha sido remodelada y actualmente se utiliza como sala de espera de la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat. Por sus reducidas proporciones, el espacio disponible ha tenido que distribuirse en niveles de lectura, basados en la yuxtaposición de dos ámbitos de información: la biografía de Salvador Dalí, centrada en un audiovisual, y la evolución de la casa del pintor y su concepto de espacio doméstico, articulada a partir de una serie de maquetas. Al mismo tiempo, un resumen de prensa con imágenes y textos fechados entre los años 1904 y 1982 permite al visitante profundizar en los dos ámbitos anteriores y en otras facetas del artista ampurdanés según sus intereses personales. Además, el espacio ha cumplido las expectativas tanto desde el punto de vista

divulgativo como funcional; de hecho, ha contribuido a evitar los retrasos de los visitantes y ha hecho posible ofrecer una opción alternativa a los que no pueden hacer la visita de la casa por no haberla reservado con antelación.

- El mantenimiento, la actualización y la exposición del material informativo de los museos, como el álbum fotográfico de Gala en Púbol, los paneles informativos de introducción a las visitas, la impresión de las hojas de sala de la exposición temporal de Púbol (6.000 ejemplares), y las ediciones de los planos-guía multilingües del conjunto de las casas-museo (200.000 ejemplares) y de las versiones en cuatro idiomas del plano-guía del Teatro-Museo Dalí (400.000 ejemplares).
- La coordinación de las visitas guiadas a la Casa-Museo Castillo Gala Dalí de Púbol realizadas por el personal del Museo, con una programación diaria de visitas gratuitas en castellano y catalán y un servicio de visitas contratadas en diversos idiomas. Durante el 2005 han disfrutado de este tipo de visitas un total de 5.224 personas (2.988 en visitas gratuitas y 2.236 en visitas contratadas).
- El mantenimiento y la actualización de la señalización direccional e informativa. La señalización debe actualizarse periódicamente como consecuencia de los cambios ocasionales de recorrido, los cambios expositivos y el deterioro de los rótulos, y también a partir de la observación del funcionamiento diario o las sugerencias de los visitantes. Entre las actuaciones llevadas a cabo

recepció dels museus, l'edició de les entrades i els plànols-guia dels tres museus, la política de senyalització, la planificació i el desenvolupament de les visites guiades, la formació del personal dels museus orientada a les finalitats esmentades, la gestió dels suggeriments i les queixes dels visitants, i el seguiment del material d'informació i promoció dels museus —fullets, guies per a viatgers, mitjans de comunicació, oficines d'informació, etc.— que s'edita regularment.

Entre les actuacions realitzades el 2005 pel Servei d'Informació al Visitant cal assenyalar les següents:

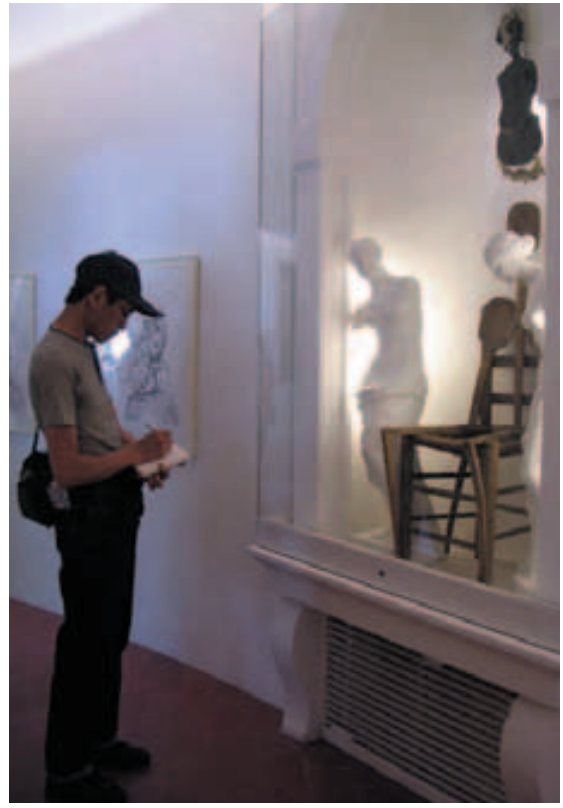
- La remodelació de l'anomenada Barraca Leveroni. En col·laboració amb el Centre d'Estudis Dalinians s'ha dissenyat i obert al públic aquest nou espai, actualment utilitzat com a sala d'espera de la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat i destinat a introduir-ne la visita. Les proporcions reduïdes de l'espai disponible han fet necessari plantejar diversos nivells de lectura, basats en la juxtaposició de dos àmbits d'informació: la biografia de Salvador Dalí, centrada en un audiovisual, i l'evolució de la casa del pintor i el seu concepte d'espai domèstic, articulada a partir d'un seguit de maquetes. Alhora, un recull de premsa amb imatges i textos datats entre els anys 1904 i 1982 permet al visitant aprofundir en els dos àmbits anteriors i en altres facetes de l'artista

empordanès segons els seus interessos personals. A més, l'espai ha complert les expectatives tant des del punt de vista divulgatiu com funcional: ha contribuït a evitar els retards dels visitants i ha fet possible oferir una opció alternativa als que no poden realitzar la visita de la casa per no haver-la reservat amb antelació.

- El manteniment, l'actualització i l'exposició del material informatiu dels museus, com ara l'àlbum fotogràfic de Gala a Púbol, els plafons informatius d'introducció a les visites, la impressió dels fulls de sala de l'exposició temporal de Púbol (6.000 exemplars), i les edicions dels plànols-guia multilingües de les cases-museu (200.000 exemplars) i de les versions en quatre idiomes del plànol-guia del Teatre-Museu Dalí (400.000 exemplars).

- La coordinació de les visites guiades a la Casa-Museu Castell Gala Dalí de Púbol, realitzades pel personal del Museu, amb una programació diària de visites gratuïtes en castellà i català i un servei de visites contractades en diversos idiomes. Durant el 2005 han gaudit d'aquest tipus de visites un total de 5.224 persones (2.988 corresponents a visites gratuïtes i 2.236 a visites contractades).

- El manteniment i l'actualització de la senyalització direccional i informativa. La senyalització s'ha d'actualitzar periòdicament a conseqüència dels canvis ocasionals de recorregut, els canvis expositius i el deteriorament dels rètols, i també a partir de l'observació del funcionament diari o els suggeriments dels visitants. Entre les actuacions

en el 2005 cabe destacar la incorporación, en el recorrido interno del Teatro-Museo, de la señalización direccional para llegar a la Sala Dalí-Joyas, el refuerzo de los indicadores de salida en el último tramo del Teatro-Museo y la adaptación del monolito de información general de Púbol a la ampliación del período de apertura.

- La preparación y el reciclaje de los informadores de sala de los museos, labor que incluye la formación de los informadores de la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat y de los miembros del Servicio de Guías del Castillo de Púbol.

- En colaboración con el área de promoción y comunicación del Departamento de Gerencia, las actividades de formación y relaciones públicas para profesionales del sector turístico y los medios informativos.

- La respuesta y tramitación de las quejas y sugerencias de los visitantes. Esto supone tanto la atención de las personas en el momento en que se genera la queja como el seguimiento de las diferentes cuestiones que plantean los visitantes.

El *Taxi lluvioso* es uno de los principales puntos de interés / El *Taxi plujós* és un dels principals punts d'interès

dues a terme el 2005 cal destacar la incorporació al recorregut intern del Teatre-Museu de la senyalització direccional per arribar a l'espai Dalí-Joies, el reforçament dels indicadors de sortida al darrer tram del Teatre-Museu i l'adaptació del monòlit d'informació general de Púbol a l'ampliació del període d'obertura.

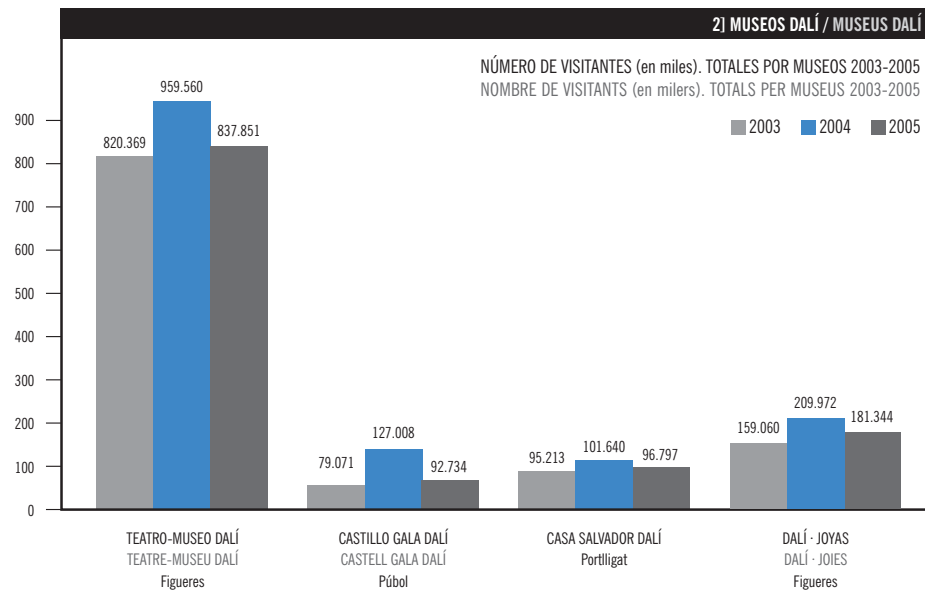
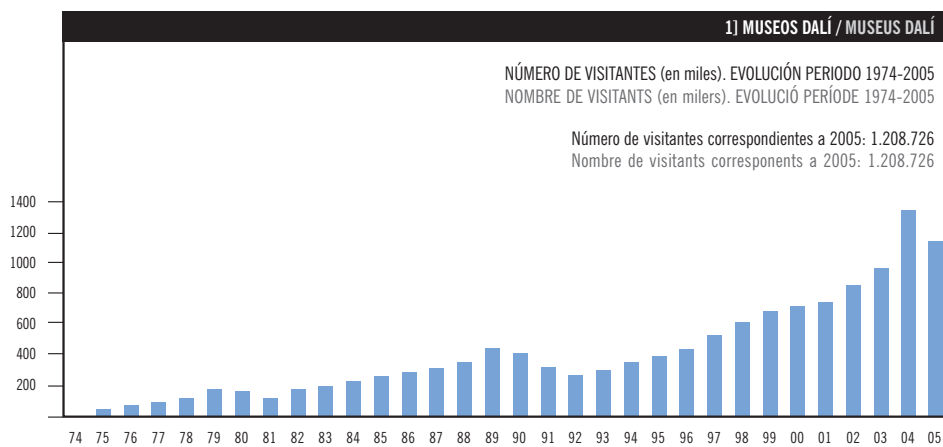
· La preparació i el reciclatge dels informadors de sala dels museus, tasca que inclou la formació dels informadors de la Casa-Museu de Portlligat i la dels components del Servei de Guies del Castell de Púbol.

· En col·laboració amb l'àrea de promoció i comunicació del Departament de Gerència, les activitats de formació i relacions públiques adreçades a professionals del sector turístic i a mitjans informatius.

· La contestació i tramitació de les queixes i els suggeriments dels visitants. Això suposa tant l'atenció de les persones en el moment que es genera la queixa com el seguiment de les diferents qüestions que plantegen els visitants.

El Teatro-Museo Dalí, eje central del conjunto museográfico daliniano, recibió durante el 2005 un total de 837.851 visitantes. Los gráficos adjuntos reflejan el carácter excepcional del 2004 en lo que se refiere a la evolución en el número de visitantes y, al mismo tiempo, la continuidad respecto al 2003, con un significativo aumento del 2% en la cifra de visitantes (núm. 2), además de la evolución mensual (núm. 3) y los diferentes tipos de entradas vendidas (núm. 4). Entre los meses de julio y septiembre

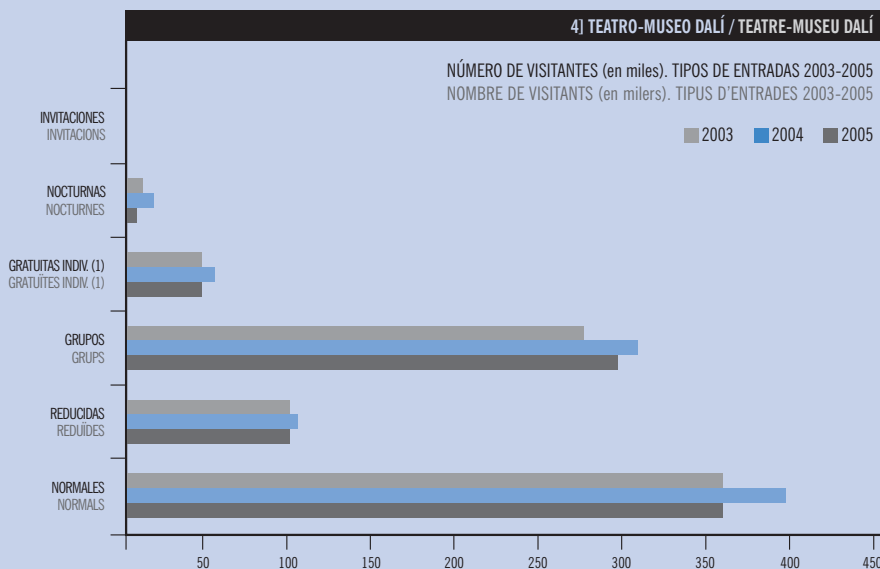
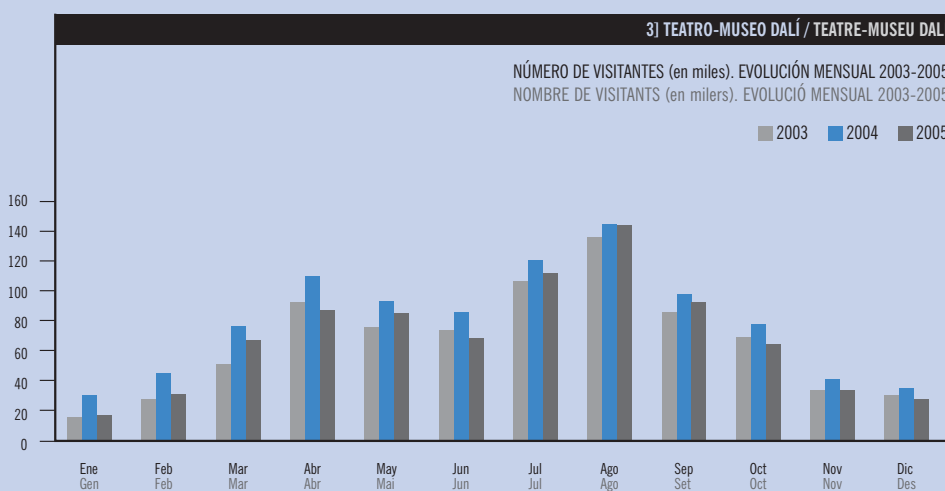
(temporada alta) se registraron 351.706 visitantes, de los que 10.000 acudieron al Teatro-Museo de Noche. En cuanto a los períodos de enero a junio y de octubre a diciembre, la cifra de visitantes fue de 486.145. El 64,30% del público que acudió al Teatro-Museo lo hizo como visitante individual, mientras que los grupos organizados representaron un 35,70%. Los ingresos por venta de entradas en el Teatro-Museo Dalí sumaron 6.309.210,50 euros.

El Teatre-Museu Dalí, eix central del conjunt museogràfic dalinià, ha rebut durant el 2005 un total de 837.851 visitants. Els gràfics adjunts reflecteixen el caràcter excepcional del 2004 pel que fa a l'evolució del nombre de visitants i, alhora, la continuïtat respecte al 2003, amb un significatiu augment del 2% en la xifra de visitants (núm. 2), a més de l'evolució mensual (núm. 3) i els diferents tipus d'entrades venudes (núm. 4). Entre els mesos de juliol i setembre (temporada alta) s'han enregistrat 351.706 visitants,

10.000 dels quals són visitants del Teatre-Museu de Nit. La xifra corresponent als períodes de gener-juny i octubre-desembre ha estat de 486.145 visitants. El 64,30% del públic que ha acudit al Teatre-Museu ho ha fet com a visitant individual, mentre que els grups organitzats han representat un 35,70%. Els ingressos per venda d'entrades al Teatre-Museu Dalí han sumat 6.309.210,50 euros.

(1) Menores de 9 años, guías y responsables de grupos
 (1) Menors de 9 anys, guies i responsables de grups

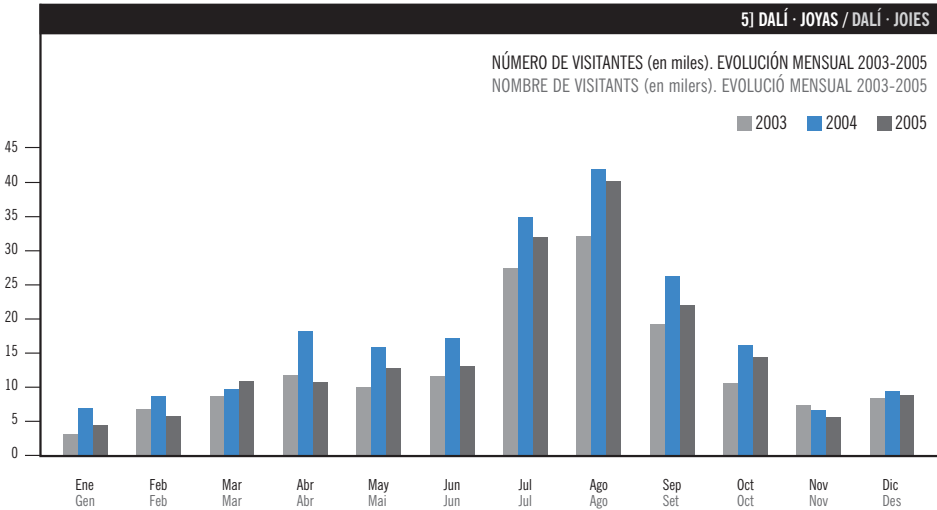

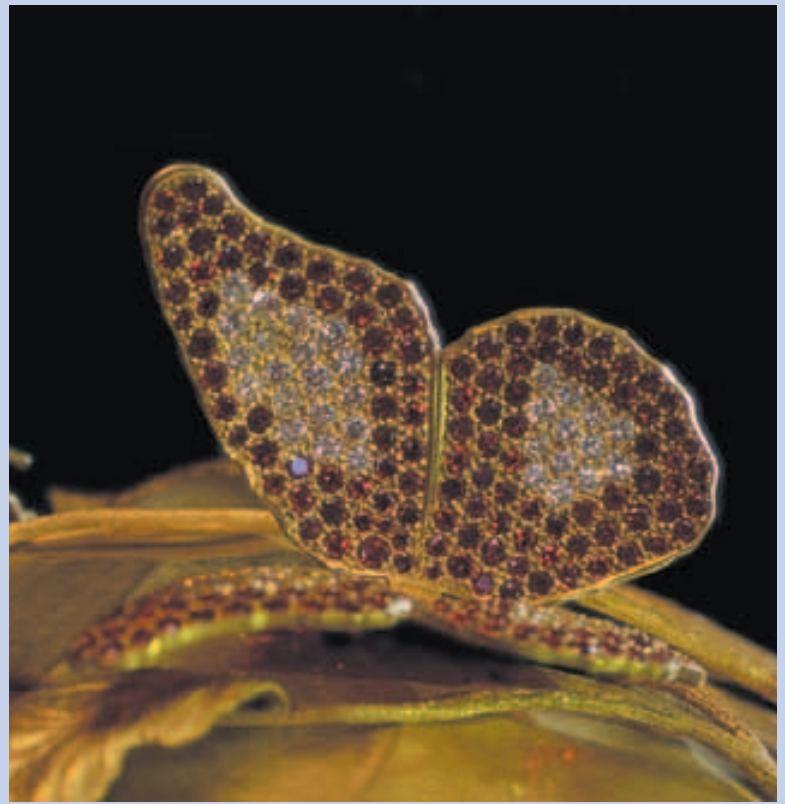
Detalle de la joya *Flor psicodélica* / Detall de la joia *Flor psicodèlica*

DALÍ·JOYAS

El número de visitantes contabilizado en este espacio museístico durante el 2005 ha sido de 181.344 personas. Cabe destacar que la mayor parte de las visitas fueron individuales, concretamente 163.992, y que un 19% de visitantes del Teatro-Museo Dalí

también han disfrutado de este espacio. Los ingresos obtenidos por venta de entradas a la Sala Dalí·Joyas, excluidas las ventas en concepto de entrada conjunta Teatro-Museo Dalí / Dalí·Joyas, sumaron un total de 17.999 euros.

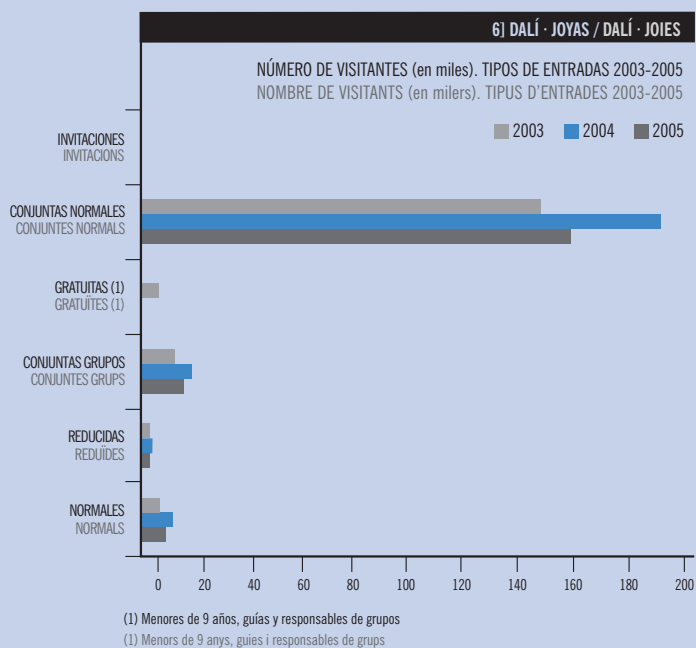

La *Flor psicodélica* ante el óleo *Eclipse y ósmosis vegetal* y detalle de la joya *El cáliz de la vida*
 La *Flor psicodèlica* davant de l'oli *Eclipsi i osmosi vegetal* i un detall de la joia *El calze de la vida*

DALÍ·JOIES

El nombre de visitants comptabilitzat en aquest espai museístic durant el 2005 ha estat de 181.344 persones. Cal destacar que la major part de les visites han sigut individuals, concretament 163.992, i que un 19% dels visitants del Teatre-Museu Dalí també

ha gaudit d'aquest espai. Els ingressos obtinguts per venda d'entrades a l'espai Dalí·Joies, excloses les vendes realitzades en concepte d'entrada conjunta Teatre-Museu Dalí/Dalí·Joies, han sumat un total de 17.999 euros.

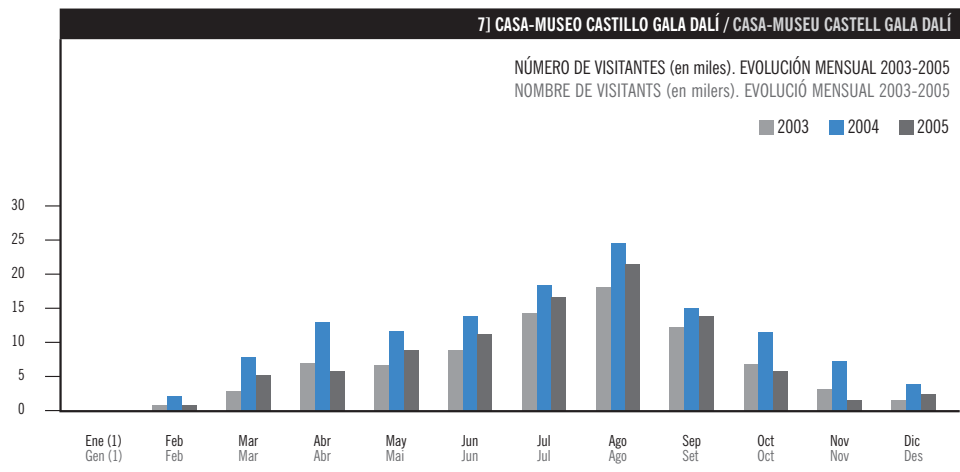

Púbol en verano / Púbol a l'estiu

CASA-MUSEO CASTILLO GALA DALÍ

Durante el período de apertura, del 15 de marzo al 31 de diciembre, el recinto museístico recibió la visita de 92.734 personas, cifra que supone un incremento del 17% respecto al año 2003 (véase el gráfico núm. 2). En los períodos de enero-junio y octubre-diciembre se registraron 39.630 visitas, y de julio a septiembre (temporada alta), 53.104. La cifra de

visitantes mensuales y la comparativa con los años 2003, 2004 y 2005 se pueden apreciar en el gráfico número 7. Por otra parte, observando el gráfico de tipos de entradas (núm. 8), se deduce que un 61% del público corresponde a visitantes individuales, y un 39% a grupos. La Fundación obtuvo unos ingresos de 416.480 euros en concepto de entradas.

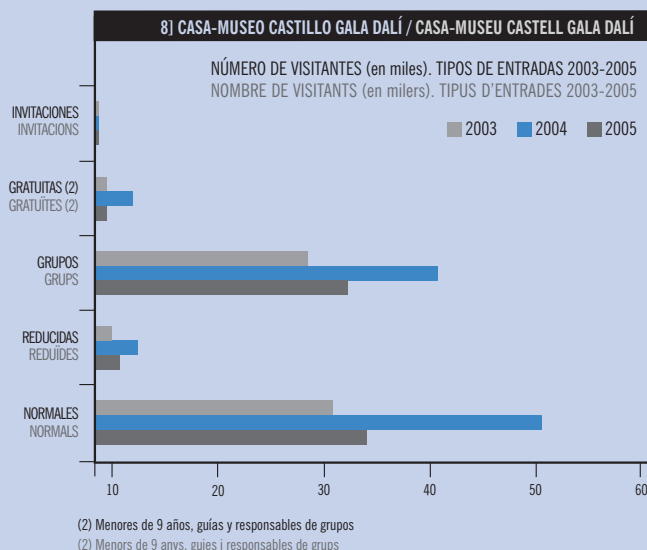
(1) La Casa-Museo está cerrada al público del 1 de enero al 14 de febrero
 (1) La Casa-Museu està tancada al públic de l'1 de gener al 14 de febrer

CASA-MUSEU CASTELL GALA DALÍ

Durant el període d'obertura, del 15 de març al 31 de desembre, el recinte museístic de Púbol va rebre 92.734 persones, xifra que suposa un increment del 17% respecte a l'any 2003 (vegeu el gràfic núm. 2). En els períodes de gener-juny i octubre-desembre s'han enregistrat 39.630 visites, i de juliol a setembre (temporada alta), 53.104. La xifra de visitants

mensuals i la comparació amb els anys 2003, 2004 i 2005 es poden apreciar al gràfic número 7. Si s'observa el gràfic de tipus d'entrades (núm. 8), es dedueix que un 61% del públic correspon a visitants individuals i un 39%, a grups. La Fundació ha obtingut 416.480 euros en concepte d'entrades.

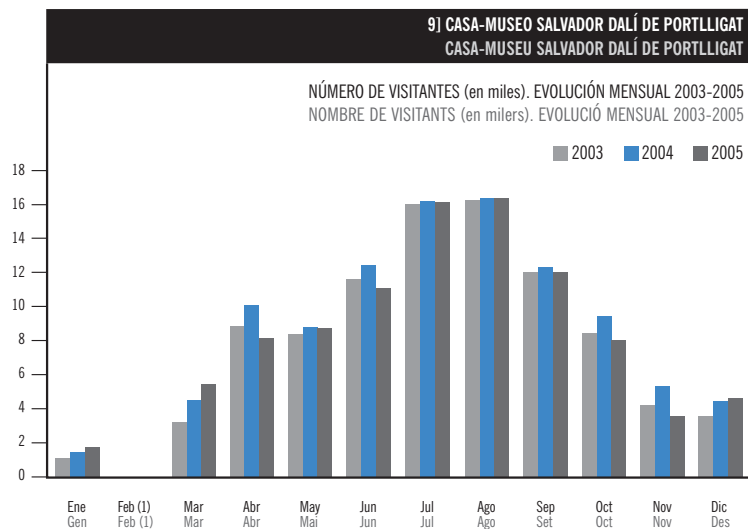

La casa de Portlligat se erige armoniosamente en un entorno típicamente mediterráneo
 La casa de Portlligat s'alça harmoniosament en un entorn típicament mediterrani

CASA-MUSEO SALVADOR DALÍ

El número de visitantes que acogió la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat durante el 2005 aumentó en un 2% respecto al 2003, un crecimiento que se mantiene al alza a pesar de las limitaciones que imponen el propio edificio y el sistema de visitas. El recinto museístico, cerrado del 7 de enero al 14 de marzo, recibió un total de 96.797 visitantes, una media de 335 por día (gráfico núm. 2). En los gráficos

9 y 10 se puede apreciar la evolución mensual del número de visitantes y los diferentes tipos de entradas vendidas. En los periodos marzo-junio y octubre-diciembre se recibieron 52.305 visitantes, y de julio a septiembre, 44.492. La apertura de la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat en su novena temporada completa aportó a la Fundación un total de 670.816 euros en concepto de venta de entradas.

(1) La Casa-Museo está cerrada al público del 7 de enero al 14 de marzo
 (1) La Casa-Museu està tancada al públic del 7 de gener al 14 de març

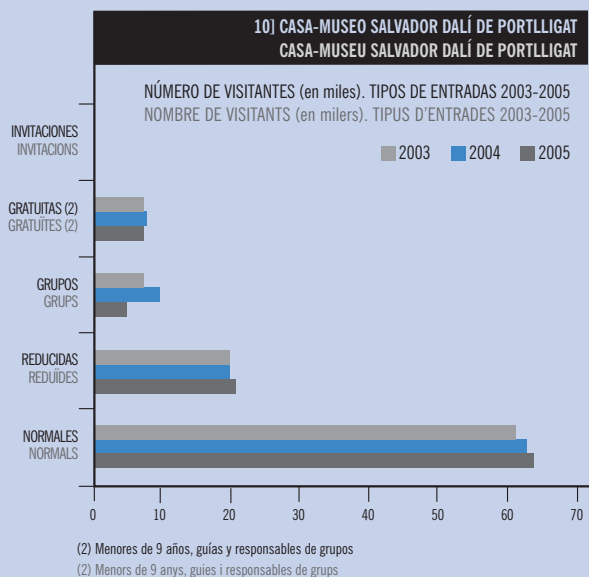

Distintos espacios de Portlligat / Diversos espais de Portlligat

CASA-MUSEU SALVADOR DALÍ

El nombre de visitantes contabilizado a la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat durante el 2005 ha aumentado un 2% respecto al 2003, en una línea de crecimiento que se manté a l'alça malgrat les limitacions que imposen el mateix edifici i el sistema de visites. El recinte museístic, que va romandre tancat del 7 de gener al 14 de març, ha rebut un total de 96.797 visitants, és a dir, una mitjana de 335 per dia (gràfic núm. 2). Als gràfics

9 i 10 es pot apreciar l'evolució mensual del nombre de visitants i els diferents tipus d'entrades venudes. Durant els períodes de març-juny i octubre-desembre s'han rebut 52.305 visitants, i de juliol a setembre, 44.492 L'obertura de la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat en la seva novena temporada completa ha aportat a la Fundació un total de 670.816 euros en concepte de venda d'entrades.

La última obra incorporada a la colección de dibujos para *La vida secreta de Salvador Dalí*

L'última obra incorporada a la col·lecció de dibuixos per a *La vida secreta de Salvador Dalí*

NUEVAS ADQUISICIONES

Salvador Dalí

Ciento veinticinco dibujos originales para *La vida secreta de Salvador Dalí*

Fundación Gala-Salvador Dalí, núm. inv. 4578-4703

El 18 de abril se anunció la adquisición de 125 dibujos originales realizados para ilustrar la autobiografía *La vida secreta de Salvador Dalí*, 124 de los cuales ya estaban expuestos en el tercer piso del Teatro-Museo Dalí de forma temporal, en una muestra que, bajo el patrocinio de la Diputación de Girona, se inauguró el 26 de julio de 2004. Estas 124 piezas, a las que se añadían dos dibujos procedentes de los fondos de la Fundación, se exponían en el mismo orden en que habían aparecido en la primera edición de *The Secret Life of Salvador Dalí*, publicada

en inglés en 1942 por la editorial Dial Press de Nueva York. La reciente adquisición de los dibujos, una de las operaciones más importantes de los últimos catorce años, permitirá que la muestra se convierta, desde ahora, en permanente.

El acto de presentación organizado para los medios de comunicación se llevó a cabo en la Sala de las Loggias y contó con la presencia de Montse Aguer, directora del Centro de Estudios Dalinianos, Antoni Pitxot, director del Teatro-Museo Dalí, y Joan Manuel Sevillano, gerente de la Fundación. La entidad mostró su satisfacción por el hecho de incorporar a sus fondos esta importante colección, que ya se había podido admirar en destacados centros museísticos de todo el mundo.

Antoni Pitxot, Montse Aguer y Joan Manuel Sevillano comentando la adquisición
Antoni Pitxot, Montse Aguer i Joan Manuel Sevillano comentant l'adquisició

NOVES ADQUISICIONS

Salvador Dalí

Cent vint-i-cinc dibuixos originals per a *La vida secreta de Salvador Dalí*

Fundació Gala-Salvador Dalí, núm. inv. 4578-4703

El 18 d'abril es va anunciar l'adquisició de 125 dibuixos originals realitzats per il·lustrar l'autobiografia *La vida secreta de Salvador Dalí*, 124 dels quals ja estaven exposats al tercer pis del Teatre-Museu Dalí de forma temporal, en una mostra patrocinada per la Diputació de Girona que es va inaugurar el 26 de juliol de 2004. Aquestes 124 peces, a les quals s'afegien dos dibuixos procedents dels fons de la Fundació, s'exposaven en el mateix ordre en què havien aparegut a la primera edició de *The*

Secret Life of Salvador Dalí, publicada en anglès el 1942 per l'editorial Dial Press de Nova York. La mostra esdevé ara permanent gràcies a la recent adquisició dels dibuixos, una de les operacions més importants dels darrers catorze anys.

L'acte de presentació organitzat per als mitjans de comunicació va tenir lloc a la Sala de les Loggies. Hi van participar Montse Aguer, directora del Centre d'Estudis Dalinians, Antoni Pitxot, director del Teatre-Museu Dalí, i Joan Manuel Sevillano, gerent de la Fundació. L'entitat va mostrar la seva satisfacció pel fet d'incorporar als seus fons aquesta important col·lecció, que ja s'havia pogut admirar en prestigiosos centres museístics d'arreu del món.

Los 125 dibujos pueden verse en la Sala 13 del Teatro-Museo
Els 125 dibuixos es poden veure a la Sala 13 del Teatre-Museu

3

DIVULGAR
DIVULGAR

Material promocional y portada del catálogo de Dalí. *Cultura de masas* en Róterdam
 Material promocional i portada del catàleg de Dalí. *Cultura de masses* a Rotterdam

EXPOSICIONES TEMPORALES

A lo largo de buena parte del 2005, y aún en el marco del Año Dalí, se han podido ver en régimen itinerante las exposiciones más emblemáticas del año 2004.

Dalí. Cultura de masas

Salvador Dalí Museum, St. Petersburg (Florida, EE.UU.)

1 octubre 2004 – 30 enero 2005

Museum Boijmans van Beuningen, Róterdam (Holanda). 5 marzo – 12 junio 2005

La exposición central del Año Dalí en España, comisariada por Fèlix Fanés, organizada por la Fundación "la Caixa" con la colaboración de la Fundación Gala-Salvador Dalí, y coproducida por el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, recibió un total de 300.899 visitas en el centro CaixaForum de Barcelona y 225.000 en el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía de Madrid.

La muestra estuvo también presente, en versión más reducida, en el Salvador Dalí Museum de Saint Petersburg, donde fue inaugurada el 1 de octubre de 2004, con la presencia de Ramon Boixadós y Joan Manuel Sevillano, y se clausuró el 30 de enero de 2005, después de recibir un total de 60.000 visitantes. Finalmente, del 5 de marzo al 12 de junio de 2005 y bajo el título *It's all Dalí (Todo Dalí)*, pudo verse de nuevo en el Museum Boijmans van Beuningen de Róterdam, donde fue visitada por 148.563

personas; Montse Aguer asistió al acto inaugural. La exposición *Dalí. Cultura de masas* pretendía mostrar sintéticamente el contacto entre pintura y cultura popular que Dalí mantuvo a lo largo de toda su vida. A través de las más de 400 obras reunidas, entre óleos, dibujos, películas y objetos relacionados con el artista, la muestra ponía de manifiesto la conexión de Dalí con disciplinas como la publicidad, la prensa, el espectáculo, la moda, el diseño y las comunicaciones.

Dalí

Palazzo Grassi, Venecia (Italia)

10 septiembre 2004 – 16 enero 2005

Philadelphia Museum of Art, Filadelfia (Pennsilvania, EE.UU.)

16 febrero – 15 mayo 2005

La gran exposición antológica que acogió el Palazzo Grassi de Venecia ha sido sin duda, con un total de 235.784 visitantes, uno de los principales actos del Año Dalí.

La inauguración de la muestra, comisariada por Dawn Ades, Montse Aguer y Michael R. Taylor (este último en Filadelfia), tuvo lugar el 11 de febrero en el Philadelphia Museum of Art. El acto fue un gran acontecimiento cultural y social al que asistieron más de novecientos invitados y que contó con numerosas referencias dalinianas; en el mismo participaron, entre otros, Carlos Westendorp, embajador de España en EE.UU., Claudio Boada,

Portada del catàleg
de Filadèlfia

Portada del catàleg
de Filadèlfia

EXPOSICIONS TEMPORALS

Al llarg d'una bona part del 2005, i encara dins el marc de l'Any Dalí, s'han pogut veure en règim itinerant les exposicions més emblemàtiques del 2004.

Dalí. Cultura de masses

**Salvador Dalí Museum, St. Petersburg
(Florida, EUA)**

1 octubre 2004 – 30 gener 2005

**Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam
(Holanda). 5 març – 12 juny 2005**

L'exposició central de l'Any Dalí a l'Estat espanyol, comissariada per Fèlix Fanés, organitzada per la Fundació "la Caixa", amb la col·laboració de la Fundació Gala- Salvador Dalí, i coproduïda amb el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, va rebre 300.899 visitants al centre CaixaForum de Barcelona i 225.000 al Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía de Madrid.

La mostra també va ser present, en versió més reduïda, al Salvador Dalí Museum de Saint Petersburg, on es va inaugurar l'1 d'octubre de 2004, amb la participació de Ramon Boixadós i Joan Manuel Sevillano, i es va clausurar el 30 de gener de 2005 després de rebre un total de 60.000 visitants. Finalment, del 5 de març al 12 de juny de 2005 i sota el títol *It's all Dalí (Tot Dalí)*, es va poder veure de nou al Museum Boijmans van Beuningen de Rotterdam, on va ser visitada per 148.563 persones; Montse Aguer va assistir a l'acte inaugural.

L'exposició *Dalí. Cultura de masses* pretenia mostrar sintèticament el contacte entre pintura i cultura popular que Dalí va mantenir al llarg de tota la seva vida. Amb aquest objectiu es van aplegar més de 400 obres, entre olis, dibuixos, pel·lícules i objectes relacionats amb l'artista, que il·lustraven la connexió de Dalí amb disciplines com ara la publicitat, la premsa, l'espectacle, la moda, el disseny i les comunicacions.

Dalí

Palazzo Grassi, Venècia (Itàlia)

10 setembre 2004 – 16 gener 2005

**Philadelphia Museum of Art, Filadèlfia
(Pennsilvània, EUA)**

16 febrer – 15 maig 2005

La gran exposició antològica que va acollir el Palazzo Grassi de Venècia ha estat sens dubte, amb un total de 235.784 visitants, un dels principals actes de l'Any Dalí.

La inauguració de la mostra, comissariada per Dawn Ades, Montse Aguer i Michael R. Taylor (aquest darrer a Filadèlfia), es va celebrar l'11 de febrer al Philadelphia Museum of Art; l'acte, que tingué nombroses referències dalinianes, va ser un gran esdeveniment cultural i social al qual van assistir més de nou-cents convidats; hi van participar, entre altres, Carlos Westendorp, ambaixador d'Espanya als EUA, Claudi Boada, patró de la nostra institució,

Dos imágenes de la instalación de la muestra *Dalibros* en Púbol / Dues imatges de la instal·lació de la mostra *Dalibros* a Púbol

patrón de nuestra institución, Ramon Boixadós, presidente de la Fundación Dalí, y Montse Aguer, comisaria del Año Dalí. La exposición —para la que ya antes de su apertura al público, el 16 de febrero, se habían vendido 70.000 entradas— tuvo un éxito tan rotundo que, gracias a la colaboración de todas las entidades que participaban en la misma, pudo prolongarse quince días respecto a la fecha de clausura inicialmente prevista y recibió más de 370.000 visitantes.

Esta antológica, calificada por el *New York Times* como «maratón visual y físico» por el elevado número de obras que exhibía, tuvo una amplia repercusión en todo el mundo, y muy especialmente en EE.UU., e inspiró numerosos artículos en medios tan prestigiosos como *Art in America*, *ArtNews Magazine*, *Financial Times*, *International Herald Tribune*, *Newsweek*, *The New Yorker*, *Time* y *Vogue*, entre otros. Salvador Dalí regresaba por fin a los Estados Unidos.

Dalí en el Ampurdán.

La mirada de los fotógrafos ampurdaneses

Sala d'Exposicions L'Amistat, Cadaqués

18 diciembre 2004 – 16 enero 2005

Casal Municipal, Torredembarra

20 enero – 20 febrero 2005

Centre Cultural de Mollerussa, Mollerussa

25 febrero – 27 marzo 2005

Thermalia, Caldes de Montbui. 6-24 abril 2005

Sala dels Sants Màrtirs, Palau Episcopal, Solsona

29 abril – 29 mayo 2005

Sala Abat Senjust, Ripoll. 3-26 junio 2005

Arxiu Històric Comarcal, Sort. 2-27 julio 2005

Casa de Cultura, Llançà. 2-31 agosto 2005

Centre Cívic Mar, Vilanova i la Geltrú

7 septiembre – 2 octubre 2005

Sala d'Art Can Massallera, Sant Boi de Llobregat

6 octubre – 5 noviembre 2005

Organizada por la asociación Amics dels Museus Dalí y con la colaboración de la Fundación Gala-Salvador Dalí, el Museu de l'Empordà, el Ayuntamiento de Figueres, la Generalitat de Cataluña y la Fundación "la Caixa", esta exposición dió a conocer al Dalí más íntimo y cercano a partir de 75 fotografías realizadas entre los años 1950 y 1980, casi todas inéditas, que se repartieron en cinco espacios temáticos: «Dalí espontáneo», «Dalí en el proceso de creación», «Dalí en el Teatro-Museo», «Dalí con personajes» y «Dalí, performances». Las instantáneas fueron tomadas por las cámaras de ocho fotógrafos locales contemporáneos de Salvador Dalí, algunos de ellos no profesionales, que captaron imágenes insólitas del artista: Esteve Ayats, Melitó Casals (*Meli*), Joan Moncanut, Enrique Sabater, Francesc Simon, Adelí Torner, Robin Townsend y Joan Vehí. La muestra recibió un total de 5.526 visitantes en el Museu de l'Empordà de Figueres y, dada la buena acogida, viajó a diversas localidades a lo largo de los años 2004 y 2005.

Al margen de los actos conmemorativos del centenario, destacamos también la muestra temporal de Púbol y la que se convertirá en permanente en Portlligat:

Ramon Boixadós, president de la Fundació Dalí, i Montse Aguer, comissària de l'Any Dalí. L'exposició, per a la qual ja s'havien venut 70.000 entrades abans que s'obris al públic, el 16 de febrer, va obtenir un èxit tan clamorós que, gràcies a la col·laboració de totes les entitats que hi participaven, es va poder prolongar quinze dies respecte a la data de cloenda inicialment prevista i va rebre més de 370.000 visitants.

Aquesta antològica, que el *New York Times* va qualificar de «marató visual i física» pel gran nombre d'obres que s'hi van poder veure, va tenir un ampli ressò arreu del món —i molt en particular als EUA— i protagonitzà nombrosos articles en mitjans tan prestigiosos com *Art in America*, *ArtNews Magazine*, *Financial Times*, *International Herald Tribune*, *Newsweek*, *The New Yorker*, *Time* i *Vogue*, entre altres. Salvador Dalí tornava per fi als Estats Units.

Dalí a l'Empordà

La mirada dels fotògrafs empordanesos

Sala d'Exposicions L'Amistat, Cadaqués

18 desembre 2004 – 16 gener 2005

Casal Municipal, Torredembarra

20 gener – 20 febrer 2005

Centre Cultural de Mollerussa, Mollerussa

25 febrer – 27 març 2005

Thermalia, Caldes de Montbui. 6-24 abril 2005

Sala dels Sants Màrtirs, Palau Episcopal, Solsona

29 abril – 29 maig 2005

Sala Abat Senjust, Ripoll. 3-26 juny 2005

Arxiu Històric Comarcal, Sort. 2-27 juliol 2005

Casa de Cultura, Llançà. 2-31 agost 2005

Centre Cívic Mar, Vilanova i la Geltrú

7 setembre – 2 octubre 2005

Sala d'Art Can Massallera, Sant Boi de Llobregat

6 octubre – 5 novembre 2005

Aquesta exposició, organitzada per l'associació Amics dels Museus Dalí amb la col·laboració de la Fundació Gala-Salvador Dalí, el Museu de l'Empordà, l'Ajuntament de Figueres, la Generalitat de Catalunya i la Fundació "la Caixa", volia donar a conèixer el Dalí més íntim i proper a partir de 75 fotografies realitzades entre els anys 1950 i 1980, gairebé totes inèdites, que es van repartir en cinc espais temàtics: «Dalí espontani», «Dalí en el procés de creació», «Dalí al Teatre-Museu», «Dalí amb personatges» i «Dalí, performances». Les instantànies van ser preses per les càmeres de vuit fotògrafs locals contemporanis de Salvador Dalí, en alguns casos no professionals, que van copsar imatges insòlites de l'artista: Esteve Ayats, Melitó Casals *Meli*, Joan Moncanut, Enrique Sabater, Francesc Simon, Adelí Torner, Robin Townsend i Joan Vehí. La mostra va rebre un total de 5.526 visitants al Museu de l'Empordà de Figueres i, atesa la bona acollida, va viatjar a diverses localitats al llarg dels anys 2004 i 2005.

La Barraca Leveroni aporta al visitante más datos sobre la biografía de Salvador Dalí
 La Barraca Leveroni aporta al visitant més dades sobre la biografia de Salvador Dalí

Dalibros

Casa-Museo Castillo Gala Dalí de Púbol

18 marzo – 31 diciembre 2005

Comisariada por Montse Aguer y coordinada por el Centro de Estudios Dalinianos, la exposición que acoge la Casa-Museo de Púbol se ha programado con motivo de la celebración, en el 2005, del Año del Libro y la Lectura, y pretende que el espectador se introduzca en el universo del Dalí lector e interesado por el mundo del libro. Las fotografías de Salvador Dalí y Gala, realizadas por fotógrafos del prestigio de Brassai, Man Ray, Eric Schaal, Català Roca, Ricard Sans, Juan Gyenes o *Meli*, son el elemento principal de la muestra, que también exhibe algunos óleos, dibujos, ilustraciones para libros y primeras ediciones.

Exposición permanente en la Barraca Leveroni de Portlligat

La muestra ofrece al visitante la posibilidad de construir una biografía de Salvador Dalí a partir de reproducciones de recortes de prensa cuyos originales se encuentran en el fondo de archivo del Centro de Estudios Dalinianos. En ella se puede ver también un documental de unos diez minutos de duración sobre la vida del artista, elaborado por Barcelona Multimedia, así como las maquetas de las diferentes fases de ampliación de la que fuera residencia de Dalí y Gala en Portlligat.

PRÉSTAMOS DE OBRA

La Fundación ha prestado obras a 6 exposiciones organizadas por otras tantas entidades, que se comentan a continuación:

Visiones del Quijote: Hogarth, Doré, Daumier, Picasso, Dalí, Ponç, Matta, Saura

La Pedrera, Barcelona, marzo – junio 2005

Se prestan 24 dibujos.

La exposición propone un recorrido por la evolución iconográfica de las figuras arquetípicas de Don Quijote y Sancho Panza a través de la obra de ocho grandes artistas y a lo largo de casi cuatro siglos.

El Quijote, biografía de un libro

Biblioteca Nacional, Madrid, abril – octubre 2005

Se prestan 4 dibujos.

Muestra en la que la Biblioteca Nacional exhibe sus fondos más valiosos relativos a la obra de Cervantes, desde dibujos y grabados hasta ediciones en todos los idiomas y de todas las épocas, los ejemplares más raros y preciados, y múltiples ediciones y traducciones realizadas a lo largo de los cuatro siglos de vida del Quijote.

Catálogo de la exposición que pudo verse en La Pedrera / Catàleg de l'exposició que es va poder veure a la Pedrera

Al marge dels actes commemoratius del centenari, també destaquem la mostra temporal de Púbol i la que esdevindrà permanent a Portlligat:

Dallibres

Casa-Museu Castell Gala Dalí de Púbol

18 març – 31 desembre 2005

L'exposició que acull la Casa-Museu de Púbol, comissariada per Montse Aguer i coordinada pel Centre d'Estudis Dalinians, ha estat programada per al 2005 amb motiu de la celebració de l'Any del Llibre i la Lectura, i pretén endinsar l'espectador en l'univers del Dalí lector i interessat pel món del llibre. Les fotografies de Salvador Dalí i Gala, realitzades per fotògrafs del prestigi de Brassai, Man Ray, Eric Schaal, Català Roca, Ricard Sans, Juan Gyenes o Meli, són l'element principal de la mostra, que també inclou alguns olis, dibuixos, il·lustracions per a llibres i primeres edicions.

Exposició permanent a la Barraca Leveroni de Portlligat

La mostra ofereix al visitant la possibilitat de construir una biografia de Salvador Dalí a partir de reproduccions de retalls de premsa, els originals dels quals es troben dipositats al fons d'arxiu del Centre d'Estudis Dalinians. També s'hi pot veure un documental d'uns deu minuts de duració sobre la vida de l'artista, elaborat per Barcelona Multimedia, així com les maquetes de les diferents fases d'ampliació de la que fou residència de Dalí i Gala a Portlligat.

PRÉSTECES D'OBRA

La Fundació ha prestat obres a 6 exposicions organitzades per altres entitats, que es comenten a continuació:

Visions del Quixot: Hogarth, Doré, Daumier, Picasso, Dalí, Ponç, Matta, Saura

La Pedrera, Barcelona, març – juny 2005

Es presten 24 dibuixos.

Exposició que proposa un recorregut per l'evolució iconogràfica de les figures arquetípiques del Quixot i Sancho Panza a través de l'obra de vuit grans artistes i al llarg de gairebé quatre segles.

El Quijote, biografía de un libro

Biblioteca Nacional, Madrid, abril – octubre 2005

Es presten 4 dibuixos.

Mostra en la qual s'exhibeixen els fons més valuosos, des de dibuixos i gravats fins a edicions en tots els idiomes i de totes les èpoques, els exemplars més rars i preuats i múltiples edicions i traduccions fetes al llarg dels quatre segles de vida del *Quijot*.

Folleto promocional de la muestra celebrada en Bilbao / Fullet promocional de la mostra celebrada a Bilbao

Viaje a las islas invitadas. Manuel Altolaguirre (1905-1959)

Palacio Episcopal, Málaga, junio – agosto 2005

Residencia de Estudiantes, Madrid,

septiembre – noviembre 2005

Se prestan 1 óleo, 3 folletos y 1 fotografía.

Con motivo del centenario del nacimiento de Manuel Altolaguirre se ha querido recuperar una de las voces poéticas más desconocidas de la generación del 27 y mostrarla en sus diversas facetas de impresor, editor, crítico, dramaturgo y cineasta.

Ilustraciones del Quijote

Sala de Exposiciones Santa Inés, Sevilla,

junio – agosto 2005

Se prestan 18 grabados.

Título con el que se muestra en Sevilla la exposición *Visiones del Quijote: Hogarth, Doré, Daumier, Picasso, Dalí, Ponç, Matta, Saura*, celebrada previamente en la Pedrera de Barcelona. Los 24 dibujos inicialmente cedidos en préstamo se sustituyen por 18 grabados realizados por Dalí y pertenecientes a una serie sobre el Quijote.

París y los surrealistas

Museo de Bellas Artes, Bilbao,

junio – septiembre 2005

Se cede *La imagen desaparece*.

Recorrido por uno de los movimientos de vanguardia más trascendentales y duraderos del arte del siglo XX, surgido durante el período de entreguerras y con París como escenario principal.

Las Navidades de Dalí, 1958-1976

Fundación Gregorio Prieto, Valdepeñas, diciembre 2005

Se prestan 33 obras: 20 dibujos de tarjetas navideñas y 13 textos manuscritos que las acompañan.

La exposición presenta una colección de felicitaciones de Navidad realizadas por Salvador Dalí entre los años 1958 y 1976, cinco de las cuales son reproducciones. Las piezas, que van acompañadas del texto original de Dalí, fueron cedidas por Hoechst Ibérica, S.A. (actualmente Grupo Sanofi Aventis) a la Fundación Gala-Salvador Dalí para ser expuestas en el Teatro-Museo Dalí de Figueres.

Catálogo de la exposición
sobre Manuel Altolaguirre
Catàleg de l'exposició
sobre Manuel Altolaguirre

Viaje a las islas invitadas. Manuel Altolaguirre (1905-1959)

Palacio Episcopal, Màlaga, juny – agost 2005

Residencia de Estudiantes, Madrid, setembre – novembre 2005

Es presten 1 oli, 3 fullets i 1 fotografia.

Amb motiu del centenari del naixement de Manuel Altolaguirre s'ha volgut recuperar una de les veus poètiques més desconegudes de la generació del 27 i mostrar-la en les seves diverses facetes d'impressor, editor, crític, dramaturg i cineasta.

Ilustraciones del Quijote

Sala de Exposiciones Santa Inés, Sevilla, juny – agost 2005

Es presten 18 gravats.

Títol amb què es mostra a Sevilla l'exposició *Visions del Quixot: Hogarth, Doré, Daumier, Picasso, Dalí, Ponç, Matta, Saura*, celebrada prèviament a la Pedrera de Barcelona. Els 24 dibuixos inicialment deixats en préstec se substitueixen per 18 gravats realitzats per Dalí i pertanyents a una sèrie sobre el *Quixot*.

París y los surrealistas

Museo de Bellas Artes, Bilbao, juny – setembre 2005

Se cedeix *La imatge desapareix*.

Recorregut per un dels moviments d'avantguarda més transcendents i duradors de l'art del segle xx, sorgit durant el període d'entreguerres i amb París com a escenari principal.

Las Navidades de Dalí, 1958-1976

Fundación Gregorio Prieto, Valdepeñas, desembre 2005

Es presten 33 obres: 20 dibuixos de nades i 13 textos manuscrits que les acompanyen.

Col·lecció de nades realitzades per Salvador Dalí entre els anys 1958 i 1976, cinc de les quals són reproduccions. Les peces s'acompanyen del text original de Dalí i van ser cedides per Hoechst Ibérica, S.A. (actualment Grup Sanofi Aventis) a la Fundació Dalí per ser exposades al Teatre-Museu Dalí de Figueres.

Los proyectos editoriales más importantes del 2005 han sido la nueva guía del Teatro-Museo y el quinto volumen de la Obra Completa

DOCUMENTACIÓN Y CATALOGACIÓN

A lo largo del 2005 se ha continuado trabajando en el catálogo razonado de la obra pictórica. En estos momentos, una vez finalizado el análisis de los óleos del maestro hasta 1930, se trabaja en las pinturas realizadas entre los años 1930 y 1939 y, paralelamente, se lleva a cabo una labor de atribución mediante la cual se intenta establecer y determinar de una manera definitiva el corpus de la producción daliniana.

Siguiendo la línea inicial del proyecto, este trabajo de atribución parte del examen visual de las obras de las que se tiene conocimiento para, seguidamente, contrastarlo con la documentación fotográfica disponible y con la información recogida en catálogos de subastas, archivos de museos y galerías, libros, revistas de arte y prensa diaria.

Por otra parte, durante el 2005 se ha continuado avanzando en la edición de la Obra Completa de Salvador Dalí, de la que en este ejercicio se han publicado los volúmenes cuarto y quinto, dedicados a los ensayos y prologados y editados por Juan José Lahuerta y Juan Manuel Bonet. El CED ha proporcionado todo el material necesario tanto a los autores de estos volúmenes como a Francisco Calvo Serraller, que se encargará de prologar y editar el sexto, dedicado a entrevistas y con fecha de aparición prevista para el 2006.

Desde el Centro de Estudios Dalinianos se ha trabajado también en la elaboración de la nueva guía del Teatro-Museo Dalí, a cargo de Antoni Pitxot y Montse Aguer y con fotografías de Jordi Puig. La publicación, concebida como un libro que permite seguir el recorrido por el Museo, incluye un apartado final dedicado a la catalogación de 55 de las obras más destacadas que se exhiben en el mismo así como planos para orientarse durante la visita.

Dentro de este apartado, se ha trabajado asimismo en los proyectos de dos exposiciones futuras en Japón, otra en Finlandia y una cuarta en Londres.

Investigación documental

Durante el 2005, y con la finalidad de completar el fondo documental del CED, se ha continuado con la labor iniciada en el ejercicio anterior de recopilación de los artículos de Salvador Dalí aparecidos tanto en la prensa nacional como extranjera hasta 1989. Para ello se han visitado diferentes bibliotecas y hemerotecas, como la Biblioteca de Figueres, el Archivo Histórico de la Ciudad de Girona, el Archivo Histórico de la Ciudad de Barcelona (Casa de l'Ardiaca), la Biblioteca de Catalunya o la Universitat Autònoma de Barcelona.

Els projectes editorials més importants d'enguany han estat la nova guia del Teatre-Museu i el cinquè volum de l'Obra Completa

DOCUMENTACIÓ I CATALOGACIÓ

En el decurs de l'any 2005 s'ha continuat treballant en el catàleg raonat de l'obra pictòrica. Enllestida ja l'anàlisi dels olis del Mestre fins al 1930, en aquests moments es treballa en les pintures realitzades entre els anys 1930 i 1939 i, paral·lelament, es du a terme una tasca d'atribució mitjançant la qual s'intenta establir i determinar d'una manera definitiva el corpus de la producció daliniana.

Seguint la línia inicial del projecte, el treball d'atribució es realitza a partir de l'examen visual de les obres de les quals es té coneixement; les dades obtingudes es contrasten tot seguit amb la documentació fotogràfica disponible i amb la informació recollida en catàlegs de subhastes, arxius de museus i galeries, llibres, revistes d'art i premsa diària.

Un altre projecte en el qual s'ha continuat avançant és l'edició de l'Obra Completa de Salvador Dalí, de la qual s'han publicat enguany els volums quart i cinquè, dedicats als assaigs i prologats i editats per Juan José Lahuerta i Juan Manuel Bonet. El CED ha proporcionat tot el material necessari als autors d'aquests volums i també a Francisco Calvo Serraller, que s'encarregarà de prologar i editar el sisè, dedicat a les entrevistes i amb data d'aparició prevista per al 2006.

Des del Centre d'Estudis Dalinians s'ha treballat així mateix en l'elaboració de la nova guia del Teatre-Museu Dalí, a càrrec d'Antoni Pitxot i Montse Aguer i amb fotografies de Jordi Puig. Aquesta guia s'ha concebut com un llibre que permet seguir el recorregut pel Museu, i inclou un apartat final dedicat a la catalogació de 55 de les obres més destacades que s'hi exhibeixen així com plànols per orientar-se durant la visita.

També s'ha treballat en els projectes de dues exposicions futures al Japó, una altra a Finlàndia i una quarta a Londres.

Recerca documental

A fi de completar el fons documental del CED s'ha continuat amb la tasca, iniciada el 2004, de recopilació dels articles sobre Salvador Dalí apareguts fins al 1989 tant en la premsa nacional com en l'estrangera. Per dur a terme el buidatge de les publicacions s'han visitat diverses biblioteques i hemeroteques, com ara la Biblioteca de Figueres, l'Arxiu Històric de la Ciutat de Girona, l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (Casa de l'Ardiaca), la Biblioteca de Catalunya o la Universitat Autònoma de Barcelona.

Biblioteca del Centro de Estudios Dalinianos / Biblioteca del Centre d'Estudis Dalinians

Paralelamente a la incorporación a nuestras bases de datos del material compilado, se ha procedido a la segunda fase de digitalización de los artículos publicados hasta 1974, que ya pertenecían a nuestros fondos. Para la realización de estos trabajos se ha contado con la colaboración de dos becarios procedentes de universidades extranjeras: Jioeyán Ágreda, de la Universidad de Los Andes (Mérida, Venezuela), y Daniel Zierz, de la Universitat Internacional de Catalunya, quienes, junto con la persona que coordina esta labor desde el CED, han digitalizado 3.621 imágenes.

Este año se ha proseguido, además, con la revisión del fondo fotográfico, integrado por unas 9.000 imágenes y unos 8.000 negativos y contactos. Con el objetivo final de actualizar y completar las fichas de las fotografías, se han escaneado, medido y fechado las fotos y se ha realizado una detallada descripción de las mismas de manera que tanto el personal del CED como los investigadores que acuden a consultar sus fondos puedan visionar las fichas en lugar de las fotografías. Esta actuación ha permitido ubicar las fotografías en el almacén de obra, que cuenta con unas condiciones de temperatura y humedad óptimas. Además, una porción de la partida presupuestaria del Departamento se ha destinado a la adquisición de fundas especiales y carpetas de cartón que protegen las fotografías de las agresiones externas y garantizan su conservación.

Por su importancia, el fondo fotográfico es objeto de constantes solicitudes de préstamo, tanto para exposiciones como para todo tipo de publicaciones, documentales, etc. En algunos casos, los interesados acuden personalmente a consultar las imágenes a la biblioteca del CED, mientras que en otros, el personal encargado del archivo fotográfico presta asesoramiento a los solicitantes o realiza una preselección de imágenes que, posteriormente, se remiten a los interesados en soporte digital de alta resolución.

Las tareas de recopilación de materiales, que se habían visto momentáneamente interrumpidas a causa del gran volumen de trabajo asociado a la conmemoración del centenario del nacimiento de Salvador Dalí, se retomaron en el 2005 con la incorporación progresiva a las bases de datos del CED de los nuevos folletos, revistas y catálogos de subasta de obra. Por otra parte, se ha priorizado la compra de revistas antiguas y, especialmente, de libros; así, a la biblioteca del Centro se han incorporado 292 revistas y 253 libros, con lo que sus fondos superan ya la cifra de 8.000 volúmenes. La mayoría de las nuevas adquisiciones se han realizado por Internet a partir de búsquedas exhaustivas en todo el mundo.

Asimismo, se continúa trabajando en la conservación del fondo audiovisual del CED y en el cambio de formato del material, con el objetivo de preservar su contenido y, al mismo tiempo, facilitar su visualización.

Cada año se invierte para optimizar la conservación de los fondos documentales

Cada any s'inverteix per optimitzar la conservació dels fons documentals

El material compilat s'ha anat incorporant a les bases de dades en paral·lel a la segona fase de digitalització dels articles publicats fins a l'any 1974, que ja pertanyien als nostres fons. Per realitzar aquestes tasques s'ha pogut comptar amb la col·laboració de dos becaris d'universitats estrangeres: Jioeyán Ágrede, de la Universidad de Los Andes (Mérida, Venèçuela), i Daniel Zierz, de la Universitat Internacional de Catalunya, que, juntament amb la persona que coordina aquesta tasca des del CED, han digitalitzat 3.621 imatges.

Enguany també s'ha prosseguit amb la revisió del fons fotogràfic, integrat per unes 9.000 imatges i uns 8.000 negatius i contactes. Amb l'objectiu final d'actualitzar i completar les fitxes de les fotografies, s'han escanejat, mesurat i datat les fotos i se n'ha fet una descripció acurada per tal que el mateix personal del CED i els investigadors que desitgin consultar el fons puguin visionar les fitxes en comptes de les fotografies. L'actuació ha permès ubicar les fotografies al magatzem d'obra, que disposa d'unes condicions de temperatura i humitat òptimes. A més, una part de la partida pressupostària del Departament s'ha destinat a l'adquisició de fundes especials i carpetes de cartró que aïllen les fotografies de les agressions externes i en garanteixen la conservació.

La importància del fons fotogràfic fa que les peticions de préstec, tant per a exposicions com per a tot tipus de publicacions, documentals, etc., siguin

constants. En alguns casos, els interessats vénen personalment a consultar les imatges a la biblioteca del CED, i en d'altres, els responsables de l'arxiu fotogràfic assessoren els sol·licitants o realitzen una preselecció d'imatges que, posteriorment, es trameten als interessats en suport digital d'alta resolució.

Al llarg del 2005 s'han reprès les tasques de recopilació de materials, que s'havien interromput momentàniament a causa del gran volum de feina associat a la commemoració del centenari del naixement de Salvador Dalí. Així, s'han incorporat progressivament a les bases de dades del CED els nous fullets, revistes i catàlegs de subhasta d'obra. Atès que s'ha prioritzat la compra de revistes antigues i especialment de llibres, la biblioteca del Centre ha augmentat així mateix en 292 revistes i 253 llibres, amb la qual cosa ja supera la xifra de 8.000 volums. La majoria de les noves adquisicions s'han realitzat per Internet a partir de recerques exhaustives en tot el món.

També es continua treballant en la conservació del fons audiovisual del CED i en el canvi de format del material, que té per objectiu preservar-ne el contingut i, alhora, facilitar-ne la visualització.

Finalment, dins aquest apartat cal destacar dues operacions importants: d'una banda, l'adquisició, a la subhasta de Christie's, del manuscrit original, signat i il·lustrat, de la primera versió escènica d'*El*

Manuscrito de *El mito trágico*
de «El Ángelus» de Millet
Manuscrit d'El mite tràgic
de «L'Àngelus» de Millet

Finalmente, dentro de este apartado cabe destacar otros dos importantes operaciones: por un lado, la adquisición, en la subasta de Christie's, del manuscrito original, firmado e ilustrado, de la primera versión escénica de *El mito trágico* de «El Ángelus» de Millet, perteneciente a la biblioteca de Daniel Filipacchi; y por otro lado, la compra del Fondo Eric Schaal, integrado por 68 fotografías copias de época, 71 diapositivas y 218 negativos en blanco y negro, con los correspondientes derechos de comunicación pública. Este fondo, de gran interés, contiene imágenes de proyectos como la colaboración de Salvador Dalí en la Exposición Universal de Nueva York de 1939 con el pabellón *Sueño de Venus*, la exposición celebrada ese mismo año en la Galería Julien Levy de Nueva York, o las fotos que formaron parte del collage *What Dali thinks about*, creado en 1942 para ilustrar la revista *Click*.

INVESTIGACIÓN

Este año se ha recibido la visita de setenta investigadores que, procedentes de instituciones muy diversas —el Courtauld Institute of Art de Londres, la Cambridge University, la University of Oxford, la Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, la Université de Lausanne, la Universidad Autónoma de Madrid, l'Arizona State University, la National Taiwan Normal University, l'Institut del Teatre de Barcelona...— han trabajado en la biblioteca consultando los fondos documentales y gráficos que se conservan en los

archivos del CED. Los temas objeto del interés de estos investigadores han sido muy diversos: la relación entre Salvador Dalí y la cultura de masas durante los años de estancia del maestro en los Estados Unidos; la relación del artista con el matemático René Thom; la vinculación de Dalí con la fotografía desde el punto de vista estético, histórico y teórico; la obra escenográfica de Salvador Dalí; la contribución del maestro al movimiento surrealista desde el punto de vista teórico; el método paranoico-crítico, etc.

Asimismo, se ha prestado apoyo a los investigadores de Fulmar Television & Film Ltd. en la búsqueda de información y material fotográfico para un documental de la BBC2, y se ha ayudado también al personal de un museo londinense que reunía material para una posible futura exposición.

CONFERENCIAS Y SEMINARIOS

- El 22 de febrero, Joan Manuel Sevillano, gerente de la Fundación, ofreció la conferencia «Marketing y comunicación de espacios culturales» en el marco de las Jornadas sobre Modelos de Gestión y Financiación de Espacios Culturales celebradas en la Escuela de Gestión Pública de Madrid.
- El 17 de marzo, el presidente de la Fundación, Ramon Boixadós, pronunció la conferencia titulada «Dalí i el seu centenari» dentro de un acto organizado por el Rotary Club Barcelona Alba en el Hotel Condes de Barcelona.

Tareas de actualización para el catálogo razonado

Tasques d'actualització per al catàleg raonat

mite trágic de «L'Àngelus» de Millet, pertanyent a la biblioteca de Daniel Filipacchi; i d'altra banda, la compra del Fons Eric Schaal, format per 68 fotografies còpies d'època, 71 diapositives i 218 negatius en blanc i negre, amb els drets de comunicació pública corresponents. Aquest fons fotogràfic, de gran interès, conté imatges de projectes com ara la col·laboració de Salvador Dalí en l'Exposició Universal de Nova York, el 1939, amb el pavelló *El Somni de Venus*, l'exposició celebrada el mateix any a la Galeria Julien Levy de Nova York, o les fotos que van formar part del collage *What Dalí thinks about*, creat el 1942 per il·lustrar la revista *Click*.

RECERCA

Enguany s'ha rebut la visita de setanta investigadors que han treballat a la biblioteca per consultar els fons documentals i gràfics conservats als arxius del CED. Els temes de recerca escollits pels investigadors han estat d'allò més variats: la relació entre Salvador Dalí i la cultura de masses durant els anys d'estada als EUA; la relació de Dalí amb el matemàtic René Thom; la vinculació de Dalí amb la fotografia des del punt de vista estètic, històric i teòric; l'obra escenogràfica de Salvador Dalí; la contribució de Dalí al moviment surrealista des del punt de vista teòric; el mètode paranoicocrític, etc. Els llocs de procedència dels especialistes també han estat ben diversos: el Courtauld Institute of Art de Londres, la Cambridge University, la University of Oxford, la

Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, la Université de Lausanne, la Universidad Autónoma de Madrid, l'Arizona State University, la National Taiwan Normal University, l'Institut del Teatre de Barcelona...

Així mateix, s'ha donat suport als investigadors de Fulmar Television & Film Ltd. en la cerca d'informació i material fotogràfic per a un documental de la BBC2, i s'ha col·laborat amb el personal d'un museu londinenc que reunia material per a una possible futura exposició.

CONFERÈNCIES I SEMINARIS

- El 22 de febrer, Joan Manuel Sevillano, gerent de la Fundació, va oferir una conferència titulada «Marketing y comunicación de espacios culturales» dins les Jornadas sobre Modelos de Gestión y Financiación de Espacios Culturales celebrades a l'Escuela de Gestión Pública de Madrid.
- El 17 de març, Ramon Boixadós, president de la Fundació, va pronunciar la conferència «Dalí i el seu centenari» en un acte organitzat pel Rotary Club Barcelona Alba a l'Hotel Condes de Barcelona.
- El 7 d'abril, Montse Aguer va presentar la ponència «Gaudí i Dalí» en el marc de les jornades *Art i arquitectura de l'imaginari* que, entorn de l'obra de Josep Maria Jujol, van tenir lloc al Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Demarcació de Tarragona, els dies 5, 6 i 7 d'abril del 2005.

Durante el 2005 se han digitalizado más de 3.600 fotografías / Durant el 2005 s'han digitalitzat més de 3.600 fotografies

- El 7 de abril, Montse Aguer presentó la ponencia «Gaudí i Dalí» en el marco de las jornadas *Art i arquitectura de l'imaginari* que, en torno a la obra de Josep Maria Jujol, se celebraron en el Colegio de Arquitectos de Cataluña, Demarcación de Tarragona, los días 5, 6 y 7 de abril de 2005.
- El 14 de abril, el gerente de la Fundación participó en un seminario con motivo del curso *Encuentros de museología*, organizado por la Universidad de Murcia.
- El 28 de septiembre, el secretario general de la Fundación pronunció la conferencia «El mecenazgo como instrumento de protección del patrimonio cultural inmaterial» dentro del marco del III Congreso Iberoamericano que, bajo la organización del Ministerio de Cultura y el Departamento de Cultura de la Generalitat, estuvo dedicado en esta ocasión a la protección jurídica del patrimonio inmaterial.
- El 30 de septiembre, y con motivo de su participación en el encuentro organizado en el marco del décimo aniversario del Màster 3, Montse Aguer presentó la ponencia «El món de Dalí» en una charla coloquio organizada por el Grupo de Psicopedagogos del Departamento de Educación de la Generalitat de Cataluña.
- El día 1 de diciembre, Montse Aguer dió una conferencia sobre Salvador Dalí en el Museo Gregorio Prieto, de Valdepeñas, con motivo de la exposición *Las Navidades según Dalí*.
- Durante el año 2005, Lluís Peñuelas ha impartido diversos seminarios y sesiones en el marco de los siguientes másteres: Gestión Cultural, de la Universitat Internacional de Catalunya, Museología y Gestión del Patrimonio Cultural, de la Universitat de Barcelona, y Gestión y Políticas Culturales, también de la Universitat de Barcelona.

- El 14 d'abril, el gerent de la Fundació va participar en un seminari amb motiu del curs *Encuentros de museología*, organitzat per la Universidad de Murcia.
- El 28 de setembre, el secretari general va pronunciar la conferència «El mecenazgo como instrumento de protección del patrimonio cultural inmaterial» dins el marc del III Congrés Iberoamericà, que, organitzat pel Ministeri de Cultura i el Departament de Cultura de la Generalitat, va estar dedicat enguany a la protecció jurídica del patrimoni immaterial.
- El 30 de setembre, i arran de la seva participació en la trobada organitzada amb motiu del desè aniversari del Màster 3, Montse Aguer va presentar

la ponència «El món de Dalí» en una xerrada col·loqui organitzada pel Grup de Psicopedagogs del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

- El dia 1 de desembre, Montse Aguer va donar una conferència sobre Salvador Dalí en el Museu Gregorio Prieto, de Valdepeñas, amb motiu de l'exposició *Las Navidades según Dalí*.

· Durant el 2005, Lluís Peñuelas ha impartit diversos seminaris i sessions en els màsters següents: Gestió Cultural, de la Universitat Internacional de Catalunya, Museologia i Gestió del Patrimoni Cultural, de la Universitat de Barcelona, i Gestió i Polítiques Culturals, també de la Universitat de Barcelona.

Ediciones propias

Memoria de actividades del centenario. Publicación que recoge las actividades llevadas a cabo a lo largo de la conmemoración del centenario del nacimiento de Salvador Dalí, con datos actualizados de cada una de ellas. Editada en catalán, castellano, inglés y francés.

Dalibros. Catálogo de la exposición temporal celebrada en la Casa-Museo Castillo Gala Dalí de Púbol. Diseñado por Àlex Gifreu, fue editado por DAS en catalán, con traducciones al castellano, inglés y francés.

Coediciones

A mediados de diciembre de 2005 se presentó el volumen quinto de la Obra Completa de Salvador Dalí, a cargo de Juan Manuel Bonet, está dedicado a la obra ensayística del maestro, reúne obras como *50 secretos mágicos para pintar*, *Los cornudos del viejo arte moderno* y *El mito trágico de «El Ángelus» de Millet*, que se publican por primera vez en catalán.

La edición de los ocho volúmenes de la Obra Completa de Salvador Dalí es un proyecto conjunto de la Fundación Gala-Salvador Dalí, la Editorial Destino y la Sociedad Estatal de Conmemoraciones Culturales, en el que colabora también la Generalitat de Cataluña.

La nueva guía del Teatro-Museo Dalí es una coedición de la Fundación Gala-Salvador Dalí y Triangle Postals. La publicación consta de 208 páginas en color, con un apartado final dedicado a la catalogación de 55 obras que se pueden encontrar en el Museo así como planos para orientarse durante la visita. Por el

momento se ha editado en seis idiomas (catalán, castellano, inglés, francés, italiano y alemán) y ya se está preparando una edición en ruso.

Artículos

El *Anuario de los temas y sus protagonistas 2004* (EDP Editores) publicó el artículo de Montse Aguer «El universo de Salvador Dalí».

Cristina Jutge, del Centro de Estudios Dalinianos, es autora del artículo «Retrato del artista adolescente», publicado el 12 de septiembre de 2005 en el diario *El Punt*.

Montse Aguer publicó el artículo «De cómo un William Etkin se convierte en un Salvador Dalí» el día 30 de noviembre de 2005 en el suplemento “*Culturas*” de *La Vanguardia*.

Rosa Maria Maurell escribió el artículo «Dalí y el mito de Narciso» que *El Punt* publicó el 25 de diciembre.

Entre los libros escritos por miembros de la Fundación Dalí, cabe mencionar *Valor de mercado y obras de arte*, de Lluís Peñuelas, secretario general de la Fundación, editado por Marcial Pons.

Destaca asimismo el artículo «El soporte textil en la obra de un pintor del siglo XX: el caso de Salvador Dalí», a cargo de Georgina Berini y Gema Campo, incluido dentro del *1.er Seminario Internacional de Conservación de Pintura. El soporte textil: comportamiento, deterioro y criterios de intervención*, publicación del Departamento de Conservación y Restauración de Bienes Culturales de la Universitat Politècnica de València, que vio la luz en marzo de 2005.

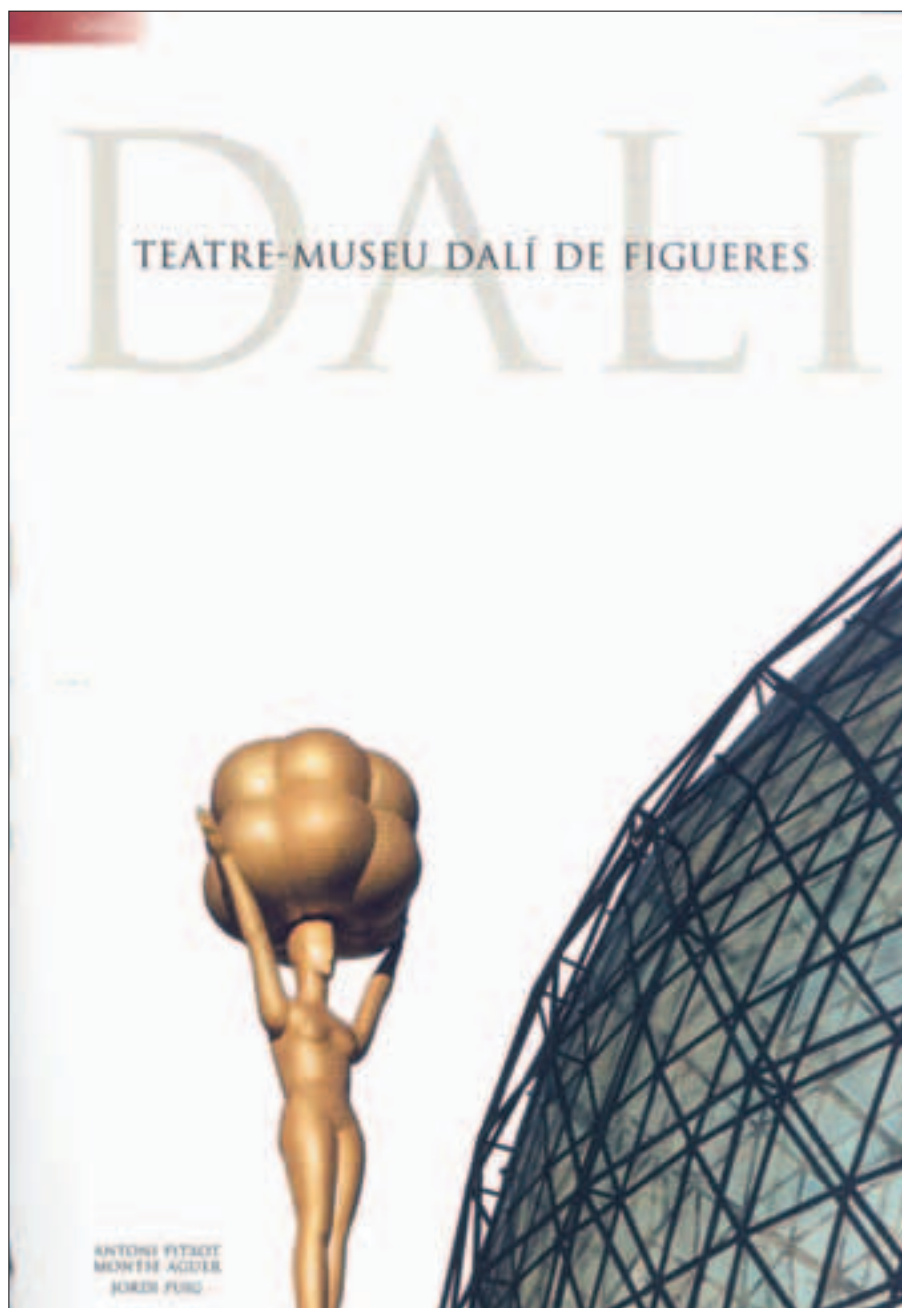
Portadas de la Memoria de actividades del centenario y del catálogo *Dalibros*
Portades de la Memòria d'activitats del centenari i del catàleg *Dalibres*

Análisis fiscal sobre el valor de las obras de arte,
escrito por Lluís Peñuelas
Anàlisi fiscal sobre el valor de les obres d'art,
escrit per Lluís Peñuelas

Cubierta de la nueva guía
del Teatro-Museo Dalí, editada por
la Fundación y Triangle Postals

Coberta de la nova guia
del Teatre-Museu Dalí, editada per
la Fundació i Triangle Postals

Edicions pròpies

Memòria d'activitats del centenari. Publicació que recull les activitats dutes a terme al llarg de la commemoració del centenari del naixement de Salvador Dalí, amb dades actualitzades de cadascuna d'elles. Editada en català, castellà, anglès i francès.

Dallibres. Catàleg de l'exposició temporal celebrada a la Casa-Museu Castell Gala Dalí de Púbol. Dissenyat per Àlex Gifreu, va ser editat per DAS en català, amb traduccions al castellà, a l'anglès i al francès.

Coedicions

A mitjan desembre del 2005 es va presentar el volum cinquè de l'Obra Completa de Salvador Dalí, a càrrec de Juan Manuel Bonet, dedicat a l'obra assagística de Salvador Dalí, aplega obres com *50 secrets màgics per pintar*, *Els cornuts del vell art modern* i *El mite tràgic de «L'Àngelus» de Millet*, que es publiquen per primera vegada en català.

L'edició dels vuit volums de l'Obra Completa de Salvador Dalí és un projecte conjunt de la Fundació Dalí, l'Editorial Destino i la Sociedad Estatal de Conmemoraciones Culturales en el qual col·labora així mateix la Generalitat de Catalunya.

La nova guia del Teatre-Museu Dalí és una coedició de la Fundació Gala-Salvador Dalí i Triangle Postals. La publicació consta de 208 pàgines en color, amb un apartat final dedicat a la catalogació de 55 obres

que es poden trobar al Museu així com plànols per orientar-se durant la visita. De moment s'ha editat en sis idiomes (català, castellà, anglès, francès, italià i alemany), i ja se n'està preparant una edició en rus.

Articles

Montse Aguer va escriure l'article «El universo de Salvador Dalí» per a l'*Anuario de los temas y sus protagonistas 2004*, publicat per EDP Editores.

Cristina Jutge, del Centre d'Estudis Dalinians, és autora de l'article «Retrat de l'artista adolescent», publicat a *El Punt* el 12 de setembre de 2005.

Montse Aguer va escriure l'article «De cómo un William Etkin se convierte en un Salvador Dalí» que es va publicar el dia 30 de novembre de 2005 en el suplement "Culturas" de *La Vanguardia*.

Rosa Maria Maurell va publicar a *El Punt* del 25 de desembre l'article «Dalí i el mite de Narcís».

Entre els llibres escrits per membres de la Fundació Dalí cal esmentar *Valor de mercado y obras de arte*, de Lluís Peñuelas, secretari general de la Fundació, editat per Marcial Pons.

Destaca així mateix l'article «El soporte textil en la obra de un pintor del siglo XX: el caso de Salvador Dalí», a càrrec de Georgina Berini i Gema Campo, inclòs dins *1.er Seminario Internacional de Conservación de Pintura. El soporte textil: comportamiento, deterioro y criterios de intervención*, publicació del Departament de Conservació i Restauració de Béns Culturals de la Universitat Politècnica de València que va veure la llum al març del 2005.

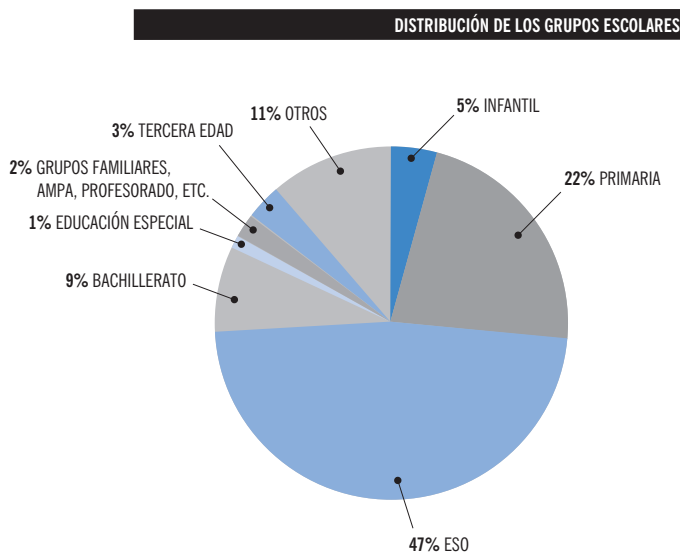
El ejercicio 2005, una vez superada la actividad excepcional generada por la celebración del centenario del nacimiento del artista, ha supuesto la recuperación de una cierta normalidad en lo que se refiere a la afluencia de escolares a los museos Dalí. Para el Servicio Educativo, estos doce meses han representado una buena oportunidad de reflexión sobre toda la actividad llevada a cabo hasta el momento y, al mismo tiempo, de revisión del conjunto de la oferta educativa. Esto ha comportado la incorporación de algunas novedades, como las actividades para niños y niñas en el Castillo de Púbol (cuentacuentos), un programa específico para la tercera edad (*Viaje por los mundos de Dalí*) o la colaboración con el Concurso de Pintura Rápida del GEiEG de Girona, entre otras.

Analizando las cifras de escolares atendidos durante el 2005 según los diversos niveles educativos, obtenemos los siguientes datos: un 5% corresponde a educación infantil (de 3 a 5 años), un 22% a primaria (de 6 a 12 años), un 47% a ESO (de 12 a 16 años), un 9% a bachillerato (de 16 a 18 años), un 1% a educación especial, un 2% a grupos familiares, AMPA, profesorado, etc., un 3% a tercera edad y un 11% a otros. Vemos, así, que la tendencia ha variado sensiblemente en relación con años anteriores, en los que los porcentajes más altos correspondían a los grupos de educación infantil y primaria (un 68% en el 2004, debido a la participación masiva de los centros escolares en la celebración del Año Dalí), mientras que en estos momentos predominan los grupos de ESO y bachillerato (56%).

El lugar de procedencia de los escolares que nos han visitado ha sido mayoritariamente Cataluña (62%). En cuanto al resto, es destacable el volumen de grupos franceses, con un 29% del total, sobre todo si se compara con el 4% correspondiente a grupos procedentes de otras zonas del Estado español. El resto se distribuye entre Gran Bretaña (2%), Bélgica (2%) y América del Norte (1%). La mayor afluencia de grupos escolares de Francia se concentra esencialmente en abril y mayo (con un porcentaje del 42% en ambos meses). En consonancia con estos datos, las visitas se han realizado en 4 idiomas de acuerdo con los siguientes porcentajes: un 61% en catalán, un 30% en francés, un 6% en castellano y un 3% en inglés.

La valoración de las visitas guiadas por parte de los profesores ha sido, de acuerdo con las encuestas a las que han respondido, la siguiente: globalmente, un 88% de los docentes valoran muy bien estas visitas, y un 12% las califican de excepcionales; el 100% de los encuestados consideran alcanzados los objetivos. A un 100% de los profesores y a un 93% de los alumnos les ha gustado la visita. La labor del monitor se valora con la nota de «muy bien» (43%) o «excelente» (44%). Finalmente, la adecuación de los contenidos a las edades de los alumnos se considera excelente (24%) y muy bien (58%); en cuanto al contenido de las visitas, la puntuación es de muy bien (53%) y excelente (35%).

El folleto específico de la oferta educativa para este curso 2005/06 se ha editado en catalán y castellano y contempla también, para cada una de las visitas

Visitas didácticas organizadas por el Servicio Educativo
Visites didàctiques organitzades pel Servei Educatiu

058

Lectura teatralizada del cuento Dalí. *Píntame un sueño*, por la compañía Vadecontes
Lectura teatralitzada del conte Dalí. *Pinta'm un somni*, a càrrec de la companyia Vadecontes

Los alumnos de P3 hasta bachillerato aprovechan al máximo las visitas a Púbol
Els alumnes de P3 fins a batxillerat aprofiten al màxim les visites a Púbol

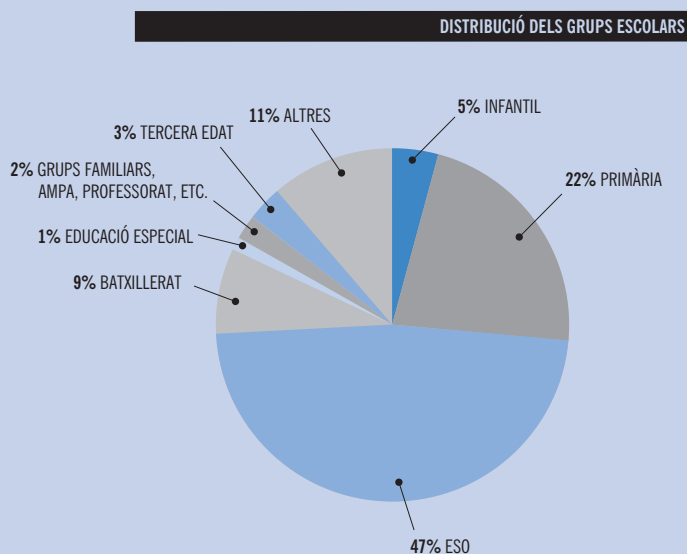

Un cop superada l'activitat excepcional generada per la celebració del centenari, l'any 2005 ha suposat la recuperació d'una certa normalitat quant a aflluència d'escolars als museus Dalí. Per al Servei Educatiu, aquest exercici ha representat una oportunitat per reflexionar sobre tota l'activitat realitzada fins al moment i també per revisar el conjunt de l'oferta educativa. Això ha comportat la incorporació d'algunes novetats, com ara activitats per a nens i nenes al Castell de Púbol (contacontes), un programa específic per a gent gran (*Viatge pels mons de Dalí*) o la col·laboració amb el Concurs de Pintura Ràpida del GEiEG de Girona, entre altres.

Si analitzem les xifres d'escolars atesos durant el 2005 segons els diversos nivells educatius, obtenim les dades següents: un 5% correspon a ensenyament infantil (de 3 a 5 anys), un 22% a primària (de 6 a 12 anys), un 47% a ESO (de 12 a 16 anys), un 9% a batxillerat (de 16 a 18 anys), un 1% a educació especial, un 2% a grups familiars, AMPA, professorat, etc., un 3% a gent gran i un 11% a altres. La tendència ha variat sensiblement amb relació a anys anteriors, en què els grups escolars d'ensenyament infantil i de primària sumaven uns percentatges altíssims (un 68% el 2004, atesa la participació massiva dels centres escolars en la celebració de l'Any Dalí). En aquests moments predominen els grups d'ESO i batxillerat (56%).

El lloc de procedència dels escolars acollits als museus ha estat majoritàriament Catalunya (62%). Resulta remarcable el volum de grups francesos, amb un 29% del total, sobretot si es contrasta amb el 4% corresponent a grups provinents d'altres zones de l'Estat espanyol; la resta es distribueix entre la Gran Bretanya (2%), Bèlgica (2%) i Amèrica del Nord (1%). La major aflluència de grups escolars de França es concentra sobretot a l'abril i al maig (amb un percentatge del 42% en ambdós mesos). En consonància amb aquestes dades, les visites s'han realitzat en 4 idiomes d'acord amb els percentatges següents: un 61% en català, un 30% en francès, un 6% en castellà i un 3% en anglès.

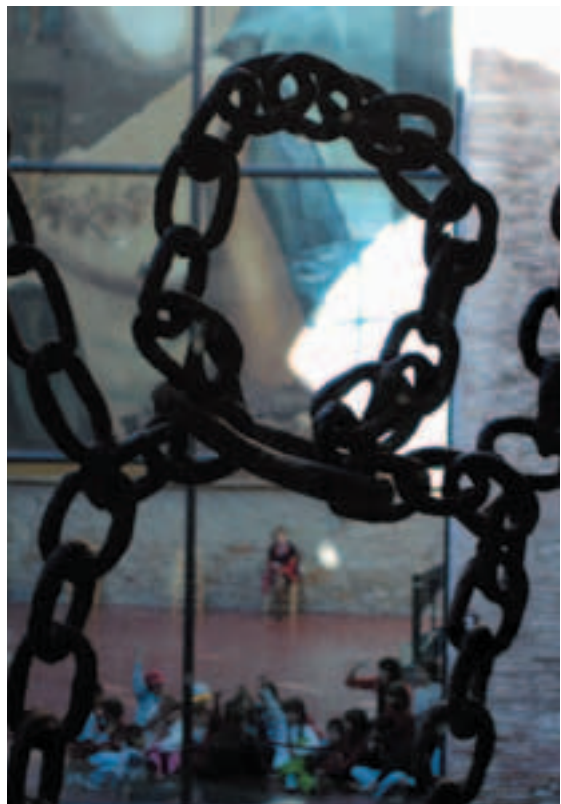
La valoració que fan els professors de les visites guiades, a través de les enquestes que se'ls faciliten, és la següent: globalment, un 88% les valoren molt bé i un 12% les qualifiquen d'excepcionals; el 100% dels enquestats consideren assolits els objectius. A un 100% dels professors i a un 93% dels alumnes els ha agradat la visita. La tasca del monitor es valora amb la nota «molt bé» (43%) o «excel·lent» (44%). Finalment, es considera excel·lent (24%) i molt bé (58%) l'adequació dels continguts a les edats dels alumnes, i molt bé (53%) i excel·lent (35%) el contingut de les visites.

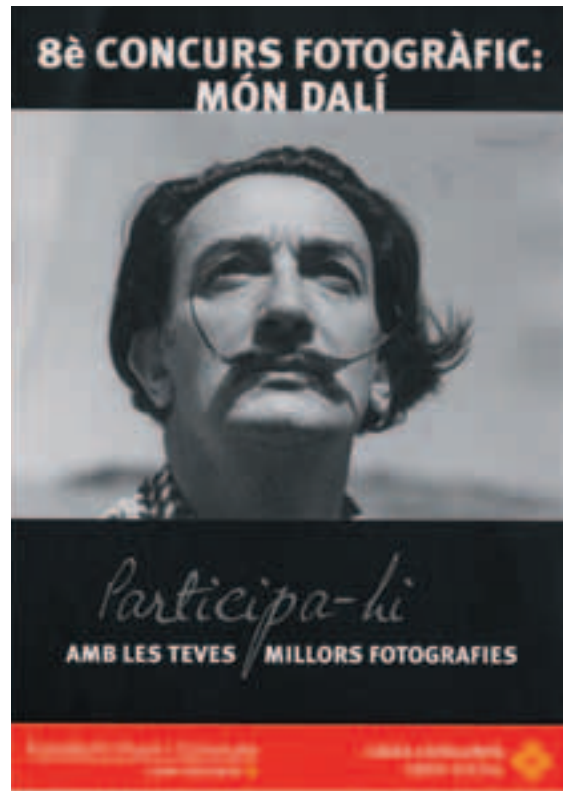

060

pedagógicas, las exposiciones organizadas por la Fundación: *La vida secreta de Salvador Dalí*, en el Teatro-Museo, y la muestra *Dalibros*, en el Castillo de Púbol, enmarcada en el Año del Libro.

Durante este año 2005 ha continuado vigente el convenio de colaboración suscrito con el Consell Comarcal de l'Alt Empordà por el que se subvencionan las visitas pedagógicas al Teatro-Museo Dalí de Figueres realizadas por las escuelas de la comarca. El objetivo ha sido, nuevamente, facilitar a los escolares del Alt Empordà el conocimiento de Salvador Dalí, uno de los artistas más relevantes del arte del siglo XX.

Programas para la tercera edad

El programa *Viaje por los mundos de Dalí*, especialmente dirigido a la tercera edad, es fruto de una colaboración especial con la Fundación Viure i Conviure de Caixa Catalunya, entidad con la que también se ha organizado el concurso fotográfico *Mundo Dalí* y una exposición que ha podido verse en diferentes espacios. Nacido con la voluntad de prestar un servicio de la máxima calidad a nuestros mayores y acercarlos a la obra del artista ampurdanés, el programa *Viaje por los mundos de Dalí* se estructura en dos partes: primeramente, unas

charlas sobre Salvador Dalí llevadas a cabo en los Clubes Sant Jordi que lo han solicitado, y a continuación, la visita a los museos de Figueres (Teatro-Museo Dalí y espacio Dalí-Joyas) y Púbol (Castillo Gala Dalí), de la mano de un grupo de educadores del Servicio Educativo. En este proyecto, diseñado para ofrecer un alto nivel de atención a este colectivo específico, han participado hasta la fecha unas 800 personas, sumando los asistentes a las conferencias y los que han visitado los museos Dalí.

Durante el 2005 se ha mantenido el trabajo conjunto con el Centro de Estudios Dalinianos, en especial en lo que se refiere al asesoramiento a editoriales para proyectos en el ámbito infantil y juvenil, básicamente. De abril a junio, además, se ha compartido con el CED la colaboración de una estudiante en prácticas que ha repartido su estancia entre ambos departamentos en lo que ha supuesto una experiencia muy positiva para todos.

Nuri Aldeguer ha asistido en el 2005 al curso *Los servicios educativos de los museos. Propuestas de futuro*, organizado por la Diputación de Barcelona y celebrado los días 30 de junio y 1 de julio, así como a las IX Jornades de Museus i Educació, que el Museu Marítim de Barcelona organizó los días 1 y 2 de diciembre en torno al tema de *El aprendizaje lúdico en los museos*.

Visita formativa para profesores / Visita formativa per a professors

El fullet específic de l'oferta educativa per a aquest curs 2005/06 s'ha editat en català i castellà i contempla també, per a cadascuna de les visites pedagògiques, les exposicions organitzades per la Fundació: *La vida secreta de Salvador Dalí*, al Teatre-Museu, i la mostra *Dallibres*, al Castell de Púbol, emmarcada en l'Any del Llibre.

Durant el 2005 ha continuat vigent el conveni de col·laboració subscrit amb el Consell Comarcal de l'Alt Empordà pel qual se subvencionen les visites pedagògiques al Teatre-Museu Dalí de Figueres per a totes les escoles de la comarca. L'objectiu ha estat, una vegada més, facilitar als escolars de l'Alt Empordà el coneixement de Salvador Dalí, un dels artistes més rellevants de l'art del segle XX.

Programes per a la gent gran

El programa *Viatge pels mons de Dalí*, específicament adreçat a la gent gran, és fruit d'una col·laboració especial amb la Fundació Viure i Conviure de Caixa Catalunya, entitat amb la qual s'ha organitzat també el concurs fotogràfic *Món Dalí* i una exposició que s'ha pogut veure en diferents espais. Nascut amb la voluntat de prestar un servei de la màxima qualitat a la nostra gent gran i apropar-la a l'obra de l'artista empordanès, el

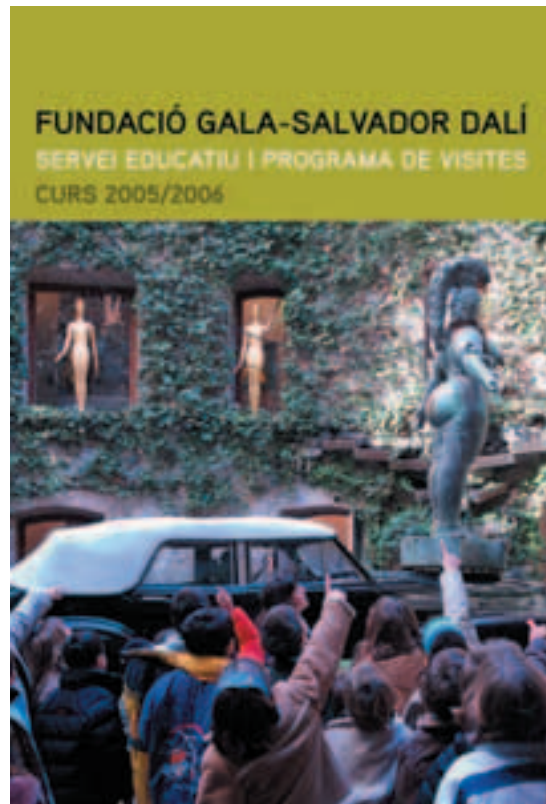
programa *Viatge pels mons de Dalí* s'estructura en dues parts: d'entrada, unes xerrades sobre Salvador Dalí realitzades als Clubs Sant Jordi que ho han sol·licitat, i posteriorment, la visita als museus de Figueres (Teatre-Museu Dalí i espai Dalí-Joies) i Púbol (Castell Gala Dalí), conduïda per un grup d'educadors del Servei Educatiu. El projecte ha estat dissenyat per oferir un alt nivell d'atenció a aquest col·lectiu específic i fins a la data hi han participat unes 800 persones, sumant els assistents a les conferències i els que han visitat els museus Dalí.

Durant el 2005 s'ha mantingut el treball conjunt amb el Centre d'Estudis Dalinians, sobretot pel que fa a l'assessorament a editorials per a projectes en l'àmbit infantil i juvenil, bàsicament. D'abril a juny també s'ha compartit amb el CED la col·laboració d'una estudiant en pràctiques que ha repartit la seva estada entre ambdós departaments, fet que ha suposat una experiència molt positiva per a tothom.

Durant l'any 2005, Nuri Aldeguer ha assistit al curs *Els serveis educatius dels museus. Propostes de futur* (30 de juny i 1 de juliol), organitzat per la Diputació de Barcelona, i a les IX Jornades de Museus i Educació, organitzades pel Museu Marítim de Barcelona entorn del tema *L'aprenentatge lúdic als museus* (1 i 2 de desembre).

Sesiones de formación del Servicio Educativo
Sessions de formació del Servei Educatiu

Folleto Educativo 2005/06
Fullet Educatiu 2005/06

A petición de la Cátedra UNESCO de Políticas Culturales y Cooperación de la Universitat de Girona, el Servicio Educativo organizó una visita técnica al Teatro-Museo Dalí para los alumnos del Programa de Formación Internacional en Gestión, Políticas Culturales y Desarrollo, entre los que había representantes del mundo cultural y museístico iberoamericano. El pasado 22 de noviembre tuvo lugar asimismo una visita técnica al Teatro-Museo en la que participaron los alumnos de la asignatura Patrimonio Artístico y Educación de los estudios de Magisterio de la Facultad de Educación y Psicología de la Universitat de Girona; la visita corrió a cargo de Nuri Aldeguer y Eva Duran, responsables del Servicio Educativo y de Educ'art, respectivamente.

Por último, en el 2005 la Fundación ha colaborado también en el 32 Concurso Infantil de Pintura Rápida del GEiEG de Girona, ofreciendo entradas al Teatro-

Museo Dalí para los ganadores y un premio especial consistente en visitas guiadas gratuitas a cargo del Servicio Educativo para la escuela que aportara un mayor número de participantes. Nuri Aldeguer participó activamente como miembro del jurado encargado de conceder los premios, cuya ceremonia de entrega tuvo lugar el día 11 de noviembre. Se trata de una colaboración muy especial para la Fundación ya que, en los años 1924 y 1925, el propio Salvador Dalí participó en este concurso que desde principios del siglo XX organiza el GEiEG (Grup Excursionista i Esportiu Gironí). En 1924 le fue concedido el Premio Extraordinario y, como se aprecia en la prensa de la época, su pintura ya «impresionó sobremanera».

Desde hace algunos años, el Servicio Educativo se beneficia de la colaboración de las empresas Textura y Publitema, que aportan gratuitamente material didáctico.

TEATRE-MUSEU DALÍ (Catalan text visible)

TEATRO-MUSEO DALÍ (Spanish text visible)

THEATRE-MUSEUM DALÍ (English text visible)

UN ANY MÉS OS PRESENTAMOS UN MUNT DE PROPUESTAS... (English text visible)

UN AÑO MÁS OS PRESENTAMOS ALGUNAS PROPUESTAS... (Spanish text visible)

UN AÑO MÁS OS PRESENTAMOS SOME PROPOSALS... (English text visible)

A petició de la Càtedra UNESCO de Polítiques Culturals i Cooperació de la Universitat de Girona, el Servei Educatiu ha organitzat una visita tècnica al Teatre-Museu Dalí per als alumnes del Programa de Formació Internacional en Gestió, Polítiques Culturals i Desenvolupament, entre els quals hi havia representants del món cultural i museístic iberoamericà. El proppassat 22 de novembre també va tenir lloc una visita tècnica al Teatre-Museu en la qual van participar els alumnes de l'assignatura Patrimoni Artístic i Educació dels estudis de Mestre de la Facultat d'Educació i Psicologia de la Universitat de Girona; la visita va ser conduïda per Nuri Aldeguer i Eva Duran, responsables del Servei Educatiu i d'Educ'art, respectivament.

Finalment, el 2005 la Fundació ha col·laborat també en el 32è Concurs Infantil de Pintura Ràpida del GEIEG de Girona, oferint entrades al

Teatre-Museu Dalí per als guanyadors i un premi especial consistent en visites guiades gratuïtes a càrrec del Servei Educatiu per a l'escola que aportés més participants. Nuri Aldeguer hi va participar activament com a membre del jurat, i la cerimònia de lliurament de premis va tenir lloc el dia 11 de novembre. Es tracta d'una col·laboració molt especial per a la Fundació, ja que els anys 1924 i 1925 el mateix Salvador Dalí va participar en el concurs que des de principis del segle passat organitza el Grup Excursionista i Esportiu Gironí. L'any 1924 li va ser concedit el Premi Extraordinari i, com s'aprecia en la premsa de l'època, la seva pintura ja va «impressionar en gran manera».

Des de fa uns anys, el Servei Educatiu es beneficia de la col·laboració de les empreses Textura i Publitema, que aporten gratuïtament material didàctic.

4

**PROMOCIONAR
PROMOCIONAR**

La repercusión mediática del centenario en Estados Unidos fue muy importante durante la primera mitad del 2005

COMUNICACIÓN

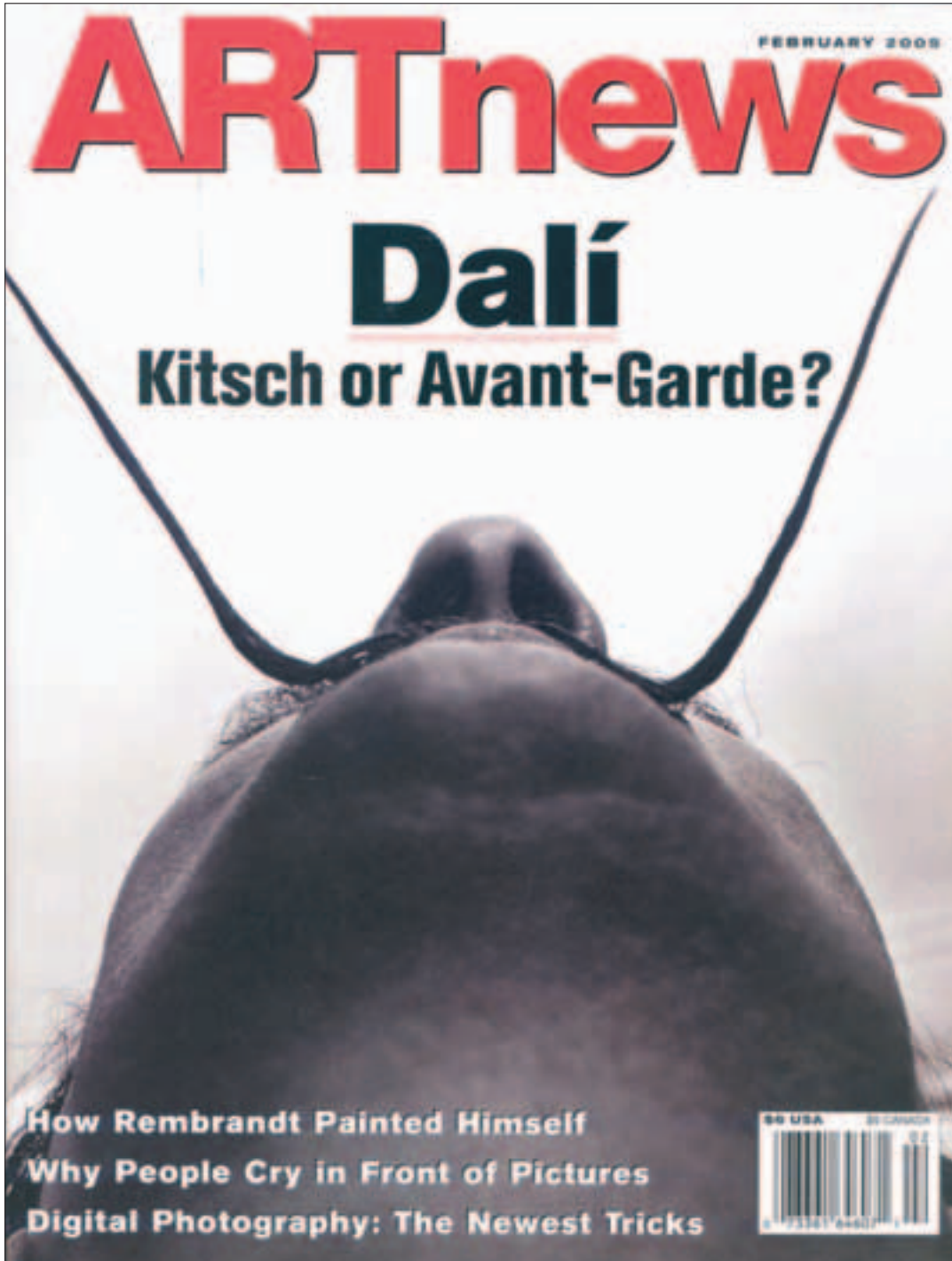
El objetivo del Área de Comunicación de la Fundación Dalí es dar a conocer al público en general la labor realizada por los diferentes departamentos de la institución y por los tres museos que gestiona, así como contribuir a la proyección de la imagen de la Fundación en el exterior. Desde este departamento se establece una estrecha relación con los medios de comunicación con la finalidad de ofrecer una atención fluida y constante a periodistas, críticos de arte y, en definitiva, generadores de opinión nacionales e internacionales, y poner a su disposición toda clase de contenidos relacionados con el mundo daliniano.

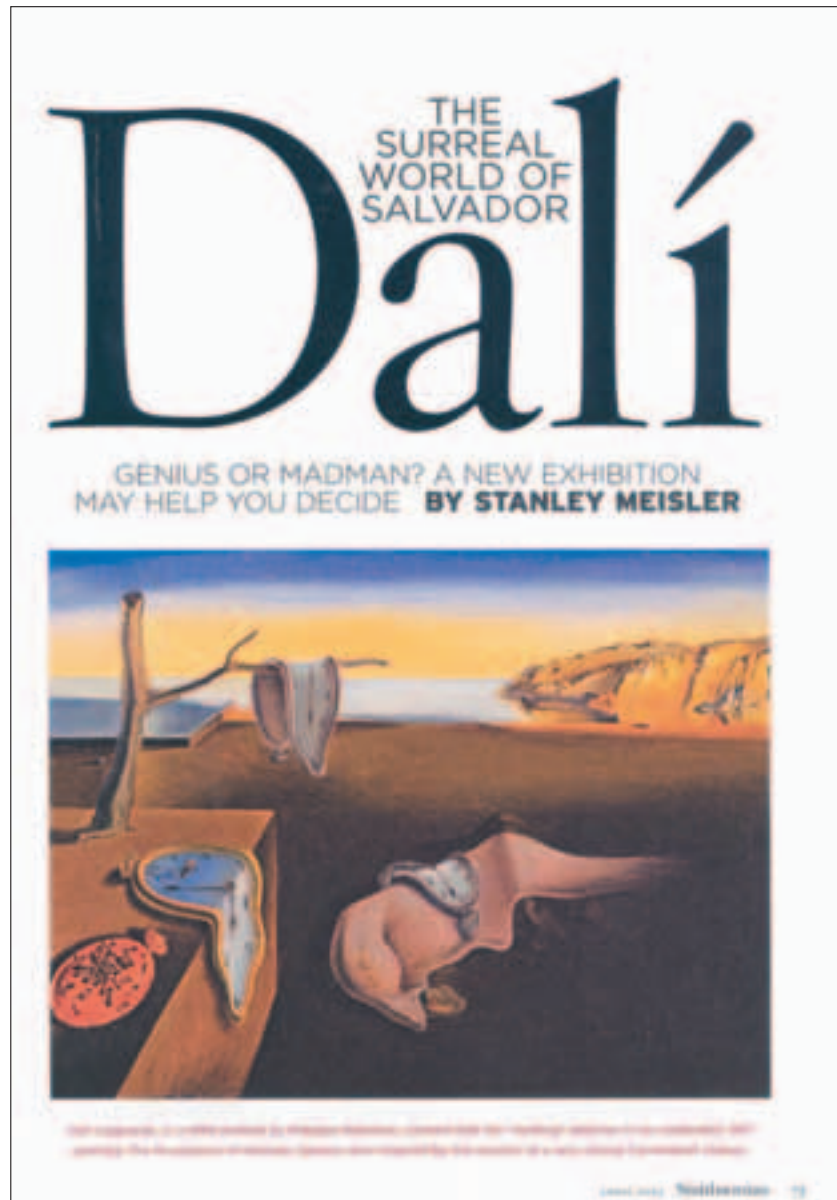
Para llevar a cabo esta tarea, el Área de Comunicación dispone de tres herramientas fundamentales: el Servicio de Prensa, el sitio web y la memoria de actividades. Los esfuerzos se materializan en una comunicación constante con los representantes de los medios al fin de mantenerles informados con regularidad, así como en la atención a aquellos periodistas que se desplazan a los museos Dalí o realizan algún reportaje en viaje de prensa, ya sea organizado en coordinación directa con la Fundación o a través de los organismos públicos competentes en materia de turismo, principalmente el Patronato de Turismo Costa Brava Girona, Turisme de Catalunya y Turespaña.

Con el cierre de las últimas actividades del centenario podemos decir que la repercusión mediática ha sido muy considerable, con una cobertura contrastada que supera los 22 millones de euros en medios de comunicación estatales y 9 millones de euros en medios internacionales. En total, la valoración

económica que supone la presencia mediática del centenario (octubre 2003-mayo 2005) es de 31 millones de euros.

En el ejercicio 2005 se han atendido diversos viajes de prensa organizados desde el Patronato de Turismo: un *press trip* procedente de China con motivo del nuevo vuelo directo Shangai-Barcelona, en el que participaban veintidós agentes de viajes y diez periodistas; un grupo de operadores turísticos austriacos, acompañados por la agencia Pegasus, y otro de periodistas italianos especializados en cultura y gastronomía; doce periodistas del campo del turismo náutico, procedentes de países como Rusia, Holanda, Gran Bretaña, Italia y Francia, que se desplazaron a nuestra región para cubrir el Campeonato del Mundo de Fotografía Submarina; tres periodistas de un programa sobre viajes de la emisora de radio noruega NRK-P2; una locutora de la radio finlandesa Yle Radio Extrem; un periodista mejicano de las revistas de viajes y estilo de vida *Diez* y *Mercedes*; un periodista inglés de *The Sunday Times Magazine* que realizaba un reportaje titulado «Semana familiar en Cadaqués»; un redactor del *Milwaukee Magazine* que viajó acompañado por la OET de Chicago, y cuarenta periodistas del Ski Club International des Journalistes procedentes de Bélgica, Italia, Hungría, Eslovenia, Rusia, Israel y Canadá, entre otros. El Patronato de Turismo también solicitó a la Fundación una colaboración consistente en facilitar espacios de cara a la realización de reportajes en el interior de los museos Dalí para *press trips* que requerían la toma de imágenes: fue el caso del programa especial dedicado a Cataluña *Wunderschönes Katalonien*, de la cadena

La revista taiwanesa *Artist*, la polaca *Sukces*, la española *Exteriores* y un especial incluido en la publicación de la prestigiosa institución The Smithsonian
 La revista taiwanesa *Artist*, la polonesa *Sukces*, l'espanyola *Exteriores* i un especial inclòs dins la publicació de la prestigiosa institució The Smithsonian

El ressò mediàtic del centenari als Estats Units va ser molt important durant la primera meitat del 2005

COMUNICACIÓ

L'Àrea de Comunicació de la Fundació Dalí té com a objectiu donar a conèixer al públic en general la feina realitzada pels diferents departaments de la institució i pels tres museus que gestiona, així com contribuir a la projecció de la imatge de la Fundació a l'exterior. Des d'aquest departament s'estableix una relació estreta amb els mitjans de comunicació per tal d'oferir una atenció fluida i constant a periodistes, crítics d'art i, en definitiva, generadors d'opinió nacionals i internacionals, i per facilitar-los tota mena de continguts relacionats amb el món dalinià.

Les eines de què disposa l'Àrea de Comunicació per desenvolupar la seva tasca són, fonamentalment, el Servei de Premsa, el lloc web i la memòria d'activitats. Els esforços es materialitzen en una comunicació constant amb els representants dels mitjans a fi i efecte de mantenir-los informats amb regularitat, i en l'atenció a aquells periodistes que es desplacen als museus Dalí o realitzen algun reportatge en viatge de premsa, ja sigui organitzat en coordinació directa amb la Fundació o a través dels organismes públics competents en matèria de turisme, principalment el Patronat de Turisme Costa Brava Girona, Turisme de Catalunya i Turespaña.

Amb el tancament de les últimes activitats del centenari, podem dir que el ressò mediàtic ha estat molt considerable, amb una cobertura contratada que supera els 22 milions d'euros en mitjans de

comunicació estatals i 9 milions d'euros en mitjans internacionals. En total, la valoració econòmica que suposa la presència mediàtica del centenari (octubre 2003-maig 2005) és de 31 milions d'euros.

Enguany s'han atès diversos viatges de premsa organitzats des del Patronat de Turisme: un *press trip* procedent de la Xina, amb motiu del nou vol directe Xangai-Barcelona, en què participaven vint-i-dos agents de viatges i deu periodistes; un grup d'operadors turístics austríacs, acompanyats per l'agència Pegasus, i un altre de periodistes italians especialitzats en cultura i gastronomia; dotze periodistes del camp del turisme nàutic, procedents de països com Rússia, Holanda, la Gran Bretanya, Itàlia i França, que es van desplaçar a la nostra regió en ocasió del Campionat del Món de Fotografia Submarina; tres periodistes d'un programa sobre viatges de l'emissora de ràdio noruega NRK-P2; una locutora de la ràdio finesa Yle Radio Extrem; un periodista mexicà de les revistes de viatges i estil de vida *Diez* i *Mercedes*; un periodista anglès de *The Sunday Times Magazine* que realitzava un reportatge titulat «Setmana familiar a Cadaqués»; un redactor del *Milwaukee Magazine* que va viatjar acompanyat per l'OET de Chicago, i quaranta periodistes de l'Ski Club International des Journalistes procedents de Bèlgica, Itàlia, Hongria, Eslovènia, Rússia, Israel i el Canadà, entre altres. El Patronat també va sol·licitar a la Fundació una col·laboració consistent a facilitar

La revista musical *Enderrock*

alemana WDR, que se emitió en el mes de mayo para una audiencia potencial de un millón de espectadores, la revista española *Plàcet*, la italiana *Anna*, las francesas *Femme Actuelle* y *Prima*, las belgas *Plus Magazine* y *Tempo Verde*, y la inglesa *Motor Boat & Yachting*. Turisme de Catalunya y el Patronato de Turismo colaboraron también en la organización de varios *press trips*, concretamente para la revista de la compañía aérea noruega SAS, tres periodistas sudafricanos del colectivo Associated Magazines of South Africa y las televisiones de Kazajstán y de Ucrania, que repetían un año más. Turisme de Catalunya organizó asimismo las visitas de tres periodistas del programa de radio mejicano *De noche con Eddy Warman*. Finalmente, Turespaña y el Patronato se han coordinado también para los *press trips* de siete periodistas belgas de medios como *Le Soir*, *Het Volk*, *Het Nieuwsblad*, *Gazet van Antwerpen* o *De Tijd*, acompañados por la OET de Bruselas y por un miembro de la compañía Ryanair, así como para un reportaje que se emitió dentro del programa *Zomergrillen* de la cadena de televisión belga Vitaya; este reportaje, de treinta minutos de duración y que alcanzó los dos millones de espectadores, estaba dedicado a la Costa Brava e incluyó una entrevista a Jordi Artigas.

Entrevistas

En el 2005 se coordinaron las entrevistas que la productora Talent TV realizó a diversos miembros de la Fundación Dalí para el documental *Dalimatógrafo*. Por su parte, el diario *Expansión*

entrevistó a Joan Manuel Sevillano sobre el tema de la explotación de los derechos de Salvador Dalí. El *Setmanari de l'Alt Empordà* y la emisora de radio Onda Rambla Girona entrevistaron a Montse Aguer para ampliar datos sobre el balance del centenario, y Catalunya Ràdio le hizo también una entrevista en la que se abordó la relación de Dalí con el Quijote con motivo del cuarto centenario de la publicación de la novela cervantina. En el Día Internacional de los Museos, Antoni Pitxot comentó con Iñaki Gabilondo, en la Cadena SER, algunas de las joyas del Teatro-Museo Dalí de Figueres. Otros programas de radio estatales que han solicitado nuestra participación han sido *El ventilador*, de RAC1, los informativos de Radio Euskadi, el programa *No es un día cualquiera*, de RNE, *El punto de Berlanga*, de Punto Radio, y *Bueno es saberlo*, de la COPE, que recomienda salidas de fin de semana. La productora Fulmar entrevistó a Antoni Pitxot para un documental de 45 minutos dedicado al óleo *El Cristo de San Juan de la Cruz* que se emitirá por la BBC2. Desde el Área de Comunicación se atendieron, además, las preguntas de unos estudiantes del Southern France Youth Institute que realizaban un reportaje en el Teatro-Museo de Figueres y en la Casa-Museo de Portlligat como proyecto de fin de curso.

Reportajes sin entrevista

Los museos Dalí han sido objeto de programas como *En directe*, de TV3, que filmó el interior del Teatro-Museo en dos ocasiones, la última de ellas con el periodista Brandon Jones dentro del magacín de las

La revista holandesa *Feeling*

espais amb vista a la realització de reportatges a l'interior dels museus Dalí per a *press trips* que requerien la presa d'imatges: va ser el cas del programa especial dedicat a Catalunya *Wunderschönes Katalonien*, de la cadena alemanya WDR, que es va emetre al mes de maig per a una audiència potencial d'un milió d'espectadors, la revista espanyola *Plàcet*, la italiana *Anna*, les franceses *Femme Actuelle* i *Prima*, les belgues *Plus Magazine* i *Tempo Verde* i l'anglesa *Motor Boat & Yachting*. Turisme de Catalunya i el Patronat de Turisme es van coordinar també en l'organització de diversos *press trips*, concretament per a la revista de la companyia aèria noruega SAS, tres periodistes sud-africans del col·lectiu Associated Magazines of South Africa i les televisions del Kazakhstan i d'Ucraïna, que repetien un any més. Turisme de Catalunya va organitzar així mateix les visites de tres periodistes del programa de ràdio mexicà *De noche con Eddy Warman*. Finalment, Turespaña i el Patronat s'han coordinat per als *press trips* de set periodistes belgues de mitjans com *Le Soir*, *Het Volk*, *Het Nieuwsblad*, *Gazet van Antwerpen* o *De Tijd*, acompanyats per l'OET de Brussel·les i per un membre de la companyia Ryanair, i també per a un reportatge que va incloure una entrevista a Jordi Artigas i que es va emetre dins el programa *Zomergrillen* de la cadena de televisió belga Vitaya; aquest espai, de trenta minuts de durada, arriba a dos milions d'espectadors i enguany va estar dedicat a la Costa Brava.

Entrevistes

El 2005 es van coordinar les entrevistes que la productora Talent TV va realitzar a diversos membres de la Fundació Dalí per al documental *Dalimatógrafo*. El diari *Expansión*, per la seva banda, va entrevistar Joan Manuel Sevillano amb relació al tema de l'explotació dels drets de Salvador Dalí. *El Setmanari de l'Alt Empordà* i l'emissora de ràdio Onda Rambla Girona van entrevistar Montse Aguer per ampliar dades sobre el balanç del centenari, i Catalunya Ràdio li va fer una entrevista en la qual es va abordar la relació de Dalí amb el *Quixot* arran del quart centenari de la publicació d'aquesta novel·la. El Dia Internacional dels Museus, Antoni Pitxot va comentar amb Iñaki Gabilondo, a la Cadena SER, algunes de les joies del Teatre-Museu Dalí de Figueres. Altres programes de ràdio estatals que han demanat la nostra participació han estat *El ventilador*, de RAC1, els informatius de Radio Euskadi, el programa *No es un día cualquiera*, de RNE, *El punto de Berlanga*, de Punto Radio, i *Bueno es saberlo*, de la COPE, que recomana sortides de cap de setmana. La productora Fulmar va entrevistar Antoni Pitxot per a un documental de 45 minuts que té per tema central l'oli *El Crist de Sant Joan de la Creu* i que s'emetrà per la BBC2. Des de l'Àrea de Comunicació, a més a més, es van atendre les preguntes d'uns estudiants del Southern France Youth Institute que realitzaven un reportatge al Teatre-Museu de Figueres i a la Casa-Museu de Portlligat com a projecte de fi de curs.

Durante el 2005 se realizaron 15 reportajes en los museos Dalí / Durant el 2005 es van realitzar 15 reportatges als museus Dalí

tardes de verano. También se ha recibido la visita de Producciones Orgánicas, que prepara un documental para TVE, y de una productora de Planeta DeAgostini que filmó el interior y los jardines del Castillo de Púbol para un documento multimedia de presentación de la edición de los *Ensayos* de Montaigne a sus distribuidores. La cadena japonesa NHK, por su parte, solicitó la reutilización de unas imágenes tomadas en el 2004 para un programa dedicado a los museos de Cataluña. También nos visitó una productora israelita, Norma Productions, y TV Girona filmó en Portlligat y Púbol para invitar a la audiencia del programa *Postals d'estiu* a visitar las casas de Dalí. El programa científico *Redes* de TVE grabó imágenes en el interior de Portlligat para tratar la relación de Dalí con la proporción áurea. La revista italiana *Grazia* realizó un reportaje de moda en Portlligat con la fotógrafa figuerense Mireia Gibert, y la productora italiana Gekofilm filmó los museos de Figueres y Portlligat para ilustrar un recorrido turístico por España. Unos estudiantes de la escuela de imagen y diseño IDEP se inspiraron en las casas-museo para preparar el proyecto de fin de carrera. La revista de moda infantil *Jotum* llevó a cabo un reportaje en la Casa-Museo de Portlligat, la productora Mobuzz filmó el Teatro-Museo para invitar a la audiencia suiza del programa *The Mobuzz Show* a visitar Cataluña, y lo mismo hicieron la cadena de televisión Italia 1 con el programa *On the road to...* y la productora española El Dorado Producciones para la cadena inglesa The Tourist Channel, petición que nos llegó a través del Consell Comarcal del Baix Empordà.

Visitas de periodistas

Entre los 273 periodistas que en el año 2005 han visitado alguno de los museos Dalí, o todos, destacamos a Charles Stuckey, de la revista *Art in America* que se desplazó a Figueres para entrevistar a Montse Aguer, consultar el Centro de Estudios Dalinianos y recoger información exhaustiva sobre el Área de Comunicación y visitar los museos. En su artículo «The Persistence of Dalí», de 11 páginas además de la cubierta, Stuckey hace referencia a las numerosas exposiciones celebradas con motivo del centenario y a algunos de los estudios aparecidos recientemente para, por último, describir el papel fundamental de Dalí en la creación del Teatro-Museo. Por otra parte, a través del Barcelona Guide Bureau nos visitó un redactor de la guía turística americana *Europe Through the Back Door*.

Paquetes informativos

Se han enviado paquetes informativos a medios que no se han podido desplazar pero que necesitaban información muy completa para la elaboración de reportajes. Es el caso de la revista americana *ArtNews Magazine*, la inglesa *The Art Newspaper*, la revista japonesa de diseño *Sumau*, el diario noruego *Aftenposten*, el semanario londinense *Sunday Times* y la cadena de televisión holandesa NPS, así como diversos medios de prensa del país, entre ellos *Catalonia Today*, *Diari de Terrassa*, la revista *Girona Actual*, *L'Àlbum*, *Sercotel*, etc. Cabe destacar, en particular, la portada y las seis páginas de reportaje que *ArtNews Magazine* dedicaba en su número de

ArtKunst Magazine

Reportatges sense entrevista

Els museus Dalí han estat objecte de programes com *En directe*, de TV3, que va filmar l'interior del Teatre-Museu en dues ocasions, l'última de les quals amb el periodista Brandon Jones dins el magazín de les tardes d'estiu. Així mateix, s'ha rebut la visita de Producciones Orgánicas, que prepara un documental per a TVE, i d'una productora de Planeta DeAgostini que va filmar l'interior i els jardins del Castell de Púbol per a un document multimèdia de presentació de l'edició dels *Assaigs* de Montaigne als seus distribuïdors. La cadena japonesa NHK, per la seva banda, va sol·licitar la reutilització d'unes imatges preses l'any 2004 per a un programa dedicat als museus de Catalunya. També ens va visitar una productora d'Israel, Norma Productions, i TV Girona va filmar a Portlligat i a Púbol per convidar l'audiència del programa *Postals d'estiu* a visitar les cases de Dalí, mentre que el programa científic *Redes* de TVE va gravar imatges a l'interior de Portlligat per tractar la relació de Dalí amb la proporció àuria. La revista italiana *Grazia* va realitzar un reportatge de moda a Portlligat amb la fotògrafa figuerenca Mireia Gibert, i la productora italiana Gekofilm va filmar els museus de Figueres i Portlligat per il·lustrar un recorregut turístic per Espanya. Uns estudiants de l'escola d'imatge i disseny IDEP es van inspirar així mateix en les cases-museu per preparar el seu projecte de fi de carrera. La revista de moda infantil *Jotum* va realitzar un reportatge a la Casa-Museu de Portlligat, la productora Mobuzz va filmar el Teatre-Museu per convidar l'audiència suïssa del

programa *The Mobuzz Show* a visitar Catalunya, i el mateix van fer la cadena de televisió Italia 1 amb el programa *On the road to...* i la productora espanyola El Dorado Producciones per a la cadena anglesa The Tourist Channel, petició que ens va arribar a través del Consell Comarcal del Baix Empordà.

Visites de periodistes

Entre els 273 periodistes que enguany han visitat algun dels museus Dalí, o tots, destaquem Charles Stuckey de la revista *Art in America*, que es va desplaçar a Figueres per entrevistar Montse Aguer, consultar el Centre d'Estudis Dalinians, recollir informació exhaustiva sobre l'Àrea de Comunicació i visitar els museus. En l'article «The Persistence of Dalí», d'11 pàgines a més de la coberta, Stuckey fa referència a les múltiples exposicions del centenari i a alguns dels estudis apareguts recentment i, a tall de colofó, descriu el paper fonamental de Dalí en la creació del Teatre-Museu. D'altra banda, a través del Barcelona Guide Bureau ens va visitar un redactor de la guia turística americana *Europe Through the Back Door*.

Paquets informatius

S'han enviat paquets informatius a mitjans que no s'han pogut desplaçar, però que necessitaven informació molt completa per elaborar reportatges. És el cas de la revista americana *ArtNews Magazine*, l'anglesa *The Art Newspaper*, la revista japonesa de disseny *Sumau*, el diari noruec *Aftenposten*, el setmanari londinenc *Sunday Times* i la cadena de

Imma Casas, Josep Vilarasau, Ramon Boixadós y Montse Aguer en la presentación del balance del centenario en el Caixaforum
 Imma Casas, Josep Vilarasau, Ramon Boixadós i Montse Aguer en la presentació del balanç del centenari al CaixaForum

febrero al «gran Dalí tardío» («The Great Late Dalí»), con motivo de la exposición antológica organizada por la Fundación coincidiendo con el centenario y que este año llegaba a los espectadores norteamericanos. Al respecto, el corresponsal de la publicación en Madrid, George Stolz, considera que últimamente se está revisando y valorando de nuevo la etapa posterior a la surrealista dentro de la producción daliniana, pues la misma revela a un artista muy avanzado a su época, con temas que aún hoy se mantienen plenamente vigentes. Por su parte, *The New York Times* ofrecía a sus lectores un reportaje de una página en color sobre la exposición de Filadelfia en el que su autora, Roberta Smith, hacía un repaso a la trayectoria de Salvador Dalí.

Ruedas de prensa

26 de enero: presentación del balance del Año Dalí en la sede del CaixaForum, con la participación de Ramon Boixadós, presidente de la Fundación Dalí, Josep Vilarasau, presidente de "la Caixa", y Montse Aguer, en calidad de comisaria del centenario.

14 de marzo: presentación de la *Memoria 2004* a cargo de Montse Aguer, Lluís Peñuelas y Joan Manuel Sevillano.

18 de marzo: inauguración de la exposición temporal de Púbol, este año titulada *Dalibros*, por José Manuel Lara Bosch, presidente del Grupo Planeta, Ramon Boixadós, presidente de la Fundación Dalí, y Montse Aguer, directora del Centro de Estudios Dalinianos.

18 de abril: presentación de la adquisición de 125 dibujos originales para *La vida secreta de Salvador Dalí*, con Antoni Pitxot, Montse Aguer y Joan Manuel Sevillano.

15 de mayo: se convoca a los medios de comunicación con ocasión de la visita del presidente de la Generalitat, Pasqual Maragall, y su participación en la reunión del Patronato de la Fundación, durante la cual le fue presentado el balance del Año Dalí.

26 de mayo: los medios son invitados a tomar imágenes de la visita al Teatro-Museo Dalí del Dr. James D. Watson, premio Nobel de Medicina y Fisiología del año 1962.

28 de septiembre: presentación de la nueva guía del Teatro-Museo Dalí a cargo de sus autores, Antoni Pitxot, Montse Aguer, el fotógrafo Jordi Puig y el editor de Triangle Postals, Jaume Serrat.

Otras acciones de comunicación

12 de enero: Imma Parada, responsable de Comunicación, participa en Tamariu en la clausura de la campaña Arte y Gastronomía-Año Dalí.

29 de enero: inauguración, en el Museu de l'Empordà, de la exposición compuesta por las obras que integraban la campaña antes mencionada, con la participación de Joan Armangué, alcalde de Figueres y patrón de la Fundación Dalí, Josep Playà, comisario del Año Dalí en Figueres, Martí Sabrià, gerente de Costa Brava Verd Hotels, Marga Parera, crítica de arte, M. Antònia Bagué, galerista y coordinadora, junto con Martí Bosch, de la sección artística de la campaña, y Joan Manuel Sevillano, gerente de la Fundación Dalí.

Lluís Peñuelas, Montse Aguer y Joan Manuel Sevillano presentaron la *Memoria 2004*
Lluís Peñuelas, Montse Aguer i Joan Manuel Sevillano van presentar la *Memòria 2004*

Lara Bosch, Boixadós y Aguer en la inauguración de la exposición *Dalibros*
Lara Bosch, Boixadós i Aguer en la inauguració de l'exposició *Dalibres*

Las adquisiciones de la Fundación siempre se comentan ampliamente a los medios
Les adquisicions de la Fundació sempre es comenten àmpliament als mitjans

Josep Playà, Joan Armangué, Joan Manuel Sevillano, Martí Sabrià, M. Antònia Bagué i Marga Parera

Participación del presidente de la Generalitat en la reunión de Patronato del 15 de mayo
Participació del president de la Generalitat en la reunió del Patronat del 15 de maig

Los autores y el editor de la nueva guía del Teatro-Museo / Els autors i l'editor de la nova guia del Teatre-Museu

televisió holandesa NPS, així com diversos mitjans de premsa del país, com ara *Catalonia Today*, *Diari de Terrassa*, la revista *Girona Actual*, *L'Àlbum*, *Sercotel*, etc. Cal destacar, en particular, la portada i el reportatge de 6 pàgines que *ArtNews Magazine* dedicava en el seu número de febrer al «gran Dalí tardà» («The Great Late Dalí»), amb motiu de l'exposició antològica que la Fundació Dalí havia coorganitzat arran del centenari i que arribava enguany als espectadors americans. El periodista George Stolz, corresponsal de la revista a Madrid, considera que darrerament s'està revisant i valorant de nou l'etapa posterior a la surrealista dins la producció daliniana, ja que revela un artista molt avançat a la seva època, amb temes que encara avui es mantenen plenament vigents. Per la seva banda, *The New York Times* ofería als lectors un reportatge d'una pàgina en color sobre l'exposició de Filadèlfia en què la seva autora, Roberta Smith, feia un repàs a la trajectòria de Salvador Dalí.

Rodes de premsa

26 de gener: presentació del balanç de l'Any Dalí a la seu del CaixaForum, amb la participació de Ramon Boixadós, president de la Fundació Dalí, Josep Vilarasau, president de "la Caixa", i Montse Aguer, en qualitat de comissària del centenari.

14 de març: presentació de la *Memòria 2004* a càrrec de Montse Aguer, Lluís Peñuelas i Joan Manuel Sevillano.

18 de març: inauguració de l'exposició temporal de Púbol, enguany titulada *Dallibres*, per José Manuel

Lara Bosch, president del Grup Planeta, Ramon Boixadós, president de la Fundació Dalí, i Montse Aguer, directora del Centre d'Estudis Dalinians.

18 d'abril: presentació de l'adquisició de 125 dibuixos originals per a *La vida secreta de Salvador Dalí*, amb Antoni Pitxot, Montse Aguer i Joan Manuel Sevillano.

15 de maig: convocatòria dels mitjans de comunicació en ocasió de la visita del M. Hble. Sr. Pasqual Maragall i la seva participació en la reunió del Patronat de la Fundació, durant la qual li va ser presentat el balanç de l'Any Dalí.

26 de maig: es convida els mitjans a prendre imatges de la visita al Teatre-Museu Dalí del Dr. James D. Watson, premi Nobel de medicina i fisiologia de l'any 1962.

28 de setembre: presentació de la nova guia del Teatre-Museu Dalí a càrrec dels seus autors, Antoni Pitxot, Montse Aguer, el fotògraf Jordi Puig i l'editor de Triangle Postals, Jaume Serrat.

Altres accions de comunicació

12 de gener: participació d'Imma Parada, responsable de Comunicació, en la cloenda de la campanya Art i Gastronomia-Any Dalí, a Tamariu.

29 de gener: inauguració, al Museu de l'Empordà, de l'exposició formada per les obres que integraven la campanya abans esmentada, amb la participació de Joan Armangué, alcalde de Figueres i patró de la Fundació Dalí, Josep Playà, comissari de l'Any Dalí a Figueres, Martí Sabrià, gerent de Costa Brava Verd Hotels, Marga Parera, crítica d'art, M. Antònia Bagué, galerista i coordinadora, juntament amb Martí Bosch,

Los ganadores del premio de los Clubes Sant Jordi, flanqueados por Josep Solans, Montse Aguer, Antoni Pitxot, Joan Manuel Sevillano y Jordi Virgili
Els guanyadors del premi dels Clubs Sant Jordi, flanquejats per Josep Solans, Montse Aguer, Antoni Pitxot, Joan Manuel Sevillano i Jordi Virgili

16 de febrero: Eduard Puig Vayreda, presidente del Institut d'Estudis Empordanesos, presenta el libro *Alexandre Deulofeu. La matemàtica de la història*, escrito por Juli Gutiérrez. También asistió al acto el editor de Llibres de l'Índex, Josep Maria Orteu.

11 de marzo: notificación de la reapertura de las casas-museo con la incorporación de un nuevo espacio expositivo en la Barraca Leveroni, tal como se explica en el apartado «Museos».

7 de mayo: los medios de comunicación son invitados a asistir, en Púbol, a la lectura teatralizada del cuento *Dalí. Pinta'm un somni*, a cargo de la compañía Vadecontes.

18 de mayo: la página web de la Fundació Dalí participa activamente en la iniciativa *Una joya de museo*, destinada a celebrar el Día Internacional de los Museos. Este año, en el que el lema era «Los museos, puentes entre culturas», se ha querido resaltar el papel de Salvador Dalí como elemento de fusión de la diversidad cultural y artística. Para ello, se colgó en soporte virtual una obra relacionada con el Quijote, concretamente, la núm. inv. 3606, una ilustración para la primera parte de la edición en inglés de la novela cervantina del año 1946.

2 de junio: entrega de premios del 8.º Concurso Fotográfico de los Clubes Sant Jordi de la Fundación Caixa Catalunya. El acto se celebró bajo la cúpula del Teatro-Museo Dalí, con la asistencia de Antoni

Pitxot, Montse Aguer, Joan Manuel Sevillano, Josep Solans, director-gerente de la Fundación Viure i Conviure, y Jordi Virgili, jefe de los Clubes Sant Jordi de Caixa Catalunya.

9 de junio: Joan Manuel Sevillano participa en la presentación de la pluma Montblanc especialmente diseñada en homenaje a Salvador Dalí. Al acto, que se celebró en la Viniteca de Quim Vila en el barrio de la Ribera de Barcelona, asistieron los cocineros Jaume Subirós, del Hotel Empordà, Josep Monje, del Via Veneto, y Fermí Puig, del Drolma, así como Hubert Wiese, consejero delegado de Montblanc.

9 de junio: Imma Parada participa en la presentación del DVD *Canal territori*, editado por Canal Paradís en el marco de un proyecto promocional del Patronato de Turismo Costa Brava Girona destinado a incidir en los usuarios de los hoteles de la provincia de Girona.

16 de junio: se emite un comunicado de prensa para informar de la clausura, con éxito, de las dos grandes exposiciones internacionales del Año Dalí en Róterdam y Filadelfia.

2 de septiembre: presentación, en el Castillo de Púbol, del libro *La Vall de la Pera*, con la asistencia del presidente de la Diputación de Girona, el alcalde de La Pera, el presidente de la Fundació Dalí, el director de la colección «Quaderns de la Revista de Girona» y los autores de la publicación.

Henry i Dídac Ettinghausen, Carles Pàramo, Benjamí Artigas, Ramon Boixadós i Josep M. Puigvert

de la secció artística de la campanya, i Joan Manuel Sevillano, gerent de la Fundació Dalí.

16 de febrer: presentació a càrrec d'Eduard Puig Vayreda, president de l'Institut d'Estudis Empordanesos, del llibre *Alexandre Deulofeu. La matemàtica de la història*, escrit per Juli Gutiérrez. També va assistir a l'acte l'editor de Llibres de l'Índex, Josep Maria Orteu.

11 de març: notificació de la reobertura de les cases-museu amb la incorporació d'un nou espai expositiu a la Barraca Leveroni, segons que s'explica a l'apartat «Museus».

7 de maig: els mitjans de comunicació són convidats a assistir, a Púbol, a la lectura teatralitzada del conte *Dalí. Pinta'm un somni*, a càrrec de la companyia Vadecontes.

18 de maig: el lloc web de la Fundació Dalí participa activament en la iniciativa *Una joia de museu*, destinada a celebrar el Dia Internacional dels Museus, penjant en suport virtual una obra relacionada amb el *Quixot*. Aquest any 2005, que ha tingut com a lema «Els museus, ponts entre cultures», s'ha volgut ressaltar el paper de Salvador Dalí en tant que fusionador de la diversitat cultural i artística. L'obra triada va ser la núm. inv. 3606, una il·lustració per a la primera part de l'edició en anglès del *Quixot* de l'any 1946.

2 de juny: lliurament de premis del 8è Concurs Fotogràfic dels Clubs Sant Jordi de la Fundació Caixa Catalunya. L'acte es va celebrar sota la cúpula del

Teatre-Museu Dalí, amb l'assistència d'Antoni Pitxot, Montse Aguer, Joan Manuel Sevillano, Josep Solans, director-gerent de la Fundació Viure i Conviure, i Jordi Virgili, cap dels Clubs Sant Jordi de Caixa Catalunya.

9 de juny: participació de Joan Manuel Sevillano en la presentació de la ploma Montblanc especialment dissenyada en homenatge a Salvador Dalí, amb l'assistència dels cuiners Jaume Subirós, de l'Hotel Empordà, Josep Monje, del Via Veneto, Fermí Puig, del Drolma, i Hubert Wiese, conseller delegat de Montblanc. L'acte va ser acollit per Quim Vila a la seva Viniteca del barri de la Ribera, a Barcelona.

9 de juny: participació d'Imma Parada en la presentació del DVD *Canal territori*, editat per Canal Paradís en el marc d'un projecte promocional del Patronat de Turisme Costa Brava Girona destinat a incidir en els usuaris dels hotels de les comarques gironines.

16 de juny: tramesa d'un comunicat de premsa per informar de la clausura, amb èxit, de les dues grans exposicions internacionals de l'Any Dalí a Rotterdam i Filadèlfia.

2 de setembre: presentació, al Castell de Púbol, del llibre *La Vall de la Pera*, amb l'assistència del president de la Diputació de Girona, l'alcalde de la Pera, el president de la Fundació Dalí, el director de la col·lecció «Quaderns de la Revista de Girona» i els autors de la publicació.

Memoria 2004 / Memòria 2004

Memoria

La *Memoria 2004* ha constituido un instrumento de gran valor comunicativo. El documento, cuyo diseño ha sido reconocido en círculos artísticos de renombre, como la Tate Gallery, se ha remitido a todos los colectivos y medios interesados en conocer en detalle la Fundación y sus museos. Este año se editarán 2.300 ejemplares: 1.700 en versión bilingüe catalán/español y 600 en francés/inglés. La versión en PDF se puede consultar en los cuatro idiomas en el sitio web <http://www.salvador-dali.org>

Internet

A lo largo de su sexto año de existencia, la web de la Fundación Gala-Salvador Dalí ha recibido 1.253.264 visitas, cifra que supone un total acumulado de 5.510.790 desde su creación. Se produce una corrección respecto al 2004, el año del centenario, pero con un incremento del 14% de visitas en relación al 2003. Se consolida la tendencia al crecimiento marcada desde su lanzamiento.

La evolución mensual del número de visitantes a la web general durante el 2005 se refleja en el cuadro siguiente:

VISITANTES	
Enero	99.013
Febrero	116.766
Marzo	133.089
Abril	119.628
Mayo	122.058
Junio	93.469
Julio	76.705
Agosto	88.340
Septiembre	96.048
Octubre	108.904
Noviembre	106.325
Diciembre	92.919
Total	1.253.264

Portal de inicio del sitio web / Portal d'inici del lloc web

Memòria

La *Memòria 2004* ha constituït un instrument de gran valor comunicatiu. El document, el disseny del qual ha estat reconegut en cercles artístics de renom, com ara la Tate Gallery, s'ha lliurat a tots els col·lectius i mitjans interessats a conèixer en detall la Fundació i els seus museus. Aquest any se n'editaran 2.300 exemplars, 1.700 en versió bilingüe català/castellà i 600 en francès/anglès. La versió en PDF es pot consultar en els quatre idiomes al lloc web <http://www.salvador-dali.org>

Internet

Al llarg del seu sisè any d'existència, el web de la Fundació Gala-Salvador Dalí ha rebut 1.253.264 visites, xifra que suposa un total acumulat de 5.510.790 des de la seva creació. Ex produeix una correcció respecte al 2004, l'any del centenari, però amb un increment del 14% de visites en relació al 2003. Es consolida la tendència al creixement marcada des del seu llançament.

L'evolució mensual del nombre de visitants al web general durant el 2005 es reflecteix en el quadre següent:

VISITANTS	
Gener	99.013
Febrer	116.766
Març	133.089
Abril	119.628
Maig	122.058
Juny	93.469
Juliol	76.705
Agost	88.340
Setembre	96.048
Octubre	108.904
Novembre	106.325
Desembre	92.919
Total	1.253.264

Además de los directorios genéricos, se sitúan entre los 20 primeros los que hacen referencia al catálogo razonado. Los sitios web de acceso más importantes son las relacionadas con el sector turístico. Finalmente, el buscador más utilizado es Google, en un 82,7% de los casos, mientras que el segundo puesto se lo disputan Microsoft Network y Yahoo .

A lo largo del 2005 se ha llevado a cabo el rediseño íntegro de la web actual de la Fundación Dalí, al objeto de convertirla no tan sólo en un espacio comunicativo y de difusión, sino también en una plataforma que facilite el acceso a los servicios de la entidad y permita al usuario interactuar con los contenidos que ésta ofrece a través de su web. Para hacerlo posible se celebró un concurso cerrado al que, tras una selección previa, se convocó a cuatro candidatos. La Fundación ha contado con el asesoramiento experto oportuno para recoger todas las necesidades de las diferentes áreas que la integran y poder atender las demandas externas.

Promoción y difusión

En este ámbito cabe mencionar, en primer lugar, la importante labor de promoción que, al objeto de proyectar los museos Dalí, se realiza conjuntamente con Turisme de Catalunya y el Patronato de Turismo Costa Brava Girona aprovechando las redes de cada una de estas entidades. Además de las numerosas acciones organizadas —participación en las principales ferias turísticas europeas, visitas para operadores turísticos y medios de información de ámbito mundial, etc.— cabe subrayar también los acuerdos suscritos con corporaciones locales, como el Girona Convention Bureau y Costa Brava Verd Hotels.

Uno de los factores clave para mantener el atractivo del Teatro-Museo Dalí y el alto volumen de visitantes es la existencia de una relación adecuada con las editoriales responsables de las grandes guías turísticas. Así, el Departamento de Comunicación mantiene un contacto regular con dichas empresas a fin de proporcionarles en todo momento información actualizada para las guías de viajes que editan. Con este objetivo, y a raíz de la publicación de la nueva guía del Teatro-Museo firmada por Montse Aguer y Antoni Pitxot, se llevó a cabo un envío de ejemplares a los redactores de las

principales publicaciones de este ámbito, como *National Geographic Traveler* y su edición para el público infantil, *Le Guide du Routard*, entre otras.

En lo que se refiere a las campañas Art Travel Pass, continúan en marcha a través de los trenes hotel internacionales Pau Casals (Zúrich), Salvador Dalí (Milán) y Joan Miró (París). Se mantiene asimismo el apoyo a actividades especiales diversas, entre ellas la ampliación del acuerdo con Comerç de Figueres para la iluminación navideña de la ciudad o el convenio con Turisme de Barcelona y Bus Turístic destinado a facilitar el acceso de visitantes desde la Ciudad Condal.

Una herramienta muy importante en la promoción del Teatro-Museo continúa siendo la visita nocturna. Entre el 30 de julio y el 31 de agosto optaron por esta modalidad más de 10.000 personas. La calidad de la propuesta, que incluye una copa de cava y proyecciones diversas en el patio del Teatro-Museo, es uno de los atractivos que la Fundación, por decimocuarto año consecutivo, ha ofrecido al público durante este verano.

Otro elemento de promoción destacable ha sido el convenio suscrito con Turisme Juvenil de Catalunya a través del Carnet Jove, que ofrece descuentos a sus titulares.

Durante el año 2005 se han organizado visitas privadas al Teatro-Museo en el marco de reuniones de empresa, congresos, etc., con el objetivo de ofrecer un complemento cultural de calidad. Algunas de las organizaciones y los acontecimientos que se han beneficiado de estas visitas han sido: ENUSA; el XIII Congreso Nacional del Capítulo Español de Flebología (abril); el Consejo del Patrimonio Histórico, con representantes de las direcciones generales de Patrimonio Cultural de las comunidades autónomas, entre ellos Francesc Tarrats y Carme Prats, director general y subdirectora general de Patrimonio Cultural de la Generalitat de Cataluña, respectivamente (junio); el Congreso de Farmacología (septiembre); el congreso MICRO, organizado por el Departamento de Arquitectura de Computadores de la Universitat Politècnica de Barcelona (noviembre), y la Tesorería General de los Pirineos Orientales, con sede en Perpiñán (diciembre).

085 A més dels directoris genèrics, se situen entre els 20 primers els que fan referència al catàleg raonat. Els llocs web d'accés més importants són els relacionats amb el sector turístic. Finalment, el motor de cerca més utilitzat és Google, en un 82,7% dels casos, mentre que el segon lloc se'l disputen Microsoft Network i Yahoo.

Una de les tasques més importants de l'any 2005 ha estat el redisseny íntegre del web actual, a fi de convertir-lo no tan sols en un espai comunicatiu i de difusió, sinó també en una plataforma que faciliti l'accés als serveis de la Fundació Dalí i permeti a l'usuari interactuar amb els continguts que l'entitat ofereix a través del seu web. Per complir aquest propòsit, es va celebrar un concurs tancat al qual, després d'una selecció prèvia, es van convocar quatre candidats. La Fundació ha tingut l'assessorament expert oportú per recollir totes les necessitats de les diferents àrees que la integren i poder atendre les demandes externes.

Promoció i difusió

En aquest àmbit cal esmentar, en primer lloc, la important tasca de promoció que es realitza conjuntament amb Turisme de Catalunya i el Patronat de Turisme Costa Brava Girona, aprofitant les xarxes de cada una d'aquestes entitats, per tal de projectar els museus Dalí a l'exterior. A banda de les nombroses accions organitzades —participació en les principals fires turístiques d'Europa, visites per a operadors turístics i mitjans d'informació d'arreu, etc.—, cal ressaltar també els acords signats amb entitats d'àmbit local, com el Girona Convention Bureau i Costa Brava Verd Hotels.

Un dels factors clau per mantenir l'atractiu del Teatre-Museu Dalí i l'alt volum de visitants és l'existència d'una relació adequada amb les editorials responsables de les grans guies turístiques. El departament, així doncs, manté un contacte regular amb aquestes cases a fi i efecte de proporcionar-los en tot moment informació actualitzada per a les guies de viatges que editen. Amb aquest objectiu, i arran de la publicació de la nova guia del Teatre-Museu, a càrrec de Montse Aguer i Antoni Pitxot, es va realitzar una tramesa d'exemplars als redactors de les principals

publicacions, com ara *National Geographic Traveler* i la seva edició per al públic infantil, *Le Guide du Routard*, entre altres.

Les campanyes Art Travel Pass continuen en marxa, a través dels trens hotel internacionals Pau Casals (Zuric), Salvador Dalí (Milà) i Joan Miró (París), i es manté el suport a activitats especials diverses, entre les quals l'ampliació de l'acord amb Comerç de Figueres per a l'enllumenat nadalenc de la ciutat o l'acord amb Turisme de Barcelona i Bus Turístic destinat a facilitar l'accés de visitants des de la Ciutat Comtal.

Una eina molt important en la promoció del Teatre-Museu Dalí continua essent la visita nocturna. Des del 30 de juliol fins al 31 d'agost del 2005 han optat per aquesta modalitat més de 10.000 persones. La qualitat de la proposta, que inclou una copa de cava i projeccions diverses al pati del Teatre-Museu, és un dels atractius que la Fundació Dalí, per catorzè any consecutiu, ha posat a l'abast del públic aquest estiu.

Un altre element de promoció destacable ha estat el conveni amb Turisme Juvenil de Catalunya a través del Carnet Jove, que ofereix descomptes als seus titulars.

Durant l'any 2005 s'han organitzat visites privades al Teatre-Museu en el marc de reunions d'empresa, congressos, etc., amb l'objectiu d'oferir un complement cultural de qualitat. Entre altres, les organitzacions i els esdeveniments que s'han beneficiat d'aquestes visites han estat els següents: ENUSA; el XIII Congreso Nacional del Capítulo Español de Flebología (abril); el Consell del Patrimoni Històric, amb representants de les direccions generals de Patrimoni Cultural de les comunitats autònomes, entre els quals Francesc Tarrats i Carme Prats, director general i subdirectora general de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, respectivament (juny); el Congrés de Farmacologia (setembre); el congrés MICRO, organitzat pel Departament d'Arquitectura de Computadors de la Universitat Politècnica de Barcelona (novembre), i la Tresoreria General dels Pirineus Orientals, amb seu a Perpinyà (desembre).

Las tiendas de la Fundación mantienen el nivel de ventas en los dos millones de euros

GESTIÓN COMERCIAL

A) Gestión de las tiendas

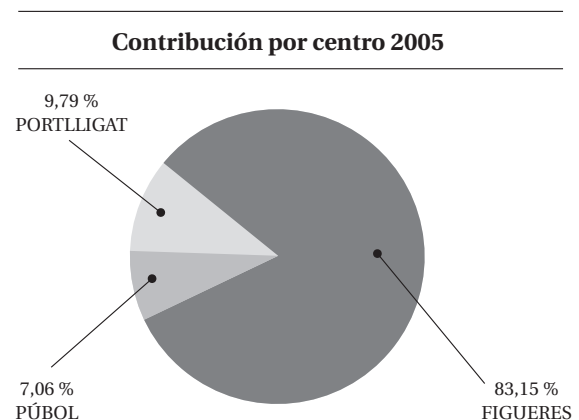
En el volumen total de ventas de las tiendas, se ha marcado un nivel en 2005 en la barrera de los 2 millones de euros, nivel que sólo se había superado en 2004, con motivo del Año Dalí.

Del análisis pormenorizado de cada una de las tiendas se desprende que todas ellas han sufrido un retroceso de diferente magnitud en relación con el 2004 (efecto, por otra parte, ya previsto dada la excepcionalidad del año del centenario). No obstante, si analizamos la trayectoria experimentada por todos los puntos de venta desde el año 2000 observamos que la tendencia no se ha invertido, sino que se ha consolidado.

A la vista de estos datos, y dejando a un lado el efecto centenario, resulta evidente el crecimiento sostenido de las ventas en todas las tiendas de los museos durante el período 2000-2005 y también el hecho de que por segundo año consecutivo se ha mantenido en el nivel de los 2 millones de euros de facturación.

Es importante considerar la aportación fundamental de las tiendas de Púbol y Portlligat en la consecución del volumen global de ventas.

Año	Volumen de ventas
2000	1.160.000
2001	1.530.000
2002	1.707.000
2003	1.713.000
2004 (centenario)	2.351.000
2005	1.995.000

Les botigues de la Fundació mantenen el nivell de vendes en els dos milions d'euros

GESTIÓ COMERCIAL

A) Gestió de les botigues

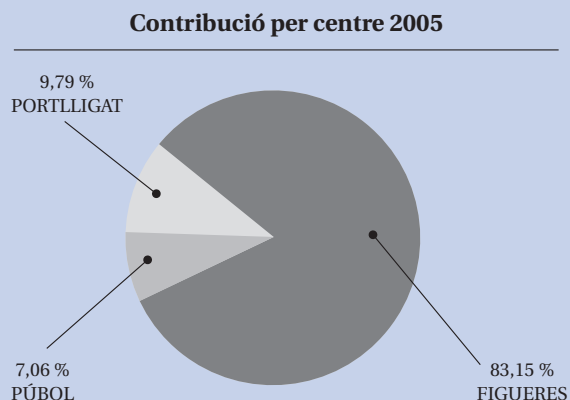
En el volum total de vendes de les botigues, s'ha marcat un nivell al 2005 a la barrera dels 2 milions d'euros, nivell que tan sols s'havia superat el 2004, amb motiu de l'Any Dalí.

De l'anàlisi detallada de cadascuna de les botigues es desprèn que totes han experimentat un retrocés de diferent magnitud amb relació al 2004 (efecte que, d'altra banda, ja s'esperava atès el caràcter excepcional de l'any del centenari). Tot i amb això, si analitzem la trajectòria que han seguit els diversos punts de venda d'ençà del 2000 observarem que la tendència no s'ha invertit, sinó que fins i tot s'ha consolidat.

Considerant les dades precedents, i deixant de banda l'«efecte centenari», resulta evident el creixement sostingut que han registrat les vendes en totes les botigues dels museus durant el període 2000-2005, i també el fet que per segon any consecutiu s'ha mantingut el nivell dels 2 milions d'euros de facturació.

Cal destacar l'aportació fonamental que han suposat les botigues de Púbol i Portlligat per a l'assoliment del volum global de vendes.

Any	Volum de vendes
2000	1.160.000
2001	1.530.000
2002	1.707.000
2003	1.713.000
2004 (centenari)	2.351.000
2005	1.995.000

Uno de los espacios expositivos de la tienda del Teatro-Museo / Un dels espais expositius de la botiga del Teatre-Museu

Figueres: Teatro-Museo Dalí y Dalí-Joyas

En los últimos años, y desde que la Fundación Gala-Salvador Dalí se ocupa de la gestión de las tiendas del Teatro-Museo y del espacio Dalí-Joyas, las ventas de estos establecimientos han experimentado un crecimiento promedio anual del 15%, lo cual ha representado casi duplicar (+90%) la cifra de ventas en el período 2000-2005.

El secreto de este éxito radica en un cambio en la filosofía de gestión de estos establecimientos, en la renovación total de la gama de productos, en la liquidación de existencias obsoletas, en la potenciación de las gamas con mayor rotación y en la introducción de mejoras tecnológicas que dinamizan las ventas y su gestión.

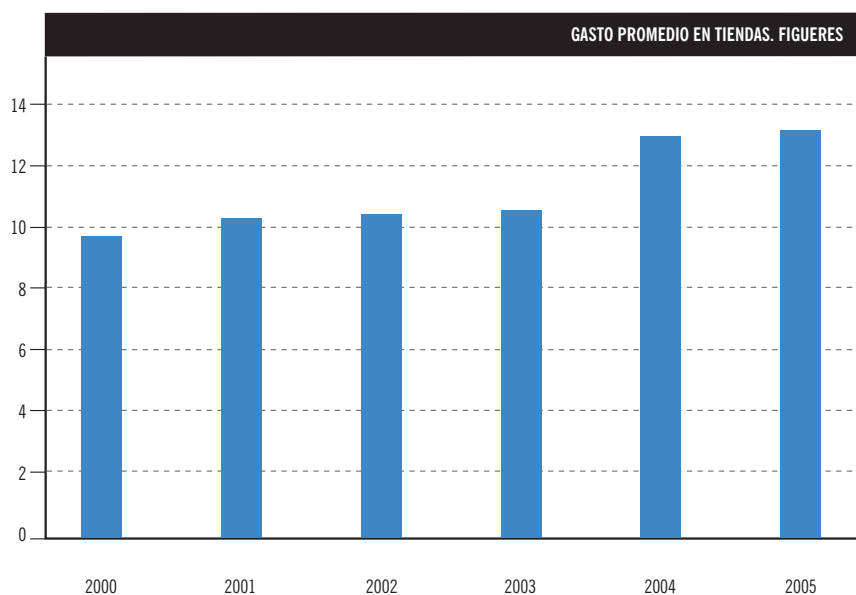
Teatro-Museo y Dalí-Joyas: Ventas tiendas	
Ventas totales	
2000	892.000
2001	1220.000
2002	1.366.000
2003	1.372.000
2004 (centenario)	1.883.000
2005	1.658.000

089 Cabe destacar el efecto que ha tenido la reforma total de la tienda del Teatro-Museo, que se ha traducido en un mayor atractivo visual y de iluminación y en una mejora sustancial del espacio de exposición de producto. Estas acciones han comportado un mayor dinamismo en la venta, han incrementado la rotación de productos y han conseguido la mejora generalizada de los indicadores de gestión.

Durante el 2005, la gama de productos de la colección Dalí·Joyas se ha ampliado en un 25% y ha ganado en lineales, espacio de venta y de exposición del producto, lo que la ha convertido en la colección de productos más exitosa de las tiendas.

Año	Gasto promedio por visitante
2000	9,84
2001	10,43
2002	10,45
2003	10,82
2004 (centenario)	12,61
2005	12,62

Desde el punto de vista comercial y de actividad en los puntos de venta, cabe destacar que el impulso representado por los actos de

celebración del centenario del nacimiento de Salvador Dalí se ha seguido notando hasta bien entrado el ejercicio 2005.

Figueres: Teatre-Museu Dalí i Dalí-Joies

Al llarg dels darrers anys, i d'ençà que la Fundació Gala-Salvador Dalí va assumir la gestió de les botigues del Teatre-Museu i de l'espai Dalí-Joies, les vendes en aquests centres han experimentat un creixement mitjà anual del 15%, cosa que representa haver duplicat pràcticament (+90%) la xifra de vendes en el període 2000-2005. Les causes d'aquest

èxit cal cercar-les en el canvi realitzat en la filosofia de gestió dels establiments, en la renovació total de la gamma de productes, en la liquidació dels estocs obsolets, en la potenciació de les gammes amb una major rotació i en la introducció d'un seguit de millores tecnològiques que han permès dinamitzar les vendes i la seva gestió.

Teatre-Museu i Dalí-Joies: Vendes botigues

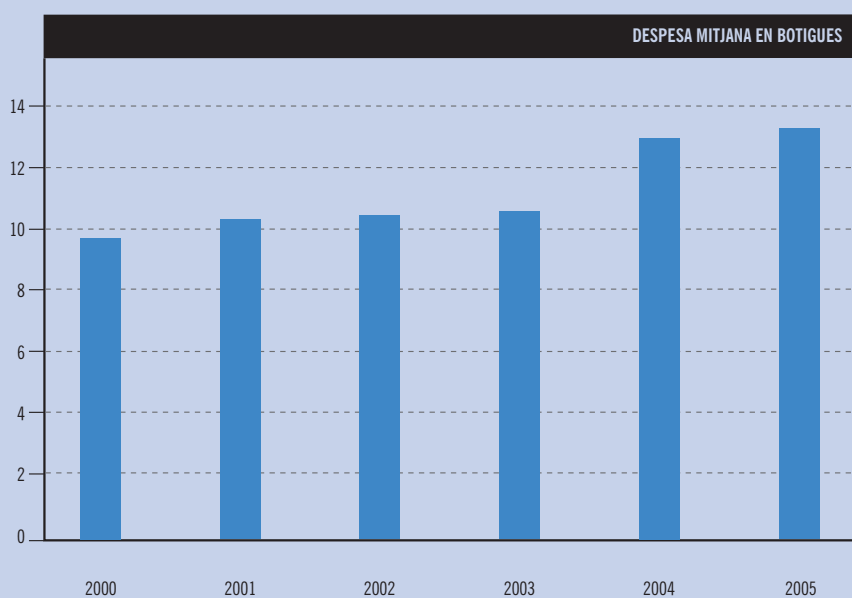
Vendes totals

2000	892.000
2001	1220.000
2002	1.366.000
2003	1.372.000
2004 (centenario)	1.883.000
2005	1.658.000

091 Cal destacar l'efecte que ha exercit la reforma integral de la botiga del Teatre-Museu, consistent a potenciar-ne l'atractiu visual i d'il·luminació i a millorar substancialment l'espai d'exposició de producte. Aquestes accions han comportat un major dinamisme en la venda, han incrementat la rotació de productes i s'han traduït en una millora generalitzada dels indicadors de gestió.

Durant el 2005, la gamma de productes de la col·lecció Dalí·Joies s'ha ampliat en un 25% i ha guanyat en lineals i en espai de venda i exposició, fet que l'ha convertit en la col·lecció d'articles més reeixida de les botigues.

Any	Despesa mitjana per visitant
2000	9,84
2001	10,43
2002	10,45
2003	10,82
2004 (centenari)	12,61
2005	12,62

Pel que fa a l'activitat comercial dels punts de venda, cal destacar l'atractiu i l'impuls que han representat els actes de celebració del centenari

del naixement de Salvador Dalí, els efectes del qual s'han continuat notant fins ben entrat l'exercici 2005.

Las casas-museo: Púbol y Portlligat

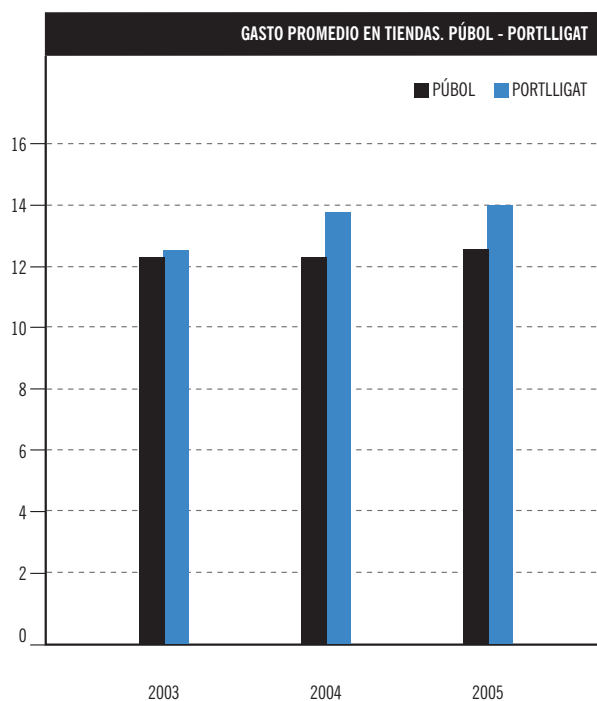
092

Durante el 2005, el «efecto centenario» también ha persistido, aunque en menor medida, en estos dos centros. Cabe destacar la introducción de mejoras en la gestión de la gama de productos así como de actualizaciones tecnológicas. El resultado ha sido el

crecimiento sostenido durante los últimos cinco años del gasto promedio de los visitantes en estas tiendas.

Los datos quedan reflejados en el siguiente gráfico:

			Portlligat y Púbol: ventas tiendas		
Año	Portlligat	Púbol	Año	Portlligat	Púbol
2003	12,48	12,58	2003	186.000	134.000
2004 (centenario)	12,42	13,82	2004 (centenario)	238.000	240.000
2005	12,59	14,10	2005	193.000	143.000

Distintos aspectos de la presentación de la librería y productos de regalo / Diversos aspectes de la presentació de la llibreria i productes de regal

094

Imagen superior: algunos de los motivos estrella / Imatge superior: alguns dels motius estrella

095 **Les cases-museu: Púbol i Portlligat**

Durant el 2005, l'«efecte centenari» també ha persistit, si bé en menor mesura, en aquests dos centres. Cal assenyalar així mateix l'excel·lent resultat de les millores introduïdes en la gestió de la gamma de productes i en l'equipament tecnològic, que

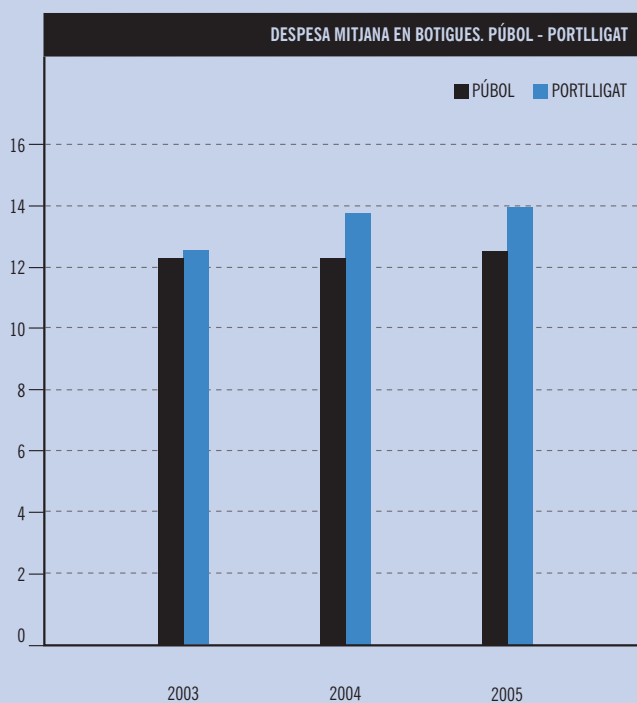
durant els últims cinc anys han comportat un creixement sostingut de la despesa mitjana per visitant a les botigues.

Les dades es reflecteixen en el gràfic següent:

Any	Portlligat	Púbol
2003	12,48	12,58
2004 (centenari)	12,42	13,82
2005	12,59	14,10

Portlligat i Púbol: vendes botigues		
Any	Portlligat	Púbol
2003	186.000	134.000
2004 (centenari)	238.000	240.000
2005	193.000	143.000

La digitalización del fondo de transparencias permite estudiar la obra al mínimo detalle
La digitalització del fons de transparències permet estudiar l'obra al detall

Consolidación de la mejora y cambios

La plena implantación de la plataforma tecnológica SAP está posibilitando una gestión de las ventas y de la logística de las mismas mucho más eficiente y racional, y permite asimismo plantear retos de futuro con mayor seguridad y solidez.

Por otra parte, la mejora en la gestión de las existencias de las tiendas ha contribuido significativamente al aumento espectacular de los índices de rotación de productos. Destaca el hecho de que durante su proceso de implantación, en el año 2003, y de rodaje en el 2004, el sistema SAP no haya tenido incidencia significativa en dicha rotación, siendo el 2005 el ejercicio en que se han puesto de manifiesto tales resultados.

Año	Rotación
2003	2,0
2004	2,0
2005	4,1

Por otra parte, la integración de todos los departamentos dentro del sistema SAP ha hecho posible un mayor control y una mejora en la toma de decisiones a nivel operativo, así como en la trazabilidad de las operaciones desde el momento de la realización del pedido hasta su venta a través de los TPV.

Este esquema de actuación ha permitido reestructurar y perfeccionar las sistemáticas de trabajo, hecho que está facilitando la introducción de cambios y la posibilidad de afrontar nuevos proyectos.

Operaciones especiales

Regalo corporativo e institucional

La excelente coyuntura del 2004 generada por la celebración del centenario de Salvador Dalí permitió a la Fundación incidir en el desarrollo de una nueva área de explotación comercial: el regalo corporativo. Durante el 2005, la situación no ha sido tan favorable para el desarrollo de esta área de negocio, si bien se ha observado cierta «fidelidad» a los productos Dalí por parte de determinadas entidades, que han seguido recurriendo a nuestros artículos para obsequiar a sus clientes y colaboradores.

Promociones

Si bien es cierto que, como consecuencia del gran éxito conseguido por las promociones puestas en marcha durante el centenario, se han recibido

El equipo de Martí Gasull trabajando en la digitalización / L'equip de Martí Gasull treballant en la digitalització

Consolidació de la millora i canvis

La implantació plena de la plataforma tecnològica SAP està possibilitant una gestió molt més eficient i racional de les vendes i de la seva logística, i permet plantejar-se reptes de futur amb una major seguretat i confiança.

D'altra banda, la millora en la gestió dels estocs de les botigues ha contribuït significativament a fer pujar de manera espectacular els índexs de rotació de productes. Cal destacar que durant el seu procés d'implantació, l'any 2003, i de rodatge, el 2004, la plataforma SAP no va tenir una incidència remarcable en l'esmentada rotació, i que els resultats positius s'han fet palesos principalment el 2005.

Any	Rotació
2003	2,0
2004	2,0
2005	4,1

D'altra banda, la integració de tots els departaments dins el sistema SAP ha fet possible un control més rigorós i una millora tant en la presa de decisions a nivell operatiu com en la traçabilitat de les operacions des del moment que es realitza la comanda fins a la seva venda a través dels TPV.

Aquest esquema d'actuació ha permès reestructurar i perfeccionar les sistemàtiques de treball, cosa que, al seu torn, està facilitant la introducció de canvis i fa possible afrontar nous projectes.

Operacions especials

Regal corporatiu i institucional

L'excel·lent conjuntura generada el 2004 per la celebració del centenari de Salvador Dalí va permetre a la Fundació incidir en el desenvolupament d'una nova àrea d'explotació comercial: el regal corporatiu. Durant el 2005 la situació no ha estat tan favorable per al creixement d'aquesta àrea de negoci, tot i que s'ha apreciat una certa «fidelitat» als productes Dalí per part de determinades entitats que hi han continuat recorrent a l'hora d'obsequiar clients i col·laboradors.

Promocions

Si bé és cert que, a conseqüència del gran èxit assolit per les promocions posades en marxa durant el centenari, s'han rebut sol·licituds d'algunes entitats

solicitudes por parte de algunas entidades interesadas en la realización de operaciones comerciales con fin promocional, cabe decir que la política de la Fundación durante el 2005 ha sido altamente restrictiva y no se ha dado lugar a ninguna operación comercial de este tipo en el territorio español.

B) Gestión de material fotográfico

Proyecto de digitalización del fondo de ektachromes de la Fundación.

La gran demanda registrada durante el 2004 y el desgaste experimentado por el material fotográfico en el pasado ejercicio han llevado al Departamento de Gerencia a plantear la necesidad de digitalizar todo el fondo de transparencias de la institución. Por un lado, la medida permitirá ofrecer un mejor servicio, ya que la digitalización es de una altísima

calidad y evita, al mismo tiempo, el gasto que supone duplicar el material fotográfico; y por otro, el hecho de poder proporcionar material digitalizado sitúa a la Fundación Dalí en la línea de actuación de los principales museos europeos.

El material fotográfico que se ha venido utilizando hasta ahora se depositará en una nevera especialmente diseñada para garantizar una conservación óptima y únicamente se utilizará o consultará por motivos internos y puntuales (en las restauraciones de obra, por ejemplo, es necesario consultar las transparencias, ya que aportan mucha información sobre los colores originales).

El fondo de imágenes se compone actualmente de más de 3.000 transparencias, y se ha previsto llevar a cabo el proyecto en dos años.

Ingresos por alquiler de ektachromes

2003	15.570,00
2004 (centenario)	37.196,10
2005	18.345,00

---

interessades a realitzar operacions comercials amb fins promocionals, cal dir que la política seguida per la Fundació durant el 2005 ha estat altament restrictiva i que no s'ha donat curs a cap operació d'aquest tipus en el territori espanyol.

B) Gestió de material fotogràfic

Projecte de digitalització del fons d'ektachromes de la Fundació.

La gran demanda registrada durant el 2004 i el desgast que va patir el material fotogràfic van fer que des del Departament de Gerència es plantegés la necessitat de digitalitzar tot el fons de transparències de la institució. D'una banda, la mesura permetrà oferir un millor servei, ja que la digitalització és d'una qualitat altíssima, sense la

despesa que suposa duplicar el material fotogràfic; de l'altra, el fet de poder proporcionar el material digitalitzat fa que la Fundació Dalí se situï en la línia d'actuació dels principals museus europeus.

El material fotogràfic que s'ha estat utilitzant fins ara es dipositarà en una nevera especialment dissenyada per garantir una conservació òptima i només s'utilitzarà o consultarà per motius interns i puntuals. En la restauració d'una obra, per exemple, consultar les transparències és necessari, ja que aporten molta informació sobre els colors originals.

El fons d'imatges es compon actualment de més de 3.000 transparències, i s'ha previst dur a terme el projecte en 2 anys.

Ingressos per lloguer d'ektachromes

2003	15.570,00
2004 (centenari)	37.196,10
2005	18.345,00

Licencia bajo la nueva marca de merchandising cultural realizada por la empresa británica USI
 Llicència sota la nova marca de marxandatge cultural realitzada per l'empresa britànica USI

GESTIÓN DE MARKETING

PRODUCTOS DE MERCHANDISING CULTURAL

Productos exclusivos de la Fundación

El Departamento de Marketing ha continuado el proceso iniciado ya en el anterior ejercicio de análisis, gestión y optimización de la gama de productos de merchandising con el fin de obtener la máxima rentabilidad tanto a nivel económico como de variedad, amplitud e idoneidad, en tanto que gama dirigida al público visitante del museo. Durante el 2005 se ha hecho especial hincapié en la ampliación de la gama de productos infantiles de bajo coste para cubrir el segmento escolar, potenciado especialmente durante el pasado ejercicio 2004 con motivo del centenario. Dicha gama ha incluido desde peluches inspirados en los animales utilizados por Dalí en sus pinturas hasta una amplia colección de *gadgets* infantiles (gomas para el pelo, clips, colgantes, llaveros, imanes, lápices, libretas...) basados en la iconografía daliniana. En todos ellos se ha intentado llegar al público infantil con el lenguaje visual y estético propio de su edad (colores atractivos, texturas suaves, diseños sencillos...). Cabe reseñar que la aceptación de estos artículos ha sido especialmente buena y que la venta de productos infantiles ha pasado a representar un 10% de los objetos comerciales.

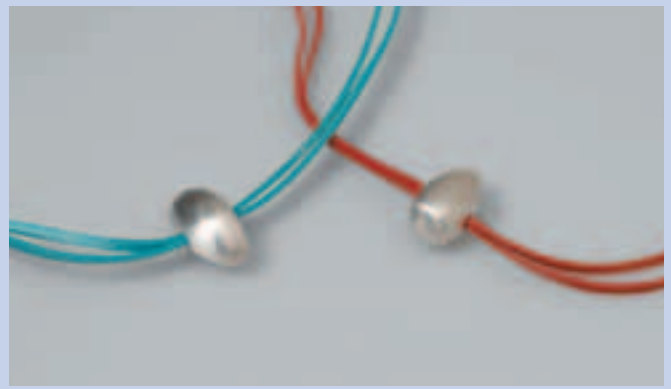
En cuanto a los productos dirigidos a cubrir el segmento medio-alto, destaca la renovación de la línea de joyería en plata diseñada por Chelo Sastre, quien ha realizado un trabajo altamente atractivo, tanto a nivel estético como conceptual.

Dada la buena aceptación que tuvieron los productos de merchandising diseñados con motivo del centenario, se ha rediseñado la gama en cuanto a colores y aplicaciones gráficas, y se ha reforzado la figura del ojo como un nuevo icono de referencia daliniana.

Programas de licencia

Durante este año se ha iniciado la producción y la comercialización de la gama de productos Villeroy & Boch, inspirada en diversas obras de Salvador Dalí. El resultado ha sido una exquisita colección de artículos de cristal y porcelana así como una original cubertería que toma como principal elemento de inspiración las muletas con las que Dalí «sostiene» su famoso *Autorretrato blando con bacón frito*.

Paralelamente, y siguiendo la política de marketing de potenciar futuros acuerdos que permitan difundir y divulgar la vida y obra de Dalí a nivel internacional,

Algunos diseños de Chelo Sastre / Alguns dissenys de Chelo Sastre

GESTIÓ DE MÀRQUETING

PRODUCTES DE MARXANDATGE CULTURAL

Productes exclusius de la Fundació

El Departament de Màrqueting ha continuat el procés, iniciat ja en l'exercici anterior, d'anàlisi, gestió i optimització de la gamma de productes de marxandatge amb l'objectiu d'assolir la màxima rendibilitat tant a nivell econòmic com en termes de varietat, amplitud i idoneïtat, considerant que es tracta d'una gamma adreçada a un públic visitant del museu. Durant el 2005 s'ha fet un èmfasi especial en l'ampliació de la gamma de productes infantils de baix cost a fi de cobrir el segment escolar, potenciat ja durant el passat exercici 2004 arran del centenari. Aquesta gamma ha inclòs des de peluixos inspirats en els animals utilitzats per Dalí a les seves pintures fins a una completa col·lecció de *gadgets* infantils (gomes de cabells, clips, penjolls, clauers, imants, llapis, llibretes...) basats en la iconografia daliniana. En tots els casos s'ha procurat arribar al públic infantil amb el llenguatge visual i estètic propi de la seva edat (colors atractius, textures suaus, dissenys senzills...). Val a dir que l'acceptació d'aquests articles ha estat particularment bona i que la venda de productes infantils ha passat a representar un 10% dels objectes comercials.

Pel que fa als productes dirigits a cobrir el segment mitjà-alt, destaca la renovació de la línia de joieria de plata dissenyada per Chelo Sastre, que ha realitzat un treball summament atractiu tant des del punt de vista estètic com conceptual.

Atesa la bona acceptació que van assolir els productes de marxandatge dissenyats en ocasió del centenari, s'ha redissenyat la gamma pel que fa a colors i aplicacions gràfiques i s'ha reforçat la figura de l'ull com una nova icona de referència daliniana.

Programes de llicència

Enguany s'ha endegat la producció i la comercialització de la gamma de productes Villeroy & Boch inspirada en obres de Salvador Dalí. El resultat ha estat una col·lecció exquisida d'articles de porcellana i cristalleria, així com una original coberteria que té com a principal element d'inspiració les cèlebres croses amb què Dalí «sosté» el seu conegut *Autoretrat tou amb bacó fregit*.

Paral·lelament, i seguint la política de màrqueting adreçada a potenciar nous acords que permetin difondre i divulgar la vida i l'obra de Dalí a escala internacional, la Fundació ha desenvolupat un nou

En el 2005 se ha ampliado la gama de producto infantil
El 2005 s'ha ampliat la gamma de producte infantil

la Fundación ha desarrollado un nuevo concepto: el Priority Development Partner. La finalidad es contar con un agente de merchandising capaz de actuar como motor de desarrollo de los programas de licencia localizando y detectando potenciales licenciatarios a nivel internacional y generando acuerdos comerciales que permitan, a medio y largo plazo, la producción y comercialización de gamas de producto de máxima calidad ligadas a marcas de reconocido prestigio.

Marca identificativa de merchandising cultural

Durante el 2005, el Departamento de Marketing ha hecho hincapié en la elaboración y definición de una estrategia de gestión de marcas basada en una neta diferenciación entre los productos de merchandising cultural (claramente orientados al público que visita los museos y cuyo valor añadido reside en la reproducción de las obras de Dalí en los mismos) y los productos marca «Salvador Dalí» (dirigidos a un segmento de poder adquisitivo medio-alto y con unas políticas de marketing y distribución muy selectivas).

De esta forma, se ha creado una nueva marca comercial para identificar todos los productos que forman parte del llamado merchandising cultural. Dicha marca utiliza como anagrama el mismo ojo que aparece en el logotipo del centenario, de manera que se pueda aprovechar el fondo de comercio creado durante la celebración del Año Dalí y, a la vez, se consiga una rápida asociación por parte de

los consumidores con el artista. Del mismo modo se ha creado un sello de garantía y oficialidad de los productos de cara a educar al consumidor y luchar contra los artículos «piratas» no autorizados por la Fundación. Las normas gráficas de aplicación tanto de la marca como del sello de garantía han sido recogidas en un manual de marca con el fin de homogeneizar y estandarizar su uso y aplicación. La respuesta a dicha iniciativa por parte de los licenciatarios de la Fundación ha sido muy positiva. Dicha introducción de marca comportará la adecuación paulatina del embalaje de los productos de merchandising a las nuevas normas y usos.

Comité de Producto

Desde el punto de vista operativo, el «reestructurado» Comité de Producto (órgano interno de control y supervisión de proyectos de merchandising) ha permitido un funcionamiento interno que ha favorecido y agilizado la gestión diaria de los proyectos, su implementación y su seguimiento por parte del Departamento de Marketing. Durante el 2005 se han convocado dos Comités de Producto, en los que:

- Se ha presentado el proyecto de reordenación de marcas estudiado desde el Departamento de Marketing y en el que se propone una estructura claramente diferenciada según usos institucionales o comerciales de las mismas.
- Se han presentado los nuevos proyectos tanto propios como de terceros (licencias), analizando las

Villeroy & Boch ha dissenyat una cuberteria i cristalleria inspirades en motius dalinians
 Villeroy & Boch ha dissenyat una coberteria i cristalleria inspirades en motius dalinians

concepte: el Priority Development Partner. La finalitat és disposar d'un agent de marxandatge que sigui capaç d'actuar com un motor de desenvolupament dels programes de llicència, localitzant i detectant llicenciataris potencials a nivell internacional i generant acords comercials que permetin, a termini mitjà i llarg, produir i comercialitzar gammes de producte de la màxima qualitat, vinculades a marques de prestigi reconegut.

Marca identificadora de marxandatge cultural

Durant el 2005, el Departament de Màrqueting ha fet un èmfasi especial en l'elaboració i definició d'una estratègia de gestió de marques basada en una diferenciació clara entre els productes de marxandatge cultural (inequívocament orientats al públic que visita els museus i amb un valor afegit centrat en la reproducció de les obres de Dalí) i els productes marca «Salvador Dalí» (adreçats a un segment de poder adquisitiu mitjà-alt i amb unes polítiques de màrqueting i distribució molt selectives).

Així doncs, s'ha creat una nova marca comercial destinada a identificar tots els productes que formen part de l'anomenat marxandatge cultural. L'esmentada marca té com a anagrama el mateix ull que apareix al logotip del centenari, cosa que permetrà aprofitar el fons de comerç creat durant la celebració de l'Any Dalí i, alhora, aconseguir una associació ràpida amb l'artista per part dels consumidors. De la mateixa manera, s'ha creat un

segell de garantia i oficialitat dels productes amb vista a educar el consumidor i lluitar contra els productes «pirates» no autoritzats per la Fundació. Les normes gràfiques d'aplicació de la marca i del segell de garantia s'han recopilat en un manual de marca a fi i efecte d'homogeneïtzar-ne i estandarditzar-ne l'ús i l'aplicació. La resposta que ha obtingut la iniciativa entre els llicenciataris de la Fundació ha estat molt positiva. La introducció de la nova marca comportarà una adequació progressiva de l'emalatge de tots els productes de marxandatge a les normes i els usos fixats.

Comitè de Producte

Des del punt de vista operatiu, el «reestructurat» Comitè de Producte (òrgan intern de control i supervisió de projectes de marxandatge) ha fet possible un funcionament intern que ha afavorit i agilitat la gestió diària dels projectes així com la seva implementació i seguiment per part del Departament de Màrqueting. Durant el 2005 s'han convocat dos comitès de producte, en els quals:

- S'ha presentat el projecte de reordenació de marques estudiat des del departament de Màrqueting, en el que es proposa una estructura clarament diferenciada segons els seus usos institucionals o comercials.
- S'han presentat els nous projectes tant propis com de tercers (llicències), s'han analitzat les excepcions o situacions conflictives i aconseguit una gran agilitat en la presa de decisions.

La vajilla y el juego de café de Villeroy & Boch son ejemplos claros de merchandising cultural
 La vaixel·la i el joc de cafè de Villeroy & Boch són clars exemples de marxandatge cultural

excepciones o situaciones conflictivas, logrando una gran agilidad en la toma de decisiones.

- Se han revisado las pautas y los criterios de aceptación de los proyectos, flexibilizando alguno de ellos para facilitar y contribuir a mejorar la calidad creativa de los productos pero extremando, del mismo modo, los criterios de calidad final de los mismos.
- Se ha introducido una novedad en cuanto a análisis de los productos: su seguimiento y valoración a nivel económico (ventas, rentabilidades, rotaciones...) ha permitido a los miembros del Comité tener una visión mucho más detallada en cuanto a la aceptación de los mismos por parte del consumidor final.

Productos marca «Salvador Dalí»

Se ha diseñado una estrategia de explotación de la marca «Salvador Dalí» (su firma) mediante la elaboración de un plan de actuación a medio y largo plazo.

El objetivo es el desarrollo de una nueva gama de productos de lujo que, basada en los rasgos y la personalidad de Salvador Dalí y explotada únicamente para ciertas categorías de producto, goce del prestigio, la aceptación y el reconocimiento internacional de que disfruta en la actualidad el artista.

Dicha gama transmitirá los atributos que han definido la personalidad y la trayectoria artística de Salvador Dalí, a través de colecciones selectas y exclusivas y a partir de un adecuado concepto de marca y una planificada estrategia de marketing.

El objetivo de la Fundación es llevar a la práctica dicho proyecto comercial junto a socios que aporten su experiencia y su *know-how* en la fabricación y comercialización internacional de productos de lujo. Este partenariado quedará regulado contractualmente bajo la fórmula comercial de licencia, actuando la Fundación como licenciante de la marca «Salvador Dalí».

Durante el 2005, la Fundación ha iniciado los primeros contactos con licenciatarios potenciales en diversas categorías de marca. Paralelamente, y en coordinación con los Servicios Jurídicos de la entidad, se ha trabajado en la redacción y elaboración del *Master License*, documento llamado a regular la relación contractual con los futuros licenciatarios, así como en el proceso de reordenación y actualización del registro actual de marcas gestionadas por la Fundación.

- S'han revisat les pautes i els criteris d'acceptació dels projectes, se n'ha flexibilitzat algun per tal de facilitar i contribuir a millorar la qualitat creativa dels productes però extremant, així mateix, els criteris de qualitat final.

- S'ha introduït una novetat quant a l'anàlisi dels productes: el seguiment i la valoració a nivell econòmic (vendes, rendibilitats, rotacions, etc.) han permès als membres del Comitè tenir una visió molt més detallada quant a la seva acceptació per part del consumidor final.

Productes marca «Salvador Dalí»

S'ha dissenyat una estratègia d'explotació de la marca «Salvador Dalí» (la seva signatura) mitjançant l'elaboració d'un pla d'actuació a termini mitjà i llarg.

L'objectiu és el desenvolupament d'una nova gamma de productes de luxe que, basada en els trets distintius i la personalitat de Salvador Dalí i explotada únicament per a determinades categories de producte, es beneficiï del prestigi, l'acceptació i el reconeixement internacional de què gaudeix l'artista en l'actualitat.

Aquesta gamma transmetrà els atributs que han definit la personalitat i la trajectòria artística de Salvador Dalí a través de col·leccions selectes i exclusives i a partir d'un concepte de marca adequat i una estratègia de màrqueting curosament planificada.

L'objectiu de la Fundació és posar en pràctica aquest projecte comercial en col·laboració amb socis que hi aportin la seva experiència i el seu *know-how* en la fabricació i la comercialització internacional de productes de luxe. Aquesta societat de cooperació es regularà contractualment sota la fórmula comercial de la llicència, actuant la Fundació com a llicenciadora de la marca «Salvador Dalí».

Durant el 2005, la Fundació ha establert els primers contactes amb llicenciataris potencials en diverses categories de marca. Paral·lelament, i en coordinació amb els Serveis Jurídics de l'entitat, s'ha treballat en la redacció i elaboració del *Master License*, document que regirà la relació contractual amb els futurs llicenciataris, així com en el procés de reordenació i actualització del registre de marques gestionades per la Fundació.

5

PRESTIGIAR
PRESTIGIAR

Nicholas Serota y Vicent Todolí acompañados por Montse Aguer, Ramon Boixadós y Joan Manuel Sevillano

Nicholas Serota i Vicent Todolí acompanyats per Montse Aguer, Ramon Boixadós i Joan Manuel Sevillano

El Dr. James Watson, premio Nobel de medicina, siguió un itinerario por el Teatro-Museo lleno de referencias al ADN

El Dr. James Watson, premi Nobel de medicina, va seguir un itinerari pel Teatre-Museu ple de referències a l'ADN

El 12 de septiembre de 2005, S. M. los Reyes, acompañados de S. A. R. la Infanta Cristina de Borbón, patrona de la Fundación Gala-Salvador Dalí, recibieron a la Comisión Ejecutiva del Año Dalí. Durante el encuentro, la comisaria del centenario, Montse Aguer, glosó el informe sobre las actividades y publicaciones organizadas en torno a esta efeméride. Los Reyes mostraron gran interés y, como presidentes de honor de la Fundación, expresaron todo su apoyo a la entidad.

Visitas ilustres

- **10 de marzo:** Sir Nicholas Serota, presidente de las Tate Galleries de Gran Bretaña y Vicent Todolí, director de la Tate Modern.
- **14 de mayo:** Juan Carlos Izpisúa, director del Centro de Medicina Regenerativa de Barcelona.
- **26 de mayo:** el Dr. James Dewey Watson, codescubridor de la estructura del ADN y premio Nobel de medicina y fisiología.
- **3 y 4 de junio:** Katsunori Fukaya, conservador del museo de arte de la ciudad japonesa de Nagoya.
- **4 y 8 de junio:** la profesora Agnes Heller (el 4) y la filósofa y politóloga Seyla Benhabib (el 8), ambas invitadas por la Cátedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona, que dirige el profesor Josep Maria Terricabras.
- **17 de junio:** los directores generales de Patrimonio Cultural de las comunidades autónomas.
- **28 de junio:** el embajador de Singapur en España.

- **30 de junio:** Richard A. Figueroa, agregado cultural de la Embajada de Estados Unidos en España, invitado por la Fundación Josep Irla y acompañado por Maria Mercè Roca, diputada del Parlamento de Cataluña.

- **14 de julio:** el Dr. Julio Frenk, ministro de Salud de Méjico.

- **26 de agosto:** Ernest Benach, presidente del Parlamento de Cataluña, visitó el Teatro-Museo Dalí de Noche, acompañado por el diputado figuerense Francesc Canet.

- **31 de agosto:** miembros de la II Concentración Europea de Trikes visitaron el Teatro-Museo Dalí.

- **30 de septiembre:** los defensores del pueblo europeos, con su homólogo catalán, Rafael Ribó a la cabeza, fueron invitados a visitar el Castillo de Púbol y el Teatro-Museo Dalí.

- **7 de octubre:** las asociaciones de antiguos diputados del Parlamento de Cataluña y de las Cortes de Aragón, reunidos en Calella de Palafrugell con ocasión de una jornada sobre la Eurorregión, visitaron el Castillo de Púbol.

- **6 y 7 de noviembre:** diversos dirigentes japoneses de las ciudades de Nagoya, Osaka y Hokkaido, concretamente Takashi Sumi, director del Departamento de Asuntos Culturales de la ciudad de Nagoya, Katsumasa Aizawa, director de Proyectos del Chunichi Simbun, Santo Oshima, conservador del Suntory Museum, Yoshiyuki Takaichi, director de exposiciones de los Mainichi Newspapers, y Susumu Ohkuma, director de Brain Trust.

Recepción en La Zarzuela de la Comisión Ejecutiva del Año Dalí / Receptió a la Zarzuela de la Comissió Executiva de l'Any Dalí

Seyla Benhabib,
filósofa y politóloga
Seyla Benhabib,
filòsofa i politòloga

Visita de los directores generales
de Patrimonio Cultural
Visita dels directors generals
de Patrimoni Cultural

Los defensores del pueblo
europeos, en Púbol con
Joan Manuel Sevillano
Els síndics de greuges
europeus, a Púbol amb
Joan Manuel Sevillano

El presidente del Parlamento de Cataluña firmando en el libro de honor
El president del Parlament de Catalunya signant el llibre d'honor

El 12 de setembre de 2005, S. M. els Reis, acompanyats de S. A. R. la Infanta Cristina de Borbó, patrona de la Fundació Gala-Salvador Dalí, van rebre la Comissió Executiva de l'Any Dalí. La comissària de l'Any Dalí, Montse Aguer, va glossar l'informe sobre les activitats i publicacions organitzades entorn d'aquesta efemèride. Els Reis van mostrar gran interès i, com a presidents d'honor de la Fundació, van expressar tot el seu suport a l'entitat.

Visites il·lustres

- **10 de març:** Sir Nicholas Serota, president de les Tate Galleries de la Gran Bretanya i Vicent Todolí, director de la Tate Modern.
- **14 de maig:** Juan Carlos Izpisúa, director del Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona.
- **26 de maig:** el Dr. James Dewey Watson, codescobridor de l'estructura de l'ADN i premi Nobel de medicina i fisiologia.
- **3 i 4 de juny:** Katsunori Fukaya, conservador del museu d'art de la ciutat japonesa de Nagoya.
- **4 i 8 de juny:** la professora Agnes Heller (el 4) i Seyla Benhabib, filòsofa i politòloga (el 8), ambdues convidades per la Càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona, que dirigeix el professor Josep Maria Terricabras.
- **17 de juny:** els directors generals de Patrimoni Cultural de les comunitats autònomes.

- **28 de juny:** l'ambaixador de Singapur a Espanya.
- **30 de juny:** Richard A. Figueroa, agregat cultural de l'Ambaixada dels Estats Units a Espanya, convidat per la Fundació Josep Irla i acompanyat per Maria Mercè Roca, diputada del Parlament de Catalunya.
- **14 de juliol:** el Dr. Julio Frenk, ministre de Salut de Mèxic.
- **26 d'agost:** Ernest Benach, president del Parlament de Catalunya, va visitar el Teatre-Museu Dalí de Nit, acompanyat pel diputat figuerenc Francesc Canet.
- **31 d'agost:** membres de la II Concentració Europea de Trikes van visitar el Teatre-Museu Dalí.
- **30 de setembre:** els síndics de greuges d'Europa, amb Rafael Ribó al capdavant, van ser convidats a visitar el Castell de Púbol i el Teatre-Museu Dalí.
- **7 d'octubre:** les associacions d'antics diputats del Parlament de Catalunya i de les Corts d'Aragó van visitar el Castell de Púbol, en el marc d'una jornada sobre l'Euroregió celebrada a Calella de Palafrugell.
- **6 i 7 de novembre:** es rep la visita de diversos dirigents japonesos de les ciutats de Nagoya, Osaka i Hokkaido, concretament Takashi Sumi, director del Departament d'Afers Culturals de la ciutat de Nagoya, Katsumasa Aizawa, director de Projectes del Chunichi Simbun, Santo Oshima, conservador del Suntory Museum, Yoshiyuki Takaichi, director d'Exposicions de Mainichi Newspapers, i Susumu Ohkuma, director de Brain Trust.

Los Príncipes de Asturias presidieron la entrega de los premios del Girona Convention Bureau
 Els Prínceps d'Astúries van presidir el lliurament dels premis del Girona Convention Bureau

Patrocinios

Museu de l'Empordà

La Fundació Gala-Salvador Dalí realitza cada any una aportació econòmica de 18.030 euros al Consorci del Museu de l'Empordà, destinada al manteniment i la promoció de dicha institució así como a la financiació de sus activitats culturals. La Fundació contribue así a la diversificació de la oferta museística de Figueres y a la conservació y difusió del patrimoni cultural de la ciutat y de su comarca.

Premios y galardones

En el 2005 se han recibido los siguientes galardones a título personal o institucional:

- **4 de febrero:** Joan Manuel Sevillano e Imma Parada recogen el premio "Important" del mes de mayo de 2004, concedido por el *Diari de Girona*, de manos de su director, Jordi Xargayó.
- **3 de junio:** Joan Manuel Sevillano recoge el premio que la Federació de Organitzacions Empresariales de Girona (FOEG) concede a aquellas entidades que destacan en la promoción cultural, social y económica del territorio. El galardón se otorgó en el marco de la V Noche del Empresario, a la que asistieron Marina Geli, consejera de Sanidad de la Generalitat de Catalunya, Josep Huguet, consejero de Turismo, y Joan Armangué, alcalde de Figueres.
- **29 de julio:** los Príncipes de Asturias hacen entrega a Antoni Pitxot del premio otorgado a la Fundación

Dalí en ocasió de la IV Noche del Girona Convention Bureau, que tuvo lugar en el Castillo de Peralada.

- **30 de noviembre:** Montse Aguer recibe la Creu de Sant Jordi en reconocimiento a su labor como comisaria del Año Dalí y directora del Centro de Estudios Dalinianos de la Fundación Dalí.

COMISIÓN DE ACREDITACIÓN Y CATALOGACIÓN

La Comisión de Acreditación y Catalogación se reunió en siete ocasiones para atender solicitudes sobre la autenticidad de obras supuestamente realizadas por Salvador Dalí. Se sometieron a peritaje 47 obras, de las que 16 fueron consideradas auténticas y 3 quedaron pendientes para las próximas convocatorias. Del total de 323 peticiones recibidas (un 2,5% más que en el 2004), 276 fueron desestimadas por tratarse de obra seriada. La secretaria de la Comisión se ha coordinado con el Departamento de Conservación y Restauración para proceder a la digitalización del máximo volumen posible de información relativa a los informes y estudios que se realizan de cada pieza y, seguidamente, archivar los resultados. La labor del equipo de restauración y conservación y del Centro de Estudios Dalinianos ha sido, como cada año, clave a la hora de aportar datos técnicos sobre las obras que después se presentan a los expertos; esta tarea se completa, además, con un amplio reportaje

Montse Aguer recibe la Cruz de Sant Jordi de manos del presidente de la Generalitat
 Montse Aguer rep la Creu de Sant Jordi de mans del president de la Generalitat

Patrocinis

Museu de l'Empordà

La Fundació Gala-Salvador Dalí realitza cada any una aportació econòmica de 18.030 euros al Consorci del Museu de l'Empordà, destinada al manteniment i la promoció d'aquest museu i al finançament de les seves activitats culturals. Amb això, la Fundació contribueix a la diversificació de l'oferta museística de Figueres i a la conservació i difusió del patrimoni cultural de la ciutat i de la seva comarca.

Premis i guardons

L'any 2005 s'han rebut els guardons següents, a títol personal o institucional:

- **4 de febrer:** Joan Manuel Sevillano i Imma Parada recullen el premi Important del mes de maig de 2004, concedit pel *Diari de Girona*, de mans del seu director, Jordi Xargayó.
- **3 de juny:** Joan Manuel Sevillano recull el premi que la Federació d'Organitzacions Empresariales de Girona (FOEG) concedeix a aquelles entitats que destaquen en la promoció cultural, social i econòmica del territori. El guardó es va atorgar en el marc de la V Nit de l'Empresari, a la qual van assistir la consellera de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, Marina Geli, el conseller de Turisme, Josep Huguet, i l'alcalde de Figueres, Joan Armangué.
- **29 de juliol:** Antoni Pitxot rep, de mans dels Prínceps d'Astúries, el premi atorgat a la Fundació

Dalí en ocasió de la IV Nit del Girona Convention Bureau, que va tenir lloc al Castell de Peralada.

- **30 de novembre:** s'atorga la Creu de Sant Jordi a Montse Aguer, com a comissària de l'Any Dalí i directora del Centre d'Estudis Dalinians de la Fundació Dalí.

COMISSIÓ D'ACREDITACIÓ I CATALOGACIÓ

La Comissió d'Acreditació i Catalogació es va reunir en set ocasions per atendre sol·licituds sobre l'autenticitat d'obres suposadament realitzades per Salvador Dalí. Es van sotmetre a peritatge 47 obres, 16 de les quals van ser considerades autèntiques i 3 van quedar pendents per a les properes convocatòries. Del total de 323 peticions rebudes, 276 van ser desestimades per tractar-se d'obra seriada. El nombre de peticions rebudes va augmentar en un 2,5% respecte a l'any 2004. La secretària de la Comissió s'ha coordinat amb el Departament de Conservació i Restauració per digitalitzar el màxim volum d'informació relativa als informes i estudis que es realitzen de cada peça i arxivar-ne els resultats. Com cada any, l'equip de Conservació i Restauració i el del Centre d'Estudis han realitzat una tasca fonamental per aportar dades tècniques sobre les obres que després es presenten als experts, tasca que es completa amb un ampli reportatge fotogràfic. L'any 2005, a més, un membre

Tareas de documentación para la CAC
Tasques de documentació per a la CAC

Dos imágenes del concurso de alioli
Dues imatges del concurs d'allioli

fotográfico. En el año 2005, un miembro del equipo se desplazó a Bruselas para tomar imágenes de una pieza que, por sus dimensiones, no podía ser enviada a Figueres y para comprobar su estado de conservación. Se trataba de un óleo sobre tapa de piano que el artista realizó en 1971 y que la Comisión ha considerado auténtico.

AMICS DELS MUSEUS DALÍ

Uno de los principales compromisos de la asociación Amics dels Museus Dalí es, según se refleja en sus estatutos, dar apoyo, colaborar, promover y estimular cualquier acción cultural que tenga relación con la Fundación Gala-Salvador Dalí y sus museos, así como ofrecer a todos sus socios y socias la posibilidad de descubrir y conocer la rica herencia artística del genio ampurdanés.

Tras el éxito del Año Dalí, durante el ejercicio 2005 la entidad ha continuado con sus actividades aunque, eso sí, a un ritmo algo más moderado a fin de recuperarse del esfuerzo que supuso la organización de todos los actos que se llevaron a cabo durante el centenario.

La asociación Amics dels Museus Dalí se siente satisfecha de todas las actividades que se han ido programando y de los numerosos proyectos en curso, que no serían posibles sin la confianza y el apoyo de sus socios.

Durante el 2005, la exposición *Dalí en el Ampurdán. La mirada de los fotógrafos ampurdaneses* ha continuado viajando y se ha podido ver en Cadaqués, Torredembarra, Mollerussa, Caldes de Montbui, Solsona, Ripoll, Sort, Llançà, Vilanova i la Geltrú, Sant Boi de Llobregat y Sant Cugat del Vallès, con lo que ha visitado ya 19 localidades de todo el Estado.

- **16 de febrero:** tertulia-cena con Màrius Carol y Josep Playà en el Hotel Duran de Figueres para la presentación del libro *L'enigma Dalí*, ganador del premio Así Fue 2004.
- **28 de febrero:** se procede a desmontar las pancartas-murales que Amics dels Museus Dalí había colocado en diferentes fachadas de Figueres para celebrar el Año Dalí, una iniciativa que tuvo gran éxito y una notable repercusión mediática.
- **14 de marzo:** asamblea general ordinaria y extraordinaria de socios de Amics dels Museus Dalí en la Sala Noble del Teatro-Museo Dalí de Figueres (lectura del acta de la asamblea 2004, renovación de cargos, lectura de las cuentas, comentario sobre las próximas actividades y ruegos y preguntas).
- **18 de marzo:** asistencia a la inauguración de la exposición *Dalibros*, organizada en la Casa-Museo Castillo Gala Dalí de Púbol con motivo del Año del Libro y de la Lectura.
- **9 de abril:** participación en la asamblea general ordinaria de la Federación Española de Amigos de los Museos (FEAM), que se celebró en el Museo de América de Madrid, sede de la organización.

Concierto de *El Yiyo* bajo la cúpula / Concert d'*El Yiyo* sota la cúpula

de l'equip es va desplaçar fins a Brussel·les per prendre imatges d'una peça que, ateses les seves dimensions, no podia ser enviada a Figueres i per comprovar-ne l'estat de conservació. Es tractava d'un oli sobre tapa de piano que l'artista va realitzar l'any 1971 i que la Comissió ha considerat autèntic.

AMICS DELS MUSEUS DALÍ

Amics dels Museus Dalí exposa en els seus estatuts que un dels principals compromisos de l'associació és donar suport, col·laborar, promoure i estimular qualsevol acció cultural que tingui relació amb la Fundació Gala-Salvador Dalí i els seus museus, així com oferir a tots els seus socis i sòcies la possibilitat de descobrir i conèixer la rica herència artística de Salvador Dalí.

Després de l'èxit de l'Any Dalí 2004, durant el 2005 l'entitat ha continuat amb les seves activitats, tot i que a un ritme un xic més moderat per recuperar-se de l'esforç que va suposar l'organització de tots els actes que es van dur a terme durant el centenari.

L'associació Amics dels Museus Dalí vol fer constar la seva satisfacció per totes les activitats que s'han anat programant i els nombrosos projectes en curs, que no serien possibles sense la confiança i el suport dels socis.

Durant el 2005, l'exposició *Dalí a l'Empordà. La mirada dels fotògrafs empordanesos* ha continuat viatjant per la nostra geografia i s'ha pogut veure a Cadaqués, Torredembarra, Mollerussa, Caldes de Montbui, Solsona, Ripoll, Sort, Llançà, Vilanova i la Geltrú, Sant Boi de Llobregat i Sant Cugat del Vallès, assolint així un total de 19 poblacions visitades arreu de l'Estat.

- **16 de febrer:** tertúlia sopar amb Màrius Carol i Josep Playà a l'Hotel Duran de Figueres per a la presentació del llibre *L'enigma Dalí*, guanyador del premi Así Fue 2004.
- **28 de febrer:** després del gran èxit i la repercussió mediàtica assolits amb les pancartes-murals que Amics dels Museus Dalí va col·locar en diferents façanes de Figueres per festejar l'Any Dalí, el 28 de febrer es va procedir al seu desmuntatge.
- **14 de març:** assemblea general ordinària i extraordinària de socis d'Amics dels Museus Dalí a la Sala Noble del Teatre-Museu Dalí de Figueres (lectura de l'acta de l'assemblea 2004, renovació de càrrecs, lectura dels comptes, comentari sobre les properes activitats i precís i preguntes).
- **18 de març:** assistència a la inauguració de l'exposició *Dalí i l'Empordà*, organitzada a la Casa-Museu Castell Gala Dalí de Púbol amb motiu de l'Any del Llibre i la Lectura.
- **9 d'abril:** participació en l'assemblea general ordinària de la Federació Espanyola d'Amics dels Museus (FEAM), celebrada enguany al Museo de América de Madrid, seu de l'organització.

Los Amics dels Museus Dalí recorrieron la Ruta del Quijote / Els Amics dels Museus Dalí van recórrer la Ruta del Quixot

- **16 de abril:** la Fundació Gala-Salvador Dalí invita a todos los socios y socias de Amics dels Museus Dalí a la decimotercera edición del tradicional concierto que esta entidad organiza cada año para todos sus colaboradores.
- **Mayo:** colaboración con el Ayuntamiento de Figueres en la dotación del Premio a la Cruz Más Daliniana del Concurso de Cruces de Mayo, con motivo de las Ferias y Fiestas de la Santa Creu.
- **Mayo:** participación de varios miembros de la asamblea de Amics dels Museus Dalí en la XIV Feria y Fiesta del Alioli de Creixell, en la que se otorgó el Premio Dalioli al alioli más surrealista.
- **7 de mayo:** invitación a la inauguración de la exposición *Salvador Dalí y Federico García Lorca. La persistencia de la memoria*, en la Sala del Arsenal del Castillo de Sant Ferran de Figueres.
- **11 de mayo:** en el año 2000, Amics dels Museus Dalí inauguró en el Consell Comarcal de l'Alt Empordà la exposición *Los Dalí de Saint Petersburg*, en colaboración con el Salvador Dalí Museum. La muestra, de carácter fundamentalmente divulgativo e integrada por un compendio de reproducciones de óleos pertenecientes a la colección del Museo de Saint Petersburg, quiere dar a conocer las obras y el marco del propio Museo, así como la amistad del pintor con los coleccionistas Sr. y Sra. Morse. En esta ocasión, la exposición se cedió a la Bodega Espelt de Vilajuïga con motivo de su inauguración, que coincidía con el aniversario del nacimiento del pintor y también con la clausura del Año Dalí.
- **14 de mayo:** asistencia al II Encuentro de la

Federación Catalana de Amigos de los Museos, que tuvo lugar en la sala de actos del Museu de Gavà y en el curso del cual se debatió el papel de las asociaciones de amigos de los museos de ámbito local y comarcal.

- **3 de junio:** invitación a todos los socios y socias al concierto organizado por Juventudes Musicales de Figueres en el Teatro-Museu Dalí, en el marco de la nueva edición del ciclo Música en los Museos. En esta ocasión, el acto consistió en una actuación del grupo Sigma Trio (flauta, clarinete y saxofón).
- **19 de junio:** salida cultural a Barcelona para visitar el renovado Museu de la Ciència CosmoCaixa y el CaixaForum, en el que se realizó una visita guiada por la exposición *Los tracios. Tesoros enigmáticos de Bulgaria*.
- **Del 8 de julio al 6 de noviembre:** entrada gratuita, para todos los socios de Amics dels Museus Dalí, a la exposición *El ojo invisible. Enrique Sabater fotografía a Salvador Dalí*, en el Museu de Cadaqués.
- **29 de julio:** celebración de la Fiesta de Amics, que tiene lugar cada verano coincidiendo con la preapertura, en exclusiva para los socios, de las visitas nocturnas al Teatro-Museu Dalí. En esta ocasión actuó el bailar *El Yíyo*, acompañado por su maestro y diversos músicos.
- **Del 19 de agosto al 11 de septiembre:** descuentos para todos los socios y socias de Amics dels Museus Dalí en las entradas a los conciertos de la XIII Schubertíada en Vilabertran.
- **25 de septiembre:** salida cultural a Ceret para visitar la exposición *Matisse-Derain. Collioure 1905*, en el museo de arte moderno de esta población.

- **16 d'abril:** la Fundació Gala-Salvador Dalí convida tots els socis i sòcies d'Amics dels Museus Dalí a la tretzena edició del tradicional concert que aquesta entitat organitza cada any per a tots els seus col·laboradors.
- **Maig:** col·laboració amb l'Ajuntament de Figueres en la dotació del Premi a la Creu Més Daliniana del Concurs de Creus de Maig, amb motiu de les Fires i Festes de la Santa Creu.
- **Maig:** participació de diversos membres de la junta d'Amics dels Museus Dalí en la XIV Fira i Festa de l'Allioli de Creixell, en què es va atorgar el Premi Dalioli a l'allioli més surrealista.
- **7 de maig:** invitació a la inauguració de l'exposició *Salvador Dalí i Federico García Lorca. La persistència de la memòria*, a la Sala de l'Arsenal del Castell de Sant Ferran de Figueres.
- **11 de maig:** l'any 2000, Amics dels Museus Dalí va inaugurar al Consell Comarcal de l'Alt Empordà l'exposició *Els Dalí de Saint Petersburg*, en col·laboració amb el Salvador Dalí Museum. La mostra, de caràcter fonamentalment divulgatiu i integrada per un compendi de reproduccions d'olis pertanyents a la col·lecció del Museu de Saint Petersburg, vol donar a conèixer les obres i el marc del mateix Museu, així com l'amistat del pintor amb els col·leccionistes Sr. i Sra. Morse. En aquesta ocasió, l'exposició es va cedir al Celler Espelt de Vilajuïga amb motiu de la seva inauguració, que coincidia amb l'aniversari del naixement del pintor i amb el tancament de l'Any Dalí.
- **14 de maig:** assistència a la II Trobada de la Federació Catalana d'Amics dels Museus, que va

- tenir lloc a la sala d'actes del Museu de Gavà i en la qual es va debatre el paper de les associacions d'amics dels museus d'abast local i comarcal.
- **3 de juny:** invitació a tots els socis i sòcies al concert organitzat per Joventuts Musicals de Figueres en el marc de la nova edició del cicle Música als Museus. En aquesta ocasió, l'acte, celebrat al Teatre-Museu Dalí, va consistir en una actuació del grup Sigma Trio (flauta, clarinet i saxofon).
- **19 de juny:** sortida cultural a Barcelona per visitar el renovat Museu de la Ciència CosmoCaixa i el CaixaForum, en el qual es fer una visita guiada per l'exposició *Els tracs. Tresors enigmàtics de Bulgària*.
- **Del 8 de juliol al 6 de novembre:** entrada gratuïta, per a tots els socis d'Amics dels Museus Dalí, a l'exposició *L'ull invisible. Enrique Sabater fotografia Salvador Dalí*, al Museu de Cadaqués.
- **29 de juliol:** celebració de la Festa dels Amics, que té lloc cada estiu amb motiu de la preobertura, en exclusiva per als socis, de les visites nocturnes al Teatre-Museu Dalí. Enguany hi va actuar el *bailaor* flamenc *El Yiyo*, acompanyat pel seu mestre i diversos músics.
- **Del 19 d'agost a l'11 de setembre:** descomptes per a tots els socis i sòcies d'Amics dels Museus Dalí en les entrades als concerts de la XIII Schubertiada a Vilabertran.
- **25 de setembre:** sortida cultural a Ceret per visitar l'exposició *Matisse-Derain. Collioure 1905*, al Museu d'Art Modern d'aquesta població.
- **Del 18 al 22 d'octubre:** assistència de la presidenta d'Amics dels Museus Dalí al XII Congrés de la

Dos momentos del recital de Teresa Berganza y Cecilia Lavilla, junto al pianista J. A. Álvarez Parejo
 Dos moments del recital de Teresa Berganza i Cecilia Lavilla, amb el pianista J. A. Álvarez Parejo

• **Del 18 al 22 de octubre:** la presidenta de Amics dels Museus asiste al XII Congreso de la Federación Mundial de Amigos de los Museos (FMAM), celebrado en Sevilla bajo el lema *Museos y Amigos: frente a nuevas realidades*.

• **Del 31 de octubre al 5 de noviembre:** viaje cultural por la Ruta del Quijote, con visitas a las localidades de Ciudad Real, Almagro, Toledo, Puerto Lápice, Campo de Criptana, El Toboso, Argamasilla de Alba, Lagunas de Ruidera, Villanueva de los Infantes, Montiel y San Carlos del Valle.

• Mención a la asociación en el libro que publica la Federación Mundial de Amigos de los Museos (FMAM), en el que se recogen las donaciones de obras que las asociaciones de amigos hacen a sus museos. Cabe recordar que en 1996 Amics dels Museus Dalí donó a la Fundación Gala-Salvador Dalí el dibujo *Marineros* (1925).

OTRAS ACTIVIDADES CULTURALES

Concierto

Por decimotercer año consecutivo, la Fundación organizó el concierto dedicado a todas las personas que colaboran con la entidad. El evento, que se celebró el 16 de abril en el Teatro Jardí de Figueres,

tuvo como estrella invitada a la mezzosoprano Teresa Berganza, que ofreció un recital de dúos acompañada por la soprano Cecilia Lavilla y el pianista Juan Antonio Álvarez Parejo. El programa incluía piezas de A. Piazzola, M. de Falla, W. A. Mozart y G. Bizet. El concierto se organizó con el patrocinio de "la Caixa" y con la colaboración del Área de Cultura del Ayuntamiento de Figueres.

Teatro-Museo de Noche

Catorce años después de que, en 1991, se inauguraran las visitas nocturnas al Teatro-Museo, en la edición del 2005 se han recibido 10.000 visitantes. Del 30 de julio al 31 de agosto, las puertas del Teatro-Museo se abrieron de diez de la noche a una de la madrugada. Como viene siendo habitual, las entradas se pudieron adquirir anticipadamente a través del ServiCaixa de "la Caixa", y Cavas Castell de Peralada continuó ofreciendo una copa de cava rosado en uno de los patios interiores donde se proyectan audiovisuales. El cartel dedicado a estas visitas fue diseñado, un año más, por Alex Gifreu. También se facilitaron entradas al *Setmanari de l'Alt Empordà*, que llevó a cabo una promoción consistente en ofrecer invitaciones a sus subscriptores coincidiendo con el anuncio de la apertura nocturna del Teatro-Museo.

Material promocional del Teatre-Museu de Noche
Material promocional del Teatre-Museu de Nit

Federació Mundial d'Amics dels Museus (FMAM), celebrat a Sevilla sota el lema *Museos y Amigos: frente a nuevas realidades*.

- **Del 31 d'octubre al 5 de novembre:** viatge cultural per la Ruta del Quixot, amb visites a les localitats de Ciudad Real, Almagro, Toledo, Puerto Lápice, Campo de Criptana, El Toboso, Argamasilla de Alba, Lagunas de Ruidera, Villanueva de los Infantes, Montiel i San Carlos del Valle.

- Menció a l'associació en el llibre que publica la Federació Mundial d'Amics dels Museus (FMAM), en el qual es recullen les donacions d'obres que les associacions d'amics fan als seus museus. Cal recordar que el 1996 Amics dels Museus Dalí va donar el dibuix *Mariners* (1925) a la Fundació Gala-Salvador Dalí.

ALTRES ACTIVITATS CULTURALS

Concert

Per tretzè any consecutiu, la Fundació va organitzar el concert dedicat a totes les persones que col·laboren amb l'entitat. L'esdeveniment va tenir lloc el 16 d'abril al Teatre Jardí de Figueres, i l'estrella

convidada enguany va ser la mezzosoprano Teresa Berganza, que va oferir un recital de duos acompanyada de la soprano Cecília Lavilla i el pianista Juan Antonio Álvarez Parejo. El programa va incorporar peces d'A. Piazzola, M. de Falla, W. A. Mozart i G. Bizet. El concert va ser organitzat amb el patrocini de "la Caixa" i amb la col·laboració de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Figueres.

Teatre-Museu de Nit

Catorze anys després que, el 1991, s'inaugurés la visita nocturna del Teatre-Museu Dalí, en l'edició d'enguany s'han rebut 10.000 visitants. Del 30 de juliol al 31 d'agost, les portes del Teatre-Museu es van obrir de deu de la nit a una de la matinada. Com cada any, les entrades es van poder adquirir anticipadament a través del ServiCaixa de "la Caixa", i Caves Castell de Peralada va continuar oferint una copa de cava rosat en un dels patis interiors on es projecten audiovisuals. Àlex Gifreu va dissenyar, un any més, el cartell. També es van facilitar entrades al Setmanari de l'Alt Empordà, que va dur a terme una promoció consistent a oferir invitacions als subscriptors coincidint amb l'anunci de l'obertura nocturna del Teatre-Museu.

6

**PROTEGER
PROTEGIR**

La actuación en el capítulo de inversiones y mejoras de los museos Dalí durante el 2005 ha supuesto un total de 657.298,79 euros

SEGURIDAD Y MANTENIMIENTO

El Departamento de Museos se ocupa de la mejora y el mantenimiento de las infraestructuras de los museos Dalí y de la sede de la Fundación. Asimismo, analiza y planifica diferentes aspectos relativos a la conservación preventiva de las exposiciones permanentes y gestiona la política de la Fundación sobre la seguridad de las personas, los equipamientos y las obras de arte.

Mejoras en instalaciones e infraestructuras

Algunas de las mejoras más relevantes llevadas a cabo son:

Sede central, Teatro-Museo Dalí y Dalí-Joyas

Entre las intervenciones de este año destacan la consolidación de las paredes situadas bajo la cúpula del Teatro-Museo y de todos los elementos instalados en ellas; el cambio de tensión a 380 V de todas las instalaciones eléctricas; la puesta en marcha de un nuevo sistema de aire acondicionado en las oficinas del primer y segundo piso de la Torre Galatea; la impermeabilización de la azotea de la Torre Galatea; la incorporación de una nueva central de incendios; la renovación del programa informático de control del clima del Teatro-Museo y del espacio Dalí-Joyas; la recuperación de los moldes de los huevos de la fachada de la Torre Galatea y de otros elementos; la colocación en la azotea de unas pasarelas metálicas para facilitar

el acceso a la maquinaria de climatización; la limpieza interior y exterior de la cúpula y de todas las esculturas situadas en su interior; y la incorporación de unas fijaciones que permiten un acceso seguro para la realización de todas las actuaciones de limpieza y conservación en el interior de la cúpula.

Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat

Este año destacamos la remodelación del espacio de taquilla, destinada a mejorar las condiciones de trabajo de sus ocupantes, la adaptación de la sala de espera como espacio de introducción a la Casa-Museo, el saneamiento de las instalaciones eléctricas en la zona de taquilla, el saneamiento y la poda del olivar no visitable, la instalación de una caldera para la calefacción, la rehabilitación del conjunto escultórico del Contenedor-Fuente (reforzamiento de los elementos de soporte y restauración de la pila y los jarrones de cerámica), la recuperación de los acabados encerados del suelo del estudio, y la última fase de reconversión de las vallas de limitación fijas en vallas practicables para los trabajos de limpieza y mantenimiento.

Casa-Museo Castell Gala Dalí de Púbol

En Púbol cabe mencionar las siguientes intervenciones: la rehabilitación de la escalera de acceso a la planta noble del Castillo, la instalación de un nuevo ascensor y la adecuación del camino

L'actuació en el capítol d'inversions i millores dels museus Dalí durant el 2005 ha suposat un total de 657.298,79 euros

SEGURETAT I MANTENIMENT

El Departament de Museus es fa càrrec de la millora i el manteniment de les infraestructures dels museus Dalí i de la seu de la Fundació. Igualment, analitza i planifica diferents aspectes de conservació preventiva de les exposicions permanents i gestiona la política de la Fundació sobre la seguretat de les persones, els equipaments i les obres d'art.

Millores d'instal·lacions i infraestructures

Entre les millores més rellevants que s'han portat a terme figuren les següents:

Seu central, Teatre-Museu Dalí i Dalí·Joies

Entre les intervencions d'aquest any sobresurten la consolidació de les parets situades sota la cúpula del Teatre-Museu i de tots els elements que hi ha instal·lats; el canvi de tensió a 380 V de totes les instal·lacions elèctriques; la posada en marxa d'un nou sistema d'aire condicionat a les oficines del primer i segon pis de la Torre Galatea; la impermeabilització del terrat de la Torre Galatea; la incorporació d'una nova central d'incendis; la renovació del programa informàtic de control del clima del Teatre-Museu i de l'espai Dalí·Joies; la recuperació dels motlles dels ous de la façana de la Torre Galatea i d'altres elements; la col·locació al terrat d'unes passeres metàl·liques per tal de facilitar l'accés a la maquinària de climatització; la neteja interior i exterior de la cúpula i de totes les escultures

situades al seu interior; i la incorporació d'unes fixacions a l'interior de la cúpula que permeten un accés segur per a la realització de totes les actuacions de neteja i conservació.

Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat

Enguany destaquem la remodelació de l'espai de taquilla, destinada a millorar les condicions de treball dels seus ocupants, l'adaptació de la sala d'espera com a espai d'introducció a la Casa-Museu, el sanejament de les instal·lacions elèctriques a la zona de taquilla, el sanejament i la poda de l'olivar no visitable, la instal·lació d'una caldera per a la calefacció, la rehabilitació del conjunt escultòric del Contenedor-Font (reforçament dels elements de suport i restauració de la pica i els gerros de ceràmica), la recuperació dels acabats encerats del terra de l'estudi, i l'última fase de reconversió de les tanques de limitació fixes en tanques practicables per a les feines de neteja i manteniment.

Casa-Museu Castell Gala Dalí de Púbol

A Púbol les intervencions que cal esmentar són la rehabilitació de l'escala d'accés a la planta noble del Castell, la instal·lació d'un nou ascensor i l'adequació del camí central del jardí per a minusvàlids, la remodelació de la sala d'exposicions temporals, la rehabilitació del Datsun de Gala, la reorganització de l'espai de reserves per a les peces no exposades,

Los equipos de restauración y mantenimiento intervienen en los tres museos Dalí
Els equips de restauració i manteniment intervien en els tres museus Dalí

central del jardí para minusválidos, la remodelación de la sala de exposiciones temporales, la rehabilitación del Datsun de Gala, la reorganización del espacio de reservas para las piezas no expuestas, el saneamiento de los cableados de luz de los espacios exteriores, la restitución de las plantas de flor blanca en el espacio central del jardín y la nueva fase de rehabilitación de la valla, la poda trienal de los plátanos y el refuerzo del sistema de control lumínico de Las Galas de Gala.

Mantenimiento

Dentro de las operaciones de mantenimiento de las instalaciones y los inmuebles de los museos Dalí y de la sede central de la Fundación se incluyen las que afectan a los sistemas de seguridad, de control ambiental, de climatización, eléctricos y de iluminación y exposición.

Durante el 2005, este servicio ha subcontratado a terceros algunos trabajos específicos de mantenimiento y reparaciones de las infraestructuras por un valor de 321.191,78 euros.

Seguridad

Entre las intervenciones en infraestructuras llevadas a cabo durante el 2005 para mejorar la seguridad, destaca el cambio del sistema de gestión anti-intrusión y la central de incendios existentes. Se han renovado, asimismo, una serie de elementos de campo que lo requerían (volumétricos, cámaras, detectores y cortinas de humo).

En las casas-museo, por otra parte, se ha procedido al saneamiento de los cableados de seguridad de los espacios exteriores de Púbol y de la zona de la taquilla de Portlligat.

CONSERVACIÓN Y RESTAURACIÓN

La preservación, conservación y restauración de las obras custodiadas por la Fundación, incluidas las que se prestan para exposiciones de otras instituciones, es la principal misión de este departamento. Durante la primera mitad del 2005, y a medida que han ido finalizando las grandes exposiciones del centenario (que en sus últimos desplazamientos han viajado a Róterdam y a Filadelfia), los restauradores han comenzado una labor de revisión y valoración del resultado de los movimientos de las obras. El 2005 ha sido, en general, un año dedicado a los grandes proyectos de conservación y restauración de montajes y objetos en el Teatro-Museo y en las casas-museo. Por otra parte, cabe destacar que el personal se ha incrementado con la incorporación de una especialista en restauración de papel para atender las necesidades tanto de la colección de dibujos y grabados como del fondo documental y el archivo fotográfico del CED.

Las intervenciones del Departamento de Conservación y Restauración se pueden clasificar en cuatro ámbitos de actuación: la restauración de pinturas, obra sobre papel y objetos; la

el sanejament dels cablejats de llum dels espais exteriors, la restitució de les plantes de flor blanca a l'espai central del jardí i la nova fase de rehabilitació de la tanca, la poda triennal dels plàtans i el reforçament del sistema de control lumínic de Les Gales de Gala.

Manteniment

El manteniment de les instal·lacions i els immobles dels museus Dalí i de la seu central de la Fundació inclou les tasques que afecten els sistemes de seguretat, de control ambiental, de climatització, elèctrics i d'il·luminació i exposició.

Durant el 2005, aquest servei ha subcontractat a tercers treballs específics de manteniment i reparacions de les esmentades infraestructures per valor de 321.191,78 euros.

Seguretat

Entre les intervencions en infraestructures portades a terme durant el 2005 per millorar la seguretat destaca el canvi del sistema de gestió antiintrusió i la central d'incendis existents. També s'han renovat una sèrie d'elements de camp que ho requerien (volumètrics, càmeres, detectors i cortines de fum).

A les cases-museu, cal ressaltar que s'ha procedit al sanejament dels cablejats de seguretat dels espais exteriors de Púbol i de la zona de la taquilla de Portlligat.

CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ

La tasca fonamental d'aquest departament consisteix en la preservació, conservació i restauració de les obres custodiades per la Fundació, incloses les que es presten per a exposicions d'altres institucions. Així, durant la primera meitat del 2005 s'han anat acabant les grans exposicions del centenari, que en els seus últims desplaçaments han viatjat a Rotterdam i a Filadèlfia. Un cop clausurades les mostres, els restauradors han efectuat una revisió i valoració del resultat dels moviments de les obres. El 2005 ha estat un any dedicat als grans projectes de conservació i restauració de muntatges i objectes al Teatre-Museu i a les cases-museu. D'altra banda, cal destacar que el personal s'ha incrementat amb la incorporació d'una especialista en restauració de paper per tal d'atendre les necessitats tant de la col·lecció de dibuixos i gravats com del fons documental i l'arxiu fotogràfic del CED.

En resum, les intervencions del Departament de Conservació i Restauració es poden classificar en quatre àmbits d'actuació: la restauració de pintures, obra sobre paper i objectes; la responsabilitat de la prevenció i conservació de la col·lecció durant la manipulació, el trasllat i l'exhibició, que suposa, en molts casos, el desplaçament d'un col·laborador com a correu per tal de supervisar en tot moment les obres i el seu correcte muntatge expositiu; la conservació preventiva tant dels muntatges i les instal·lacions dalinianes del Teatre-Museu i les cases-

responsabilidad de la prevención y conservación de la colección durante la manipulación, el traslado y la exhibición, que supone, en muchos casos, el desplazamiento de un colaborador como correo para supervisar en todo momento las obras y su correcto montaje expositivo; la conservación preventiva tanto de los montajes y las instalaciones dalinianas del Teatro-Museo y las casas-museo de Púbol y Portlligat como del marco ambiental; y, finalmente, las tareas de documentación, de realización de informes técnicos y de investigación sobre los procedimientos artísticos de Salvador Dalí.

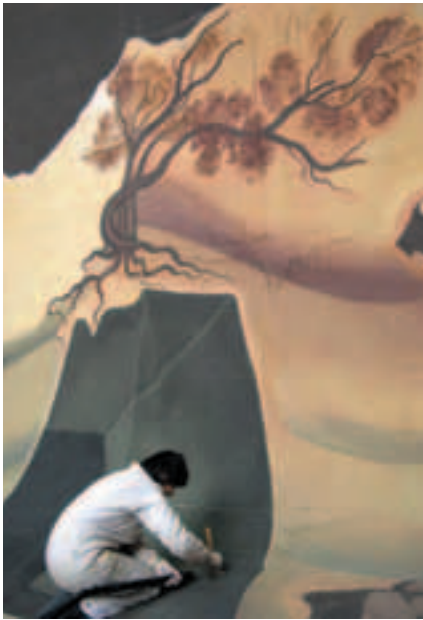
RESTAURACIÓN

A) Restauración de pinturas

A principios de año se llevó a cabo una compleja intervención de conservación y restauración en la gran pintura situada en el espacio de la cúpula, el telón de fondo para el ballet *Laberinto*, un temple sobre tela de 9 x 13 metros fechado en 1974. El objetivo de la intervención consistía en realizar una limpieza del polvo y la suciedad superficial del anverso y el reverso de la obra, procedimiento para el que tuvo que irse descolgando progresivamente el telón y, conforme avanzaba la tarea, enrollándose en un tubo de polietileno de 80 cm de diámetro preparado para la ocasión. También se consolidaron los desgarros de los márgenes de la tela y se sustituyeron los cordajes de sujeción, trabajos que se confiaron a un tramoyista.

En la pintura de la cúpula se efectuó otra complicada operación de restauración (en este caso, debido a la ubicación de la pieza, situada a 15 m de altura) que tuvo por objeto el óleo sobre chapa *Titán con cabeza cúbica que escurre una sábana*. La obra requirió una intervención *in situ* para la cual se aprovecharon los andamios instalados con motivo de la limpieza de las paredes: además del polvo acumulado, se limpiaron los restos de excrementos de pájaro y se consolidó alguna zona de pintura levemente pulverulenta.

Para la restauración del icono ruso de finales del siglo XVIII que representa a la Virgen de Hodigitria, situado en la habitación de Gala en el Castillo de Púbol, se consultó a un especialista en la técnica de restauración de los iconos. La imagen se había oscurecido mucho con el paso de los años debido tanto a la suciedad acumulada como al ennegrecimiento natural de la *olifa*, el barniz que originalmente se aplicaba a estas piezas. Además, presentaba numerosas pérdidas de material en los dorados, rayadas y manchas, así como las secuelas de una intervención poco afortunada. Gracias a la restauración, se ha podido recuperar la unidad estética que caracteriza a este tipo de obras. Finalmente, se ha llevado a cabo una tarea de conservación preventiva en todas las pinturas de Evarist Vallès expuestas en el Museo, consistente en la mejora del sistema de enmarcado y en la limpieza del polvo superficial de la capa pictórica así como de las numerosas rayadas que afectaban a la conservación y la estética de las obras.

Las restauraciones del *Laberinto* y del *Titán* fueron, por sus dimensiones, dos de las operaciones más complejas
 Les restauracions del *Laberint* i del *Tità* van ser, per les dimensions de les peces, dues de les operacions més complexes

*La Virgen de Hodiguitria se expone en Púbol
La Mare de Déu d'Hodiguitria s'exposa a Púbol*

Restauración del icono ruso / Restauració de la icona russa

museu de Púbol i Portlligat com del marc ambiental; i, finalment, les tasques de documentació, de realització d'informes tècnics i de recerca sobre els procediments artístics de Salvador Dalí.

RESTAURACIÓ

A) Restauració de pintures

A principis d'any es va realitzar una complexa intervenció de conservació i restauració en la gran pintura situada a l'espai de la cúpula, el teló de fons per al ballet *Laberint*, un tremp sobre tela de 9 x 13 metres datat al 1974. L'objectiu de la intervenció consistia a realitzar una neteja de la pols i la brutícia superficial de l'anvers i el revers de l'obra, procediment que es va posar en pràctica despenjant progressivament el teló i, a mesura que avançava la tasca, enrotllant-lo en un tub de polietilè de 80 cm de diàmetre preparat per a l'ocasió. També es van consolidar els estrips als marges de la tela i es van substituir els cordatges de subjecció, treballs que es van confiar a un tramoista.

En la pintura de la cúpula es va efectuar una altra operació de restauració complicada (en aquest cas, a causa de la ubicació de la peça, situada a 15 m d'altura) que va tenir per objecte l'oli sobre fullola *Tità amb cap cúbic que escorre un llençol*. L'obra va requerir una intervenció in situ per a la qual es van aprofitar les bastides instal·lades arran de la neteja de les parets: a part de la pols

acumulada, es van netejar les restes d'excrements d'ocell i es va consolidar alguna zona de pintura lleument pulverulenta.

Per a la restauració de la icona russa de finals del segle XVIII que representa la Mare de Déu d'Hodigútria, situada a l'habitació de Gala al Castell de Púbol, es va consultar un especialista sobre la tècnica de restauració de les icones. La imatge s'havia enfosquit molt amb el pas dels anys a causa de la brutícia acumulada i l'ennegrimment natural de l'*olifa*, el vernís que originalment s'aplicava a aquestes peces, a més de presentar nombroses pèrdues de material als daurats, ratllades i taques i una intervenció poc afortunada. Gràcies a la restauració, s'ha recuperat la unitat estètica que caracteritza aquest tipus d'obres. Finalment, en totes les pintures d'Evarist Vallès exposades al Museu s'ha fet una tasca de conservació preventiva que ha consistit en la millora del sistema d'emmarcament i en la neteja de la pols superficial de la capa pictòrica així com de les nombroses ratllades que afectaven la conservació i l'estètica de les obres.

Restauració de paper

A principis d'any, i amb motiu de l'exposició *Dallibres* a Púbol, diversos llibres van ser restaurats per una especialista externa en restauració de paper. Els més destacats van ser dos interessants volums que contenen nombrosos dibuixos de Dalí i que presentaven alteracions greus: *Our living world*, amb el llom esquinçat i separat del bloc,

En el 2005 se contrató a una restauradora especializada en papel / L'any 2005 es va contractar una restauradora especialitzada en paper

Restauración de papel

A principios de año, y con motivo de la exposición *Dalibros* celebrada en Púbol, se encargó la restauración de diversos libros a una especialista externa en restauración de papel. Las intervenciones más destacadas se realizaron sobre dos interesantes volúmenes que contienen numerosos dibujos de Dalí y que presentaban alteraciones graves: *Our living world*, con el lomo desgarrado y separado del bloque, tela desenganchada en la cubierta posterior y los cantos de piel dañados, y *Le Français par l'image*, que tenía un religado débil y un papel muy ácido, con numerosos desgarros y pérdidas de material.

La posterior incorporación de una restauradora de papel al equipo ha permitido elaborar un programa definitivo de revisión de los datos del inventario de obras originales en papel y cartón, planificar las intervenciones y formular una propuesta de mejora del almacenaje de las obras. Por otra parte, se han comenzado a restaurar diversos ejemplares del CED: en concreto, se han limpiado, desacidificado, consolidado y reintegrado los desgarrones y las cubiertas sueltas de diversas revistas y de algún libro, y se han desenganchado del soporte negro de cartón del álbum de origen unas 50 fotografías de la primera época. Finalmente, cabe destacar la restauración de la *Cabeza de Beethoven*, una curiosa obra fechada en 1973 que Dalí pintó directamente sobre papel con tinta de pulpo y que se encuentra situada en la zona de la cúpula. Para mejorar su conservación, se diseñó un marco especial que minimizase las ondulaciones motivadas por los cambios de

humedad relativa y, después de someterlo a una limpieza en seco, se eliminaron al máximo las deformaciones que presentaba el soporte de papel. Entre las novedades cabe destacar la confección, en el 2005, de una serie de cajas y contenedores hechos a medida con cartón pluma de pH neutro concebidos para mejorar las condiciones de almacenaje del material de taller y de otras obras sobre papel de gran formato.

B) Conservación preventiva de los objetos y montajes artísticos

Durante el año 2005 ha continuado el plan de limpiezas, mantenimiento y conservación preestablecido para los objetos y montajes dalinianos de los cuatro museos y de sus espacios, así como el control de incidencias y la incorporación de nuevos datos técnicos a los inventarios de la Fundación. El programa de mantenimiento comporta una serie de tareas que es preciso desarrollar con una periodicidad determinada y en un área de influencia concreta, si bien la cantidad y la heterogeneidad de la obra expuesta hace que siempre se planteen nuevos retos a la hora de conservar y restaurar unos materiales y objetos tan diversos.

Teatro-Museo Dalí

En el Teatro-Museo la atención se continuó centrando en el espacio de la cúpula. Conjuntamente con los servicios de mantenimiento

La Cabeza de Beethoven antes y después de la restauración de su soporte
El Cap de Beethoven, abans i després de la restauració del seu suport

tela desenganxada a la coberta posterior i les cantoneres de pell malmeses, i *Le Français par l'image*, que tenia un relligat feble i un paper molt àcid, amb nombrosos estrips i pèrdues de material. La posterior incorporació d'una restauradora de paper a l'equip ha permès elaborar un programa definitiu de revisió de les dades de l'inventari d'obres originals en paper i cartró, planificar les intervencions i formular una proposta de millora de l'emmagatzematge de les obres. D'altra banda, s'han començat a restaurar diversos exemplars del CED: en concret, s'han netejat, desacidificat, consolidat i reintegrat els estrips i les cobertes soltes de diverses revistes i d'algun llibre, i s'han desenganxat del suport negre de cartró de l'àlbum d'origen unes 50 fotografies de la primera època. Finalment, cal destacar la restauració del *Cap de Beethoven*, una curiosa obra que Dalí va pintar directament sobre paper amb tinta de pop, el 1973, i que es troba situada a la zona de la cúpula. Per tal de millorar-ne la conservació, es va dissenyar un marc especial que minimitzés les ondulacions motivades pels canvis d'humitat relativa i, després de realitzar-hi una neteja en sec, es van eliminar al màxim possible les deformacions que presentava el suport de paper. Entre les novetats cal destacar que enguany s'han confeccionat una sèrie de capsos i contenidors fets a mida amb cartró ploma de pH neutre, per tal de millorar les condicions d'emmagatzematge del material de taller i d'altres obres sobre paper de gran format.

B) Conservació preventiva dels objectes i muntatges artístics

Durant l'any 2005 ha continuat el pla de neteges, manteniment i conservació preestablert per als objectes i muntatges dalinians dels quatre museus i dels seus espais, així com el control d'incidències i la incorporació de noves dades tècniques als inventaris de la Fundació. El programa de manteniment comporta una sèrie de tasques que cal desenvolupar amb una periodicitat i un abast concrets, però la quantitat i l'heterogeneïtat de l'obra exposada fa que sempre es plantegin nous reptes a l'hora de conservar i restaurar uns materials i objectes tan diversos.

Teatre-Museu Dalí

Al Teatre-Museu l'atenció es va continuar centrant en l'espai de la cúpula. Conjuntament amb els serveis de manteniment del Museu es van programar les tasques de neteja i consolidació de les parets de pedra, així com la revisió de tots els elements penjats, que va suposar la instal·lació de bastides d'uns 15 metres d'altura, i la neteja interior dels vidres de la cúpula, operació per a la qual es va col·locar un cable perimetral de seguretat i una xarxa de protecció. Els restauradors van aprofitar l'ocasió per enfilear-se a la base de la cúpula i netejar a fons tots els objectes de la zona: les reproduccions fotogràfiques de les figures gegants, les mans i els llençols de la part superior, les 16 escultures d'escaiola de la base de la cúpula i la figura de plàstic amb capa d'estany del *Vigilant*. Aquestes

La consolidación de los grutescos se realizó con la colaboración de su coautor, Antoni Pitxot
 La consolidació dels grotescs es va realitzar amb la col·laboració del seu coautor, Antoni Pitxot

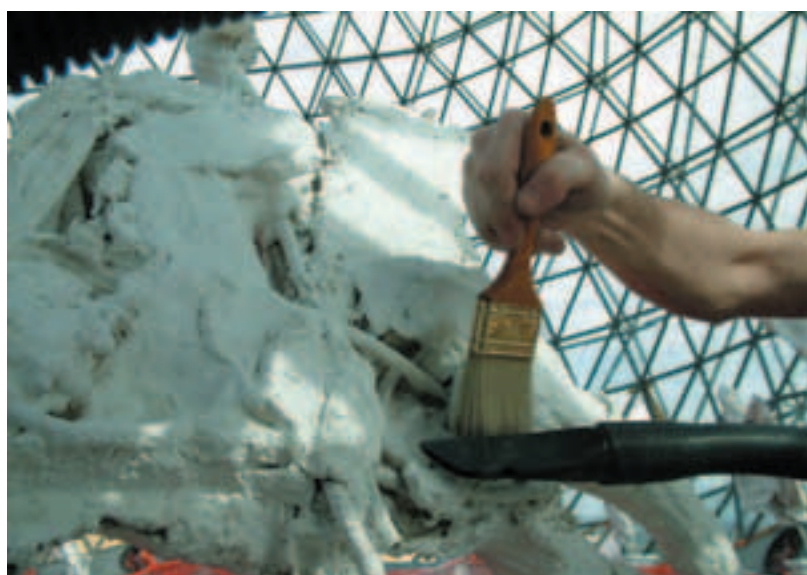
del Museo se programaron las tareas de limpieza y consolidación de las paredes de piedra, así como la revisión de todos los elementos colgados, lo que supuso la instalación de andamios de unos 15 metros de altura. También se llevó a cabo la limpieza interior de los vidrios de la cúpula, operación para la que se colocó un cable perimetral de seguridad y una red de protección. Por su parte, los restauradores aprovecharon la ocasión para encaramarse a la base de la cúpula y limpiar a fondo todos los objetos de la zona: las reproducciones fotográficas de las figuras gigantes, las manos y las sábanas de la parte superior, las 16 esculturas de escayola de la base de la cúpula y la figura de plástico con capa de estaño del *Vigilante*. Estas últimas esculturas requirieron diversas intervenciones puntuales de consolidación. Además, se encargó una nueva reproducción de la obra *Torero alucinógeno*, cuyos colores habían experimentado una pérdida notable de viveza debida tanto a la acción de la luz como al paso de los años.

Atención especial recibió también el patio del Museo, donde se procedió a limpiar y consolidar los diversos elementos de los grutescos realizados en 1975 con la colaboración de Antoni Pitxot, las piedras, los caracoles, las maderas, las gárgolas, etc. También se realizó una restauración integral del cráneo de elefante africano, que estaba en un proceso de degradación avanzado, y el mantenimiento de las zonas oxidadas de la chapa del Cadillac negro de la instalación *El taxi lluvioso*, que se repintaron.

En la escalera principal del Museo se restauraron a fondo los disfraces de la casa Dior que Dalí y Gala llevaron al baile de Beistegui en Venecia, afianzando y retocando las máscaras, sustituyendo las mantillas y limpiando los vestidos. En la misma zona se restauró también la piedra de porexpán que imita el granito, y se cosió e hidrató el cuero del arnés de caballería de la escultura *El esclavo de Miguel Ángel dalinizado*. Finalmente, se ha proseguido la restauración de las esculturas exteriores de las plazas adyacentes: este año le ha tocado al cabezudo.

Otras restauraciones de objetos particulares:

- La figura de escayola *Ganímedes*, situada en el vestíbulo, tenía un ala agrietada, por lo que se procedió a realizar una consolidación de la grieta y, posteriormente, un repintado general.
- En la escultura *Dragón*, ubicada en el Templete de Bramante, se limpió e hidrató el caparazón de tortuga y se fijaron los elementos de bronce dorado.

Algunas tareas de conservación y mantenimiento requieren medidas especiales de seguridad
Algunes tasques de conservació i manteniment requereixen mesures especials de seguretat

Un restaurador de huesos trató el cráneo de elefante africano
Un restaurador d'ossos va tractar el crani d'elefant africà

Cada instalación y montaje recibe una especial atención

Cada instal·lació i muntatge rep una atenció especial

últimes escultures van requerir diverses intervencions puntuals de consolidació. A més, es va encarregar una nova reproducció de l'obra *Torero al·lucinogen*, els colors de la qual havien experimentat una pèrdua notable de vivesa sota l'efecte de la llum i el pas dels anys.

El pati del Museu també va rebre una atenció especial: en particular, es van netejar i consolidar els diversos elements dels grotescs realitzats el 1975 amb la col·laboració d'Antoni Pitxot, les pedres, els cargols, les fustes, les gàrgoles, etc. També es va realitzar una restauració integral del crani d'elefant africà, que estava en un procés de degradació avançat, i el manteniment de les zones rovellades de la xapa del Cadillac negre de la instal·lació *El taxi plujós*, que es van repintar.

A l'escala principal del Museu es van restaurar a fons les disfresses de la casa Dior que Dalí i Gala

van portar al ball de Beistegui a Venècia: els treballs van consistir en la consolidació i el retocament de les màscares, la substitució de les mantellines i la neteja dels vestits. A la mateixa zona també es va restaurar la pedra de porexpan que imita el granit, i es va cosir i hidratar el cuir de l'arnès de cavalleria de l'escultura *L'esclau de Miquel Àngel dalinitzat*. Finalment, s'ha prosseguit la restauració de les escultures exteriors de les places adjacents: aquest any li ha tocat al capgròs.

Altres restauracions d'objectes particulars:

- La figura d'escaiola *Ganímedes*, situada al vestíbul, tenia una ala esquerpada; així doncs, s'hi va realitzar una consolidació i, posteriorment, un repintat general.
- A l'escultura *Drac*, ubicada al Templet de Bramante, es va netejar i hidratar la closca de tortuga i es van fixar els elements de bronze daurat.

Consolidación de las máscaras que Dalí y Gala lucieron en el baile de Beistegui, en Venecia
Consolidació de les màscares que Dalí i Gala van lluir al ball de Beistegui, a Venècia

La empresa Ventura & Hosta Cartons colaboró en la restauración de diversos elementos
L'empresa Ventura & Hosta Cartons va col·laborar en la restauració de diversos elements

La heterogeneidad de la obra daliniana plantea retos constantes / L'heterogeneïtat de l'obra daliniana planteja reptes constants

Púbol y Portlligat

Las actividades de conservación y mantenimiento de las casas-museo de Púbol y Portlligat representaron en el 2005, como cada año, la limpieza sistemática de todas las zonas y la restauración de diversos ámbitos, la recolocación en las salas de los objetos delicados, una vez acabadas las obras anuales, y la continuación de las tareas de mantenimiento en las taxidermias y el mobiliario de madera.

En Púbol cabe destacar la restauración de la tartana del patio interior, bastante dañada por el ataque de xilófagos, la suciedad acumulada en su interior y el debilitamiento de la madera, así como la restauración de la carrocería del coche situado en el patio (el Datsun de Gala). Asimismo, se continuó con el programa de restauración de las puertas antiguas de madera del interior de la casa: concretamente, se consolidó la madera, limpiándola, protegiéndola y mejorando los elementos metálicos en los casos en que hacía falta. Finalmente, los restauradores se encargaron de montar la exposición *Dalibros* y de confeccionar la reproducción sobre

tela de un decorado de teatro para la escalera de piedra del patio interior, pieza que se introdujo como nuevo elemento en el discurso museológico de la Casa-Museo.

En Portlligat, a lo largo del 2005 se siguió trabajando para mejorar la conservación de los montajes y elementos de la zona de la piscina. Concretamente, se restauró el sofá-labios de plástico, que estaba agrietado; los cuatro jarrones y la fuente de cerámica, que se había partido a consecuencia de las últimas heladas, se sustituyeron por otros nuevos realizados a partir del molde de los originales; se repintaron las esculturas de bronce de Hänsel y Gretel, y las manolas y los toreros de la fuente central; finalmente, otra de las serpientes del Templete, que estaba completamente descolorida y rasguñada, se reemplazó por una nueva. En el interior de la Casa-Museo se limpió a fondo la lámpara modernista del dormitorio y, como en el caso de Púbol, se continuó con la restauración de diversas puertas de madera antiguas tanto del interior como del exterior.

Púbol i Portlligat

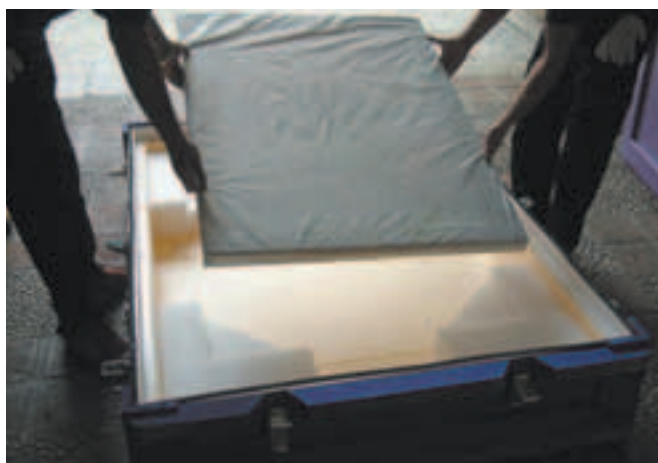
Com cada any, la conservació i el manteniment de les cases-museu de Púbol i Portlligat va representar, a més de la neteja sistemàtica de totes les zones i la restauració de diversos àmbits, la recol·locació a les sales dels objectes delicats, un cop acabades les obres anuals, i la continuació de les tasques de manteniment en les taxidèrmies i el mobiliari de fusta.

A Púbol cal destacar la restauració de la tartana del pati interior, bastant malmesa per l'atac de xilòfags, la brutícia que s'hi havia acumulat a dins i el debilitament de la fusta, així com la restauració de la carrosseria del cotxe situat al pati (el Datsun de Gala). També es va continuar amb el programa de restauració de les portes antigues de fusta de l'interior de la casa: concretament, se'n va consolidar la fusta, netejant-la i protegint-la, i es van millorar els elements metàl·lics en els casos en què calia. Finalment, els restauradors es van fer càrrec del muntatge de l'exposició *Dallibres* i també van

reproduir sobre tela un decorat de teatre per a l'escala de pedra del pati interior, peça que es va introduir com a nou element en el discurs museològic de la Casa-Museu.

A Portlligat, al llarg del 2005 es va seguir treballant per millorar la conservació dels muntatges i elements de la zona de la piscina: el sofà-llavis de plàstic, que estava esquerdat, es va restaurar; els quatre gerros i la font de ceràmica, que s'havia partit a conseqüència de les últimes glaçades, es van substituir per uns de nous fets a partir del motlle dels originals; les escultures de bronze de Hänsel i Gretel, les *manolas* i els *toreros* de la font central es van repintar i, finalment, es va reemplaçar una altra de les serps del Templet, que estava completament descolorida i esgarrinxada. A l'interior de la Casa-Museu es va netejar a fons el llum modernista del dormitori, i com en el cas de Púbol, es va continuar amb la restauració de diverses portes de fusta antigues tant de l'interior com de l'exterior.

El Departamento de Conservación y Restauración cuida con mimo cada uno de los elementos que se desplazan
El Departament de Conservació i Restauració té cura de tots els elements que es desplacen

Algunes vistes de les exposicions de Figueres i Púbol
Algunes vistes de les exposicions de Figueres i Púbol

Los elementos exteriores requieren más atenciones
Els elements exteriors requereixen més atencions

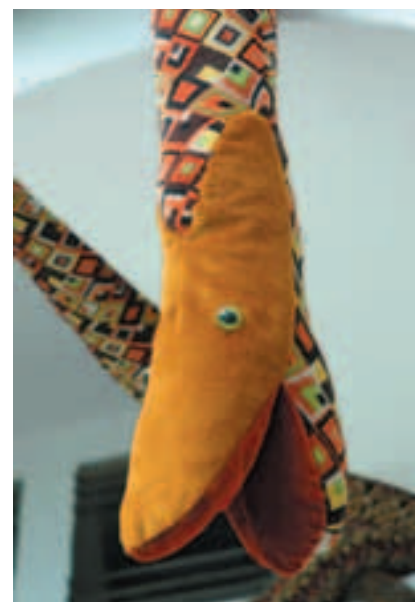
Control de la conservación ambiental del Museo Dalí

En lo que se refiere a la conservación ambiental, la información que sobre temperatura y humedad relativa se recoge semanalmente a partir de diferentes termohigrógrafos y *data loggers*, se procesa al objeto de elaborar los informes estadísticos y corregir los puntos débiles del Museo. Este año cabe destacar, como novedad relevante, la introducción de la nueva unidad de gestión informatizada de la climatización, que implicará un incremento de la precisión y el rendimiento de las instalaciones, además de una mejora en el diagnóstico y la respuesta ante las incidencias de funcionamiento. También se ha continuado con la política de aumento del control y demanda de unos

parámetros de tolerancia más rigurosos en las condiciones de humedad relativa ambiental de los espacios expositivos. Como resultado de lo anterior, en las nuevas previsiones de mejora de las instalaciones climáticas se contempla que el control de la humedad relativa se extienda a todas las salas que actualmente no disponen del mismo.

Se ha continuado asimismo con el plan de trabajo del control lumínico, a partir del cual se efectuaron diversas correcciones de iluminación en la vitrina del *Vestido académico* del Palacio del Viento y se formularon propuestas de mejora para la Sala de los Christmas y la Sala de la *Poesía de América*.

En la escalera de Púbol se expone la reproducción de uno de los magníficos tapices del Castillo
A l'escala de Púbol s'exposa la reproducció d'un dels magnífics tapissos del Castell

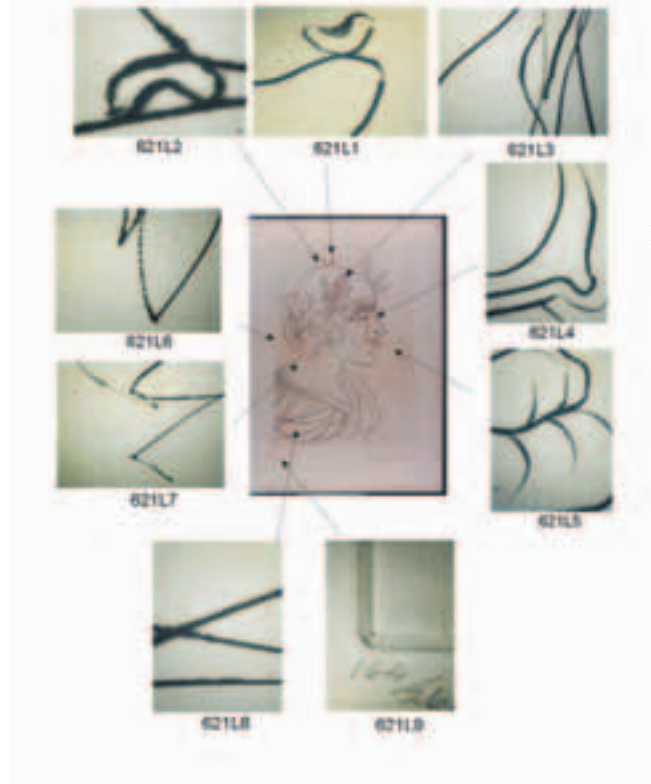
Sala Poesía de América / Sala Poesia d'Amèrica

Control de la conservació ambiental del Museu Dalí

Pel que fa a la conservació ambiental, la informació que es recull setmanalment sobre temperatura i humitat relativa, a partir de diferents termohigrògrafs i *data loggers*, es processa per tal d'elaborar els informes estadístics i corregir els punts febles del Museu. Aquest any cal destacar, com a novetat rellevant, la introducció de la nova unitat de gestió informatitzada de la climatització, que ha de reportar un increment de la precisió i el rendiment de les instal·lacions, a més d'una millora en el diagnòstic i la resposta davant les incidències de funcionament. També s'ha continuat amb la política d'augment del control i demanda d'uns paràmetres de tolerància

més rigorosos en les condicions d'humitat relativa ambiental dels espais expositius. Com a resultat d'això, en les noves previsions de millora de les instal·lacions climàtiques es contempla que el control de la humitat relativa s'estengui a totes les sales que actualment no en disposen.

També es va continuar amb el pla de treball del control lumínic, a partir del qual es van fer diverses correccions d'il·luminació a la vitrina del *Vestit acadèmic* del Palau del Vent i es van formular propostes de millora per a la Sala de les Nades i la Sala de la *Poesia d'Amèrica*.

Para el estudio de la obra gráfica, se colabora con la Universitat de Barcelona
 Per a l'estudi de l'obra gràfica es col·labora amb la Universitat de Barcelona

C) Documentación e investigación técnica

El Departamento de Conservación y Restauración se ocupa también de las labores de documentación, de redacción de informes técnicos y de investigación sobre los procedimientos artísticos de Salvador Dalí, para continuar completando la base de datos sobre la técnica del artista, así como para prestar apoyo al resto de los departamentos y servicios de la Fundación y atender las diversas peticiones externas. Con este fin, se ha continuado con la ejecución del proyecto de recogida sistemática de micro-muestras de las obras para su posterior análisis químico, al objeto de reunir una base de datos importante en lo que se refiere a los pigmentos y ligantes utilizados por Dalí.

Obra gráfica

En este campo, el Departamento continúa trabajando en una nueva fase del proyecto de investigación sobre materiales y técnicas que lleva a cabo en colaboración con el Departamento de Conservación y Restauración y el Departamento de Grabado de la Universitat de Barcelona y con dos becarias de doctorado. El estudio técnico, que se basa en el análisis de las piezas con la ayuda científica del reflectómetro de infrarrojos y de fluorescencia de UV (Musis 2007) y el microscopio de alta resolución, se complementa necesariamente con la información resultante del examen de la documentación y de los diversos

materiales pertenecientes al fondo de la Fundación y con el análisis comparativo de ejemplares equivalentes a los revisados. Durante esta tercera fase de la investigación se han documentado ampliamente unas 100 piezas, que incluyen series como *Menu du banquet des amis du roman philosophe*, unos heliogramas retrabajados con aguja fechados en torno al 1933 o *Marineros*, de 1925, y se ha introducido la correspondiente información en la base de datos informatizada. A petición de la Policía también se han elaborado 3 informes exhaustivos que han representado la clasificación y autenticación de 415 piezas de colecciones externas. Actualmente se están peritando 146 dibujos originales basados en obra gráfica en respuesta a una solicitud de la Policía alemana.

Siempre dentro del apartado de obra gráfica cabe remarcar la constitución de la Comisión de Investigación de Obra Gráfica, que cuenta con el asesoramiento de los Servicios Jurídicos de la Fundación.

Análisis de obra única

En este año 2005, además de seguir con el plan de enriquecimiento de la base de datos sobre la técnica pictórica de Salvador Dalí, se ha puesto énfasis en el desarrollo de la documentación de obra sobre papel en dos líneas de trabajo: los dibujos, entre los cuales cabe destacar una serie de 34 huellas sobre cartón realizadas en los años setenta, y el extenso material de taller del artista.

C) Documentació i investigació tècnica

Un altre àmbit d'acció del Departament de Conservació i Restauració ha estat el referent a les tasques de documentació, de redacció d'informes tècnics i de recerca sobre els procediments artístics de Salvador Dalí, per tal de continuar completant la base de dades sobre la tècnica de l'artista, així com per donar suport a la resta dels departaments i serveis de la Fundació i atendre les diverses peticions externes. Amb aquesta finalitat, s'ha continuat amb l'execució del projecte de recollida sistemàtica de micromostres de les obres per a la seva posterior anàlisi química, a fi de reunir una base de dades important pel que fa als pigments i lligants emprats per Dalí.

Obra gràfica

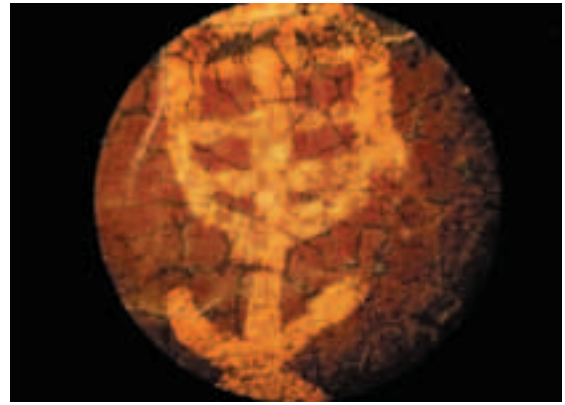
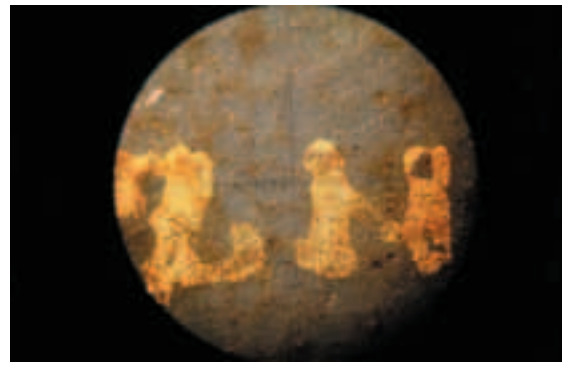
En el camp de l'obra gràfica, el Departament segueix treballant en una nova fase del projecte d'investigació sobre materials i tècniques que du a terme en col·laboració amb els departaments de Conservació i Restauració i de Gravat de la Universitat de Barcelona i amb dues becàries de doctorat. L'estudi tècnic, que es basa en l'anàlisi de les peces amb l'ajuda científica del reflectòmetre d'infraroigs i de fluorescència d'UV (Musis 2007) i el microscopi d'alta resolució, es complementa necessàriament amb la informació resultant de l'examen de la documentació i dels diversos materials pertanyents al fons de la

Fundació, i amb l'anàlisi comparativa d'exemplars d'altres col·leccions equivalents als revisats. Durant aquesta tercera fase de la investigació s'han documentat àmpliament unes 100 peces, que inclouen sèries com *Menu du banquet des amis du roman philosophe*, uns heliogravats retreballats amb agulla datats entorn del 1933 o *Mariners*, del 1925, i se n'ha introduït la informació en la base de dades informatitzada. A petició de la policia també s'han elaborat 3 informes exhaustius que han representat la classificació i autenticació de 415 peces de col·leccions externes. Actualment s'estan peritant 146 dibuixos originals basats en obra gràfica en resposta a una sol·licitud de la policia alemanya.

Encara dins l'apartat d'obra gràfica cal remarcar la constitució de la Comissió d'Investigació d'Obra Gràfica, que disposa de l'assessorament dels Serveis Jurídics de la Fundació.

Anàlisi d'obra única

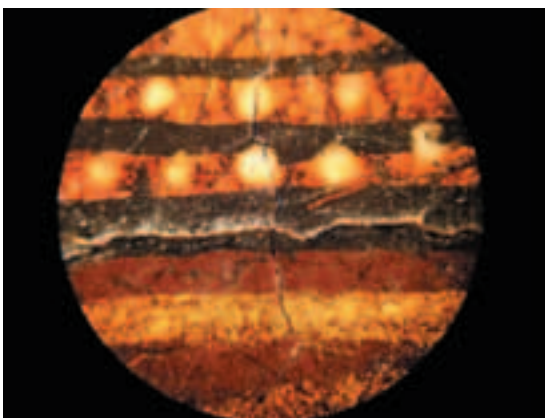
Aquest any 2005, a més de seguir amb el pla d'enriquiment de la base de dades sobre la tècnica pictòrica de Salvador Dalí, s'ha posat èmfasi en el desenvolupament de la documentació d'obra sobre paper en dues línies de treball: els dibuixos, entre els quals cal destacar una sèrie de 34 empremtes sobre cartró realitzades els anys setanta, i l'extens material de taller de l'artista. Aquesta base de dades, així com els nombrosos informes tècnics sobre pintures, dibuixos i gravats i el seu estat de

La toma de imágenes es imprescindible para la catalogación y conservación de la obra
La presa d'imatges és imprescindible per a la catalogació i conservació de l'obra

Esta base de datos, así como los numerosos informes técnicos sobre pinturas, dibujos, grabados y su estado de conservación, se elabora a partir del examen directo de las obras, de su adecuada clasificación y de la imprescindible aportación de fotografías científicas de detalles de la técnica y los materiales, y de macrofotografías de la firma y otras zonas, con luz visible, rasante y UV. Además, en muchos casos esta base se complementa con la información procedente de los análisis químicos de pigmentos y/o aglutinantes realizados en virtud del acuerdo marco con la Universitat de Barcelona. Toda la

información técnica recogida es indispensable para garantizar la óptima calidad y el juicio correcto de los informes de restauración que emite la Comisión de Acreditación y Catalogación —por ejemplo, los 47 informes sobre dibujo y pintura que en su momento permitieron evaluar la autenticidad de algunas de las obras presentadas a la Comisión—, a la hora de efectuar los peritajes especiales solicitados por las autoridades judiciales y policiales o para dar apoyo a cualquier otro proyecto, como la adquisición de nuevas obras, que en algunas ocasiones requieren viajes al extranjero para su examen *in situ*.

Ejemplo del óleo *Tristán e Isolda* observado a través de luz rasante, UV y a contraluz
 L'oli *Tristany i Isolda* observat a través de llum rasant, UV i a contrallum

conservació, s'elabora al Departament a partir de l'examen directe de les obres, de la seva adequada classificació i de la imprescindible aportació de fotografies científiques de detalls de la tècnica i els materials i de macrofotografies de la firma i altres zones, amb llum visible, rasant i UV. A més, en molts casos aquesta base es complementa amb la informació procedent de les anàlisis químiques de pigments i/o aglutinants realitzades en virtut de l'acord marc amb la Universitat de Barcelona. Tota la informació tècnica recollida és

indispensable per garantir l'òptima qualitat i judici dels informes de restauració emesos per a la Comissió d'Accreditació i Catalogació (per exemple, els 47 informes sobre dibuix i pintura que en el seu moment van permetre avaluar l'autenticitat d'algunes de les obres presentades a la Comissió), per efectuar els peritatges especials que sol·liciten les autoritats judicials i policials i per donar suport a qualsevol altre projecte, com ara l'adquisició de noves obres, que en algunes ocasions requereixen viatges a l'estranger per ser examinades *in situ*.

7

DEFENDER
DEFENSAR

Una de las reuniones que habitualmente celebran los Servicios Jurídicos
Una de les reunions que habitualment celebren els Serveis Jurídics

Gestión de los derechos

La consolidación de la Fundación como gestora internacional de los derechos de Dalí y referente del autor ha modificado sus necesidades en cuanto a asesoramiento jurídico, y la ha llevado a plantearse como principal reto de futuro el crecimiento en aquello que le otorga un sello distintivo: la gestión de derechos. Esta actividad requiere una estructura adecuada, basada en un desarrollo empresarial muy meditado. La Fundación es una institución singular no sólo porque gestiona uno de los museos más importantes del país y del mundo, sino también porque se encarga de administrar los derechos inmateriales vinculados a la obra y la figura de Salvador Dalí.

Desde el 2005, la actividad que como gestora de derechos tiene atribuida la entidad se ha concretado en la pacificación del mercado a raíz de la resolución del conflicto con Demart pro Arte B.V., y en el crecimiento del número de las licencias que, para cada uno de los derechos, ha otorgado la Fundación.

Trabajando de forma intensa y en estrecha colaboración con el equipo externo de Roca Junyent Advocats, asesores jurídicos de la Fundación, se ha pasado del panorama eminentemente «defensivo» y condicionado por el enfrentamiento con Demart pro Arte B.V. (hoy filial de la Fundación en un 100%) del 2004 a un nuevo escenario eminentemente «constructivo», que se plantea a partir de 2005,

basado en un cambio de estrategia que implica el establecimiento de nuevas prioridades y que repercutirá en el desarrollo de las labores jurídicas y empresariales.

El hecho de que la Fundación Gala-Salvador Dalí sea la gestora en exclusiva de todos los derechos inmateriales derivados de la obra y la figura de Salvador Dalí le confiere un importante ámbito de crecimiento que no tiene ningún otro museo del mundo: el del otorgamiento de licencias de explotación de estos derechos. Este espacio que tiene reservado la institución le permite crecer en dos sentidos: por una parte, en el económico, en la medida en que es una fuente de generación de recursos que no tiene límite y que dota a la entidad de amplias posibilidades a la hora de adquirir obras y desarrollar sus objetivos fundacionales; y por otra, en términos de prestigio.

Esta tarea representa una gran responsabilidad y comporta un notable volumen de trabajo, puesto que la forma en que se estructure este mercado tiene que ser coherente con el principio fundacional según el cual la institución debe velar por el respeto y el reconocimiento de la trayectoria artística y vital y la memoria de Salvador Dalí. Afrontar el mercado de los derechos en una situación ya pacificada requiere definir muy esmeradamente su marco, fijar objetivos, diseñar estrategias, establecer unos parámetros que

El diario deportivo *Marca* fotografiaba, con el bañador y la coreografía inspirados en Dalí, al equipo de natación sincronizada que obtuvo el bronce en Montréal

El diari esportiu *Marca* retratava, amb el banyador i la coreografia inspirats en Dalí, l'equip de natació sincronitzada que va guanyar el bronze a Montréal

Gestió dels drets

La consolidació de la Fundació com a gestora internacional dels drets de Salvador Dalí i referent de l'autor ha modificat les seves necessitats quant a assessorament jurídic, i l'ha portat a plantejar-se com a principal repte de futur el creixement en allò que li atorga un segell distintiu: la gestió de drets. Aquesta activitat requereix una estructura correcta, basada en un desenvolupament empresarial molt meditat. La Fundació és una institució singular no només perquè gestiona un dels museus més importants del país i del món, sinó també perquè s'encarrega d'administrar els drets immaterials lligats a l'obra i la persona de Salvador Dalí.

Des del 2005, les activitats que com a gestora de drets du a terme l'entitat s'han concretat en la pacificació del mercat, arran de la resolució del conflicte amb Demart pro Arte B.V., i en el creixement del nombre de les llicències que, per a cadascun dels drets, ha atorgat la Fundació.

Treballant de forma intensa i en estreta col·laboració amb l'equip extern de Roca Junyent Advocats, assessors jurídics de la Fundació, s'ha passat del panorama eminentment «defensiu» i condicionat per l'enfrontament amb Demart pro Arte B.V. (avui filial de la Fundació en un 100%) del 2004 a un nou escenari eminentment «constructiu», ja a partir del 2005, basat en un canvi d'estratègia que implica

l'establiment de noves prioritats i que repercutirà en el desenvolupament de les tasques jurídiques i empresarials.

El fet que la Fundació Gala-Salvador Dalí sigui la gestora en exclusiva de tots els drets immaterials derivats de l'obra i la persona de Salvador Dalí li confereix un àmbit de creixement important que no té cap altre museu del món: el de l'atorgament de llicències d'explotació d'aquests drets. Aquest espai que té reservat la institució li permet créixer en dos sentits: d'una banda, en l'econòmic, en la mesura que és una font de generació de recursos que no té límit i que, per tant, resulta fonamental per dotar-la de noves possibilitats a l'hora d'adquirir obres i desenvolupar els seus objectius fundacionals; i de l'altra, en termes de prestigi.

Aquesta tasca representa una gran responsabilitat i comporta un volum notable de feina, atès que la forma en què s'estructuri aquest mercat ha de ser coherent amb el principi fundacional segons el qual la institució ha de vetllar pel respecte i el reconeixement de la trajectòria artística i vital i la memòria de Salvador Dalí. Afrontar el mercat dels drets en una situació ja pacificada requereix definir amb molta cura el seu marc, fixar objectius, dissenyar estratègies, establir uns paràmetres que siguin punt de referència de totes les actuacions, abordar la complementarietat dels diferents drets

sean punto de referencia de todas las actuaciones, abordar la complementariedad de los diferentes derechos (derechos de autor, marcas, derechos de imagen), orientar la organización para actuar con criterios homogéneos en todos los ámbitos relacionados y escoger agentes que colaboren con la Fundación en el cumplimiento de esta tarea tanto a escala nacional como internacional.

Durante el 2005 la Fundación ha diseñado un ambicioso plan de desarrollo que, entre otros aspectos, destaca por un contenido jurídico importante que se plasma en la elaboración de propuestas contractuales adaptadas a los diferentes derechos y a las peculiaridades de los agentes que intervienen en las operaciones.

Derechos de autor

Este es el ámbito que más se ha desarrollado hasta la fecha y, por lo tanto, el mejor estructurado en el momento actual.

En este apartado, la Fundación cuenta con la valiosa ayuda de la entidad de gestión VEGAP, que, a través de la red internacional de la CISAC, ha ido abriendo y consolidando el mercado de las licencias sobre el uso de la obra artística de Salvador Dalí. El hecho de que este sector haya ido creciendo desde que en 1997 se firmara el primer convenio con esta entidad de gestión ha generado aquí también una serie de nuevas necesidades en lo que se refiere a la estructura del mercado de licencias, lo cual hace necesaria actualmente una redefinición de la relación entre la Fundación y VEGAP.

Paralelamente, la Fundación también busca fórmulas para recuperar aquellos derechos de autor que Dalí cedió en vida y que actualmente son explotados por terceros fuera de su control. Esta tarea se ha concretado, por ejemplo, en la firma de contratos de adquisición de derechos pertenecientes a terceras personas o, en otros casos, en negociaciones destinadas a normalizar su explotación de una forma homologable por la Fundación.

Cabe destacar asimismo que la Fundación gestiona directamente los derechos de autor vinculados a la obra literaria de Salvador Dalí. Los actos del centenario han favorecido el descubrimiento de un

Dalí polifacético, hecho que ha suscitado un interés creciente hacia otras disciplinas también cultivadas por el fundador y ha llevado a muchas personas a dirigirse a la Fundación para solicitar la explotación de otros derechos de autor, entre ellos los derivados de la creación literaria de Dalí.

En esta área se ha llevado a cabo una destacable labor jurídica orientada a determinar la titularidad de los derechos de autor vinculados a estas creaciones y permitir su explotación a través de contratos de cesión de derechos.

Marcas

La Fundación se beneficia ahora de la labor realizada durante años de oposición a los registros de Demart pro Arte B.V. y de registro de marcas propias. La resolución del conflicto con Demart ha permitido a la entidad reunir bajo una única titularidad la mayoría de las marcas «Salvador Dalí», circunstancia que no sólo le otorga más fuerza frente a los terceros que aprovecharon la situación de conflicto e incertidumbre existente hasta el 2004 para hacer registros propios, sino que también le permite comenzar a pensar en un desarrollo serio del mercado de las marcas.

El ambicioso plan estratégico diseñado durante el 2005 por la Fundación en este sentido ha comportado un extraordinario trabajo de estructuración de mercado. A grandes rasgos, la Fundación se plantea, por una parte, el desarrollo de una marca de alta calidad para productos selectos (marca que ya comienza a funcionar, por ejemplo, en el sector de la perfumería, con Cofinlux) y, por otra, el desarrollo de una marca comercial para la creación de una línea de productos autorizados (merchandising cultural) que cumplan unos criterios de calidad y coherencia con la obra de Dalí y que hayan sido aprobados por el Comité de Producto de la Fundación.

La vertiente jurídica de esta labor se concreta en diversos aspectos:

- Estructuración y defensa de las marcas: esta actividad, que se lleva a cabo en colaboración con la agencia de patentes y marcas Durán-Corretjer, se centra no sólo en los registros y oposiciones destinados a asegurar una mejor salvaguarda de los derechos de la Fundación, sino también en la defensa

157 (drets d'autor, marques, drets d'imatge), orientar l'organització per actuar amb criteris homogenis en tots els àmbits relacionats i escollir agents que col·laborin amb la Fundació en l'acompliment d'aquesta tasca tant a escala nacional com internacional.

En aquesta línia, durant el 2005 la Fundació ha dissenyat un ambiciós pla de desenvolupament que, entre altres aspectes, destaca per un contingut jurídic important que es plasma en l'elaboració de propostes contractuals adaptades als diferents drets i a les peculiaritats dels agents que intervenen en les operacions.

Drets d'autor

Aquest és l'àmbit que s'ha desenvolupat més àmpliament fins a la data i, per tant, el més ben estructurat en el moment actual.

La Fundació pot comptar en aquest apartat amb la valuosa ajuda de l'entitat de gestió VEGAP, que, a través de la xarxa internacional de la CISAC, ha anat obrint i consolidant el mercat de les llicències sobre l'ús de l'obra artística de Salvador Dalí. El fet que aquest sector hagi anat creixent des que es va signar el primer conveni amb l'entitat de gestió esmentada, l'any 1997, ha generat aquí també una sèrie de noves necessitats quant a l'estructura del mercat de llicències, cosa que requereix una redefinició de la relació entre la Fundació i VEGAP.

Paral·lelament, la Fundació també cerca fórmules per recuperar aquells drets d'autor que Dalí va cedir en vida i que actualment són explotats per tercers fora del seu control. Aquesta tasca s'ha concretat, per exemple, en la signatura de contractes d'adquisició de drets pertanyents a terceres persones o àdhuc en una negociació destinada a normalitzar-ne l'explotació d'una forma homologable per la Fundació.

Cal destacar així mateix que la Fundació gestiona directament els drets d'autor vinculats a l'obra literària de Salvador Dalí. Els actes del centenari han afavorit la descoberta d'un Dalí polifacètic i han suscitat així un interès creixent envers altres disciplines conreades també pel fundador. Això ha fet que moltes persones s'adrecin a la Fundació per sol·licitar l'explotació d'altres drets d'autor, com ara els derivats de la creació literària de Dalí.

En aquesta àrea s'ha dut a terme una tasca jurídica notable a fi de determinar la titularitat dels drets d'autor associats a aquestes creacions i permetre'n l'explotació a través de contractes de cessió de drets.

Marques

La Fundació es beneficia ara de la tasca realitzada durant anys d'oposició als registres de Demart pro Arte B.V. i de registre de marques pròpies. La resolució del conflicte amb Demart ha permès a la Fundació reunir sota una única titularitat la majoria de les marques «Salvador Dalí». D'una banda, aquesta circumstància li atorga més força enfront dels tercers que van aprofitar la situació de conflicte i incertesa existent fins al 2004 per fer registres propis, i de l'altra, li permet començar a pensar en un desenvolupament seriós del mercat de les marques.

L'ambiciós pla estratègic dissenyat durant el 2005 per la Fundació en aquest sentit ha comportat una extraordinària feina d'estructuració de mercat. A grans trets, la Fundació es planteja, d'una banda, el desenvolupament d'una marca d'alta qualitat per a productes selectes (marca que ja comença a funcionar, per exemple, en el sector de la perfumeria, amb Cofinluxe) i, de l'altra, el desenvolupament d'una marca comercial per a la creació d'una línia de productes autoritzats (marxandatge cultural) que compleixin uns criteris de qualitat i coherència amb l'obra de Dalí i que hagin estat aprovats pel Comitè de Producte de la Fundació.

El vessant jurídic d'aquesta tasca es concreta en diversos aspectes:

- Estructuració i defensa de les marques: aquesta activitat, que es du a terme en col·laboració amb l'agència de patents i marques Durán-Corretjer, se centra no només en els registres i oposicions destinats a assegurar una millor defensa dels drets de la Fundació, sinó també en la defensa judicial de les marques, exemple de la qual és l'èxit assolit recentment en el recurs que uns coneguts cellers van interposar contra la marca «TG Torre Galatea» (coproducció de la Fundació amb Caves Castell de Peralada).

judicial de las marcas, ejemplo de la cual es el éxito conseguido recientemente en el recurso que unas conocidas bodegas interpusieron contra la marca «TG Torre Galatea» (coproducción de la Fundación con Cavas Castell de Peralada).

- Desarrollo de las licencias de marcas: este apartado se centra en la redacción de los modelos de contrato de licencia de marca que deben permitir la correcta estructuración del mercado, según los criterios dictados por el Departamento de Gerencia. Esto hace imprescindible una participación activa en las negociaciones que tienen por objeto la apertura de nuevos mercados o nuevos desarrollos de las marcas y que, por lo tanto, requieren un tratamiento contractual adecuado. A título de ejemplo cabe mencionar los contactos con Villeroy & Boch, USE, XL, Cofinlux, Jordi Nogués, etc.

- Estructuración de las relaciones con agentes: dado que los recursos de la Fundación no son ilimitados, es preciso establecer relaciones con agentes que, desde una vertiente más comercial y en colaboración estrecha con la institución, la ayuden a llevar a cabo el ambicioso plan de desarrollo de marcas en el apartado del merchandising cultural, siempre con un respeto absoluto hacia la labor fundacional. Se trata de estructurar correctamente las relaciones en el plano contractual a fin de asegurar la posición de la Fundación. Un ejemplo reciente son las negociaciones en curso con ArtMerchandising & Media, importante empresa internacional del sector.

Derechos de imagen

Se trata de un área en que el grado de desarrollo del mercado de licencias resulta aún muy reducido y donde se hace más patente que en otros ámbitos (sobre todo bajo el punto de vista jurídico) la diversidad de regulaciones existente en nuestro entorno cultural. La Fundación lleva a cabo la gestión de este tipo de derechos en un contexto (el de la legislación española) que, por sí solo, no está definido de forma clara. La labor jurídica se centra, pues, en diferentes aspectos:

- Análisis de la legislación vigente: se han preparado diversos informes para profundizar en la naturaleza de este derecho y en sus posibilidades de explotación, con vistas a los casos en que se tenga que negociar.
- Licencias: establecimiento de modelos de licencia para la cesión de los derechos de imagen.

- Contratos: redacción de contratos que desarrollan la cesión de este derecho o de cláusulas contractuales de cesión en contratos referidos tanto a este derecho como a otros derechos inmateriales (películas, documentales, etc.).

- Adquisición de archivos fotográficos: la Fundación se ha centrado en la adquisición de los archivos de los fotógrafos que retrataron a Dalí (tanto del material como de los derechos de autor correspondientes). Esto permite a la institución controlar la gestión del archivo y otorgar licencias conjuntas de derechos de reproducción de la obra fotográfica y de explotación de la imagen de Dalí. La labor jurídica que se realiza en este ámbito consiste en la preparación de los contratos de adquisición de la obra y sus derechos (a título de ejemplo destaca últimamente la adquisición del archivo fotográfico de Eric Schaal titulado *El sueño de Venus*); el establecimiento de modelos de licencia mixta de los derechos del autor de las fotografías gestionados por la Fundación y de los derechos de imagen de Salvador Dalí, o su inclusión en contratos (un ejemplo reciente es el contrato de coedición de las nuevas guías del Teatro-Museo firmado con Triangle Postals).

Comisión de Seguimiento

En virtud de la Orden Ministerial de 8 de enero de 2001 se creó la Comisión de Seguimiento, integrada por un representante del Ministerio de Cultura, otro del Ministerio de Hacienda y dos de la Fundación. Este año, la Comisión se ha continuado reuniendo para cumplir sus obligaciones de seguimiento y análisis de las políticas aplicadas por la Fundación en el ámbito de la gestión de los derechos cedidos, así como de valoración de las actividades más relevantes realizadas durante el ejercicio. Igualmente, la Fundación efectuó el pago anual que corresponde al Estado español en contraprestación de las cesiones otorgadas a la institución para el ejercicio 2004.

DEFENSA DE LOS DERECHOS

A lo largo del 2005 se han llevado a cabo las actuaciones siguientes:

1. Solicitudes de marcas: 1 nacional, 1 comunitaria y 3 internacionales, todas para numerosas clases, según el interés concreto.

· Desenvolupament de les llicències de marques: aquest apartat se centra en la redacció dels models de contracte de llicència de marca que han de permetre la correcta estructuració del mercat, segons els criteris marcats pel Departament de Gerència. Això requereix una participació activa en les negociacions que tenen per objecte obrir nous mercats o nous desenvolupaments de les marques i que, per tant, necessiten un tractament contractual adequat. A tall d'exemple cal esmentar les operacions amb Villeroy & Boch, USI, XL, Cofinlux, Jordi Nogués, etc.

Estructuració de les relacions amb agents: atès que els recursos de la Fundació no són il·limitats, cal establir relacions amb agents que, des d'un vessant més comercial i en col·laboració estreta amb la institució, l'ajudin a dur a terme l'ambiciós pla de desenvolupament de marques en l'apartat del marxandatge cultural, sempre amb un respecte absolut envers la missió fundacional. Aquí es tracta d'estructurar correctament les relacions en el pla contractual a fi d'assegurar la posició de la Fundació. Un exemple recent són les negociacions en curs amb ArtMerchandising & Media, important empresa internacional del sector.

Drets d'imatge

Aquesta és una àrea en què el grau de desenvolupament del mercat de llicències resulta encara molt reduït i on es fa més palesa que en altres àmbits (sobretot des del punt de vista jurídic) la diversitat de regulacions existent en el nostre entorn cultural. La Fundació té encomanada la gestió d'aquest tipus de drets en un context (el de la legislació espanyola) que, per si mateix, no està definit amb claredat. El treball jurídic se centra, doncs, en diferents aspectes:

- Anàlisi de la legislació vigent: s'han preparat diversos informes per aprofundir en la naturalesa d'aquest dret i en les seves possibilitats d'explotació, amb vista als casos en què s'han de negociar.
- Llicències: establiment de models de llicència per a la cessió dels drets d'imatge.
- Contractes: redacció de contractes que desenvolupen la cessió d'aquest dret o de clàusules contractuals de cessió en contractes que combinen la seva cessió amb altres drets immaterials (pel·lícules, documentals, etc.).

· Adquisició d'arxius fotogràfics: la Fundació s'ha centrat en l'adquisició dels arxius dels fotògrafs que van retratar Dalí, tant del material com dels drets d'autor corresponents. D'aquesta manera, la institució podrà controlar la gestió de l'arxiu i atorgar llicències conjuntes de drets de reproducció de l'obra fotogràfica i d'explotació de la imatge de Dalí. La tasca jurídica que es realitza en aquest àmbit consisteix en la preparació dels contractes d'adquisició de l'obra i els seus drets (a tall d'exemple destaca últimament l'adquisició de l'arxiu fotogràfic d'Eric Schaal titulat *El somni de Venus*); l'establiment de models de llicència mixta dels drets de l'autor de les fotografies gestionats per la Fundació i dels drets d'imatge de Salvador Dalí, o la seva inclusió en contractes (un exemple recent és el contracte de coedició de les noves guies del Teatre-Museu signat amb Triangle Postals).

Comissió de Seguiment

En virtut de l'Ordre Ministerial de 8 de gener de 2001 es va crear la Comissió de Seguiment, integrada per un representant del Ministeri de Cultura, un altre del Ministeri d'Hisenda i dos de la Fundació. Enguany, la Comissió s'ha continuat reunint per complir les seves obligacions de seguiment i anàlisi de les polítiques aplicades per la Fundació en l'àmbit de la gestió dels drets cedits, així com de valoració de les activitats més rellevants realitzades durant l'exercici. Igualment, la Fundació ha efectuat el pagament anual que correspon a l'Estat espanyol en contraprestació de les cessions atorgades a la institució per a l'exercici del 2004.

DEFENSA DELS DRETS

Al llarg de l'any 2005 s'han dut a terme les actuacions següents:

1. Sol·licituds de marques: 1 de nacional, 1 de comunitària i 3 d'internacionals, totes per a nombroses classes, segons l'interès concret.
2. Oposicions a sol·licituds de registre de marques que incorporaven el nom Dalí: 10 de nacionals, 2 de comunitàries i 43 d'internacionals.
3. Contestacions a oposicions de tercers respecte de sol·licituds fetes per la Fundació: 1 de nacional.
4. S'han dut a terme 3 recursos i contestacions de recursos.

2. Oposiciones a solicitudes de registro de marcas que incorporaban el nombre Dalí: 10 nacionales, 2 comunitarias y 43 internacionales.

3. Contestaciones a oposiciones de terceros respecto a solicitudes realizadas por la Fundación: 1 nacional.

4. Se han llevado a cabo 3 recursos y contestaciones de recursos.

5. Se ha pagado la concesión y renovación de 3 marcas nacionales, 5 comunitarias y 6 internacionales.

6. Se han obtenido varias certificaciones y situaciones registrales.

7. Se han tramitado todas las renovaciones de vigilancia de marca a escala mundial.

8. Se han renovado y se realiza el mantenimiento de 35 nombres de dominio en Internet.

9. 1 intervención en pleitos en el extranjero.

10. 2 requerimientos en el extranjero.

Número de licencias gestionadas durante el 2005 tanto a nivel estatal como internacional: 679.

Han continuado siendo muy numerosas de los sitios web, las revistas y las actividades diversas con Dalí como protagonista que infringían, de un modo u otro, los derechos derivados de la imagen o la obra del artista; este hecho ha comportado la necesidad de perseguir de forma rigurosa las infracciones mencionadas, intentando establecer precedentes y ejemplo ante posibles nuevos intentos de transgresión y consolidando a la Fundación como la institución de referencia para realizar esta tarea.

Asimismo, a lo largo del año 2005 ha continuado la afluencia de solicitantes que tanto a título personal como en nombre de una entidad jurídica se han dirigido a la Fundación para realizar consultas que comportaban, en cierta medida, la explotación de algún derecho derivado de la obra y/o la imagen de Salvador Dalí.

LUCHA CONTRA EL FRAUDE / ACTUACIONES JUDICIALES

Si bien es cierto que se ha alcanzado un alto nivel de pacificación, queda y quedará siempre abierto un ámbito de actuación judicial. Ya desde el año 2004 se viene observando un cambio radical en la naturaleza de los conflictos que se plantean a la justicia. Si anteriormente los frentes abiertos por la

Fundación respondían a una estrategia clara de enfrentamiento con Demart Pro Arte B.V., ahora el oponente ha cambiado.

De esta forma, la labor que en el momento actual llevan a cabo los Servicios Jurídicos en este ámbito se centra en los siguientes puntos:

- Resolución de los procedimientos con Demart: a pesar de que el conflicto se resolvió hace más de un año, los trámites que los tribunales de los diferentes países fijan para el cierre, por acuerdo entre las partes, de los asuntos que siguen son muy estrictos y requieren tiempo. Cabe decir que entre estos procedimientos se cuenta el iniciado por Demart contra el Estado español y la Fundación, que aún no está totalmente cerrado.

- Seguimiento de las actuaciones ya iniciadas: este apartado consiste en la continuación de los procedimientos ya iniciados contra terceros infractores de derechos gestionados por la Fundación.

- Nuevas actuaciones contra terceros que, a pesar de la consolidación de la función gestora de la Fundación, no cumplen los trámites de solicitud y obtención de licencias para la explotación pacífica de derechos o que durante años han aprovechado la situación de conflicto existente entre la institución y Demart para hacerse un espacio en el mercado de la explotación de los derechos dalinianos, a veces al amparo de algún contrato firmado con el mismo autor, pero sobrepasando ampliamente los límites.

- *Droit de suite*: en relación con la gestión de VEGAP, a raíz de la subasta en París de una buena parte de la obra daliniana que se hallaba en poder de John P. Moore ha surgido un conflicto con la sociedad de autores francesa ADAGP. Finalmente se ha conseguido reconducir las relaciones con la entidad mencionada, lo que permitirá llevar a cabo las actuaciones conjuntas necesarias para solucionar definitivamente en Francia este apartado de los derechos inmateriales de Salvador Dalí.

- Otras intervenciones: la Fundación ha continuado personándose en las diversas actuaciones judiciales en que se solicita su intervención como perito independiente o como testigo.

- 161
5. S'ha pagat la concessió i renovació de 3 marques nacionals, 5 de comunitàries i 6 d'internacionals.
  6. S'han obtingut diverses certificacions i situacions registrals.
  7. S'han tramitat totes les renovacions de vigilància de marca a escala mundial.
  8. S'han renovat i es fa el manteniment de 35 noms de domini a Internet.
  9. 1 intervenció en plets a l'estranger.
  10. 2 requeriments a l'estranger.

Nombre de llicències gestionades durant el 2005 a nivell estatal i internacional: 679

Han continuat essent molt nombrosos els llocs web, les revistes i les activitats diverses amb Dalí com a protagonista que infringen, en un moment determinat, els drets que en deriven. Aquest fet ha comportat la necessitat de perseguir de forma rigorosa les infraccions esmentades, intentant establir precedents i exemple davant de possibles nous intents de transgressió i consolidant la Fundació com la institució de referència per realitzar aquesta tasca.

Així mateix, al llarg del 2005 ha continuat l'afluència de sol·licitants que tant a títol personal com en nom d'una entitat jurídica s'han dirigit a la Fundació per formular consultes que comportaven, en certa mesura, l'explotació d'algun dret derivat de l'obra i/o la imatge de Salvador Dalí.

LLUITA CONTRA EL FRAU / ACTUACIONS JUDICIALS

Tot i el nivell de pacificació assolit, queda i quedarà sempre obert un àmbit d'actuació judicial. D'ençà del 2004 s'ha observat un canvi radical en la naturalesa dels conflictes que es plantegen a la justícia. Si anteriorment els fronts oberts per la Fundació responien a una estratègia clara d'enfrontament amb Demart Pro Arte B.V., ara l'oponent ha canviat.

Per tant, la tasca que duen a terme els Serveis Jurídics en aquest àmbit se centra actualment en els punts següents:

- Resolució dels procediments amb Demart: malgrat que la resolució del conflicte es va cloure ja fa més

d'un any, els tràmits que fixen els tribunals dels diversos països per al tancament, per acord entre les parts, dels assumptes que segueixen són molt estrictes i requereixen temps. Entre aquests procediments hi ha el que Demart va iniciar contra l'Estat espanyol i la Fundació, que encara no està tancat del tot.

- Seguiment de les actuacions ja iniciades: aquest apartat consisteix en la continuació dels procediments ja endegats contra tercers infractors de drets gestionats per la Fundació.

· Noves actuacions contra tercers que, tot i la consolidació de la funció gestora de la Fundació, no compleixen els tràmits de sol·licitud i obtenció de llicències per a l'explotació pacífica de drets o que durant anys han aprofitat la situació de conflicte existent entre la institució i Demart per fer-se un espai en el mercat de l'explotació dels drets dalinians, a vegades a l'empara d'algun contracte signat amb el mateix autor, però sobrepassant-ne a bastament els límits.

· *Droit de suite*: amb relació a la gestió de VEGAP ha sorgit, arran de la subhasta a París d'una bona part de l'obra daliniana que es trobava en poder de John P. Moore, un conflicte amb la societat d'autors francesa ADAGP. Finalment s'ha aconseguit reconduir les relacions amb l'entitat esmentada, cosa que permetrà portar a terme les actuacions conjuntes necessàries per solucionar definitivament a França aquest apartat dels drets immaterials de Salvador Dalí.

- Altres intervencions: la Fundació s'ha continuat personant en les diverses actuacions judicials en què s'ha sol·licitat la seva intervenció com a pèrit independent o com a testimoni.

El fet que la Fundació consolidi la seva posició de gestora dels drets de Salvador Dalí amb criteris no només econòmics, sinó també (i sobretot) de respecte a la figura i l'obra del seu fundador la converteix en el centre de referència mundial de tots els estudiosos de l'obra de Dalí i de tots els actors implicats en el camp de l'art, que, cada cop més, cerquen l'empara o el consell de la Fundació per dur a terme les seves activitats. Això obre (o obliga a aprofundir en) dues noves àrees que haurien d'assolir un desenvolupament extraordinari en el decurs dels propers anys:

Pluma Montblanc creada en homenaje a Dalí / Ploma Montblanc creada en homenatge a Dalí

El hecho de que la Fundación consolide su posición de gestora de los derechos de Salvador Dalí con criterios no sólo económicos, sino también —y sobre todo— de respeto a la figura y la obra de su fundador la convierte en el centro de referencia mundial de todos los estudiosos de la obra de Dalí y de todos los actores implicados en el campo del arte que, cada vez más, buscan el amparo o el consejo de la Fundación para llevar a cabo sus actividades. Esto obliga a profundizar en dos nuevas áreas que deberán alcanzar un desarrollo extraordinario en los próximos años:

Peritajes

La Fundación actúa como perito a instancias de las autoridades judiciales o policiales. En los últimos tiempos, la policía extranjera ha recurrido en diversas ocasiones a la Fundación a fin de obtener su asesoramiento en casos de decomiso de obra de dudosa atribución a Dalí.

En este ámbito, el asesoramiento jurídico se centra en la definición de criterios para la elaboración de informes, la orientación sobre la terminología que debe emplearse ante los organismos oficiales y la

revisión de las últimas versiones de informes. Se trata de una importante labor de apoyo para los peritos de la Fundación.

Ediciones de arte

El mercado de las ediciones de arte relacionadas con Salvador Dalí comienza a reclamar una atención que, por lo que se ha visto hasta ahora, debe centrarse no tanto en criterios de valor artístico de las obras como en la legitimación de los editores que las comercializan. En el actual estado de cosas, la labor que se lleva a cabo en este campo consiste principalmente en el estudio de las cadenas contractuales de cesiones de derechos.

A raíz del elevado grado de confusión que evidencia el mercado y del aumento del prestigio de la Fundación, estos editores se están dirigiendo a nuestra institución a fin de obtener su consejo y asesoramiento para aclarar el mercado y dar legitimidad a las colecciones que publican.

En este apartado, el trabajo de la Fundación con expertos artísticos ha sido intenso y creciente.

En el artículo de *El Punt* aparece el diseñador de la estilográfica, Jan Zander

En l'article d'*El Punt* apareix el dissenyador de l'estiligràfica, Jan Zander

< En el plumín puede apreciarse el retrato grabado de Salvador Dalí

< En el plomí es pot apreciar el retrat gravat de Salvador Dalí

Peritatges

La Fundació actua com a pèrit a instàncies de les autoritats judicials i policials. Darrerament, la policia estrangera també s'ha adreçat en diverses ocasions a la Fundació a fi d'obtenir-ne l'assessorament en casos de decomís d'obra de dubtosa atribució a Dalí.

En aquest àmbit, l'assessorament jurídic se centra en la definició de criteris per a l'elaboració d'informes, l'orientació sobre la terminologia que cal emprar davant dels organismes oficials i la revisió de les darreres versions d'informes. Es tracta d'una tasca de suport molt valuosa per als pèrits de la Fundació.

Edicions d'art

El mercat de les edicions d'art relacionades amb Salvador Dalí comença a reclamar una atenció que, pel que s'ha vist fins ara, s'ha de centrar no tant en criteris de vàlua artística de les obres, sinó en la legitimació dels editors que les comercialitzen. En l'estat de coses actual, el treball que es du a terme en aquest camp consisteix principalment en l'estudi de les cadenes contractuals de cessions de drets.

Arran de l'elevat grau de confusió que palesa el mercat i de l'augment del prestigi de la Fundació, aquests editors s'estan adreçant a la nostra institució per obtenir-ne el consell i l'assessorament a fi d'aclarir el mercat i donar legitimitat a les col·leccions que publiquen.

En aquest apartat, el treball de la Fundació amb experts artístics ha estat intens i creixent.

A close-up photograph of tree bark, showing a complex, vertically oriented texture with various shades of brown, tan, and grey. The bark is deeply furrowed and cracked, creating a rugged, organic pattern.

8

RECURSOS HUMANOS

RECURSOS HUMANS

El Servicio de Recursos Humanos coordina los temas de personal de la Fundación y sus museos: confección de nóminas, seguros sociales, contratación laboral, altas y bajas, pagos de IRPF, formación del personal, procesos de selección y prevención de los riesgos laborales.

Durante el año 2005, la plantilla de la Fundación ha tenido una media de 91,30 trabajadores.

FORMACIÓN

A lo largo del año 2005, el Servicio de Recursos Humanos ha organizado en la Fundación los siguientes cursos de reciclaje: Prevención de los problemas de la voz, Atención al público y resolución de conflictos, Iniciación a la contabilidad y Reciclaje del programa de seguridad Pirámide.

El personal de la Fundación ha asistido a diversas jornadas técnicas organizadas por el Museo Marítimo de Barcelona (Webs y/de Museos, IX Jornadas de Museos y Educación y Otros usos de los espacios de los museos), la Diputación de Barcelona (Los servicios educativos de los museos. Propuestas de futuro) y el Centre de Recerca i Difusió de la Imatge - CRDI (Identificación y conservación de materiales audiovisuales analógicos).

Durante este ejercicio también se ha implantado el nuevo plan de autoprotección y evacuación de las casas-museo de Púbol y Portlligat. Al mismo tiempo, se han efectuado prácticas de evacuación y extinción en todos los centros.

DEPARTAMENTOS Y PLANTILLA

166

La Fundación se estructura en los departamentos siguientes:

Patronato y Secretaría General

Presidente: Ramon Boixadós Malé

Secretario General: Lluís Peñuelas Reixach

Secretaría: Mª Teresa Brugués Rost

Contabilidad y finanzas: Àngels Pairó Gimènez, Judit Pairó Gimènez y Expi Porras Román.

Amics dels Museus Dalí y administración:

Mª Dolors Costa Font

Departamento de museos

Director: Antoni Pitxot Soler

Administración y coordinación:

Lluís Peñuelas Reixach

Teatro-Museo y jefe de personal de la Fundación:

Miquel Sànchez Duran

Púbol, Portlligat y proyectos museológicos:

Jordi Artigas Cadena

Personal y reservas de grupos: Isabel Castell Pujol

Instalaciones y mantenimiento: Roger Ferré Puig y Ferran Ortega López

Departamento de Conservación y Restauración:

Director: Antoni Pitxot Soler

Coordinadora: Montse Aguer Teixidor

Jefa de restauración: Irene Civil Plans

Conservadora técnica: Georgina Berini Aytés

Restauradores: Elisenda Aragonés Miquel, Josep Mª Guillamet Lloveras, Yvonne Heinert Comas, Juliette Murphy y Dolors Velasco Rodríguez

Registro: Rosa Aguer Teixidor

Centro de Estudios Dalinianos

Directora: Montse Aguer Teixidor

Coordinadoras: Cristina Jutge Deulofeu,

Rosa Mª Maurell Constans, Carme Ruiz González,

Sílvia Cortada Pineda y Mireia Roura Lagrifa

Departamento de Gerencia

Gerente: Joan Manel Sevillano Campalans

Difusión y Servicio Educativo:

Nuri Aldeguer Corominas

Comercialización: Carles Cervera Rucabado

Servicios Jurídicos: Maite Esteve Torró

Marketing: Silvia Nello Maldiney

Comunicación: Imma Parada Soler

Secretaría y administración: Ester Rabert Sayó

167 El Servei de Recursos Humans coordina els temes de personal de la Fundació i els seus museus: confecció de nòmines, assegurances socials, contractació laboral, altes i baixes, pagaments d'IRPF, formació del personal, processos de selecció i prevenció dels riscos laborals.

Durant aquest any 2005, la plantilla de la Fundació ha tingut una mitjana de 91,30 treballadors.

FORMACIÓ

Al llarg de l'any, el Servei de Recursos Humans ha organitzat a la Fundació els cursos de reciclatge següents: Prevenció dels problemes de la veu, Atenció al públic i resolució de conflictes, Iniciació a la comptabilitat i Reciclatge dels programes de seguretat Piràmide.

El personal de la Fundació ha assistit a diverses jornades tècniques organitzades pel Museu Marítim de Barcelona (Webs i/de museus, IX Jornades de Museus i Educació i Altres usos dels espais dels museus), la Diputació de Barcelona (Els serveis educatius dels museus. Propostes de futur) i el Centre de Recerca i Difusió de la Imatge - CRDI (Identificació i conservació de materials audiovisuals analògics).

Durant aquest exercici també s'ha implantat el nou pla d'autoprotecció i evacuació de les cases-museu de Púbol i Portlligat, i s'han fet pràctiques d'evacuació i extinció en tots els centres.

DEPARTAMENTS I PLANTILLA

La Fundació s'estructura en els departaments següents:

Patronat i Secretaria General

President: Ramon Boixadós Malé

Secretari General: Lluís Peñuelas Reixach

Secretaria: Mª Teresa Brugués Rost

Comptabilitat i finances: Àngels Pairó Giménez, Judit Pairó Giménez i Expi Porras Román

Amics dels Museus Dalí i administració:

Mª Dolors Costa Font

Departament de museus

Director: Antoni Pitxot Soler

Administració i coordinació:

Lluís Peñuelas Reixach

Teatre-Museu i cap de personal de la Fundació:

Miquel Sánchez Duran

Púbol, Portlligat i projectes museològics:

Jordi Artigas Cadena

Personal i reserves de grups: Isabel Castell Pujol

Instal·lacions i manteniment: Roger Ferré Puig i Ferran Ortega López

Departament de Conservació i Restauració:

Director: Antoni Pitxot Soler

Coordinadora: Montse Aguer Teixidor

Cap de restauració: Irene Civil Plans

Conservadora tècnica: Georgina Berini Aytés

Restauradors: Elisenda Aragonés Miquel, Josep Mª Guillaumet Lloveras, Yvonne Heinert Comas, Juliette Murphy i Dolors Velasco Rodríguez

Registre: Rosa Aguer Teixidor

Centre d'Estudis Dalinians

Directora: Montse Aguer Teixidor

Coordinadores: Cristina Jutge Deulofeu, Rosa Mª Maurell Constans, Carme Ruiz González, Sílvia Cortada Pineda i Mireia Roura Lagrifa

Departament de Gerència

Gerent: Joan Manel Sevillano Campalans

Difusió i Servei Educatiu:

Nuri Aldeguer Corominas

Comercialització: Carles Cervera Rucabado

Serveis Jurídics: Maite Esteve Torró

Màrqueting: Sílvia Nello Maldiney

Comunicació: Imma Parada Soler

Secretaria i administració: Ester Rabert Sayó

Teatro-Museo Dalí**Responsables adjuntos:**

Carles Núñez Felip
Carles Font Garcia

Servicios de acceso, atención al visitante, información, limpieza, mantenimiento y tienda:

Manel Albreda Vicente
Assumpció Arnall Figueres
Roser Asparó Pedragós
Olga Ayats Pineda
Luisa Barrera Rojas
David Becerra Mayor
Thais Becerra Mayor
Eduard Bech Vila
Eva Blanch Puente
Cristina Camacho Hernández
Fina Carbelo Rodríguez
María Victoria Carberol Llauredó
Mireia Cervera Vila
Núria Clos Callís
Mireia Coll Bardés
Irene Colomer Font
Immaculada Congost Dalmau
Mireia Costa Cros
Laia Costa Renart
Joan Cruañas Sarola
Annie Cubizolles Roman
Àngels Curet Polidano
Anna de Miguel Fort
Laura Delgado Llanta
Jordi Domènech de Ros
Anna Enrique Reno
Núria Estévez Rodríguez
Verònica Fernández Aguirre
Meritxell Fernández Doménech
Geraldine Ferrer Marty
Diego Fuentes Martí
Noèlia Garcia València
Georgina Guillén Sabaté
Sandra Guerrero Reyes
Isabel Hernández Ortega
Joan Ramon Jiménez Fernández
Frederic Lamaña Ruppmann
Luisa López Contreras
Josep M. Lorca Vidal
Daniel Marco Carretero
Alexandre Martín Vila
Laura Martínez Pérez
Alfons Martínez Puig
Josefina Moreno Montilla
Nilde Muraro Giraud

Josefina Murillo Moreno
Cèlia Naves Roldán
Carmen Naves Roldán
Daniel Nihlauri Villa
Maite Oliva Alsina
Narcís Oller Jiménez
María Luisa Ortiz Galván
Lidia Palomeras Lloró
Marta Pairó Magán
Roser Pararols Brugués
Sergi Peláez Furest
Anna Pérez Domínguez
María Clara Poch Gardella
Jordi Poch Tarrés
María Pujol Moret
Gerard Quer Guich
Laura Quer Guich
Dolores Rodríguez Anaya
Margarita Rodríguez Heras
Teresa Rovira Fernández
David Ruiz Arroyo
Montserrat Sagué Mató
Elena Salgado Cobo
Laura Sánchez García
Pilar Sánchez Jiménez
Andrea Sanjosé Núñez
Elena Santacreu Pérez
Assumpció Tàpias Carbó
Rosa Tarradas Albatana
Carme Tarragó Mauri
Cathy Tillet Lagièrre
Verònica Uitto
Leticia Valenzuela Gil
Marc Vila Ruiz

Casa-Museo Castillo Gala-Dalí**Responsables adjuntos:**

Núria Ferrer Carbó
Joana Planet Carnicé

Servicios de acceso, atención al visitante, información, limpieza, mantenimiento y tienda:

Enriqueta Bernal Zomeño
Cristina Delgado Guillén
Dolors Fabrellas Vila
María Teresa Ferrer Plana
Immaculada Gispert Fita
Montserrat Morales Palé
Ramon Oliveras Falgueras
Maribel Rabaña Maynau
Elena Sala Busó
Josefina Salavedra Cornellà
Laia Trabalón Uréndez

Teatre-Museu Dalí**Responsables adjunts:**

Carles Núñez Felip
Carles Font Garcia

Serveis d'accés, atenció al visitant, informació, neteja, manteniment i botiga:

Manel Albreda Vicente
Assumpció Arnall Figueres
Roser Asparó Pedragós
Olga Ayats Pineda
Luisa Barrera Rojas
David Becerra Mayor
Thais Becerra Mayor
Eduard Bech Vila
Eva Blanch Puente
Cristina Camacho Hernández
Fina Carbelo Rodríguez
Maria Victòria Carberol Llauredó
Mireia Cervera Vila
Núria Clos Callís
Mireia Coll Bardés
Irene Colomer Font
Immaculada Congost Dalmau
Mireia Costa Cros
Laia Costa Renart
Joan Cruañas Sarola
Annie Cubizolles Roman
Àngels Curet Polidano
Anna de Miguel Fort
Laura Delgado Llanta
Jordi Domènech de Ros
Anna Enrique Reno
Núria Estévez Rodríguez
Verònica Fernández Aguirre
Merixell Fernández Doménech
Geraldine Ferrer Marty
Diego Fuentes Martí
Noèlia Garcia València
Georgina Guillén Sabaté
Sandra Guerrero Reyes
Isabel Hernández Ortega
Joan Ramon Jiménez Fernández
Frederic Lamaña Ruppman
Luisa López Contreras
Josep M. Lorca Vidal
Daniel Marco Carretero
Alexandre Martín Vila
Laura Martínez Pérez
Alfons Martínez Puig
Josefina Moreno Montilla
Nilde Muraro Giraud
Josefina Murillo Moreno

Cèlia Naves Roldán
Carmen Naves Roldán
Daniel Nihloui Villa
Maite Oliva Alsina
Narcís Oller Jiménez
María Luisa Ortiz Galván
Lídia Palomeras Lloró
Marta Pairó Magán
Roser Pararols Brugués
Sergi Peláez Furest
Anna Pérez Domínguez
Maria Clara Poch Gardella
Jordi Poch Tarrés
Maria Pujol Moret
Gerard Quer Guich
Laura Quer Guich
Dolores Rodríguez Anaya
Margarita Rodríguez Heras
Teresa Rovira Fernández
David Ruiz Arroyo
Montserrat Sagué Mató
Elena Salgado Cobo
Laura Sánchez García
Pilar Sánchez Jiménez
Andrea Sanjosé Núñez
Elena Santacreu Pérez
Assumpció Tàpias Carbó
Rosa Tarradas Albatana
Carme Tarragó Mauri
Cathy Tillet Lagière
Verònica Uitto
Leticia Valenzuela Gil
Marc Vila Ruiz

Casa-Museu Castell Gala-Dalí**Responsables adjunts:**

Núria Ferrer Carbó
Joana Planet Carnicé

Serveis d'accés, atenció al visitant, informació, neteja, manteniment i botiga:

Enriqueta Bernal Zomeño
Cristina Delgado Guillen
Dolors Fabrellas Vila
Maria Teresa Ferrer Plana
Immaculada Gispert Fita
Montserrat Morales Palé
Ramon Oliveras Falgueras
Maribel Rabaña Maynau
Elena Sala Busó
Josefina Salavedra Cornellà
Laia Trabalón Uréndez

Casa-Museo Salvador Dalí**Responsables adjuntos:**

Jesús Cuadros Mugüerza

Anna M. Descamps Pomés

**Servicios de acceso, atención al visitante,
información, limpieza, mantenimiento y tienda:**

Fàtima Artola Castellanos

Núria Batlle Bielsa

Anna M. Caminada Llorens

Neus Casal Bosch

Antònia Descamps Oriol

Elsa Egea Carmona

Robert Genovés Núñez

Petronella Groenendaal

Basili Jaén Faus

Paquita Llorens Vergés

Marta Martí Triadú

David Martí Vilardosa

Raquel Mercadó Fernández

Myrte Monseny Martínez

Alba Mora Roca

Anna Pérez Martí

Ruth Sánchez Ballesteros

Maria Jesús Sánchez Zarza

Helena Thomas Cortada

Guillem Torrent Riba

Natàlia Verdalet López

Rita Vergés Camps

Marta Vilanova Jou

Raül Zamorano Méndez

171 **Casa-Museu Salvador Dalí**

Responsables adjunts:

Jesús Cuadros Mugüerza

Anna M. Descamps Pomés

**Serveis d'accés, atenció al visitant,
informació, neteja, manteniment i botiga:**

Fàtima Artola Castellanos

Núria Batlle Bielsa

Anna M. Caminada Llorens

Neus Casal Bosch

Antònia Descamps Oriol

Elsa Egea Carmona

Robert Genovés Núñez

Petronella Groenendaal

Basili Jaen Faus

Paquita Llorens Vergés

Marta Martí Triadú

David Martí Vilardosa

Raquel Mercadó Fernández

Myrte Monseny Martínez

Alba Mora Roca

Anna Pérez Martí

Ruth Sánchez Ballesteros

Maria Jesús Sánchez Zarza

Helena Thomas Cortada

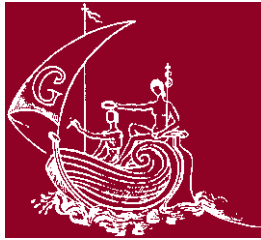
Guillem Torrent Riba

Natàlia Verdalet López

Rita Vergés Camps

Marta Vilanova Jou

Raül Zamorano Méndez

ANEXOS	A. ESTUDIOS DE PÚBLICO
	B. INFORME DE GESTIÓN ECONÓMICA
ANNEXOS	A. ESTUDIS DE PÚBLIC
	B. INFORME DE GESTIÓ ECONÒMICA

A

ESTUDIOS DE PÚBLICO
ESTUDIS DE PÚBLIC

ESTUDIOS DE PÚBLICO

La Fundación Gala-Salvador Dalí realiza habitualmente estudios de público, cuya gestión y evaluación proporcionan información de gran interés sobre la tipología del visitante, tendencias, valoración de los museos, niveles de satisfacción, etcétera. Los resultados de estos estudios son herramientas de gran interés para distintos departamentos de la Fundación y al mismo tiempo muy solicitados por entidades diversas, especialmente las vinculadas al ámbito cultural pero también al sector turístico. A modo de ejemplo, mencionaremos el incremento que se detecta en la utilización del sitio web de la Fundación (<http://www.salvador-dali.org>) como herramienta de información, hecho que confirma su importancia en los ámbitos de la comunicación y la difusión.

El procedimiento de recogida de datos se realiza a partir de unos cuestionarios que, cara a cara, realiza un/a entrevistador/a (personal de Atención al Visitante de los diferentes museos), con una frecuencia determinada y especialmente entre el público individual. Durante los meses de temporada alta (de julio a septiembre para el Teatro-Museo y de mediados de junio a mediados de septiembre para las casas-museo de Púbol y Portlligat) el número de encuestas se incrementa para adecuarse a los horarios de apertura y al incremento de visitantes.

Durante el año 2005, se han realizado un total de 5.487 encuestas (2.035 en el Teatro-Museo Dalí de Figueres, 1.928 en el Castillo Gala Dalí de Púbol y 1.524 en la casa Salvador Dalí de Portlligat).

Se presentan a continuación los resultados de las encuestas realizadas en cada uno de los museos en forma de gráficos.

ESTUDIS DE PÚBLIC

La Fundació Gala-Salvador Dalí realitza habitualment estudis de públic, la gestió i avaluació dels quals proporcionen informació de gran interès sobre la tipologia del visitant, tendències, valoració dels museus, nivells de satisfacció, etcètera. Els resultats d'aquests estudis són eines de gran interès per a diferents departaments de la Fundació i alhora molt sol·licitats per entitats diverses, especialment les vinculades a l'àmbit cultural però també al sector turístic. A tall d'exemple, esmentarem l'increment que es detecta en la utilització del lloc web de la Fundació (<http://www.salvador-dali.org>) com a eina d'informació, fet que confirma la seva importància en els àmbits de la comunicació i la difusió.

El procediment de recollida de dades es realitza a partir d'uns qüestionaris que, cara a cara, realitza un/a entrevistador/a (personal d'Atenció al Visitant dels diferents museus), amb una freqüència determinada i especialment entre el públic individual. Durant els mesos de temporada alta (de juliol a setembre per al Teatre-Museu i de mitjans de juny a mitjans de setembre per a les cases-museu de Púbol i Portlligat) el nombre d'enquestes s'incrementa per adequar-se als horaris d'obertura i a l'increment de visitants.

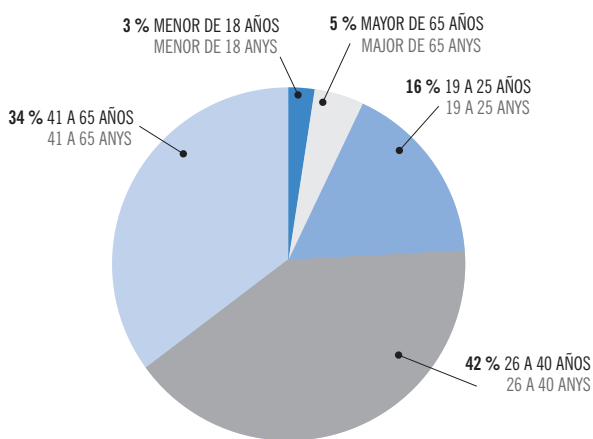
Durant l'any 2005, s'han realitzat un total de 5.487 enquestes (2.035 al Teatre-Museu Dalí a Figueres, 1.928 al Castell Gala Dalí a Púbol i 1.524 a la casa Salvador Dalí a Portlligat).

Es presenten a continuació els resultats de les enquestes realitzades a cada un dels museus en forma de gràfics.

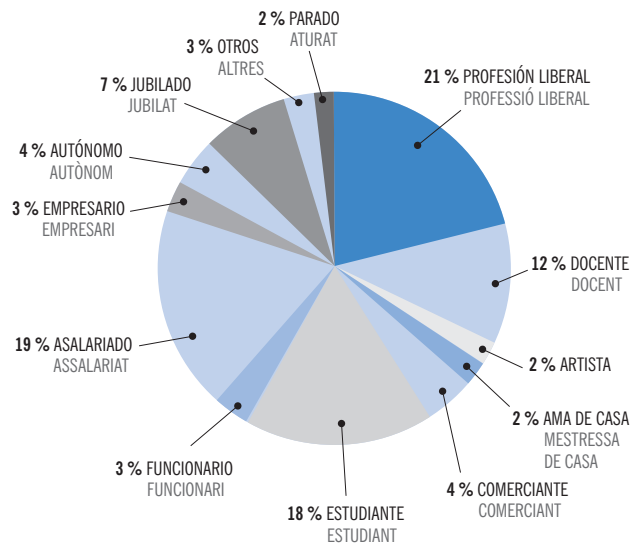
ENCUESTA MUSEOS DALÍ 2005:
TEATRO-MUSEO DALÍ, FIGUERES
 ENQUESTA MUSEUS DALÍ 2005:
TEATRE-MUSEU DALÍ, FIGUERES

Perfil del visitante
 Perfil del visitant

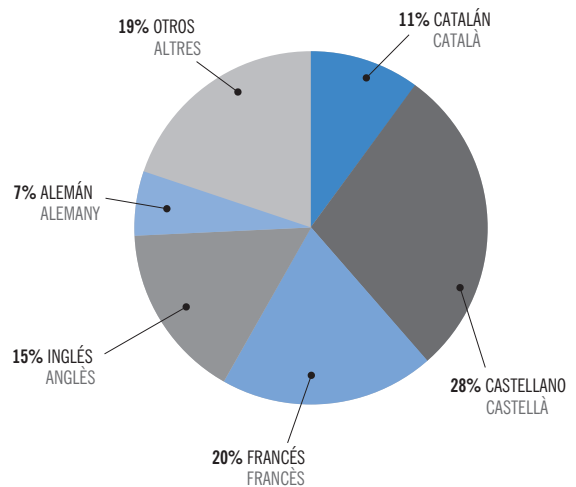
EDAD / EDAT

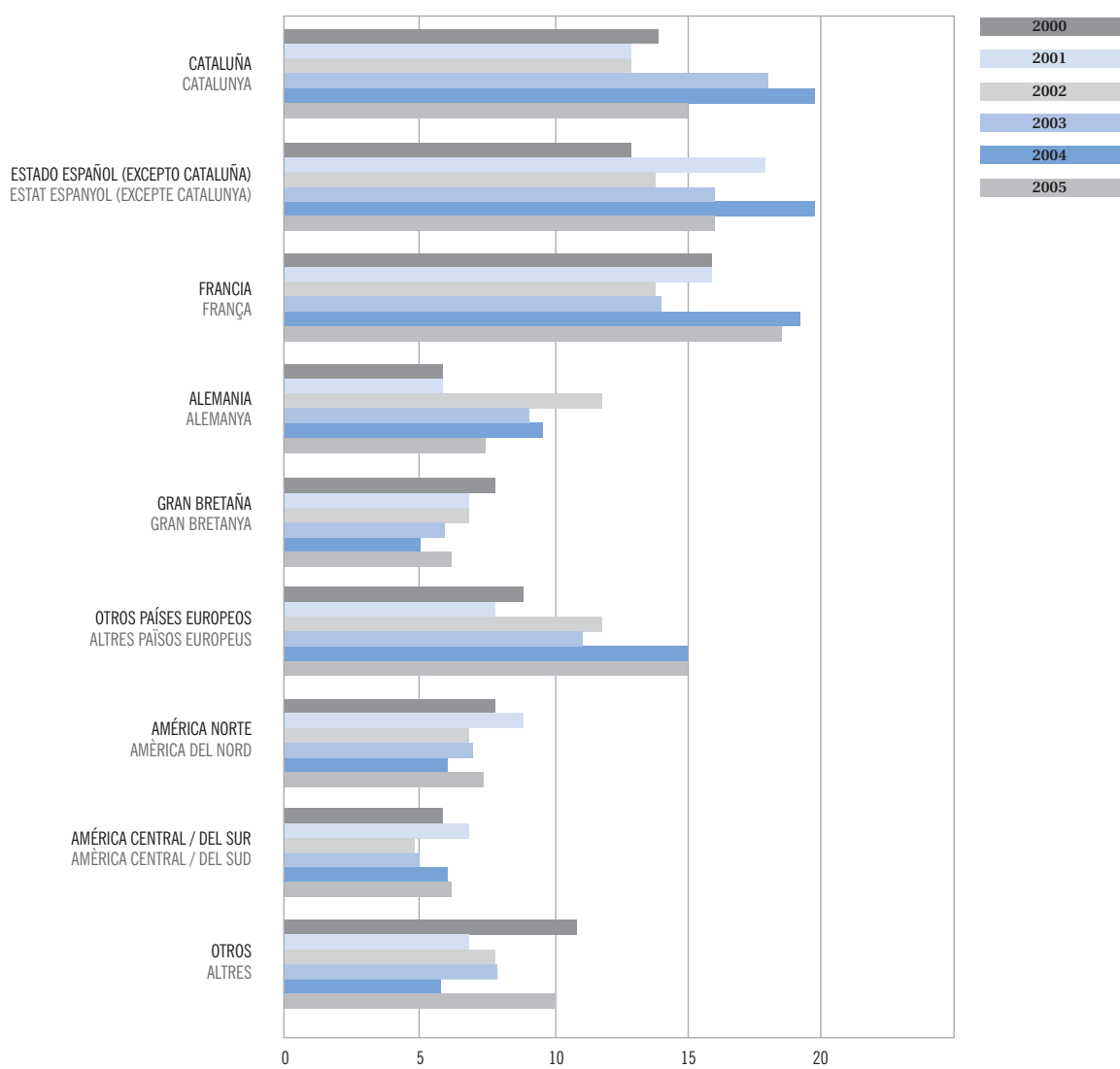
PROFESIÓN / PROFESSIÓ

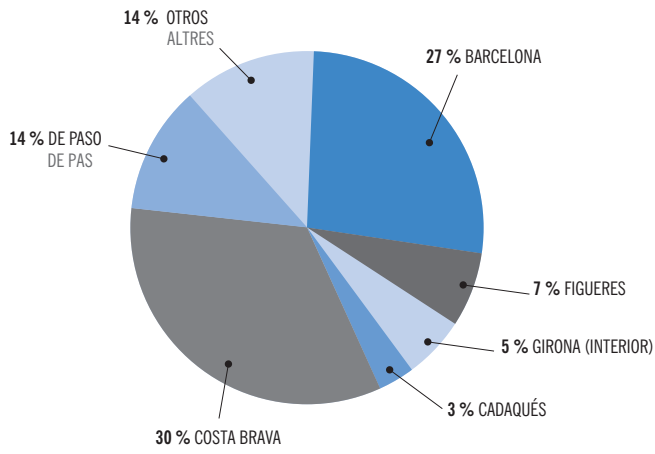
IDIOMA UTILIZADO / IDIOMA UTILITZAT

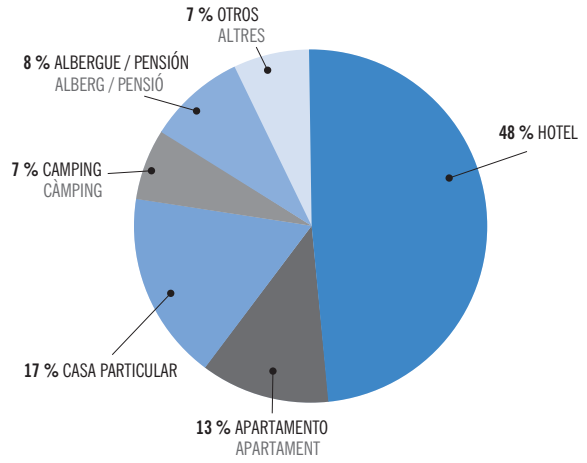
PROCEDENCIA / PROCEDÈNCIA

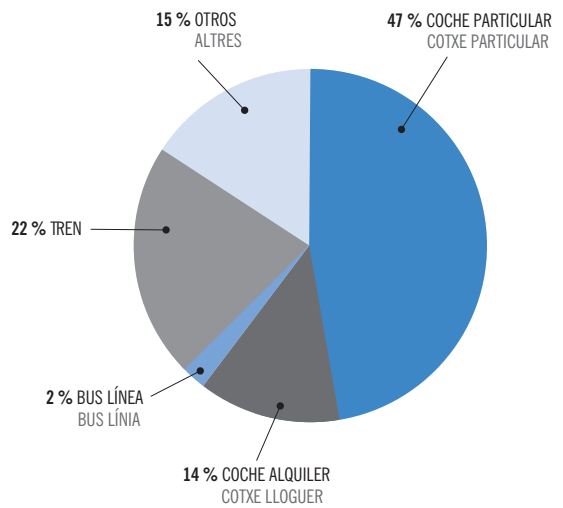
ALOJAMIENTO (LOCALIDAD)
ALLOTJAMENT (LOCALITAT)

ALOJAMIENTO (ESTABLECIMIENTO)
ALLOTJAMENT (ESTABLIMENT)

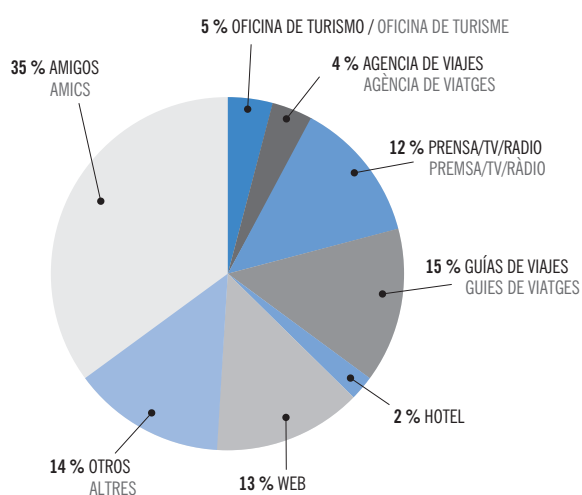

TRANSPORTE / TRANSPORT

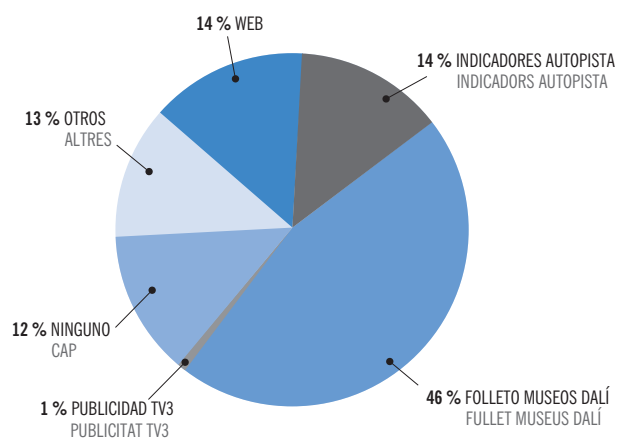

DIFUSIÓN DIFUSIÓ

ELEMENTOS DE DIFUSIÓN 1
ELEMENTS DE DIFUSIÓ 1

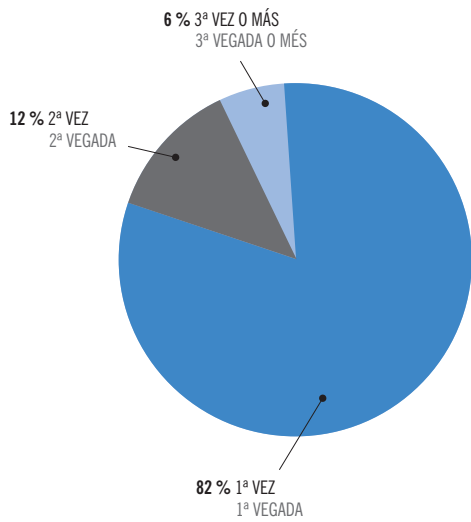

ELEMENTOS DE DIFUSIÓN 2 (¿CUÁL DE ESTOS ELEMENTOS HA VISTO?)
ELEMENTS DE DIFUSIÓ 2 (QUIN D'AQUESTS ELEMENTS HA VIST?)

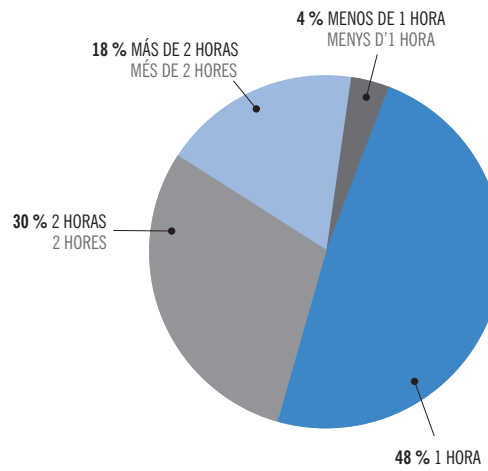

FRECUENCIA Y DURACIÓN DE LA VISITA FREQUÈNCIA I DURADA DE LA VISITA

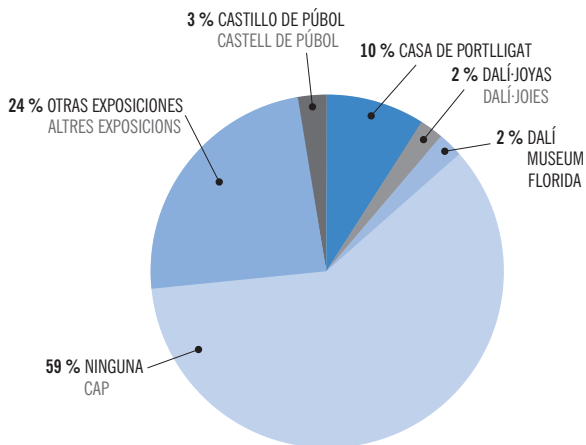
VISITA EL MUSEO POR...
VISITA EL MUSEU PER...

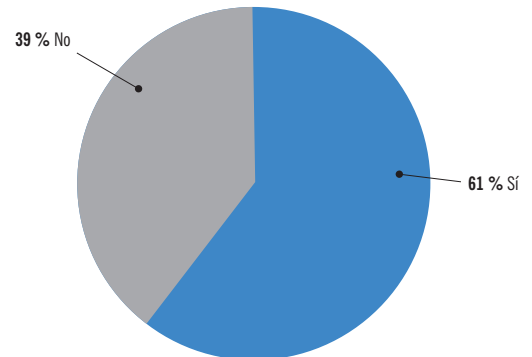
TIEMPO DEDICADO A LA VISITA
TEMPS DEDICAT A LA VISITA

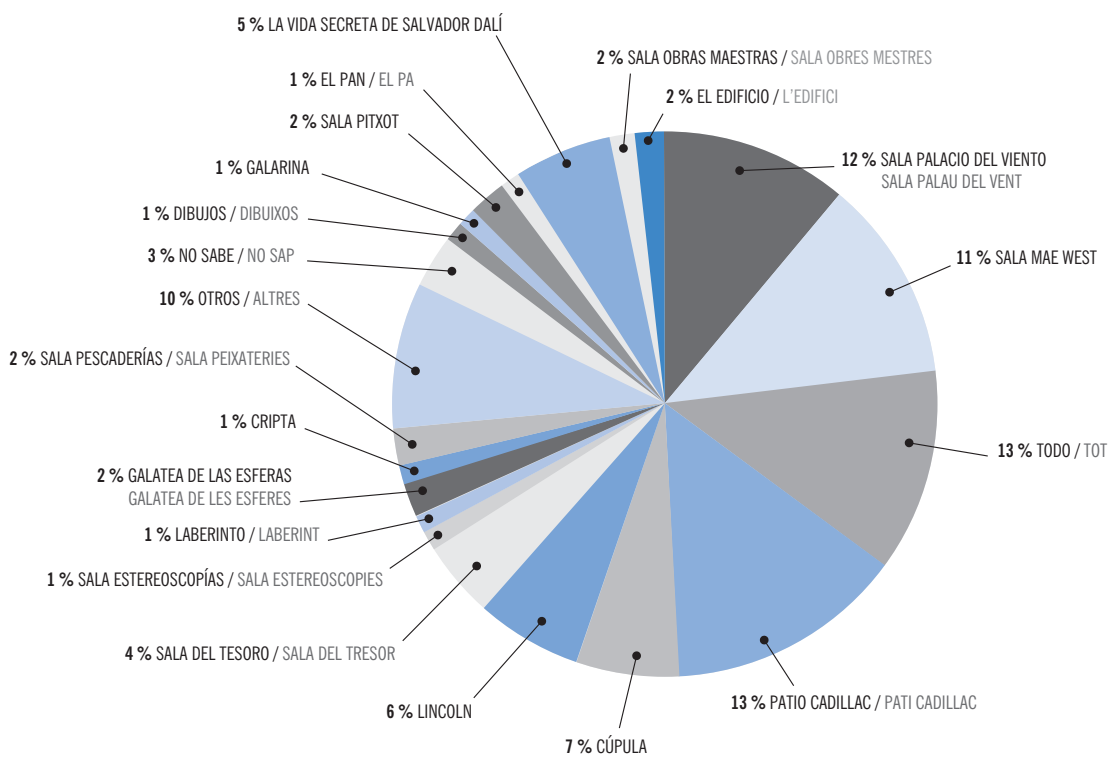
OTRAS VISITAS RELACIONADAS CON DALÍ
ALTRES VISITES RELACIONADES AMB DALÍ

¿HA VISITADO O PIENSA VISITAR FIGUERES?
HA VISITAT O PENSA VISITAR FIGUERES?

OBRA, SALA, INSTALACIÓN QUE DESTACARÍA
OBRA, SALA, INSTAL·LACIÓ QUE DESTACARIA

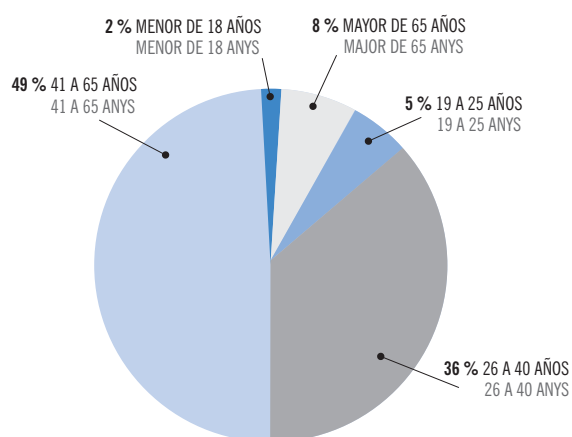
CASA-MUSEO CASTILLO GALA DALÍ, PÚBOL

CASA-MUSEU CASTELL GALA DALÍ, PÚBOL

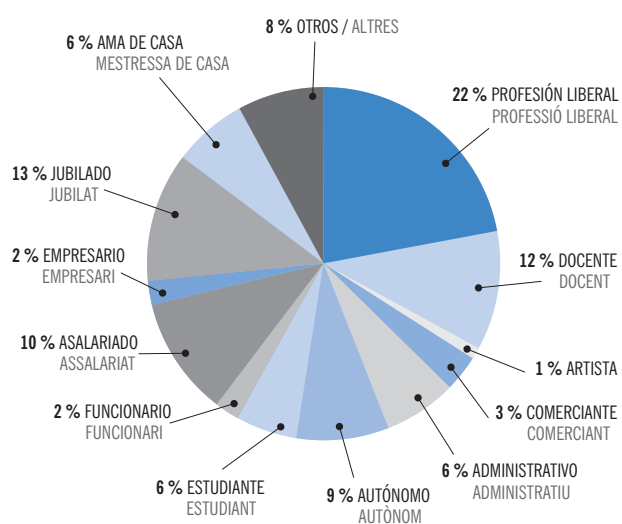
Perfil del visitante

Perfil del visitant

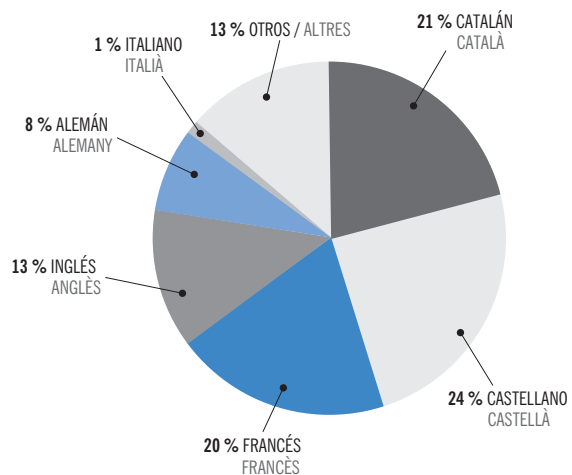
EDAD / EDAT

PROFESIÓN / PROFESSIÓ

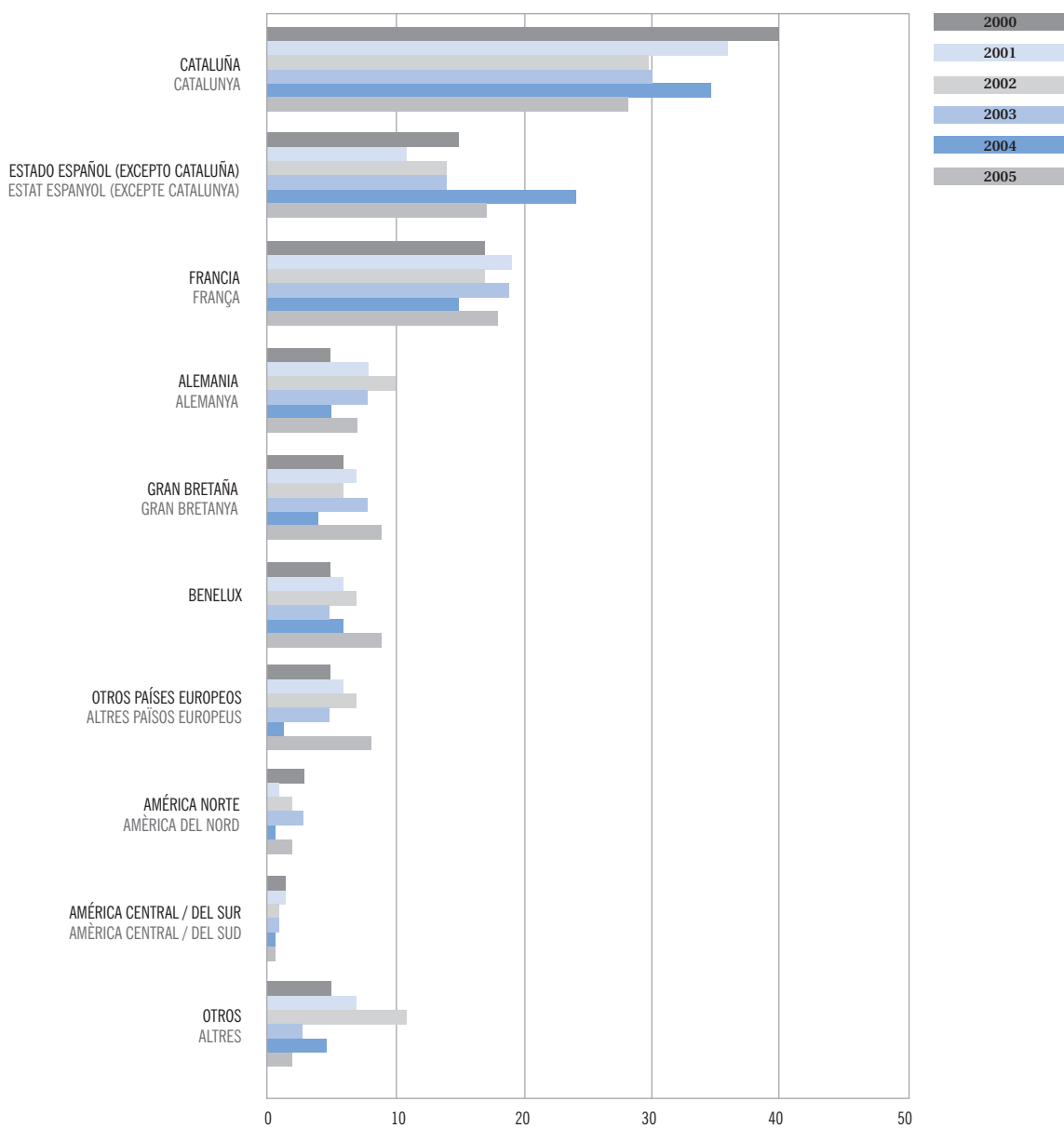

IDIOMA UTILIZADO / IDIOMA UTILITZAT

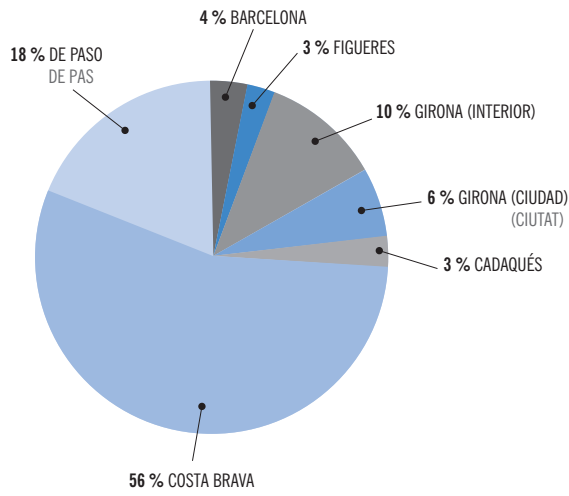

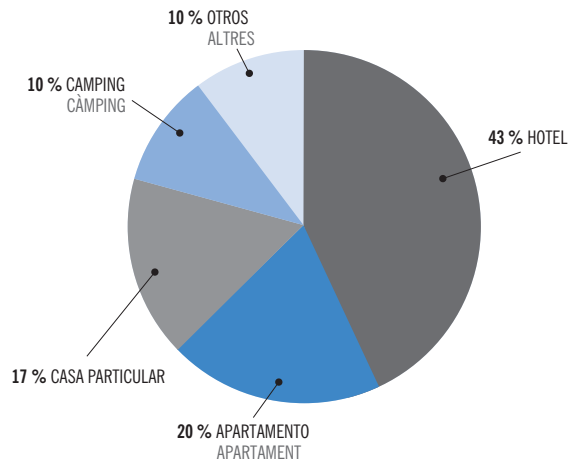
PROCEDENCIA / PROCEDÈNCIA

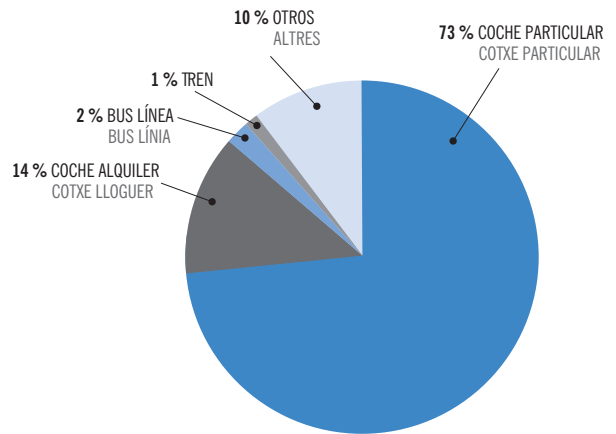
ALOJAMIENTO (LOCALIDAD)
ALLOTJAMENT (LOCALITAT)

ALOJAMIENTO (ESTABLECIMIENTO)
ALLOTJAMENT (ESTABLIMENT)

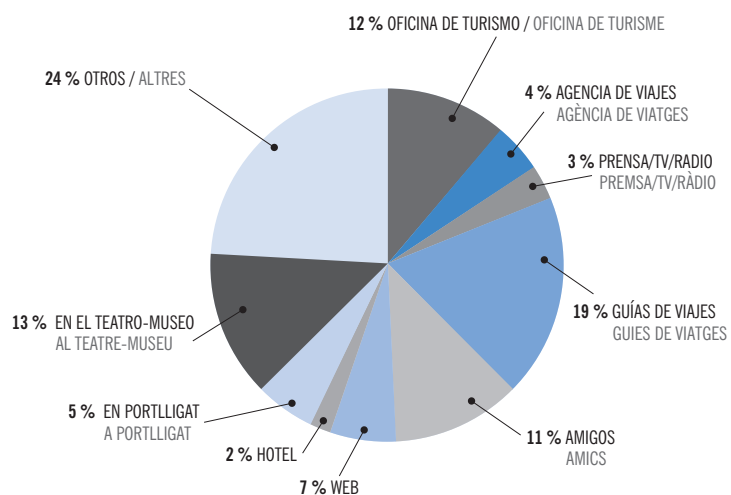

TRANSPORTE / TRANSPORT

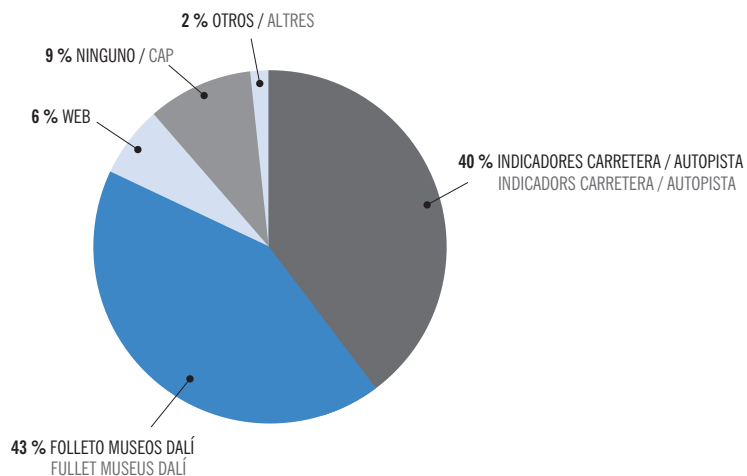

DIFUSIÓN DIFUSIÓ

ELEMENTOS DE DIFUSIÓN 1 ELEMENTS DE DIFUSIÓ 1

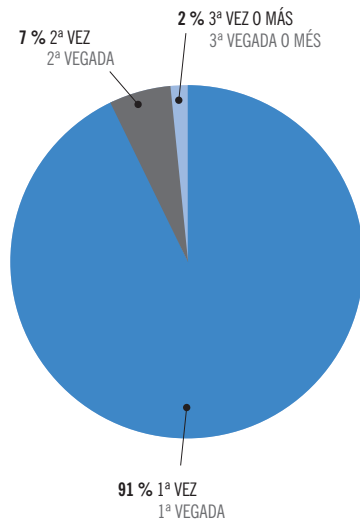

ELEMENTOS DE DIFUSIÓN 2 (¿CUÁL DE ESTOS ELEMENTOS HA VISTO?) ELEMENTS DE DIFUSIÓ 2 (QUIN D'AQUESTS ELEMENTS HA VIST?)

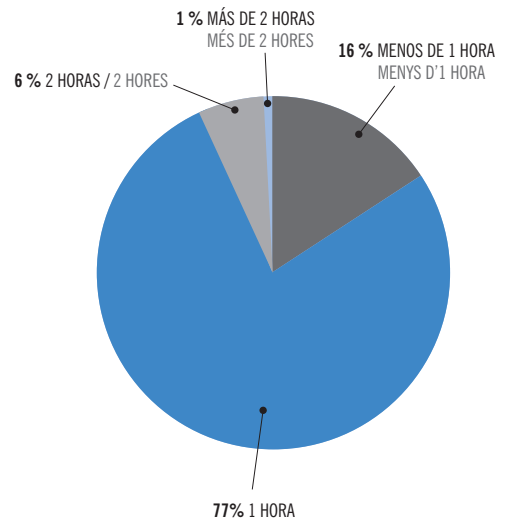

FRECUENCIA Y DURACIÓN DE LA VISITA FREQUÈNCIA I DURADA DE LA VISITA

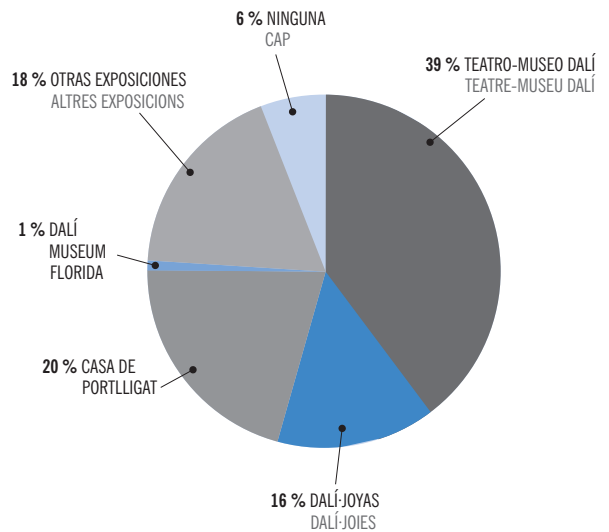
VISITA EL MUSEO POR...
VISITA EL MUSEU PER...

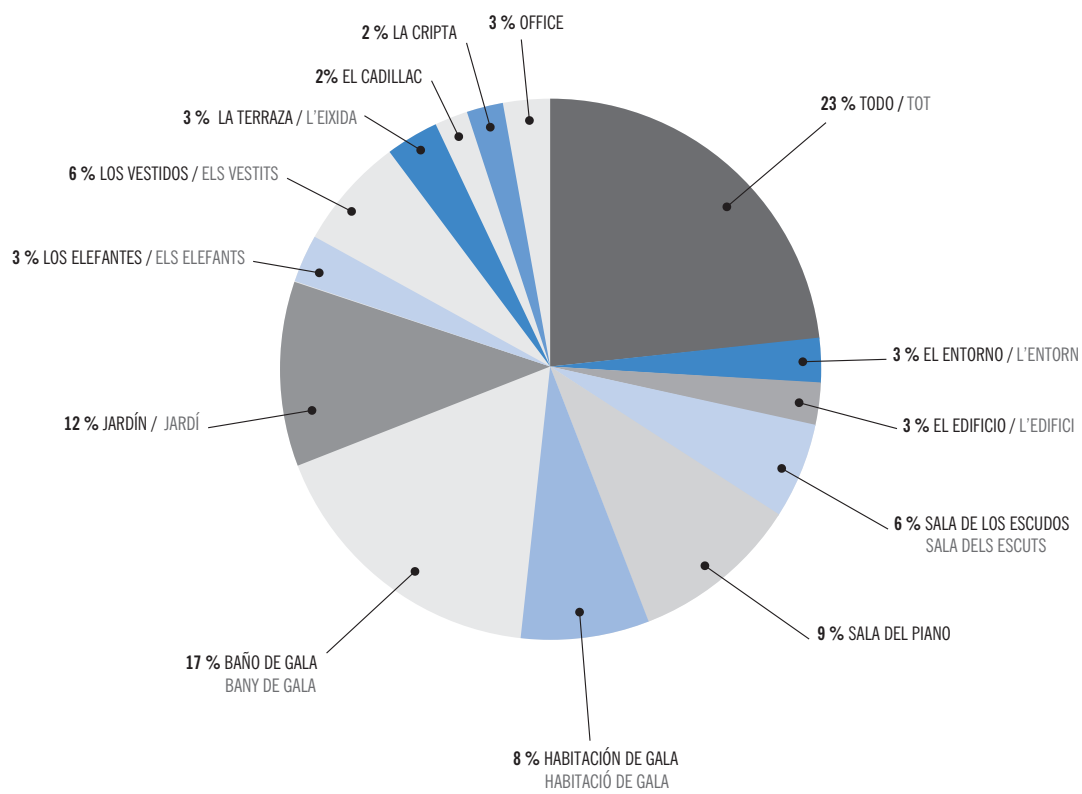
TIEMPO DEDICADO A LA VISITA
TEMPS DEDICAT A LA VISITA

OTRAS VISITAS RELACIONADAS CON DALÍ
ALTRES VISITES RELACIONADES AMB DALÍ

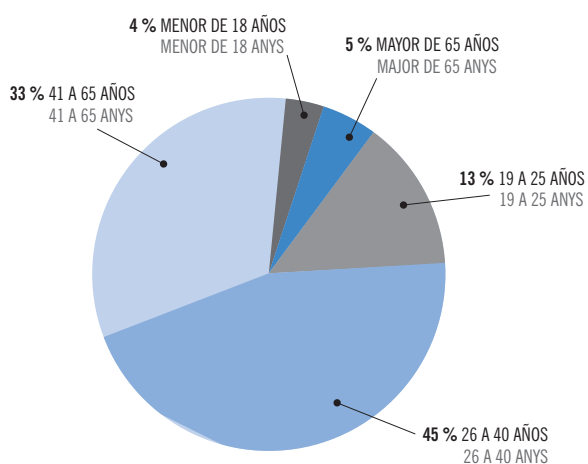

OBRA, SALA, INSTALACIÓN QUE DESTACARÍA
OBRA, SALA, INSTAL·LACIÓ QUE DESTACARIA

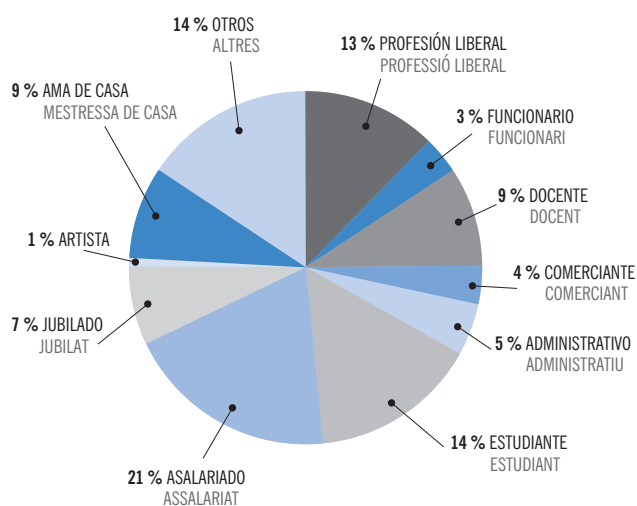

Perfil del visitante
 Perfil del visitant

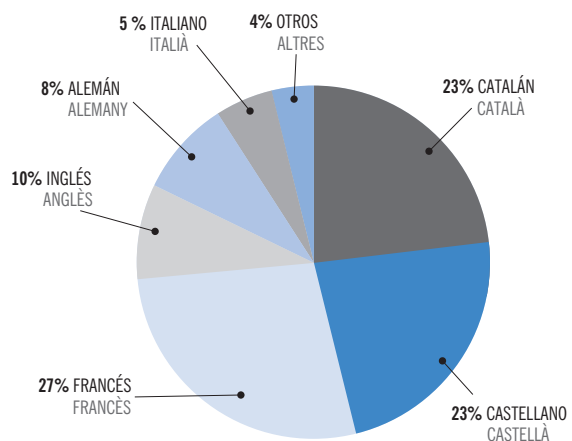
EDAD / EDAT

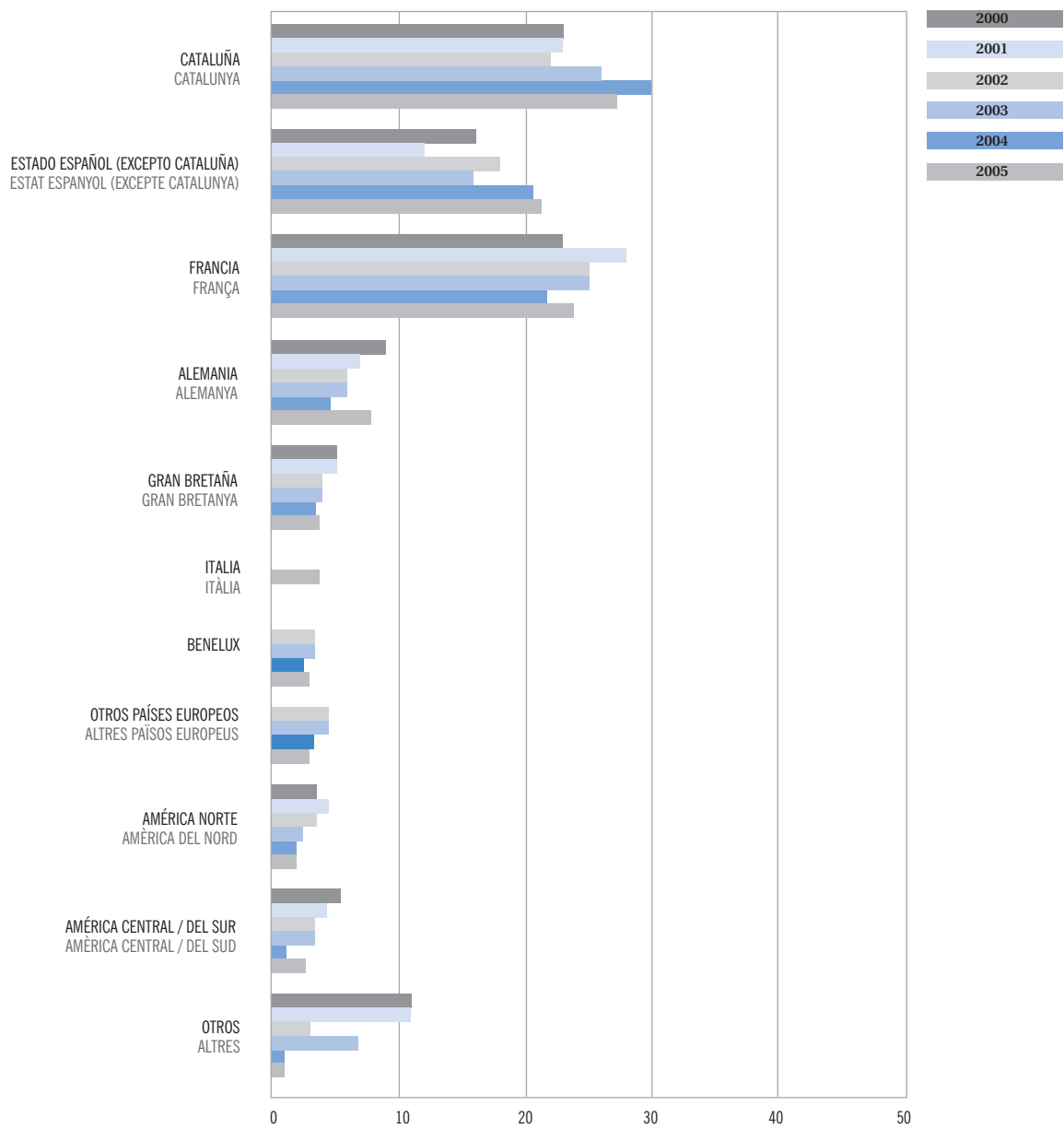
PROFESIÓN / PROFESSIÓ

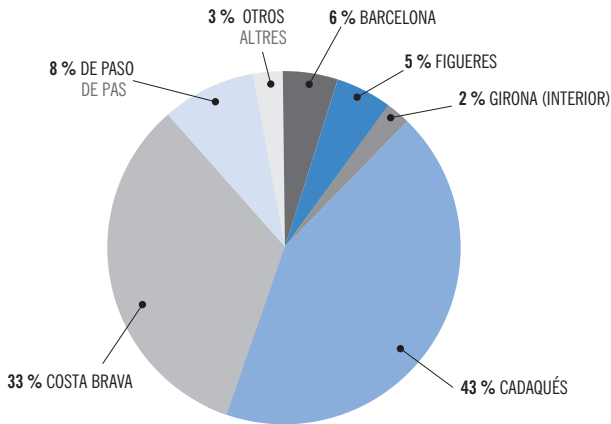
IDIOMA UTILIZADO / IDIOMA UTILITZAT

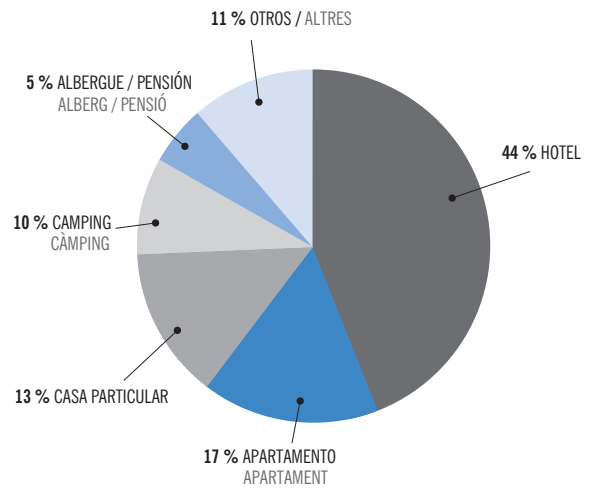
PROCEDENCIA / PROCEDÈNCIA

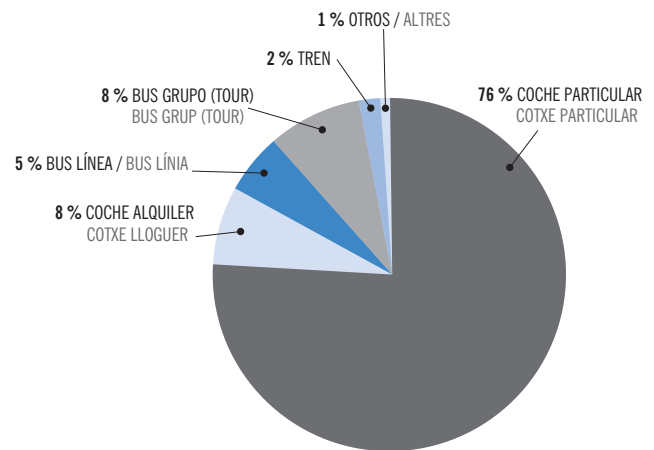
**ALOJAMIENTO (LOCALIDAD)
ALLOTJAMENT (LOCALITAT)**

**ALOJAMIENTO (ESTABLECIMIENTO)
ALLOTJAMENT (ESTABLIMENT)**

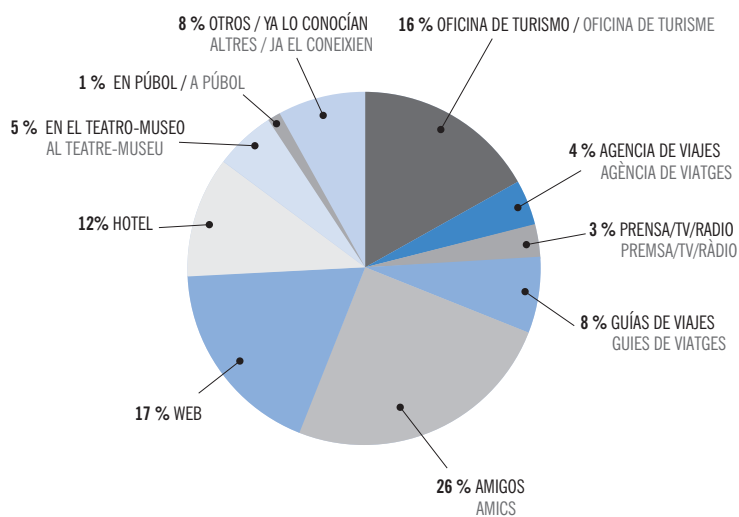
TRANSPORTE / TRANSPORT

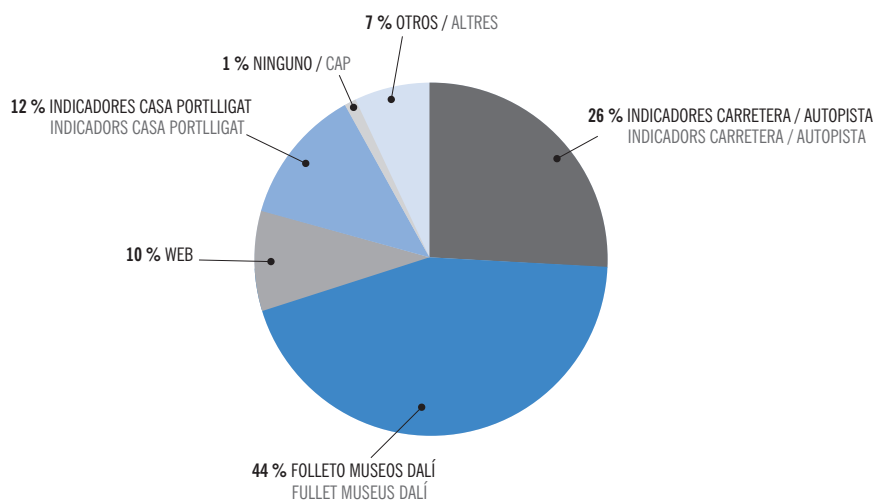

DIFUSIÓN DIFUSIÓ

ELEMENTOS DE DIFUSIÓN 1 ELEMENTS DE DIFUSIÓ 1

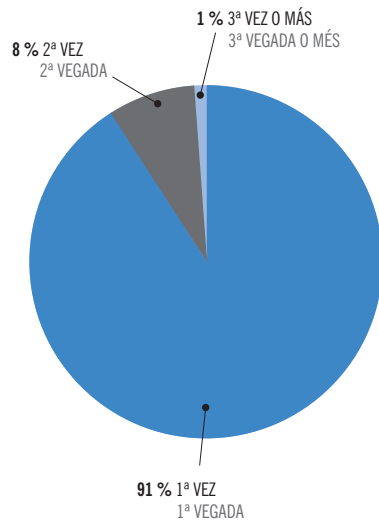

ELEMENTOS DE DIFUSIÓN 2 (¿CUÁL DE ESTOS ELEMENTOS HA VISTO?) ELEMENTS DE DIFUSIÓ 2 (QUIN D'AQUESTS ELEMENTS HA VIST?)

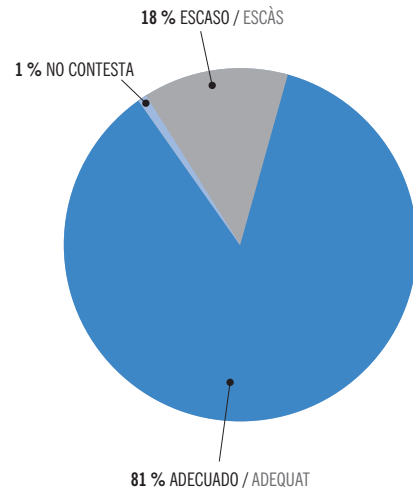

FRECUENCIA Y DURACIÓN DE LA VISITA FREQUÈNCIA I DURADA DE LA VISITA

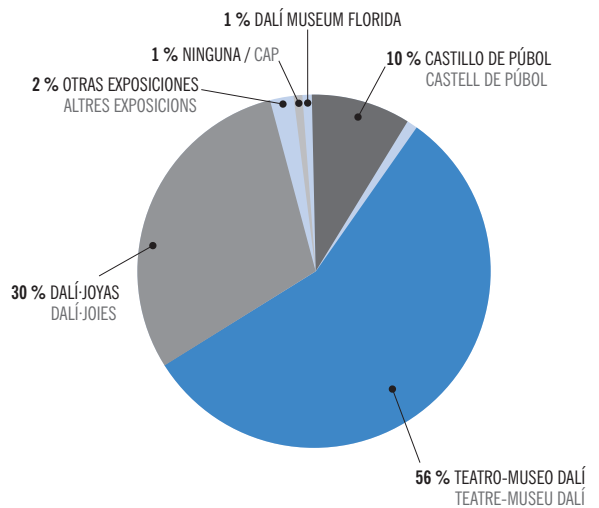
VISITA EL MUSEO POR...
VISITA EL MUSEU PER...

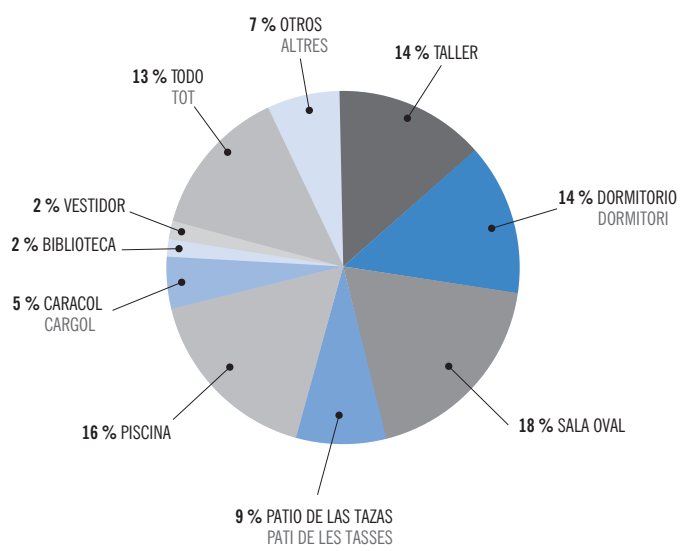
VALORACIÓN DEL TIEMPO PROGRAMADO DE VISITA
VALORACIÓ DEL TEMPS PROGRAMAT DE VISITA

OTRAS VISITAS RELACIONADAS CON DALÍ
ALTRES VISITES RELACIONADES AMB DALÍ

OBRA, SALA, INSTALACIÓN QUE DESTACARÍA
OBRA, SALA, INSTALACIÓ QUE DESTACARIA

A close-up photograph of lavender flowers in bloom, with green, feathery foliage in the background. The flowers are light purple and have a textured, spiky appearance. The foliage is a vibrant green and has a delicate, fern-like structure.

B | INFORME DE GESTIÓN ECONÓMICA
INFORME DE GESTIÓ ECONÒMICA

ACTIVIDAD DE LA FUNDACIÓN

La Fundación tiene por objeto «promocionar, fomentar, divulgar, prestigiar, proteger y defender, en el territorio del Estado español y en el de cualquier otro Estado, la obra artística, cultural e intelectual del pintor español Salvador Dalí Domènech, sus bienes y derechos de cualquier naturaleza; su experiencia vital, su pensamiento y sus inquietudes, proyectos e ideas y obras artísticas, intelectuales y culturales; su memoria y el reconocimiento universal de su genial aportación a las bellas artes, a la cultura y al pensamiento contemporáneo» (art. 4 de los Estatutos).

Para cumplir estos objetivos, la Fundación ha realizado las actividades descritas a lo largo de esta memoria.

BASES DE PRESENTACIÓN DE LAS CUENTAS ANUALES

Las cuentas anuales se han preparado a partir de los registros contables de la Fundación, habiéndose aplicado las disposiciones legales vigentes en materia contable, al objeto de mostrar la imagen fiel del patrimonio, la situación financiera y los resultados de las operaciones.

Las cuentas anuales adjuntas se han formulado aplicando los principios contables establecidos en el Código de Comercio, el Plan General de Contabilidad aprobado por Real Decreto 1.643/1990, de 20 de diciembre, y las Normas de adaptación del Plan General de Contabilidad a las entidades sin fines lucrativos aprobadas por Real Decreto 776/1998, de 30 de abril.

De acuerdo con la legislación mercantil, se presentan a efectos comparativos, para cada una de las partidas del balance, de la cuenta de resultados y del cuadro de financiación, además de las cifras del ejercicio, las correspondientes al ejercicio anterior.

El balance oficial presentado, apartado «Balance sin actualización del valor del patrimonio artístico», contabiliza el patrimonio artístico en función de su precio de adquisición. Con ello se aplica la interpretación efectuada por el Protectorado de Fundaciones de la Norma sexta de valoración de la quinta parte del citado Real Decreto (Resolución de 21 de abril de 2003).

Junto al balance oficial se presenta otro de carácter informativo —apartado «Balance con actualización del valor del patrimonio artístico»— en el que se contabiliza el patrimonio artístico de la Fundación en función de su valor de mercado. Gracias a este criterio de valor, el balance informativo presentado expresa la imagen fiel del patrimonio de nuestra entidad, tal como exigen las disposiciones contenidas en la primera parte (Principios contables) y en la cuarta parte (Contenido de la memoria) del Real Decreto 776/1998, por el que se aprueban las Normas de adaptación del Plan General de Contabilidad a las entidades sin fines lucrativos y las Normas de información presupuestaria de estas entidades.

EXCEDENTE DEL EJERCICIO

La Dirección propondrá a la Junta Ordinaria del Patronato la aprobación de la aplicación del excedente que, expresado en euros, se detalla a continuación:

Base de reparto:	
Excedente positivo del ejercicio	2.978.069,01
Aplicación:	
A reservas voluntarias	2.978.069,01

ACTIVITAT DE LA FUNDACIÓ

La Fundació té per objecte «promocionar, fomentar, divulgar, prestigiar, protegir i defensar en el territori de l'Estat espanyol i en el de qualsevol altre estat l'obra artística, cultural i intel·lectual del pintor espanyol Salvador Dalí Domènech, els seus béns i drets de qualsevol naturalesa; la seva experiència vital, el seu pensament i les seves inquietuds, projectes, idees i obres artístiques, intel·lectuals i culturals; la seva memòria i el reconeixement universal de la seva genial aportació a les belles arts, a la cultura i al pensament contemporani» (art. 4 dels estatuts).

Per complir aquests objectius, la Fundació ha realitzat les activitats que es descriuen en aquesta Memòria.

BASES DE PRESENTACIÓ DELS COMPTES ANUALS

Els comptes anuals s'han preparat a partir dels registres comptables de la Fundació, tot aplicant les disposicions legals vigents en matèria comptable, a fi i efecte de mostrar la imatge fidel del patrimoni, la situació financera i els resultats de les operacions.

Els comptes anuals adjunts s'han obtingut aplicant els principis comptables establerts al Codi de comerç, al Pla general de comptabilitat aprovat per Reial decret 1.643/1990, de 20 de desembre, i a les Normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives aprovades per Reial decret 776/1998, de 30 d'abril.

D'acord amb la legislació mercantil, es presenten a efectes comparatius, per a cadascuna de les partides del balanç, del compte de resultats i del quadre de finançament, a més de les xifres de l'exercici, les corresponents a l'exercici anterior.

El balanç oficial presentat, apartat «Balanç sense actualització del valor del patrimoni artístic», comptabilitza el patrimoni artístic en funció del seu preu d'adquisició. D'aquesta manera s'aplica la interpretació efectuada pel Protectorat de Fundacions de la norma 6a de valoració de la cinquena part del Reial decret esmentat (Resolució de 21 d'abril de 2003).

Juntament amb el balanç oficial se'n presenta un altre de caràcter informatiu —apartat «Balanç amb actualització del valor del patrimoni artístic»— en el qual es comptabilitza el patrimoni artístic de la Fundació segons el seu valor de mercat. Gràcies a aquest criteri de valor, el balanç informatiu presentat expressa la imatge fidel del patrimoni de la nostra entitat, tal com exigeixen les disposicions contingudes en la primera part (Principis comptables) i en la quarta part (Contingut de la memòria) del Reial decret 776/1998, pel qual s'aproven les Normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i les Normes d'informació pressupostària d'aquestes entitats.

EXCEDENT DE L'EXERCICI

La Direcció proposarà a la junta ordinària del Patronat l'aprovació de l'aplicació de l'excedent que, expressat en euros, es detalla a continuació:

Base de repartiment:	
Excedent positiu de l'exercici	2.978.069,01
Aplicació:	
A reserves voluntàries	2.978.069,01

Los principios y criterios de contabilidad más significativos aplicados en la preparación de las cuentas anuales son los siguientes:

Inmovilizaciones inmateriales

Gastos de investigación y desarrollo, y concesiones, patentes, licencias, marcas y similares: se valoran a precio de adquisición o producción, amortizándose sistemáticamente en un plazo no superior a cinco años.

Aplicaciones informáticas: se valoran a su precio de adquisición o producción, y se amortizan sistemáticamente en un plazo no superior a cinco años.

Bienes del patrimonio histórico

En el balance sin actualización del valor del patrimonio artístico, se valoran a su precio de adquisición.

En el balance con actualización del valor de patrimonio artístico, figuran las revalorizaciones realizadas en los ejercicios 1996, 2000 y 2002 de la totalidad de las obras de arte que constituyeron la aportación inicial del Fundador y de las donaciones y adquisiciones de obras de arte posteriores, por valor de 40.825, 8.347 y 89.791 miles de euros, respectivamente. Estas revalorizaciones se realizaron con la finalidad de reflejar el patrimonio artístico de la Fundación en función de su valor de mercado.

Inmovilizaciones materiales

El inmovilizado material está registrado al coste de adquisición. Las reparaciones que no suponen una ampliación de la vida útil y los gastos de mantenimiento son cargados directamente en la cuenta de resultados. Los costes de ampliación o mejora que dan lugar a una mayor duración del bien son capitalizados como mayor valor del mismo. La dotación anual a la amortización se calcula mediante la aplicación del método lineal, de acuerdo con los siguientes porcentajes anuales:

	2004	2005
Construcciones	3-4%	3-4%
Instalaciones técnicas y maquinaria	5-10%	5-10%
Otras instalaciones, utillaje y mobiliario	5-12%	5-12%
Otro inmovilizado	20%	20%

Inmovilizaciones financieras

Los valores negociables de renta fija o variable se valoran por su precio de adquisición a la suscripción o compra.

Los valores negociables admitidos a cotización en un mercado secundario organizado se contabilizan por el precio de adquisición o el valor de mercado, si éste fuera inferior a aquél, dotándose las provisiones necesarias para reflejar la depreciación experimentada.

La participación en DAS se contabiliza por el precio de adquisición y la participación en DEMART B.V. se registra por un valor simbólico, por haberse recibido sin contraprestación económica.

Existencias

Las existencias se presentan valoradas a su precio de coste o al valor neto de realización, si éste fuera inferior a aquél, dotándose las provisiones necesarias con cargo a los resultados del ejercicio.

Subvenciones, aportaciones, donaciones y legados de capital / Aportaciones de bienes amortizables

Las subvenciones, aportaciones, donaciones y legados de capital no reintegrables (aportaciones de bienes amortizables) se valoran por el importe concedido y se imputan a resultados en proporción a la depreciación de los activos financiados por tales subvenciones, aportaciones, donaciones o legados.

Els principis i criteris de comptabilitat més significatius aplicats en la preparació dels comptes anuals són els següents:

Immobilitzacions immaterials

Despeses de recerca i desenvolupament i concessions, patents, llicències, marques i similars: es valoren al preu d'adquisició o producció, i s'amortitzen sistemàticament en un termini no superior a cinc anys.

Aplicacions informàtiques: es valoren al seu preu d'adquisició o producció, i s'amortitzen sistemàticament en un termini no superior a cinc anys.

Béns del patrimoni històric

Al balanç sense actualització del valor del patrimoni artístic es valoren al seu preu d'adquisició.

Al balanç amb actualització del valor del patrimoni artístic, figuren les revaloracions realitzades en els exercicis 1996, 2000 i 2002 de la totalitat de les obres d'art que van constituir l'aportació inicial del Fundador i de les donacions i adquisicions d'obres d'art posteriors, per valor de 40.825, 8.347 i 89.791 milers d'euros, respectivament. Aquestes revaloracions es van realitzar amb la finalitat de reflectir el patrimoni artístic de la Fundació en funció del seu valor de mercat.

Immobilitzacions materials

L'immobilitzat material està registrat al cost d'adquisició. Les reparacions que no suposen una ampliació de la vida útil i les despeses de manteniment es carreguen directament al compte de resultats. Els costos d'ampliació o millora que donen lloc a una durada més prolongada del bé es capitalitzen com a valor més gran d'aquest bé. La dotació anual a l'amortització es calcula mitjançant l'aplicació del mètode lineal, d'acord amb els percentatges anuals següents:

	2004	2005
Construccions	3-4%	3-4%
Instal·lacions tècniques i maquinària	5-10%	5-10%
Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	5-12%	5-12%
Altre immobilitzat	20%	20%

Immobilitzacions financeres

Els valors negociables de renda fixa o variable es valoren pel seu preu d'adquisició en el moment de la subscripció o compra.

Els valors negociables admesos a cotització en un mercat secundari organitzat es comptabilitzen pel preu d'adquisició o el valor de mercat, si aquest darrer és inferior al primer, dotant les provisions necessàries per reflectir la depreciaió experimentada.

La participació a DAS es comptabilitza pel preu d'adquisició i la participació en DEMART B.V. es registra per un valor simbòlic, per haver-se rebut sense contraprestació econòmica.

Existències

Les existències es presenten valorades al seu preu de cost o al valor net de realització, si aquest darrer és inferior al primer, dotant les provisions necessàries amb càrrec als resultats de l'exercici.

Subvencions, aportacions, donacions i llegats de capital/Aportacions de béns amortitzables

Les subvencions, aportacions, donacions i llegats de capital no reintegrables (aportacions de béns amortitzables) es valoren per l'import concedit i s'imputen a resultats en proporció a la depreciaió dels actius finançats per les dites subvencions, aportacions, donacions o llegats.

En caso de activos no depreciables, la subvención, donación o legado se imputa al resultado del ejercicio en el momento en que se produce la enajenación o baja de los mismos.

Deudas no comerciales

Figuran por su valor de obtención. La diferencia entre dicho valor y la cantidad reembolsada se imputa anualmente a resultados de acuerdo con un criterio financiero.

Clientes, proveedores, deudores y acreedores de tráfico

Las correcciones valorativas se incorporan dotando contra los resultados las provisiones necesarias en función del riesgo que presenten las posibles insolvencias con respecto al cobro o recuperación de los activos de que se trate.

Clasificación de las deudas

Las deudas con vencimiento inferior a doce meses se clasifican en cuentas a corto plazo, considerándose como largo plazo las que superen dicho marco temporal.

Impuesto sobre Sociedades

La Fundación cumple los requisitos para acogerse a los beneficios fiscales que prevé la Ley 49/2002, de 23 de diciembre, de Régimen Fiscal de las

Entidades sin Fines Lucrativos y de los Incentivos Fiscales al Mecenazgo.

La totalidad de las rentas de la Fundación están exentas del Impuesto sobre Sociedades, ya que las rentas obtenidas se corresponden con las actividades exentas descritas en los puntos 1.a, 1.c y 2 del artículo 6 y en los puntos 4, 8, 9 y 11 del artículo 7 de la Ley 49/2002, de 23 de diciembre, de Régimen Fiscal de las Entidades sin Fines Lucrativos y de los Incentivos Fiscales al Mecenazgo.

Ingresos y gastos

Los ingresos y gastos se imputan en función del principio del devengo, es decir, cuando se produce la corriente real de los bienes y servicios que los mismos representan, con independencia del momento en que se produce la corriente monetaria o financiera derivada de ellos. No obstante, siguiendo el principio de prudencia, la Fundación únicamente contabiliza, como regla general, los beneficios realizados, en tanto que las pérdidas y riesgos previsibles, aun los eventuales, se contabilizan tan pronto son conocidos.

INMOVILIZACIONES INMATERIALES

La composición y evolución de estas cuentas en el transcurso del ejercicio corresponde al siguiente detalle, expresado en euros:

	2004	Altas	Bajas	2005
210 Gastos de investigación y desarrollo	20.304,59	0,00	0,00	20.304,59
211/212 Propiedad intel. e indus. y concesiones	5.212.683,82	194.297,37	0,00	5.406.981,19
215 Aplicaciones informáticas	532.656,11	96.922,00	0,00	629.578,11
281 Amortizaciones	(1.901.015,70)	(1.133.476,30)	0,00	(3.034.492,00)
Total Inmovilizado inmaterial neto	3.864.628,82			3.022.371,89

203 En el cas dels actius no depreciables, la subvenció, aportació, donació o llegat s'imputa al resultat de l'exercici en el moment en què es produeix l'alienació o baixa.

Deutes no comercials

Figuren registrats pel seu valor d'obtenció. La diferència entre aquest valor i la quantitat reemborsada s'imputa anualment a resultats d'acord amb un criteri financer.

Clients, proveïdors, deutors i creditors de tràfic

Les correccions valoratives s'incorporen dotant contra els resultats les provisions necessàries en funció del risc que presenten les possibles insolvències respecte al cobrament o la recuperació dels actius de què es tracti.

Classificació dels deutes

Els deutes amb un venciment inferior a dotze mesos es classifiquen en comptes a curt termini, i es consideren de llarg termini els que superin el dit marc temporal.

Impost sobre societats

La Fundació compleix els requisits per acollir-se als beneficis fiscals que preveu la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.

La totalitat de les rendes de la Fundació estan exemptes de l'impost sobre societats, ja que les rendes obtingudes es corresponen amb les activitats exemptes descrites als punts 1.a, 1.c i 2 de l'article 6 i als punts 4, 8, 9 i 11 de l'article 7 de la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.

Ingressos i despeses

Els ingressos i despeses s'imputen en funció del principi de meritació, és a dir, quan es produeix el corrent real dels béns i serveis que representen, amb independència del moment en què es produeix el corrent monetari o financer que se'n deriva. Això no obstant, i seguint el principi de prudència, la Fundació únicament comptabilitza, per regla general, els beneficis realitzats, mentre que les pèrdues i riscos previsibles, fins i tot els eventuals, es comptabilitzen tan bon punt són coneguts.

IMMOBILITZACIONS IMMATERIALS

La composició i evolució d'aquests comptes en el decurs de l'exercici correspon al detall següent, expressat en euros:

	2004	Altes	Baixes	2005
210 Despeses de recerca i desenvolupament	20.304,59	0,00	0,00	20.304,59
211/212 Propietat intel. i indus. i concessions	5.212.683,82	194.297,37	0,00	5.406.981,19
215 Aplicacions informàtiques	532.656,11	96.922,00	0,00	629.578,11
281 Amortitzacions	(1.901.015,70)	(1.133.476,30)	0,00	(3.034.492,00)
Total Immobilitzat immaterial net	3.864.628,82			3.022.371,89

BIENES DEL PATRIMONIO HISTÓRICO

La composición y evolución de estas cuentas en el transcurso del ejercicio corresponde al siguiente detalle, expresado en euros:

	2004	Altas	Bajas	2005
231/233 Obras de arte y documentación bibliográfica	47.209.131,56	3.297.013,82	(9.274,47)	50.496.870,91
Total bienes del patrimonio histórico / Obras de arte y documentación bibliográfica	47.209.131,56			50.496.870,91

En el balance con actualización del valor del patrimonio artístico figuran las revalorizaciones realizadas en los ejercicios 1996, 2000 y 2002 de la totalidad de las obras de arte que constituyeron la aportación inicial del Fundador y de las donaciones y adquisiciones de obras de arte posteriores, por valor de 40.825, 8.347 y 89.791 miles de euros, respectivamente. Estas revalorizaciones se realizaron con la finalidad de reflejar el patrimonio artístico de la Fundación en función de su valor de mercado.

INMOVILIZACIONES MATERIALES

La composición y evolución de estas cuentas en el transcurso del ejercicio, expresada en euros, corresponde al siguiente detalle:

	2004	Altas	Bajas	2005
220/221 Terrenos y construcciones	2.348.974,30	0,00	0,00	2.348.974,30
222 Instal. Técnicas, maquinaria y proyectos	5.783.761,47	597.337,30	0,00	6.381.098,77
225 Otras instal., utillaje y mobiliario	1.129.697,12	65.221,77	(5.259,56)	1.189.659,33
226 Equipos informáticos y otro inmovilizado	366.594,17	65.624,22	0,00	432.218,39
282 Amortizaciones	(4.002.088,01)	(494.995,78)	3.241,84	(4.493.841,95)
Total Inmovilizado material neto	5.626.939,05			5.858.108,84

205 **BÉNS DEL PATRIMONI HISTÒRIC**

La composició i evolució d'aquests comptes en el decurs de l'exercici correspon al detall següent, expressat en euros:

	2004	Altes	Baixes	2005
231/233 Obres d'art i documentació bibliogràfica	47.209.131,56	3.297.013,82	(9.274,47)	50.496.870,91
Total béns del patrimoni històric / Obres d'art i documentació bibliogràfica	47.209.131,56			50.496.870,91

Al balanç amb actualització del valor del patrimoni artístic hi figuren les revaloracions realitzades en els exercicis 1996, 2000 i 2002 de la totalitat de les obres d'art que van constituir l'aportació inicial del Fundador i de les donacions i adquisicions d'obres d'art posteriors, per valor de 40.825, 8.347 i 89.791 milers d'euros, respectivament. Aquestes revaloracions es van practicar amb l'objectiu de reflectir el patrimoni artístic de la Fundació en funció del seu valor de mercat.

IMMOBILITZACIONS MATERIALS

La composició i evolució d'aquests comptes en el decurs de l'exercici, expressada en euros, correspon al detall següent:

	2004	Altes	Baixes	2005
220/221 Terrenys i construccions	2.348.974,30	0,00	0,00	2.348.974,30
222 Instal. Tècniques, maquinària i projectes	5.783.761,47	597.337,30	0,00	6.381.098,77
225 Altres instal., utilitatge i mobiliari	1.129.697,12	65.221,77	(5.259,56)	1.189.659,33
226 Equips informàtics i altre immobilitzat	366.594,17	65.624,22	0,00	432.218,39
282 Amortitzacions	(4.002.088,01)	(494.995,78)	3.241,84	(4.493.841,95)
Total Immobilitzat material net	5.626.939,05			5.858.108,84

El importe de los bienes completamente amortizados al cierre del ejercicio, expresado en euros, es el siguiente:

	2005
220/221 Terrenos y construcciones	107.762
222 Instal. Técnicas, maquinaria y proyectos	561.042
225 Otras instal., utillaje y mobiliario	391.336
226 Equipos informáticos y otro inmovilizado	209.912
Total bienes completamente amortizados	1.270.052

INVERSIONES FINANCIERAS

Los movimientos de las inmovilizaciones financieras habidos en el transcurso del ejercicio, expresados en euros, corresponden al siguiente detalle:

	2004	Altas	Bajas	Trasposos	2005
250 Participaciones en entidades del grupo / Inversiones financieras permanentes	204.345,12	0,00	0,00	0,00	204.345,12
260 Dep. y fianzas constituidos a largo plazo	83.045,49	2.400,00	(2.400,00)	(7.045,49)	76.000,00
Total Inmovilizado financiero	287.390,61				280.345,12

Los movimientos de las inversiones financieras temporales habidos en el transcurso del ejercicio, expresados en euros, corresponden al siguiente detalle:

	2004	Altas	Bajas	Trasposos	2005
534 Créditos a entidades del grupo	171.151,82	125.000,00	(75.213,52)	0,00	220.938,30
541 Cartera de valores a corto plazo	796.695,92	7.270.334,11	(8.067.030,03)	7.045,49	7.045,49
Total Inversiones financieras temporales	967.847,74				227.983,79

207 L'import dels béns completament amortitzats al tancament de l'exercici, expressat en euros, és el següent:

	2005
220/221 Terrenys i construccions	107.762
222 Instal. Tècniques, maquinària i projectes	561.042
225 Altres instl., utillatge i mobiliari	391.336
226 Equips informàtics i altre immobilitzat	209.912
Total béns completament amortitzats	1.270.052

INVERSIONS FINANCERES

Els moviments de les immobilitzacions financeres que han tingut lloc en el decurs de l'exercici, expressats en euros, corresponen al detall següent:

	2004	Altes	Baixes	Traspassos	2005
250 Participacions en entitats del grup / Inversions financeres permanents	204.345,12	0,00	0,00	0,00	204.345,12
260 Dip. i fiances constituïts a llarg termini	83.045,49	2.400,00	(2.400,00)	(7.045,49)	76.000,00
Total Immobilitzat financer	287.390,61				280.345,12

Els moviments de les inversions financeres temporals que han tingut lloc en el decurs de l'exercici, expressats en euros, corresponen al detall següent:

	2004	Altes	Baixes	Traspassos	2005
534 Crèdits a entitats del grup	171.151,82	125.000,00	(75.213,52)	0,00	220.938,30
541 Cartera de valors a curt termini	796.695,92	7.270.334,11	(8.067.030,03)	7.045,49	7.045,49
Total Inversions financeres temporals	967.847,74				227.983,79

El detalle de las entidades con participación de la Fundación es el siguiente:

208

	Valor libros	Fondos propios 2004	% partic.	Actividad
Distribucions d'Art Surrealista, S.A. Torre Galatea, Pujada del Castell, 28 17600 Figueres (Girona) NIF: A17064320	204.344,12	362.280,00	100%	Comercio minorista
Demart Pro Arte B.V. Frederick Roeskestraat, 123 1076 EE Amsterdam Holanda	1,00	(163.729,00)	100%	Explotación marcas

Atendiendo a lo establecido en el Acuerdo de 20 de noviembre de 2003 del Consejo de la Comisión Nacional del Mercado de Valores, por el que se aprueba el Código de conducta de las entidades sin ánimo de lucro para la realización de inversiones temporales, se informa de que la Fundación no ha realizado inversiones temporales durante el 2005 en valores mobiliarios e instrumentos financieros en el ámbito de supervisión de la Comisión Nacional del Mercado de Valores.

EXISTENCIAS

La composición de las existencias de la Fundación al cierre del ejercicio, expresada en euros, es la siguiente:

300 Existencias comerciales	1.315.888,67
390 Provisiones	(65.794,42)
Total	1.250.094,25

USUARIOS Y OTROS DEUDORES DE LA ACTIVIDAD PROPIA

La Fundación no mantiene saldos deudores con usuarios, patrocinadores o afiliados al cierre del ejercicio.

La evolución de los saldos procedentes de clientes y otros deudores de la actividad propia en el transcurso del ejercicio, expresada en euros, ha sido la siguiente:

	2004	Altas	Bajas	Traspasos	2005
430 Clientes	33.621,50	892.782,58	(905.383,08)	0,00	21.021,00
440/480 Otros deudores/ Deudores varios y gastos anticipados	236.455,31	12.348.693,40	(12.461.313,99)	0,00	123.834,72
Total	270.076,81				144.855,72

209 El detall de les entitats amb participació de la Fundació és el següent:

	Valor llibres	Fons propis 2004	% partic.	Activitat
Distribucions d'Art Surrealista, S.A. Torre Galatea, pujada del Castell, 28 17600 Figueres (Girona) NIF: A17064320	204.344,12	362.280,00	100%	Comerç minorista
Demart Pro Arte B.V. Frederick Roeskestraat, 123 1076 EE Amsterdam (Holanda)	1,00	(163.729,00)	100%	Explotació marques

En compliment del que estableix l'Acord de 20 de novembre de 2003 del Consell de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, pel qual s'aprova el Codi de conducta de les entitats sense ànim de lucre per a la realització d'inversions temporals, s'informa que durant el 2005 la Fundació no ha realitzat inversions temporals en valors mobiliaris i instruments financers en l'àmbit de supervisió de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

EXISTÈNCIES

La composició de les existències de la Fundació al tancament de l'exercici, expressada en euros, és la següent:

300 Existències comercials	1.315.888,67
390 Provisions	(65.794,42)
Total	1.250.094,25

USUARIS I ALTRES DEUTORS DE L'ACTIVITAT PRÒPIA

La Fundació no manté saldos deutors amb usuaris, patrocinadors o afiliats al tancament de l'exercici.

L'evolució dels saldos procedents de clients i altres deutors de l'activitat pròpia en el decurs de l'exercici, expressada en euros, ha estat la següent:

	2004	Altes	Baixes	Traspassos	2005
430 Clients	33.621,50	892.782,58	(905.383,08)	0,00	21.021,00
440/480 Altres deutors/ Deutors diversos i despeses anticipades	236.455,31	12.348.693,40	(12.461.313,99)	0,00	123.834,72
Total	270.076,81				144.855,72

FONDOS PROPIOS

La evolución de los fondos propios en el transcurso del ejercicio, expresada en euros, ha sido la siguiente:

	2004	Aplicación Excedente	Revaloriz.	Excedente 2005	2005
100 Dotación fundac. / Aportación Fundador y otros	20.265.819,54	0,00	0,00	0,00	20.265.819,54
100/117 Reservas voluntarias / Reservas capitalizadas	26.930.630,37	3.649.223,74	0,00	0,00	30.579.854,11
129 Excedente del ejercicio	3.649.223,74	(3.649.223,74)	0,00	2.978.069,01	2.978.069,01
Total fondos propios	50.845.673,65				53.823.742,66

**Dotación fundacional / Aportación
Fundador y otros**

La dotación inicial y la suma de las donaciones recibidas suponen un patrimonio de 20.265.820 euros.

de arte que constituyeron la aportación inicial del Fundador y las adquisiciones gratuitas y onerosas posteriores, por valor de 40.825, 8.347 y 89.791 miles de euros, respectivamente.

Revalorización patrimonio artístico

La reserva de revalorización, reflejada en el balance recogido al final de esta Memoria, se registró en los ejercicios 1996, 2000 y 2002, amparándose en informes periciales sobre la totalidad de las obras

Reservas voluntarias / Reservas capitalizadas

El saldo de la cuenta de reservas voluntarias y de capitalización a 31 de diciembre de 2005 corresponde a la aplicación de los excedentes positivos de ejercicios anteriores.

**SUBVENCIONES, APORTACIONES, DONACIONES
Y LEGADOS DE CAPITAL/APORTACIONES BIENES
AMORTIZABLES**

Los movimientos habidos en el transcurso del ejercicio, expresados en euros, corresponden al siguiente detalle:

	2004	Altas	Saneam.	2005
132/131 Otras subvenciones, aportaciones, donaciones y legados/Aportaciones bienes amortizables	423.294,73	80.000,00	(23.979,12)	479.315,61
Subvenciones, aportaciones, donaciones y legados/Aportaciones bienes amortizables	423.294,73			479.315,61

211 **FONS PROPIS**

L'evolució dels fons propis en el decurs de l'exercici, expressada en euros, ha estat la següent:

	2004	Aplicació Excedent	Revaloració	Excedent 2005	2005
100 Dotació fundac./ Aportació Fundador i altres	20.265.819,54	0,00	0,00	0,00	20.265.819,54
100/117 Reserves voluntàries / Reserves capitalitzades	26.930.630,37	3.649.223,74	0,00	0,00	30.579.854,11
129 Excedent de l'exercici	3.649.223,74	(3.649.223,74)	0,00	2.978.069,01	2.978.069,01
Total fons propis	50.845.673,65				53.823.742,66

Dotació fundacional / Aportació Fundador i altres
La dotació inicial i la suma de les donacions rebudes suposen un patrimoni de 20.265.820 euros.

obres d'art que van constituir l'aportació inicial del Fundador i les adquisicions gratuïtes i oneroses posteriors, per valor de 40.825, 8.347 i 89.791 milers d'euros, respectivament.

Revaloració del patrimoni artístic

La reserva de revaloració, reflectida en el balanç recollit al final d'aquesta Memòria, es va registrar en els exercicis 1996, 2000 i 2002, a l'empara dels informes pericials emesos sobre la totalitat de les

Reserves voluntàries / Reserves capitalitzades

El saldo del compte de reserves voluntàries i de capitalització a 31 de desembre de 2005 correspon a l'aplicació dels excedents positius d'exercicis anteriors.

SUBVENCIONS, APORTACIONS, DONACIONS I LLEGATS DE CAPITAL/APORTACIONS BÉNS AMORTITZABLES

Els moviments que han tingut lloc en el decurs de l'exercici, expressats en euros, corresponen al detall següent:

	2004	Altes	Sanejament	2005
132/131 Altres subvencions, aportacions, donacions i llegats / Aportacions béns amortitzables	423.294,73	80.000,00	(23.979,12)	479.315,61
Subvencions, aportacions, donacions i llegats / Aportacions béns amortitzables	423.294,73			479.315,61

La información referente a las partidas que componen el saldo al cierre del ejercicio, en euros, es la siguiente:

Concepto	Origen	Administración	Importe
Aportación	Sector público	Estatal	4.485
Aportación	Sector público	Estatal	35.015
Aportación	Sector público	Estatal	47.903
Aportación	Sector público	Autonómica	249.423
Aportación	Sector público	Autonómica	43.727
Aportación	Sector privado		5.505
Aportación	Sector privado		16.800
Aportación	Sector privado		76.458
Total			479.316

DEUDAS NO COMERCIALES

Deudas con entidades de crédito/Deudas largo y corto plazo con entidades de crédito

La composición de las deudas con entidades de crédito de la Fundación al cierre del ejercicio, expresada en euros, es la siguiente:

Vencimiento de las deudas a largo plazo						
	Corto plazo	2007	2008	2009	Posterior al 2009	Largo plazo
170/520 Préstamos y otras deudas	1.006.695,28	1.006.695,28	1.006.695,28	1.006.695,28	1.081.821,77	4.101.907,61
Total Deudas ent. de crédito	1.006.695,28	1.006.695,28	1.006.695,28	1.006.695,28	1.081.821,77	4.101.907,61

Otras deudas no comerciales

La composición a 31 de diciembre de 2004 y de 2005, expresada en euros, es la siguiente:

	Corto plazo	Largo plazo	Corto plazo	Largo plazo
	2004	2004	2005	2005
475 Hacienda Pública acreedora por IVA	0,00	0,00	13.132,50	0,00
475 Hacienda Pública acreedora por IRPF	33.325,24	0,00	32.383,25	0,00
476 Organismo Seguridad Social acreedor	102.631,91	0,00	103.339,73	0,00
173/523 Otras deudas/Proveedores inmovilizado	220.566,31	1.340.000,00	241.194,46	1.140.000,00
Total otras deudas no comerciales	356.523,46	1.340.000,00	390.049,94	1.140.000,00

213 La informació referent a les partides que componen el saldo al tancament de l'exercici, en euros, és la següent:

Concepte	Origen	Administració	Import
Aportació	Sector públic	Estatat	4.485
Aportació	Sector públic	Estatat	35.015
Aportació	Sector públic	Estatat	47.903
Aportació	Sector públic	Autonòmica	249.423
Aportació	Sector públic	Autonòmica	43.727
Aportació	Sector privat		5.505
Aportació	Sector privat		16.800
Aportació	Sector privat		76.458
Total			479.316

DEUTES NO COMERCIALS

Deutes amb entitats de crèdit/Deutes a llarg i curt termini amb entitats de crèdit

La composició dels deutes amb entitats de crèdit de la Fundació al tancament de l'exercici, expressada en euros, és la següent:

Venciment dels deutes a llarg termini						
	Curt termini	2007	2008	2009	Posterior al 2009	Llarg termini
170/520 Préstecs i altres deutes	1.006.695,28	1.006.695,28	1.006.695,28	1.006.695,28	1.081.821,77	4.101.907,61
Total Deutes ent. de crèdit	1.006.695,28	1.006.695,28	1.006.695,28	1.006.695,28	1.081.821,77	4.101.907,61

Altres deutes no comercials

La composició a 31 de desembre de 2004 i de 2005, expressada en euros, és la següent:

	Curt termini	Llarg termini	Curt termini	Llarg termini
	2004	2004	2005	2005
475 Hisenda pública creditora per IVA	0,00	0,00	13.132,50	0,00
475 Hisenda pública creditora per IRPF	33.325,24	0,00	32.383,25	0,00
476 Organisme Seguretat Social creditor	102.631,91	0,00	103.339,73	0,00
173/523 Altres deutes/Proveïdors immobilitzat	220.566,31	1.340.000,00	241.194,46	1.140.000,00
Total altres deutes no comercials	356.523,46	1.340.000,00	390.049,94	1.140.000,00

SITUACIÓN FISCAL

La Fundación no ha sido inspeccionada por las autoridades fiscales durante sus cuatro últimos ejercicios. De acuerdo con la legislación vigente, los impuestos no pueden considerarse definitivamente liquidados hasta que las declaraciones presentadas hayan sido inspeccionadas por las autoridades fiscales o haya transcurrido el plazo de prescripción.

GARANTÍAS, COMPROMISOS Y CONTINGENCIAS

Las fianzas, avales o garantías prestadas a terceros al cierre del ejercicio, en euros, son las siguientes:

Entidad financiera	Importe	Fecha constitución
"la Caixa"	204.945,13	05-jun-01
Caixarenting, S.A.	429,30	23-sep-03

INGRESOS Y GASTOS**Consumo de materias primas y otros aprovisionamientos**

Los consumos de existencias correspondientes al ejercicio, expresados en euros, se indican en el siguiente detalle:

600 Compras de bienes	1.033.493,29
610 Variación de existencias	(130.135,08)
Consumo de explotación	903.358,21

Gastos de personal

El detalle de este epígrafe al cierre del ejercicio, expresado en euros, es el siguiente:

640 Sueldos y salarios	1.858.140,93
642 Seguridad social a cargo de la empresa	546.976,17
649 Otros gastos sociales	25.581,93
642 / 649 Total Cargas sociales	572.558,10

La plantilla media de personal a tiempo completo en el transcurso del ejercicio, distribuida por áreas de trabajo, ha sido la siguiente:

Secretaría General y museos	64,24
Gerencia y tiendas	15,09
Centro de Estudios	7,66
Restauración	4,31
Total	91,30

215 **SITUACIÓ FISCAL**

La Fundació no ha estat inspeccionada per les autoritats fiscals durant els quatre últims exercicis. D'acord amb la legislació vigent, els impostos no es poden considerar definitivament liquidats fins que les declaracions presentades no hagin estat inspeccionades per les autoritats fiscals o fins que no hagi transcorregut el termini de prescripció.

GARANTIES, COMPROMISOS I CONTINGÈNCIES

Les fiances, avals o garanties prestats a tercers al tancament de l'exercici, expressats en euros, són els següents:

Entitat financera	Import	Data constitució
"la Caixa"	204.945,13	05-jun-01
Caixarenting, S.A.	429,30	23-set-03

INGRESSOS I DESPESES**Consum de primeres matèries i altres aprovisionaments**

Els consums d'existències corresponents a l'exercici, expressats en euros, s'indiquen al detall següent:

600 Compres de béns	1.033.493,29
610 Variació d'existències	(130.135,08)
Consum d'explotació	903.358,21

Despeses de personal

El detall d'aquest epígraf al tancament de l'exercici, expressat en euros, és el següent:

640 Sous i salaris	1.858.140,93
642 Seguretat social a càrrec de l'empresa	546.976,17
649 Altres despeses socials	25.581,93
642/649 Total Càrregues socials	572.558,10

La plantilla mitjana de personal a temps complet en el decurs de l'exercici, distribuïda per àrees de treball, ha estat la següent:

Secretaria General i Museus	64,24
Gerència i botigues	15,09
Centre d'Estudis	7,66
Restauració	4,31
Total	91,30

Variación de las provisiones

La variación de las provisiones en el transcurso del ejercicio corresponde al siguiente detalle, expresado en euros:

693 Dotación a la provisión de existencias	65.794,42
793 Provisión de existencias aplicada	(59.033,43)
Variación de las provisiones de tráfico	6.760,99

Otra información sobre los ingresos

Los ingresos de promociones, patrocinadores, aportaciones, colaboraciones, subvenciones, donaciones y legados de la actividad propia y las actividades a que se destinan, en euros, son los siguientes:

Concepto	Actividad	Importe
Patrocinadores	Exposiciones	69.297,44
Patrocinadores	Investigación y Difusión	35.830,00
Patrocinadores	Gestión Prop. Intel.	10.200,00
Total		115.327,44

Transacciones efectuadas con empresas del grupo y asociadas

Las transacciones efectuadas con empresas del grupo y asociadas, en euros, son las siguientes:

Compras del ejercicio	1.097.339
Gastos otros servicios	3.000
Ingresos otros servicios	2.457
Ingresos financieros	1.711

217 Variació de les provisions

La variació de les provisions en el decurs de l'exercici correspon al detall següent, expressat en euros:

693 Dotació a la provisió d'existències	65.794,42
793 Provisió d'existències aplicada	(59.033,43)
Variació de les provisions de tràfic	6.760,99

Altra informació sobre els ingressos

Els ingressos de promocions, patrocinadors, aportacions, col·laboracions, subvencions, donacions i llegats de l'activitat pròpia i les activitats a què es destinen, expressats en euros, són els següents:

Concepte	Activitat	Import
Patrocinadors	Exposicions	69.297,44
Patrocinadors	Recerca i Difusió	35.830,00
Patrocinadors	Gestió Prop. Intel.	10.200,00
Total		115.327,44

Transaccions efectuades amb empreses del grup i associades

Les transaccions efectuades amb empreses del grup i associades, en euros, són les següents:

Compres de l'exercici	1.097.339
Despeses altres serveis	3.000
Ingressos altres serveis	2.457
Ingressos financers	1.711

	Gastos	Ingresos
671/771 Resultados procedentes del inmovilizado	11.292,19	0,00
775 Subvenciones de capital traspasadas al resultado	0,00	23.979,12
678/778 Resultados extraordinarios	0,00	119.869,45
Total	11.292,19	143.848,57
<hr/>		
Resultados extraordinarios positivos	132.556,38	

APLICACIÓN DE ELEMENTOS PATRIMONIALES A FINES PROPIOS

El destino de las rentas e ingresos, expresado en euros, corresponde al siguiente detalle:

Ejercicio	Ingresos brutos	Gastos necesarios	Imptos.	Dif.	Importe	Importe destinado a fines propios				
						Destinado en el ejercicio				
						%	(n-3)	(n-2)	(n-1)	(n)
2002	9.380.473	6.183.115	6.216	3.191.142	3.136.988	98,3%	3.136.988	0	0	0
2003	9.581.184	6.647.473	0	2.933.711	2.873.567	97,9%		2.873.567	0	0
2004	12.943.109	9.271.098	0	3.672.011	3.649.224	99,4%			3.649.224	0
2005	10.943.930	7.941.638	0	3.002.292	2.978.069	99,2%				2.978.069

Ejercicio	Gastos de administración	Importe destinado a dotación fundacional					
		Total	Destinado en el ejercicio				
	Importe	Importe	(n-3)	(n-2)	(n-1)	(n)	
2001	54.154	0	0	0	0	0	
2002	60.144	0		0	0	0	
2004	22.787	0			0	0	
2005	24.223	0				0	

	Despeses	Ingressos
671/771 Resultats procedents de l'immobilitzat	11.292,19	0,00
775 Subvencions de capital traspasades al resultat	0,00	23.979,12
678/778 Resultats extraordinaris	0,00	119.869,45
Total	11.292,19	143.848,57
<hr/>		
Resultats extraordinaris positius	132.556,38	

APLICACIÓ D'ELEMENTS PATRIMONIALS A FINS PROPIS

La destinació de les rendes i ingressos, expressada en euros, correspon al detall següent:

Exercici	Ingresos brutos	Despeses necessàries	Imptos.	Dif.	Import destinat a fins propis					
					Import	%	Destinat en l'exercici			
							(n-3)	(n-2)	(n-1)	(n)
2002	9.380.473	6.183.115	6.216	3.191.142	3.136.988	98,3%	3.136.988	0	0	0
2003	9.581.184	6.647.473	0	2.933.711	2.873.567	97,9%		2.873.567	0	0
2004	12.943.109	9.271.098	0	3.672.011	3.649.224	99,4%			3.649.224	0
2005	10.943.930	7.941.638	0	3.002.292	2.978.069	99,2%				2.978.069

Exercici	Despeses d'administració	Import destinat a dotació fundacional					
		Total	Destinat en l'exercici				
			Import	(n-3)	(n-2)	(n-1)	(n)
2001	54.154	0	0	0	0	0	
2002	60.144	0		0	0	0	
2004	22.787	0			0	0	
2005	24.223	0				0	

ACONTECIMIENTOS POSTERIORES AL CIERRE

No se han producido hechos posteriores que puedan afectar significativamente a las cuentas anuales de la Fundación.

PROTECCIÓN Y MEJORA DEL MEDIO AMBIENTE

En el ejercicio cerrado a 31 de diciembre de 2005 no se han realizado inversiones en sistemas, equipos e instalaciones para la protección y mejora del medio ambiente, ni se ha incurrido en gastos cuyo fin sea la protección y mejora del medio ambiente.

Durante el ejercicio no se han realizado provisiones para riesgos o gastos correspondientes a actuaciones medioambientales ni se han recibido subvenciones de naturaleza ambiental. Hasta la fecha de formulación de las cuentas anuales no se tiene conocimiento de posibles contingencias relacionadas con la protección y mejora del medio ambiente ni de responsabilidades de naturaleza medioambiental.

CUADRO DE FINANCIACIÓN

Aplicaciones	2004	2005	Orígenes	2004	2005
Recursos aplicados en las operaciones			Recursos procedentes de las operaciones	5.627.055,47	4.593.854,16
Adq. de inmovilizado			Fondos propios	0,00	0,00
Inmaterial	4.673.744,87	291.219,37	Deudas a largo plazo	1.340.000,00	0,00
Patrimonio histórico	865.932,30	3.297.013,82	Enaj. inmovilizado		
Material	737.845,71	728.183,29	Material	0,00	0,00
Financiero	60.001,00	2.400,00	Inmaterial	0,00	0,00
Cancelación o traspaso a corto plazo de deuda a largo plazo	1.006.695,27	1.206.695,28	Financiero	0,00	2.400,00
			Aportaciones	21.000,00	80.000,00
			Traspaso inversiones a corto plazo		7.045,49
Total aplicaciones	7.344.219,15	5.525.511,76	Total orígenes	6.988.055,47	4.683.299,65
Exceso de orígenes sobre aplicaciones			Exceso de aplic. sobre orígenes	356.163,68	842.212,11
	7.344.219,15	5.525.511,76		7.344.219,15	5.525.511,76

221 **ESDEVENIMENTS POSTERIORS AL TANCAMENT**

No s'han produït fets posteriors que puguin afectar significativament els comptes anuals de la Fundació.

PROTECCIÓ I MILLORA DEL MEDI AMBIENT

En l'exercici tancat el 31 de desembre de 2005 no s'han realitzat inversions en sistemes, equips i instal·lacions per a la protecció i millora del medi ambient, ni s'ha incorregut en despeses la finalitat de les quals sigui la protecció i millora del medi ambient.

Durant l'exercici no s'han realitzat provisions per a riscos o despeses corresponents a actuacions mediambientals ni s'han rebut subvencions de naturalesa ambiental. Fins a la data de formulació dels comptes anuals no es té coneixement de possibles contingències relacionades amb la protecció i millora del medi ambient ni de responsabilitats de naturalesa mediambiental.

QUADRE DE FINANÇAMENT

Aplicacions	2004	2005	Orígens	2004	2005
Recursos aplicats en les operacions			Recursos procedents de les operacions	5.627.055,47	4.593.854,16
Adq. d'immobilitzat			Fons propis	0,00	0,00
Immaterial	4.673.744,87	291.219,37	Deutes a llarg termini	1.340.000,00	0,00
Patrimoni històric	865.932,30	3.297.013,82	Alienac. d'immobilitzat		
Material	737.845,71	728.183,29	Material	0,00	0,00
Financer	60.001,00	2.400,00	Immaterial	0,00	0,00
Cancel·lació o traspàs a curt termini de deute a llarg termini	1.006.695,27	1.206.695,28	Financer	0,00	2.400,00
			Aportacions	21.000,00	80.000,00
			Traspàs inversions a curt termini		7.045,49
Total aplicacions	7.344.219,15	5.525.511,76	Total orígens	6.988.055,47	4.683.299,65
Excés d'orígens sobre aplicacions			Excés d'aplicacions sobre orígens	356.163,68	842.212,11
	7.344.219,15	5.525.511,76		7.344.219,15	5.525.511,76

	2004		2005	
	Aumento	Disminución	Aumento	Disminución
Existencias	328.210,27		123.374,09	
Deudores		2.143,94		312.817,14
Acreedores		87.630,74	137.547,40	
Inversiones financieras temporales		715.258,55		739.863,95
Tesorería	120.659,28			50.452,51
Ajustes por periodificación				
	448.869,55	805.033,23	260.921,49	1.103.133,60
Aumento del capital circulante		0,00		0,00
Reducción del capital circulante	356.163,68		842.212,11	
	805.033,23	805.033,23	1.103.133,60	1.103.133,60

La conciliación entre el saldo de la cuenta de resultados y los recursos procedentes de las operaciones mostrados en el cuadro de financiación, expresada en euros, es la siguiente:

	2004	2005
Excedente del ejercicio	3.649.223,74	2.978.069,01
Aumentos:		
Dotaciones amortización	1.998.266,06	1.628.472,08
Pérdida enajenación de inmovilizados	0,00	11.292,19
Disminuciones:		
Subvenciones de capital traspasadas al resultado	(20.434,33)	(23.979,12)
Beneficio enajenación de inmovilizados		
Recursos procedentes de las operaciones	5.627.055,47	4.593.854,16

	2004		2005	
	Augment	Disminució	Augment	Disminució
Existències	328.210,27		123.374,09	
Deutors		2.143,94		312.817,14
Creditors		87.630,74	137.547,40	
Inversions financeres temporals		715.258,55		739.863,95
Tresoreria	120.659,28			50.452,51
Ajusts per periodificació				
	448.869,55	805.033,23	260.921,49	1.103.133,60
Augment del capital circulant		0,00		0,00
Reducció del capital circulant	356.163,68		842.212,11	
	805.033,23	805.033,23	1.103.133,60	1.103.133,60

La conciliació entre el saldo del compte de resultats i els recursos procedents de les operacions mostrats al quadre de finançament, expressada en euros, és la següent:

	2004	2005
Excedent de l'exercici	3.649.223,74	2.978.069,01
Augments:		
Dotacions amortització	1.998.266,06	1.628.472,08
Pèrdua alienació d'immobilitzats	0,00	11.292,19
Disminucions:		
Subvencions de capital traspasades al resultat	(20.434,33)	(23.979,12)
Benefici alienació d'immobilitzats		
Recursos procedents de les operacions	5.627.055,47	4.593.854,16

CUENTA DE RESULTADOS ANALÍTICA

Las cuentas de resultados analíticas de los ejercicios 2004 y 2005, expresadas en euros, son las siguientes:

Conceptos	Ejercicio 2005		Ejercicio 2004	
	Importe	%	Importe	%
Ingresos de la entidad por la actividad propia	10.763.372,58	100,0%	12.852.873,09	100,0%
Consumo de explotación	(903.358,21)	-8,4%	(1.205.610,11)	-9,4%
Otros gastos de explotación	(2.823.382,25)	-26,2%	(3.305.287,76)	-25,7%
Otros ingresos	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Gastos de personal	(2.430.699,03)	-22,6%	(2.578.647,58)	-20,1%
Resultado bruto de explotación	4.605.933,09	42,8%	5.763.327,64	44,8%
Dotaciones amortizaciones inmovilizado	(1.628.472,08)	-15,1%	(1.998.266,06)	-15,5%
Variación de las provisiones de tráfico	(6.760,99)	-0,1%	(17.274,23)	-0,1%
Resultado neto de explotación	2.970.700,02	27,6%	3.747.787,35	29,2%
Ingresos financieros	36.708,69	0,3%	40.253,08	0,3%
Gastos financieros	(161.896,08)	-1,5%	(188.799,50)	-1,5%
Resultado de las actividades ordinarias	2.845.512,63	26,4%	3.599.240,93	28,0%
Resultados procedentes del inmovilizado	(11.292,19)	-0,1%	0,00	0,0%
Subvenciones de capital traspasadas al resultado	23.979,12	0,2%	20.434,33	0,2%
Resultados extraordinarios	119.869,45	1,1%	29.548,48	0,2%
Resultado antes de impuestos	2.978.069,01	27,7%	3.649.223,74	28,4%
Impuesto sobre sociedades	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Excedente del ejercicio	2.978.069,01	27,7%	3.649.223,74	28,4%

OTRA INFORMACION

No se han expedido certificaciones acreditativas de donaciones o aportaciones susceptibles de ser declaradas en el modelo 182, aprobado por la Orden HAC/3219/2003, de 14 de noviembre.

COMPTE DE RESULTATS ANALÍTIC

Els comptes analítics de resultats dels exercicis 2004 i 2005, expressats en euros, són els següents:

Conceptes	Exercici 2005		Exercici 2004	
	Import	%	Import	%
Ingressos de l'entitat per l'activitat pròpia	10.763.372,58	100,0%	12.852.873,09	100,0%
Consum d'explotació	(903.358,21)	-8,4%	(1.205.610,11)	-9,4%
Altres despeses d'explotació	(2.823.382,25)	-26,2%	(3.305.287,76)	-25,7%
Altres ingressos	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Despeses de personal	(2.430.699,03)	-22,6%	(2.578.647,58)	-20,1%
Resultat brut d'explotació	4.605.933,09	42,8%	5.763.327,64	44,8%
Dotacions amortitzacions immobilitzat	(1.628.472,08)	-15,1%	(1.998.266,06)	-15,5%
Variació de les provisions de tràfic	(6.760,99)	-0,1%	(17.274,23)	-0,1%
Resultat net d'explotació	2.970.700,02	27,6%	3.747.787,35	29,2%
Ingressos financers	36.708,69	0,3%	40.253,08	0,3%
Despeses financeres	(161.896,08)	-1,5%	(188.799,50)	-1,5%
Resultat de les activitats ordinàries	2.845.512,63	26,4%	3.599.240,93	28,0%
Resultats procedents de l'immobilitzat	(11.292,19)	-0,1%	0,00	0,0%
Subvencions de capital traspasades al resultat	23.979,12	0,2%	20.434,33	0,2%
Resultats extraordinaris	119.869,45	1,1%	29.548,48	0,2%
Resultat abans d'impostos	2.978.069,01	27,7%	3.649.223,74	28,4%
Impost sobre societats	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Excedent de l'exercici	2.978.069,01	27,7%	3.649.223,74	28,4%

ALTRA INFORMACIÓ

No s'han expedit certificacions acreditatives de donacions o aportacions susceptibles de ser declarades al model 182, aprovat per l'Ordre HAC/3219/2003, de 14 de novembre.

**BALANCES DE SITUACIÓN SIN ACTUALIZACIÓN
DEL PATRIMONIO ARTÍSTICO.**

226

Los balances de situación sin actualización del valor del patrimonio artístico a 31 de diciembre del 2005 y 2004, expresados en euros, son:

Balances de Situación sin Actualización del Valor del Patrimonio Artístico a 31 de Diciembre de 2005 y 2004		
Activo	2005	2004
INMOVILIZADO	59.657.696,76	56.988.090,04
Inmovilizaciones inmateriales	3.022.371,89	3.864.628,82
Gastos de investigación y desarrollo	20.304,59	20.304,59
Propiedad intelectual y concesiones	5.406.981,19	5.212.683,82
Aplicaciones informáticas	629.578,11	532.656,11
Amortizaciones	(3.034.492,00)	(1.901.015,70)
Bienes del patrimonio histórico	50.496.870,91	47.209.131,56
Inmovilizaciones materiales	5.858.108,84	5.626.939,05
Terrenos y construcciones	2.348.974,30	2.348.974,30
Instalaciones técnicas y maquinaria	6.381.098,77	5.783.761,47
Otras instalaciones, utillaje y mobiliario	1.189.659,33	1.129.697,12
Equipos informáticos y otro inmovilizado	432.218,39	366.594,17
Amortizaciones	(4.493.841,95)	(4.002.088,01)
Inmovilizaciones financieras	280.345,12	287.390,61
Participaciones en entidades del grupo	204.345,12	204.345,12
Depósitos y fianzas constituidos a largo plazo	76.000,00	83.045,49
ACTIVO CIRCULANTE	1.860.545,50	2.840.305,01
Existencias	1.250.094,25	1.126.720,16
Existencias comerciales	1.315.888,67	1.185.753,59
Provisiones	(65.794,42)	(59.033,43)
Otros deudores	144.855,72	457.672,86
Clientes por ventas y prestaciones de servicios	21.021,00	33.621,50
Deudores varios	123.834,72	236.455,31
Administraciones públicas	0,00	187.596,05
Inversiones financieras temporales	227.983,79	967.847,74
Créditos a entidades del grupo	220.938,30	171.151,82
Cartera de valores a corto plazo	7.045,49	796.695,92
Tesorería	237.611,74	288.064,25
TOTAL ACTIVO	61.518.242,26	59.828.395,05

Balances de Situación sin Actualización del Valor del Patrimonio Artístico a 31 de Diciembre de 2005 y 2004		
Pasivo	2005	2004
FONDOS PROPIOS	53.823.742,66	50.845.673,65
Dotación fundacional / Fondo social	20.265.819,54	20.265.819,54
Reservas	30.579.854,11	26.930.630,37
Reservas voluntarias	30.579.854,11	26.930.630,37
Excedentes del ejercicio	2.978.069,01	3.649.223,74
INGRESOS A DISTRIBUIR EN VARIOS EJERCICIOS	479.315,61	423.294,73
Subvenciones, aportaciones, donaciones y legados de capital	479.315,61	423.294,73
ACREEDORES A LARGO PLAZO	5.241.907,61	6.448.602,89
Deudas con entidades de crédito	4.101.907,61	5.108.602,89
Deudas con entidades de crédito	4.101.907,61	5.108.602,89
Otros acreedores	1.140.000,00	1.340.000,00
Otras deudas	1.140.000,00	1.340.000,00
ACREEDORES A CORTO PLAZO	1.973.276,38	2.110.823,78
Deudas con entidades de crédito	1.006.695,28	1.006.695,27
Préstamos y otras deudas	1.006.695,28	1.006.695,27
Acreedores comerciales	576.531,16	747.605,05
Deudas por compras y prestac. servicios	576.531,16	747.605,05
Otras Deudas no comerciales	390.049,94	356.523,46
Administraciones Públicas	148.855,48	135.957,15
Otras deudas	241.194,46	220.566,31
TOTAL PASIVO	61.518.242,26	59.828.395,05

**BALANÇOS DE SITUACIÓ SENSE ACTUALITZACIÓ
DEL PATRIMONI ARTÍSTIC**

228

Els balanços de situació sense actualització del valor del patrimoni artístic a 31 de desembre de 2005 i 2004, expressats en euros, són:

Balanços de Situació sense Actualització del Valor del Patrimoni Artístic a 31 de Desembre de 2005 i 2004		
Actiu	2005	2004
IMMOBILITZAT	59.657.696,76	56.988.090,04
Immobilitzacions immaterials	3.022.371,89	3.864.628,82
Despeses de recerca i desenvolupament	20.304,59	20.304,59
Propietat intel·lectual i concessions	5.406.981,19	5.212.683,82
Aplicacions informàtiques	629.578,11	532.656,11
Amortitzacions	(3.034.492,00)	(1.901.015,70)
Béns del patrimoni històric	50.496.870,91	47.209.131,56
Immobilitzacions materials	5.858.108,84	5.626.939,05
Terrenys i construccions	2.348.974,30	2.348.974,30
Instal·lacions tècniques i maquinària	6.381.098,77	5.783.761,47
Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	1.189.659,33	1.129.697,12
Equips informàtics i altre immobilitzat	432.218,39	366.594,17
Amortitzacions	(4.493.841,95)	(4.002.088,01)
Immobilitzacions financeres	280.345,12	287.390,61
Participacions en entitats del grup	204.345,12	204.345,12
Dipòsits i fiances constituïts a llarg termini	76.000,00	83.045,49
ACTIU CIRCULANT	1.860.545,50	2.840.305,01
Existències	1.250.094,25	1.126.720,16
Existències comercials	1.315.888,67	1.185.753,59
Provisions	(65.794,42)	(59.033,43)
Altres deutors	144.855,72	457.672,86
Clients per vendes i prestacions de serveis	21.021,00	33.621,50
Deutors diversos	123.834,72	236.455,31
Administracions públiques	0,00	187.596,05
Inversions financeres temporals	227.983,79	967.847,74
Crèdits a entitats del grup	220.938,30	171.151,82
Cartera de valors a curt termini	7.045,49	796.695,92
Tresoreria	237.611,74	288.064,25
TOTAL ACTIU	61.518.242,26	59.828.395,05

Balanços de Situació sense Actualització del Valor del Patrimoni Artístic a 31 de Desembre de 2005 i 2004		
Passiu	2005	2004
FONS PROPIS	53.823.742,66	50.845.673,65
Dotació fundacional / Fons social	20.265.819,54	20.265.819,54
Reserves	30.579.854,11	26.930.630,37
Reserves voluntàries	30.579.854,11	26.930.630,37
Excedents de l'exercici	2.978.069,01	3.649.223,74
INGRESSOS A DISTRIBUIR EN DIVERSOS EXERCICIS	479.315,61	423.294,73
Subvencions, aportacions, donacions i llegats de capital	479.315,61	423.294,73
CREDITORS A LLARG TERMINI	5.241.907,61	6.448.602,89
Deutes amb entitats de crèdit	4.101.907,61	5.108.602,89
Deutes amb entitats de crèdit	4.101.907,61	5.108.602,89
Altres creditors	1.140.000,00	1.340.000,00
Altres deutes	1.140.000,00	1.340.000,00
CREDITORS A CURT TERMINI	1.973.276,38	2.110.823,78
Deutes amb entitats de crèdit	1.006.695,28	1.006.695,27
Préstecs i altres deutes	1.006.695,28	1.006.695,27
Creditors comercials	576.531,16	747.605,05
Deutess per compres i prestac. serveis	576.531,16	747.605,05
Altres Deutes no comercials	390.049,94	356.523,46
Administracions Públiques	148.855,48	135.957,15
Altres deutes	241.194,46	220.566,31
TOTAL PASSIU	61.518.242,26	59.828.395,05

BALANCE DE SITUACIÓN CON ACTUALIZACIÓN DEL PATRIMONIO ARTÍSTICO

Como se ha indicado en el texto de la Memoria, se adjunta el balance con actualización del patrimonio artístico a 31 de diciembre, expresado en euros.

Balance con Actualización del Valor del Patrimonio Artístico a 31 de Diciembre de 2005			
Cta.	Concepto	Activo	Pasivo
100	Aportación Fundador y otros		20.265.819,54
100	Reservas voluntarias y capitalizadas		26.930.630,37
111	Revalorización patrimonio artístico		138.963.429,82
129	Excedente ejercicio anterior		3.649.223,74
132	Aportaciones bienes amortizables		479.315,61
	TOTAL FONDOS PROPIOS		190.288.419,08
210	Investigación y desarrollo	20.304,59	
211	Concesión Púbol - Portlligat	167.951,88	
212	Propiedad intelectual e industrial	5.239.029,31	
215	Aplicaciones informáticas	629.578,11	
	TOTAL INMOVILIZADO INMATERIAL	6.056.863,89	
221	Construcciones	2.348.974,30	
222	Instalaciones	5.736.359,71	
222	Proyecto nuevas instalaciones	644.739,06	
225	Mobiliario	1.189.659,33	
226	Equipos informáticos	432.218,39	
231	Documentación bibliográfica	1.646.806,31	
233	Obras de arte	187.813.494,42	
	TOTAL INMOVILIZADO MATERIAL	199.812.251,52	
250	Inversiones financieras permanentes	204.345,12	
260	Fianzas constituidas a largo plazo	76.000,00	
	TOTAL INMOVILIZADO FINANCIERO	280.345,12	
281	Amort. acumul. inver. conces. Púbol-Portlligat	-167.947,87	
281	Amort. acumul. propiedad intelectual	-2.430.942,07	
281	Amort. acumul. aplicaciones informáticas	-357.765,82	
281	Amort. acumul. gastos I + D	-14.553,65	
282	Amort. acumul. construcciones	-771.258,19	
282	Amort. acumul. instalaciones	-2.430.942,07	
282	Amort. acumul. proyecto nuevas instalaciones	-249.992,08	

Balance con Actualización del Valor del Patrimonio Artístico a 31 de Diciembre de 2005			
Cta.	Concepto	Activo	Pasivo
282	Amort. acumul. mobiliario	-721.014,38	
282	Amort. acumul. equipos informáticos	-320.635,23	
	TOTAL AMORTIZACIONES	-7.528.333,95	
300	Existencias	1.315.888,67	
390	Provisión depreciación existencias	-65.794,42	
	TOTAL EXISTENCIAS	1.250.094,25	
430	Clientes	21.021,00	
440	Deudores varios	123.834,72	
534	Créditos a corto plazo	220.938,30	
170	Deudas largo plazo entidades crédito		4.101.907,61
173	Proveedores inmovilizado largo plazo		1.140.000,00
410	Acreeedores		576.531,16
475	H.P. acreedora por IRPF		32.383,25
475	H.P. acreedora por IVA		13.132,50
476	Organismos SS acreedores		103.339,73
520	Deudas corto plazo entidades crédito		1.006.695,28
523	Proveedores inmovilizado corto plazo		241.194,46
	TOTAL DEUDORES / ACREEADORES	365.794,02	7.215.183,99
541	Valores de renta fija	7.045,49	
570	Caja Fundación	66.679,47	
572	Bancos e inst. crédito c/c	170.932,27	
	TOTAL CUENTAS FINANCIERAS	244.657,23	
	RESULTADO PERIODO		2.978.069,01
	T O T A L E S	200.481.672,08	200.481.672,08

BALANÇ DE SITUACIÓ AMB ACTUALITZACIÓ DEL PATRIMONI ARTÍSTIC

232

Com s'ha indicat en el text de la Memòria, s'adjunta el balanç amb actualització del patrimoni artístic a 31 de desembre, expressat en euros.

Balanç amb Actualització del Valor del Patrimoni Artístic a 31 de Desembre de 2005			
Cte.	Concepte	Actiu	Passiu
100	Aportació Fundador i altres		20.265.819,54
100	Reserves voluntàries i capitalitzades		26.930.630,37
111	Revaloració patrimoni artístic		138.963.429,82
129	Excedent exercici anterior		3.649.223,74
132	Aportacions béns amortitzables		479.315,61
	TOTAL FONDS PROPIS		190.288.419,08
210	Recerca i desenvolupament	20.304,59	
211	Concessió Púbol - Portlligat	167.951,88	
212	Propietat intel·lectual i industrial	5.239.029,31	
215	Aplicacions informàtiques	629.578,11	
	TOTAL IMMOBILITZAT IMMATERIAL	6.056.863,89	
221	Construccions	2.348.974,30	
222	Instal·lacions	5.736.359,71	
222	Projecte noves instal·lacions	644.739,06	
225	Mobiliari	1.189.659,33	
226	Equips informàtics	432.218,39	
231	Documentació bibliogràfica	1.646.806,31	
233	Obres d'art	187.813.494,42	
	TOTAL IMMOBILITZAT MATERIAL	199.812.251,52	
250	Inversions financeres permanents	204.345,12	
260	Fiances constituïdes a llarg termini	76.000,00	
	TOTAL IMMOBILITZAT FINANCER	280.345,12	
281	Amort. acumul. inver. conces. Púbol-Portlligat	-167.947,87	
281	Amort. acumul. propietat intel·lectual	-2.430.942,07	
281	Amort. acumul. aplicacions informàtiques	-357.765,82	
281	Amort. acumul. despeses R + D	-14.553,65	
282	Amort. acumul. construccions	-771.258,19	
282	Amort. acumul. instal·lacions	-2.430.942,07	
282	Amort. acumul. projecte noves instal·lacions	-249.992,08	

Balanç amb Actualització del Valor del Patrimoni Artístic a 31 de Desembre de 2005

Cte.	Concepte	Actiu	Passiu
282	Amort. acumul. mobiliari	-721.014,38	
282	Amort. acumul. equips informàtics	-320.635,23	
	TOTAL AMORTITZACIONS	-7.528.333,95	
300	Existències	1.315.888,67	
390	Provisió depreciaió existències	-65.794,42	
	TOTAL EXISTÈNCIES	1.250.094,25	
430	Clients	21.021,00	
440	Deutors diversos	123.834,72	
534	Crèdits a curt termini	220.938,30	
170	Deutes llarg termini entitats crèdit		4.101.907,61
173	Proveïdors immobilitzat llarg termini		1.140.000,00
410	Creditors		576.531,16
475	H.P. creditora per IRPF		32.383,25
475	H.P. creditora per IVA		13.132,50
476	Organismes SS creditors		103.339,73
520	Deutes curt termini entitats crèdit		1.006.695,28
523	Proveïdors immobilitzat curt termini		241.194,46
	TOTAL DEUTORS / CREDITORS	365.794,02	7.215.183,99
541	Valors de renda fixa	7.045,49	
570	Caixa Fundació	66.679,47	
572	Bancs i inst. crèdit c/c	170.932,27	
	TOTAL COMPTES FINANCERS	244.657,23	
	RESULTAT PERÍODE		2.978.069,01
	TOTALS	200.481.672,08	200.481.672,08

Se puede obtener una copia de esta Memoria en formato PDF en el sitio web de la Fundación:

<http://www.salvador-dali.org>

Redacción: **Fundación Gala - Salvador Dalí**

Coordinación: **Imma Parada Soler**

Fotografías: **Pere Duran, Martí Gasull, Generalitat de Catalunya, Girona Convention Bureau, Eudald Picas, Sergio Piera, Jordi Puig, Skylight, Villeroy & Boch, Art in America, ArtNews Magazine, The Smithsonian, Enderrock, Artist, Sukces, Exteriores, ArtKunst Magazine, Feeling.**

Traducciones: **Link**

Fotomecánica e impresión: **Trema**

Obras de Salvador Dalí: © Salvador Dalí,

Fundación Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2006

De la edición: © Fundación Gala-Salvador Dalí,

Figueres, 2006

Todos los derechos reservados

Depósito legal: GI-102-2006

Fundación Gala-Salvador Dalí

Torre Galatea

Pujada del Castell, 28

17600 Figueres

<http://www.salvador-dali.org>

Es pot obtenir una còpia d'aquesta Memòria en format PDF en el lloc web de la Fundació:

<http://www.salvador-dali.org>

Redacció: **Fundació Gala - Salvador Dalí**

Coordinació: **Imma Parada Soler**

Fotografies: **Pere Duran, Martí Gasull, Generalitat de Catalunya, Girona Convention Bureau, Eudald Picas, Sergio Piera, Jordi Puig, Skylight, Villeroy & Boch, *Art in America, ArtNews Magazine, The Smithsonian, Enderrock, Artist, Sukces, Exteriores, ArtKunst Magazine, Feeling.***

Traduccions: **Link**

Fotomecànica i impressió: **Trema**

Obres de Salvador Dalí: © Salvador Dalí,

Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2006

De l'edició: © Fundació Gala-Salvador Dalí,

Figueres, 2006

Tots els drets reservats

Dipòsit legal: GI-102-2006

Fundació Gala-Salvador Dalí

Torre Galatea

Pujada del Castell, 28

17600 Figueres

<http://www.salvador-dali.org>

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ